

Digital annonce
Aabenraa Kommunes hjemmeside

**Kultur, Miljø & Erhverv
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 73767676

Dato: 28-11-2014
Sagsnr.: 13/28605
Dok.løbenr.: 323624/14

Kontakt: Susanne Niman Jensen
Direkte tlf.: 73767480
E-mail: snj@aabenraa.dk

Godkendelse af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

Aabenraa Kommunes Team Miljø & Team Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i lovekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer til udvidelse af husdyrbruget på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 750 årssøer med smågrise til 7,3 kg
- 1.968 slagtesvin/sopolte (30 – 90 kg),
- 21.000 smågrise (7,3 – 30 kg)

Svarende til 309,65 DE.

Miljøgodkendelsen meddeles til nye og eksisterende anlæg samt øvrige faste konstruktioner med flg. ændringer på Bygaden 30:

- en tilbygning til soanlægget på 570 m² farestald og ca. 670 m² drægtighedsstald
- en smågrisestald på ca. 610 m²
- en forbeholder på 70 m³

Samtidig meddeles dispensation i henhold til § 8 Husdyrbrugloven til afstandskravet på 15 m til offentlig vej og 30 m til naboskel.

Miljøgodkendelsen meddeles til nye og eksisterende anlæg samt øvrige faste konstruktioner med flg. ændringer på Bygaden 15:

- eksisterende sopolte/slagtesvinestalde må benyttes til en årlig produktion på 1.968 sopolte/slagtesvin (30-90 kg)

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Aabenraa Kommune, Team Miljø, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa eller til landbrug@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune skal, hvis Kommunen vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur - og Miljøklagenævnet.

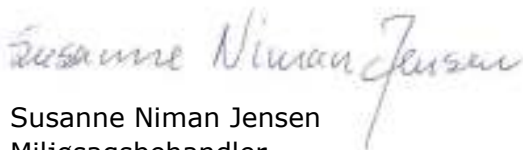
Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt tirsdag den 2. december 2014 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En evt. klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest tirsdag den 30. december 2014 inden for normal kontortids ophør kl. 15:00, der er dagen for klagefristens udløb. En evt. klage kan i stedet sendes igennem Natur- og Miljøklagenævnets klageportal på www.nmkn.dk indenfor den angivne tidsfrist.

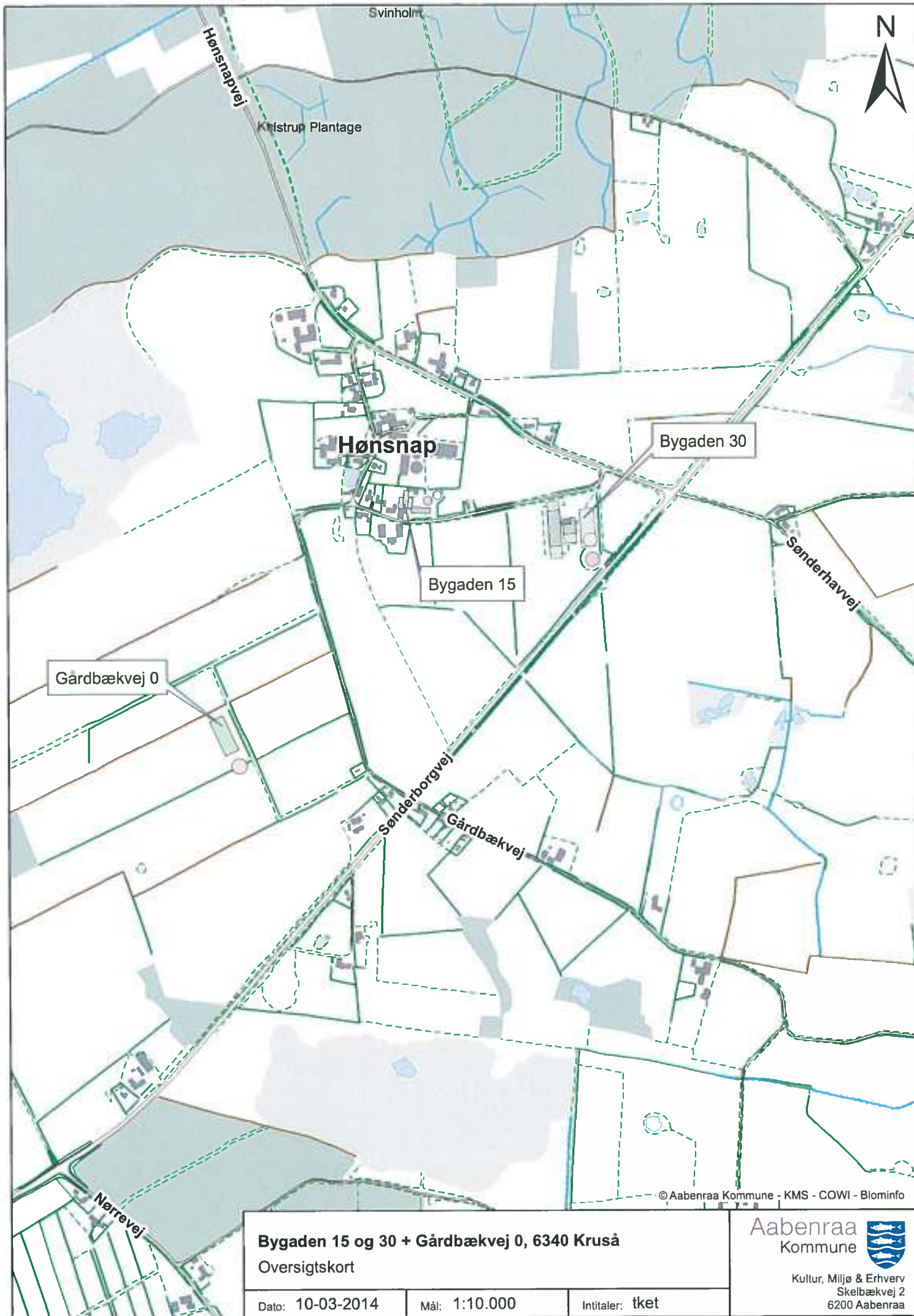
Der kan i øvrigt henvises til miljøgodkendelsens afsnit 13 "Klagevejledning".

Oversigtskort, der viser husdyrbrugets lokalisering samt situationsplan er vedlagt.

Venlig hilsen

Susanne Niman Jensen
Miljøsagsbehandler
Team Miljø
Kultur, Miljø & Erhverv
Dir.tlf.. 73 76 74 80

Bygaden 15 og 30 + Gårdbækvej 0, 6340 Kruså
 Oversigtskort

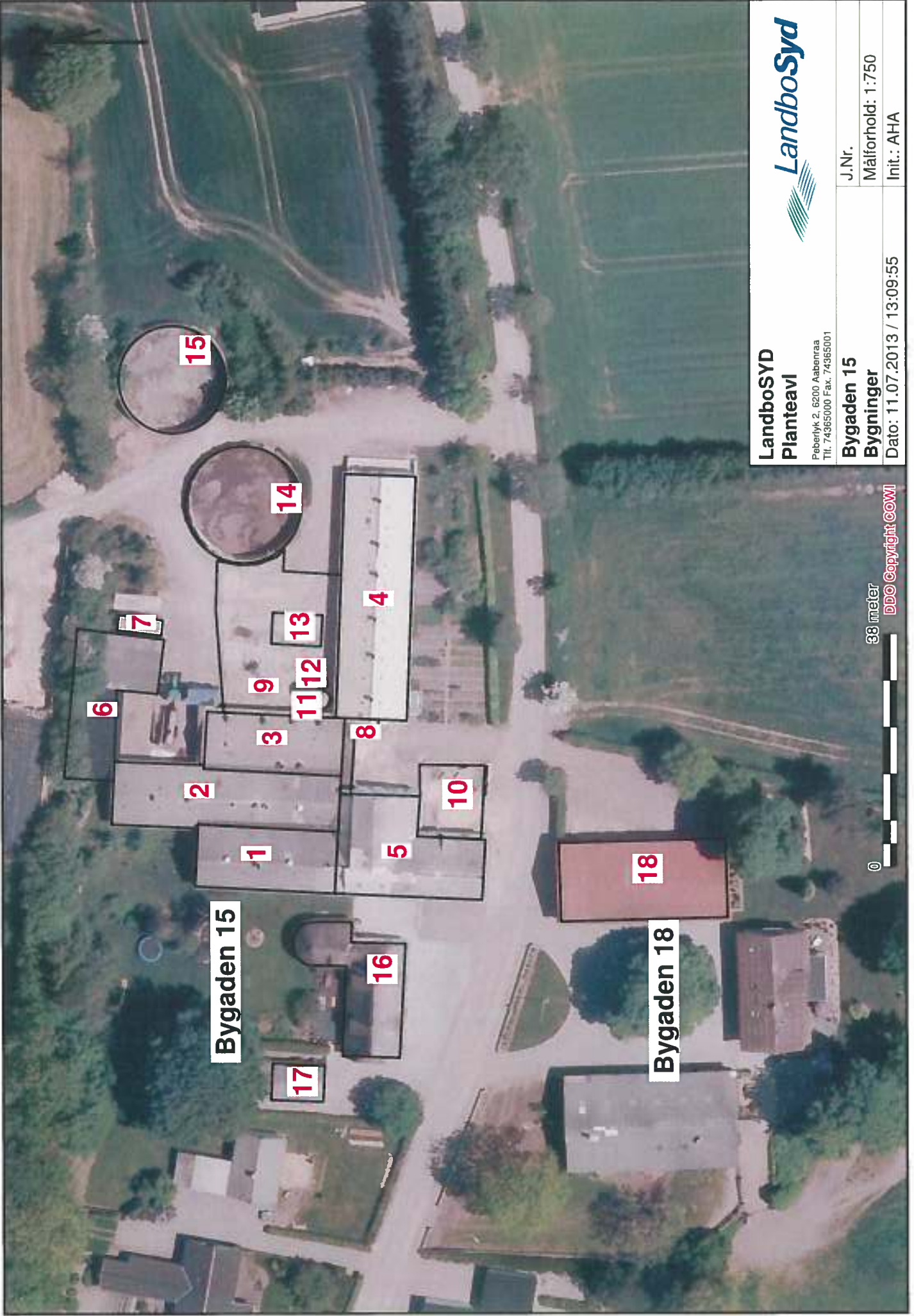
Dato: 10-03-2014	Mål: 1:10.000	Intituler: tket
------------------	---------------	-----------------

© Aabenraa Kommune - KMS - COWI - Blominfo

Aabenraa
 Kommune

Kultur, Miljø & Erhverv
 Skelbækvej 2
 6200 Aabenraa

Bygaden 15

Bygaden 18

**LandboSYD
Planteavi**

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

**Bygaden 15
Bygninger**

Dato: 11.07.2013 / 13:09:55

J.Nr.

Målforhold: 1:750

Init.: AHA

38 meter

0

DDO Copyright COWI

Bygaden 30

21

20

25

23

24

22

27

26

0 33 meter

DDO Copyright COWI

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax.

**Bygninger mv.
Bygaden 30**

Dato: 19.05.2014 / 10:54:49

J.Nr.

Målforhold: 1:750

Init.: UPA

Miljøgodkendelse af Husdyrbruget på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

§ 12 stk. 2

Lovbekendtgørelse nr. 1486
af 4. december 2009 af lov
om miljøgodkendelse mv. af
husdyrbrug med senere æn-
dringer

Godkendelsesdato:
28. november 2014

**Aabenraa Kommune
Kultur, Miljø & Erhverv
Team Miljø og Team Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76**

Indholdsfortegnelse

Datablad	4
1 Resumé og samlet vurdering	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	5
1.2 Ikke teknisk resumé	5
1.3 Offentlighed	8
1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse	9
2 Vilkår	11
2.1 Generelle forhold	11
2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	11
2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift	11
2.4 Gødningsproduktion og – håndtering	15
2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget	16
2.6 Påvirkninger fra arealerne	18
2.7 Husdyrbrugets ophør	19
2.8 Egenkontrol og dokumentation	19
3 Generelle forhold	22
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	22
3.2 Meddelelsespligt	22
3.3 Gyldighed	23
3.4 Retsbeskyttelse	23
3.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	23
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	24
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	24
4.2 Placering i landskabet	27
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	30
5.1 Husdyrhold og staldindretning	30
5.1.1 Generelt	30
5.1.2 BAT staldteknologi	31
5.2 Ventilation	34
5.3 Fodring	35
5.3.1 Generelt	35
5.3.2 BAT foder	36
5.4 Opbevaring og håndtering af foder	38
5.5 Rengøring af stalde	38
5.6 Energi- og vandforbrug	39
5.6.1 Generelt	39
5.6.2 BAT energi- og vandforbrug	40
5.7 Spildevand samt tag- og overfladevand	41
5.8 Kemikalier og medicin	42
5.9 Affald	43
5.9.1 Generelt	43
5.9.2 BAT affald	45
5.10 Olie	45
5.11 Driftsforstyrrelser og uheld	46
5.11.1 Generelt	46
5.11.2 BAT driftsforstyrrelser og uheld	46
6 Gødningsproduktion og –håndtering	48
6.1 Gødningstyper og -mængder	48
6.2 Opbevaring af flydende husdyrgødning	48
6.2.1 Generelt	48
6.2.2 BAT opbevaring af flydende husdyrgødning	49

6.3	Drift af gyllekølingsanlæg	50
6.4	Fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost	50
6.5	Anden organisk gødning	51
6.6	Håndtering og udbringning af husdyrgødning	51
6.6.1	Generelt	51
6.6.2	BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning	51
7	Forurening og gener fra husdyrbruget	53
7.1	Lugt.....	53
7.2	Fluer og skadedyr.....	57
7.3	Transport	58
7.4	Støj	59
7.5	Støv.....	60
7.6	Lys	61
7.7	Ammoniak – generel reduktion.....	61
7.8	Ammoniak – individuel reduktion.....	62
8	Påvirkninger fra arealerne	85
8.1	Udbringningsarealerne	85
8.1.1	Arealanvendelse	93
8.1.2	Aftalearealer.....	94
8.2	Beskyttet natur	94
8.3	Nitrat til grundvand	98
8.4	Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande	101
8.5	Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande	104
8.6	Natura 2000	108
8.7	Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)	113
9	Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi.....	116
10	Alternative muligheder og 0-alternativet.....	120
11	Husdyrbrugets ophør.....	121
12	Egenkontrol og dokumentation.....	122
13	Klagevejledning	123
14	Bilag	126

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af husdyrbruget Hønsnapgaard på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså. Miljøgodkendelse meddeles i medfør af § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.
Godkendelsesdato:	28. november 2014
Ansøger:	Charlotte Duus Christensen
Telefonnr.:	21784130
Mobilnummer:	21784130
E-mail:	mail@cduus.com
Ejer af ejendommen:	Charlotte Duus Christensen, 6340 Kruså
Kontaktperson:	Charlotte Duus Christensen, 6340 Kruså
Husdyrbrugets navn:	Hønsnapgaard
Ejendomsnr.:	5800000204
Matr.nr. og ejerlav:	matr. 75 Hønsnap, Holbøl og matr. 410 Hønsnap, Holbøl
CVR nr.:	21755974
CVR/p nr.:	1005180694
CHRnr.:	118200
Biaktiviteter:	Ingen
Andre ejendomme:	Gårdbækvej 0, 6340 Kruså, Sønderborgvej 23, 6340 Kruså
Miljørådgiver:	Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, 74365043/61558262, upa@landbosyd.dk
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, miljø:	Susanne Niman Jensen
Kvalitetssikring, miljø:	Morten Hansen
Sagsbehandler, natur:	Morten Hansen
Kvalitetssikring, natur:	Tina Hjørne
Sagsnr:	13/28605 dok. 144

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Charlotte Duus Christensen har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse/ændring af svineproduktionen på ejendommen Hønsnapgaard beliggende Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindeligt indsendt den 14. august 2013, seneste revision af ansøgning er med skema nr. 48327, version 4 indsendt til Aabenraa Kommune den 4. juni 2014 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 10. juni 2014. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Ansøgningen vedrører udvidelse/ændring af produktionen i søer, smågrise og slagtesvin (sopolte til avl). På Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså planlægges den eksisterende produktion udvidet/ændret fra 400 årssøer, 9.200 smågrise til 30 kg og 4.500 sololte 30-80 kg svarende til 206,30 DE til 750 årssøer med smågrise til 7,3 kg med produktion af 21.000 smågrise til 30 kg samt 1.968 sololte/slagtesvin 30-90 kg svarende til 309,65 DE. I forbindelse med udvidelsen/ændringen ændres/reduceres dyreholdet i eksisterende stalde på Bygaden 15, og der etableres tilbygninger til det eksisterende soanlæg på Bygaden 30 i form af tilbygning på ca. 570 m² farestald, ca. 670 m² drægtighedsstald og ca. 610 m² smågrisestald.

Svineproduktionen blev VVM-screenet i 2003 af Sønderjyllands Amt. Den blev screenet til et husdyrhold på Bygaden 15 på 4.500 sololte 30-80 kg og et husdyrhold på Bygaden 30 på 400 søer, 9.200 smågrise og 3 heste over 700 kg. Husdyrbruget har ikke tidligere været miljøgodkendt, fordi det har været under størrelseskriteriet for godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Svineproduktionen på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså udvider/ændrer produktionen på Bygaden 15 fra 4.500 sololte/slagtesvin 30-80 kg og 3 heste over 700 kg til 1.968 sololte/slagtesvin 30-90 kg og på Bygaden 30 udvides der fra 400 årssøer og 9.200 smågrise til 30 kg til 750 årssøer med smågrise til 7,3 kg og 21.000 smågrise 7,3 til 30 kg. Der udvides samlet for Bygaden 15 og 30 fra 206,30 DE til 309,65 DE. På Bygaden 30 etableres der ca. 570 m² farestald, ca. 670 m² drægtighedsstald og ca. 610 m² smågrisestald i tilknytning til det eksisterende byggeri. Desuden etableres der en ny forbeholder på 70 m³, hvorfra det er planen, at biogasanlæg skal afhente rågylle. Afgasset gylle leveres tilbage til gyllebeholderen på Bygaden 30.

Bedriftens ejede og forpagtede harmoniareal er på 243,07 ha.

På ejendommen produceres der 309,65 DE og der modtages 196,82 DE fra Gårdbækvej 0, der er en del af bedriften. Alt produceret og modtaget husdyrgødning afsættes til biogasanlæg og der modtages 340,29 DE med 30.966,39 kg N/planperiode og 7.826,67 kg P/planperiode retur fra biogasanlægget. De resterende DE skal biogasanlægget gøre rede for.

Der er 8 forpagtningsaftaler og ingen gylleaftaler. To arealer er angivet som aftaleareal. Der er tale om enge, der kan afgræsses.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Husdyrbruget er beliggende i landzone. Nye bygninger bygges til eksisterende bygninger på Bygaden 30. Der bygges 2 staldafsnit til sostalden som en forlængelse i hhv. den nordlige og sydlige ende af stalden. Der bygges en ny smågrisestald til den eksisterende smågrisestald. Byggestilen og byggemateriale bliver den samme stil som eksisterende staldanlæg.

På Bygaden 15 sker der ingen bygningsmæssige ændringer.

Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt, der ikke ejes af driftsherren er Bygaden 11, 6340 Kruså, der ligger 57 m fra nærmeste stald på Bygaden 15. Bygaden 11 udløser ligeledes nærmeste samlede bebyggelse. I ansøgningen er Hønsnapvej 31 sat ind som nærmeste nabo uden landbrugspligt, fordi det er nærmeste bolig i forhold til udvidelsen på Bygaden 30. Afstande fra lugtcentrum på Bygaden 30 til boligen på Hønsnapvej 31 er 183 m. Der er ca. 2 km til nærmeste byzone (Holbøl).

Der er meddelt dispensation fra afstandskravet fra den nye farestald til vejskel og nabo-skel. De øvrige afstandskrav nævnt i § 8 i Husdyrbrugloven er overholdt.

Landskabelige værdier

Husdyrbrugets nye anlæg til søer og smågrise på Bygaden 30 ligger uden for uforstyrrede landskaber, værdifulde kulturmiljøer, naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og uden for fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov- og kirkebyggelinjer.

Alle bygninger og opbevaringsanlæg på Bygaden 15 og 30 ligger inden for udpegningen "Værdifulde landskaber" samt inden for udpegningen "Skovtilplantning er uønsket". Bygaden 15 ligger delvis inden for udpegningen "Landsbyområde".

Lugt, støv og støj

Den nærmeste nabo uden landbrugspligt og som ikke ejes af driftsherren er Bygaden 11, 6340 Kruså. Afstanden fra hjørne til hjørne er ca. 57 meter. Bygaden 11 udløser ligeledes nærmeste samlede bebyggelse. I www.husdyrgodkendelse.dk er Hønsnapvej 31 sat ind som nærmeste nabo uden landbrugspligt, fordi det er den nærmeste bolig i forhold til udvidelsen på Bygaden 30. Der er ca. 2 km til nærmeste byzone (Holbøl). Ifølge lugtberegningerne er geneafstandene overholdt, hvorfor det er vurderet at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener.

Ved levering af foder kan der forekomme støv, men det vurderes, at det ikke giver gener uden for husdyrbruget.

Der kan forekomme støj i forbindelse med blanding af foder og ved indblæsning af foder i siloerne, samt ved transporter til og fra ejendommen. Desuden kommer der støj fra ventilationen.

Transport til og fra ejendommen

Udvidelsen af husdyrbruget vil bl.a. medføre, at antallet af transporter øges fra ca. 862 til ca. 1.186 årligt.

Idet transporterne ikke kommer til at gå gennem et tættere bebygget område vurderes det, at ændringen i antallet af transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der er ingen særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 kategori 1 eller kategori 2 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. inden for en afstand af 1.000 m fra anlægget.

Nærmeste område beskyttet efter § 7 kategori 3 er beliggende ca. 700 m øst for anlægget. Nærmeste Natura 2000 område er Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov som udgør EF-habitatområde nr. H83 samt EF-fuglebeskyttelsesområde nr. F68. Det ligger ca. 6 km nordøst for anlægget.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Hvad angår fosfor viser beregningerne, at kravene om fosforudvaskning er overholdt med 562,8 kg P.

Hvad angår nitratberegningerne til overfladevand viser beregningerne, at reduktionsprocenten er 100 %.

Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift:

DE_{max}: 1,40 DE/ha

DE_{reel}: 1,40 DE/ha

Da alt husdyrgødningen er afgasset, så kendes den eksakte udnyttelsesgrad ikke. Der er således lavet tre beregninger med forskellig udnyttelsesgrad (65 %, 70 % og 75 %). Beregningen med 75 % svarer ligeledes til en beregning med normal svinegylle og kan erstattes med denne.

Beregning af udvaskningen af N via Farm-N viser følgende:

Beregning 1 (udnyttelsesgrad på 75 %): Ansøgt (DE _{max}):	80,2 kg N/ha
Vægtet maksimal udvaskning (4 % ekstra efterafgrøder):	79,0 kg N/ha

Beregning 2 (udnyttelsesgrad på 70 %): Ansøgt (DE _{max}):	84,1 kg N/ha
Vægtet maksimal udvaskning (12 % ekstra efterafgrøder):	82,2 kg N/ha

Beregning 3 (udnyttelsesgrad på 65 %): Ansøgt (DE _{max}):	88,0 kg N/ha
Vægtet maksimal udvaskning (19 % ekstra efterafgrøder):	85,5 kg N/ha

Dele af udbringningsarealerne er placeret i områder, der er sårbare for nitratudvaskning. Beregningerne viser, at den ansøgte drift overholder kravene i forhold til nitratudvaskning. Ved den ansøgte produktion er der en udvaskning på mellem 49-62 mg nitrat pr. liter. Dette er en uændret belastning i forhold til nudriften. Nitratudvaskningen overstiger dermed ikke 50 mg nitrat pr. liter eller er forøget.

For at overholde kravene til udvaskning af nitrat er der ansøgt om 4-19 % ekstra efterafgrøder (afhængig af udnyttelsesgraden for den afgassede husdyrgødning).

Flere af ejendommens arealer ligger i opland til Kruså Møllesø, der er en målsat sø. Beregninger viser, at påvirkningen maksimalt udgør 3,69 % i forhold til den eksisterende påvirkning. Dele af udbringningsarealerne er lavbundsarealer i klasse III og IV, men fosforberegning viser, at der ikke er nogen særlig risiko for udvaskning af fosfor. I forhold til Rudbøl Sø, så viser beregningerne, at bedriftens påvirkning maksimalt udgør 0,01 % i forhold til den eksisterende påvirkning.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser mv. Det betyder, at udvidelsens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

På baggrund af de aktuelt gældende BAT – teknikker er der foretaget en systematisk vurdering af, om det eksisterende og fremtidige husdyrbrug i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Vurderingen er baseret på en gennemgang, hvor de anvendte metoder er sammenstillet med de BAT – betragtninger, som bør gøres gældende jf. aktuelle BREF – noter, teknologiblade og vejledende emissionsgrænseværdier.

Det er på den baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for ombygninger, udvidelser, samt fremtidig drift, er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Ansøger anvender BAT inden for:

- Energi og vand, da der bl.a. etableres drikkekopper/trug, hvor spild opsamles, staldene sættes i blød inden vask, lavenergilystøfrør og temperaturstyret ventilation.
- Vand, da drikkevandssystemet er etableret med vandbesparende drikkekopper i alle stalde. Der er etableret elektronisk, intelligent styret overbrusning efter temperatur. Og der anvendes iblødsætning med forstøverdyser. Alle installationer efterses for utætheder mellem hvert hold grise og der er etableret vandmålere, så vandforbruget kan følges.
- Foder, da der foderkorrigeres vedrørende fosfor pr. FE til smågrise og sopolte/slagtesvineproduktionen, og der foderkorrigeres vedrørende tildeling af FE/dyr til sopolte/slagtesvin. Desuden anvendes der fasefodring til søer og sopolte/slagtesvin, og der etableres restløs fodring.
- Management, da der bl.a. er udarbejdet beredskabsplan, der er udarbejdet en APV på ejendommen, og der udarbejdes gødningsregnskaber for både brug af handelsgødning og husdyrgødning.
- Staldindretning, da staldene er med delvist fast gulv og de nye staldafsnit bliver etableret med gyllekøling og genindvinding af varme.
- Opbevaring af husdyrgødning, da der bl.a. anvendes gyllebeholdere, som kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt og er overdækket med flydelag.
- Affald, da det sorteres og afhændes til godkendt modtager.

Alternative løsninger

Hvis der ikke udvides på Bygaden 30, vil sopolte/slagtesvineproduktionen på Bygaden 15 ikke blive reduceret.

Der er ikke overvejet alternative placeringer af de nye staldafsnit på Bygaden 30, da de etableres i tilknytning til eksisterende staldafsnit, hvorved arbejdsgangene bliver de mest effektive.

Det har været overvejet om der kunne placeres en ny sopoltestald i tilknytning til eksisterende byggeri på Bygaden 30. Beregninger viser, at det ikke kan lade sig gøre, da lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse ikke kan overholdes. Derfor er der søgt om etablering af ny sopoltestald på Gårdbækvej 0, 6340 Kruså.

Vurdering

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljøgodkendelse af den ansøgte ændring/etablering/udvidelse af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså.

1.3 Offentlighed

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside fra 11. marts til 1. april 2014 og i Lokalavisen Budstikken den 11. marts 2014 for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Museum Sønderjylland – arkæologi Haderslev blev den 6. marts 2014 orienteret om ansøgningen.

Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse eller orienteringsbrev blev den 25. september 2014 sendt i høring hos ansøger, naboer, parter og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Høringsberettigede fremgår af afsnit 13 Klagevejledning. Der var en frist på 6 uger til at fremsende kommentarer.

Den 31. oktober 2014 indsendte naboerne på Gårdbækvej 6, 6340 Kruså kommentarer til udkastet vedlagt som bilag 6. Aabenraa Kommunens svar er vedlagt som bilag 7. Den 2. november 2014 indsendte naboerne på, Gårdbækvej 3, 6340 Kruså kommentarer vedlagt som bilag 8. Aabenraa kommunes svar er vedlagt som bilag 9. Den 6. november 2014 indsendte DN Aabenraa kommentarer vedlagt som bilag 10. Aabenraa kommunes svar er vedlagt som bilag 11.

Ansøgningen og udkastet er på baggrund af høringssvarene blevet ændret med hensyn til

- Vilkår 3 er ændret til: Der skal foreligge skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning fra 506,47 DE til godkendt biogasanlæg eller anden godkendt modtager før miljøgodkendelsen tages i brug.

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentlig annonceret på Aabenraa kommunes hjemmeside tirsdag den 2. december 2014, og afgørelsen bliver fremsendt til ansøger, rådgiver og organisationer og myndigheder, samt de myndigheder, der har været inddraget i sagens behandling. Disse er listet i afsnit 13 Klagevejledning.

1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes Team Miljø & Team Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer til udvidelse af husdyrbruget på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 750 årssøer med smågrise til 7,3 kg
- 1.968 slagtesvin/sopolte (30 – 90 kg),
- 21.000 smågrise (7,3 – 30 kg)

Svarende til 309,65 DE.

Miljøgodkendelsen meddeles til nye og eksisterende anlæg samt øvrige faste konstruktioner med flg. ændringer på Bygaden 30:

- en tilbygning til soanlægget på 570 m² farestald og ca. 670 m² drægtighedsstald
- en smågrisestald på ca. 610 m²
- en forbeholder på 70 m³

Samtidig meddeles dispensation i henhold til § 8 Husdyrbrugloven til afstandskravet på 15 m til offentlig vej og 30 m til naboskel.

Miljøgodkendelsen meddeles til nye og eksisterende anlæg samt øvrige faste konstruktioner med flg. ændringer på Bygaden 15:

- eksisterende sopolte/slagtesvinestalde må benyttes til en årlig produktion på 1.968 sopolte/slagtesvin (30-90 kg)

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter byggetilladelse eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter Husdyrbrugloven.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså.

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

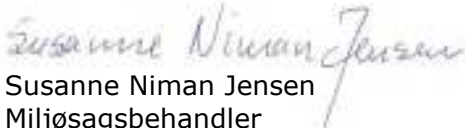
Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser og Aabenraa Kommunes regulativer – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- heller ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer, og
- ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Den 28. november 2014

Susanne Niman Jensen
Miljøsagsbehandler
Kultur, Miljø & Erhverv
Team Miljø

Morten Hansen
Natursagsbehandler
Kultur, Miljø & Erhverv
Team Natur

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 74 80
landbrug@aabenraa.dk

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk
landbrug@aabenraa.dk

2 Vilkår

2.1 Generelle forhold

Beskrivelse af husdyrbruget

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 48327, version 4, genereret den 4. juni 2014 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 10. juni 2014 og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.

Gyldighed

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse.
4. Godkendelsen må ikke tages i brug, før der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til 506,47 DE til godkendt biogasanlæg eller til anden godkendt modtager.

2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Bygge- og beskyttelseslinjer

5. Stald nr. ST-161215 skal opføres som ansøgt. Der må bygges ud til vejskellet. Matrikelskellet skal respekteres.

Placering i landskabet

6. De nye fare-, drægtigheds- og klimastalde hhv. ST-161219, ST-161215 og ST-161217 skal opføres i materialer, dimensioner og farvevalg som beskrevet i tabel 3.

2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift

Husdyrhold og staldindretning

7. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må på årsplan ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkår 8. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 afsnit G til bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen). Ved ændringer i dyreenhedsomregningsfaktorerne er det antallet af individer, der er givet miljøgodkendelse til.

Staldafsnit	Dyrehold	Gulvtype	Sti-pladser	Pro-duktion	DE
ST-161211 Bygaden 15	Sopolte 30-90 kg	Stier med 50-75 % fast betongulv med spalter af beton	70	280	5,51
ST-161212 Bygaden 15	Sopolte 30-90 kg	Stier med drænet gulv og spalter af beton	104	416	8,19
ST-161213 Bygaden 15	Sopolte 30-90 kg	Stier med henholdsvis drænet gulv og spalter af beton samt 25-49 % fast betongulv med	96	384	7,56

		spalter af beton			
ST-161214 Bygaden 15	Sopolte 30-90 kg	Stier med drænet gulv og spalter af beton	222	888	17,48
ST-161215 Bygaden 30	Søer (farestald)	Farestier med delvist spaltegulv af støbejern og fast gulv i beton. Gyllekøling.	78	311	21,80
ST-161216 Bygaden 30	Søer (løbe- drægtigheds- stald)	Løsgående søer på betongulve med delvist fast og delvist spaltegulv. Linespil. Gyllekøling.	142	189	30,70
ST-161217 Bygaden 30	Smågrise 7,3-30 kg	Stier til smågrise på 1/3 fast gulv og 1/3 drænet gulv af beton samt 1/3 spalter i støbejern. Gyllekøling.	1.296	8.542	39,25
ST-161219 Bygaden 30	Søer (farestald)	Farestier med delvist spaltegulv af støbejern og fast gulv i beton	110	439	30,78
	Søer (løbe- drægtigheds- stald)	Løsgående søer på betongulve med delvist fast og delvist spaltegulv. Linespil.	250	334	54,26
	Søer (løbe- drægtigheds- stald)	Individuelt opstaldede søer i bokse på betongulve med delvist fast og delvist spaltegulv af beton.	170	227	36,88
ST-161220 Bygaden 30		Stier til smågrise på 1/3 fast gulv og 1/3 drænet gulv af beton samt 1/3 spalter i støbejern.	1.890	12.458	57,25
I alt					309,65

8. Inden for de enkelte dyretyper tillades afvigelser i antal DE på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides, jf. ovenstående tabel.
9. Smågrise- og sopolteproduktionen skal foretages jævnt fordelt hen over året.
10. De nye staldafsnit til søer og smågrise ST-161215, ST-161216 og ST-161217 skal etableres med gulve og gyllekøling som angivet i tabellen til vilkår 7.
11. Der skal etableres et overbrusningsanlæg i stald ST- 161211, ST-161212, ST-161213, ST-161214, ST-161216, ST-161217, ST-161219 og ST-161220, så det sikres at grisene afsætter gødning på spaltearealet, og ikke på det faste og drænedede areal.

Ventilation

12. Ventilationsanlæggenes afkast i de nye so- og smågrisestalde (ST-161215, ST-161216 og ST-161217) skal placeres i kip eller på tagfladen ved kip. Alle afkast skal være minimum 0,7 m over tag.
13. Ventilatorer skal serviceres og renholdes med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller og specifikationer med henblik på driftsstikker funktion.

Fodring

14. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. sopolt/slagtesvin x det årlige antal producerede sopolte/slagtesvin skal være mindre end 794,2 kg P pr. år.
P ab dyr pr. sopolt/slagtesvin beregnes ud fra flg. ligning: P ab dyr pr. sopolt/slagtesvin = ((afgangsvægt – indgangsvægt) x FE_{sv} pr. kg tilvækst x gram fosfor pr. FE_{sv}/1000) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0055 kg P pr. kg tilvækst).

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårslikningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede sopolte/slagtesvin	1.968
Indgangsvægt	30
Afgangsvægt	90
FE _{sv} pr. kg tilvækst	2,67
Gram fosfor pr. FE _{sv}	4,58
Kg P ab dyr pr. svin	0,4037

15. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. smågris x det årlige antal producerede smågrise skal være mindre end 2.532,04 kg P pr. dyr.
P ab dyr pr. smågris = ((afgangsvægt-indgangsvægt)x FE_{sv} pr. kg tilvækst x gram fosfor pr. FE_{sv}/1000- ((afgangsvægt-indgangsvægt) x 0,0049 kg P pr. kg tilvækst).

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårslikningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede smågrise	21.000
Indgangsvægt	7,30
Afgangsvægt	30,0
FE _{sv} pr. kg tilvækst	1,96
Gram fosfor pr. FE _{sv}	5,21
Kg P ab dyr pr. år	0,1206

16. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. sopolt x det årlige antal producerede sopolte skal være mindre end 2,002 kg N pr dyr.

“N ab dyr pr. sopolt” beregnes ud fra følgende ligning:

N ab dyr pr. sopolt = ((afgangsvægt-indgangsvægt)x FE_{sv} pr. kg tilvækst x gram råprotein pr. FE_{sv}/6250- ((afgangsvægt-indgangsvægt) x 0,0296 kg N pr. kg tilvækst)).

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede sopolte	1.968
Indgangsvægt	30
Afgangsvægt	90
FESv pr. kg tilvækst	2,67
Gram råprotein pr. FESv	147,4
Kg N ab dyr pr. år	2,002

Rengøring af stalde

17. Fare-,sopolte- og klimastalde skal vaskes efter hvert hold og samtidig skal spaltternes funktionsdygtighed kontrolleres. Dato for rengøring skal noteres i driftsjournalen.
18. Sopolte-/slagtesvinestaldene ST-161211, ST-161212, ST-161213 og ST-161214 skal rengøres minimum 2 gange årligt, og samtidig skal spaltternes funktionsdygtighed kontrolleres. Dato for rengøring skal noteres i driftsjournalen.

Energi- og vandforbrug

19. Vask af stald skal foregå med højtryksrensere.
20. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. Elforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
21. Hvis elforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 401.273 kWh/år, skal der inden for 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal fremvises ved tilsyn.
22. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilationsanlæg, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
23. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. Vandforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
24. Hvis vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 9.151 m³, skal der inden 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.

Spildevand samt tag - og overfaldevand

25. Vaske- og overfladevand fra vaskepladsen, skal ledes til gyllebeholder.
26. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.

Kemikalier og medicin mv.

27. Gødningsstoffer, kemikalier, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer hvis der måtte ske udslip.

28. Påfyldning af sprøjte skal foregå på støbt plads med tæt bund og bortledning af spildevand til gyllebeholder.

Affald

29. Selvdøde og aflivede dyr, skal indtil de flyttes til afhentningspladsen, placeres syd for ST-161217. På afhentningspladsen øst for gyllebeholderen på Bygaden 30, LA-107408 skal døde dyr være afdækkede. Opbevarings- og afhentningspladserne fremgår af bilag 1.4.
30. Affald skal opbevares og håndteres, som beskrevet i tabel 16.

Olie

31. Opbevaring af diesel-/fyringsolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund så spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
32. Såfremt tanken er placeret i umiddelbar nærhed af regnvandsafløb, vandløb mm. skal tanken stilles i en spildbakke med opkant, der kan rumme tankens indhold. Tanken placeres sådan, at regnvand ikke opsamles i spildbakken.
33. Tankning af diesel fra stationær tank skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
34. Olie- og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
35. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning. Dog må tankpistol med fuldautomatisk stopfunktion ved fuld tank anvendes.

Driftsforstyrrelser og uheld

36. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af eventuelt olie- og kemikaliespild.
37. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne.
38. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen.

2.4 Gødningsproduktion og – håndtering

Gødningstyper og mængder

39. Der skal foreligge en 5-årig skriftlig opbevaringsaftale mellem Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså om opbevaring af 2.200 m³ gylle på en anden ejendom.
40. Arealerne må ikke modtage dybstrøelse.

Drift af gyllekølingsanlæg

41. Gyllekanalerne i ST-161215 og ST-161217 – i alt ca. 316 m² med træk og slip og ST-161216 i alt 394 m² med linespil skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
42. Anlægget skal køle med en effekt på minimum 25,1 W/m² for at opnå en ammoniakreduktion på 28,2 %. Varmepumpen skal kunne levere en årlig køleydelse på mindst 156.195 kwh.
43. Inden ibrugtagning skal der indsendes en beregning for antal varmepumper og kapacitet samt deres nødvendige driftstid (timer/år) for at opnå en ammoniakreduktionsprocent på 28,2 %. Varmepumperne skal være forsynet med en timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjournal og forevises myndighederne på forlangende.
44. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumperne. Energi måleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh. Disse data opbevares i minimum 5 år.

45. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
46. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning

47. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
48. Der må ikke etableres og/eller anvendes eldrevne faste/mobile pumper på/ved gyllebeholderne.
49. Hvis der anvendes traktordrevne pumper, skal de, når de ikke anvendes og er uden opsyn, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.
50. Gyllen i gyllebeholderne må kun omrøres umiddelbart før flytning eller udbringning af gyllen.
51. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn/lastbil med påmonteret læsserkan, skal der senest 3 måneder efter ibrugtagning af miljøgodkendelsen etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget

Lugt

52. Den faktiske lugtemission fra den samlede produktion på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså må på intet tidspunkt overskride 26.806 LE/s og/eller 56.897 OUE, jf. tabel 23.

Den *faktiske lugtemission fra den samlede produktion* beregnes som summen af hver enkelt stalds faktiske lugtemission fra produktionen.

Hver enkelt stalds faktiske lugtemission fra produktionen beregnes som "Ton dyr på stald" gange den på godkendelsestidspunktet gældende emissionsfaktor for lugt gange "Effekt af teknologi".

Den på godkendelsestidspunktet gældende emissionsfaktor for lugt beregnes ved at dividere "Lugt fra produktion" med "Ton dyr på stald".

Fluer og skadedyr

53. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet.

Transport

54. Til - og frakørsel til ejendommen skal ske som angivet på bilag 1.9 over interne transportveje.
55. Ved flytning af gylle fra Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså til gyllebeholderen på en anden ejendom skal gyllevognens eller tankvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.
56. Ved transport af gylle ud på offentlige veje/private fællesveje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild så vidt som muligt ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.

Støj

57. Bidraget fra landbruget med adressen Bygaden 15 og Bygaden 30, 6340 Kru-saa til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land samt i landsbyen Hønsnap ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40
Landsbyen Hønsnap, planomr. 3.8.005.L	55	45	40

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 *Ekstern støj fra virksomheder*.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

Støjgrænserne må i landsbyen Hønsnap ikke overskrides noget sted inden for landsbyens afgrænsning, dog må støjgrænserne overskrides på egne arealer.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.

Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og på områder i umiddelbar nærhed af disse.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis korn og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Støj fra læsning af svin, uagtet om det foregår ved driftsbygninger eller fra et køretøj eller lign., der er placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj".

Udgifterne afholdes af landbruget.

58. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

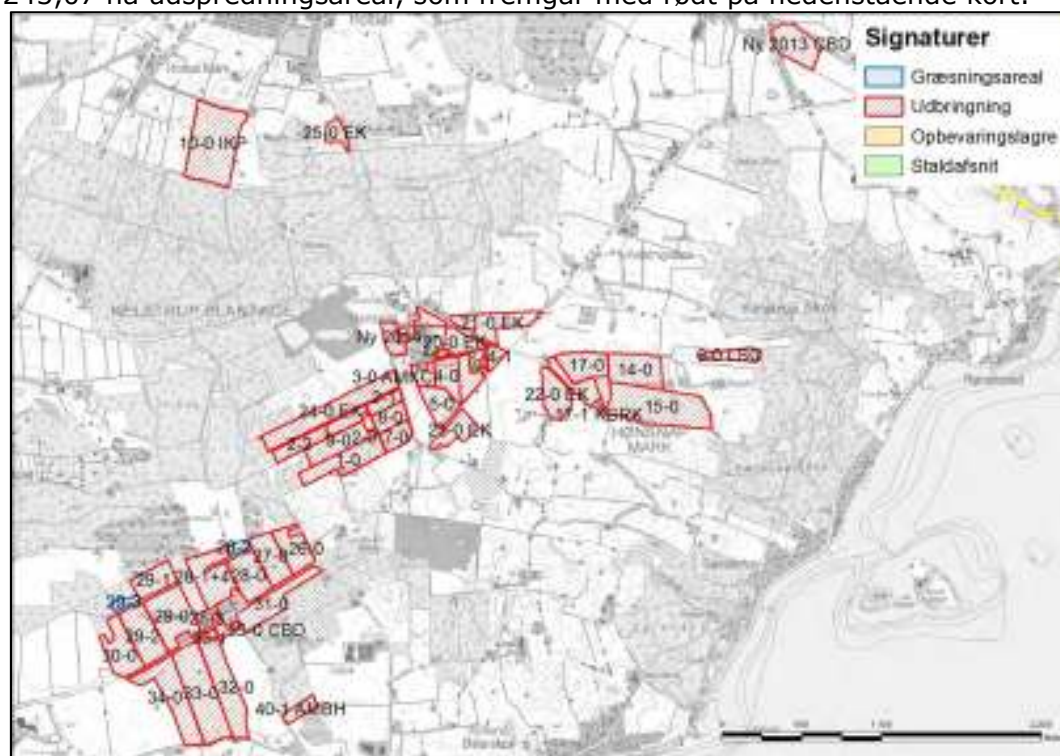
Lys

59. Lyskegler fra udendørs pladsbelysning må ikke vende direkte mod nabobeboelser. Belysningen på gavlen af den nye farestald på Bygaden 30 ST-161215 skal forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.
60. Belysning i sopolte/slagtesvine – og farestaldene skal være slukket mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden. I drægtighedsstalden skal belysning imellem kl. 23 og kl. 6 være begrænset til vågelys, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.
61. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

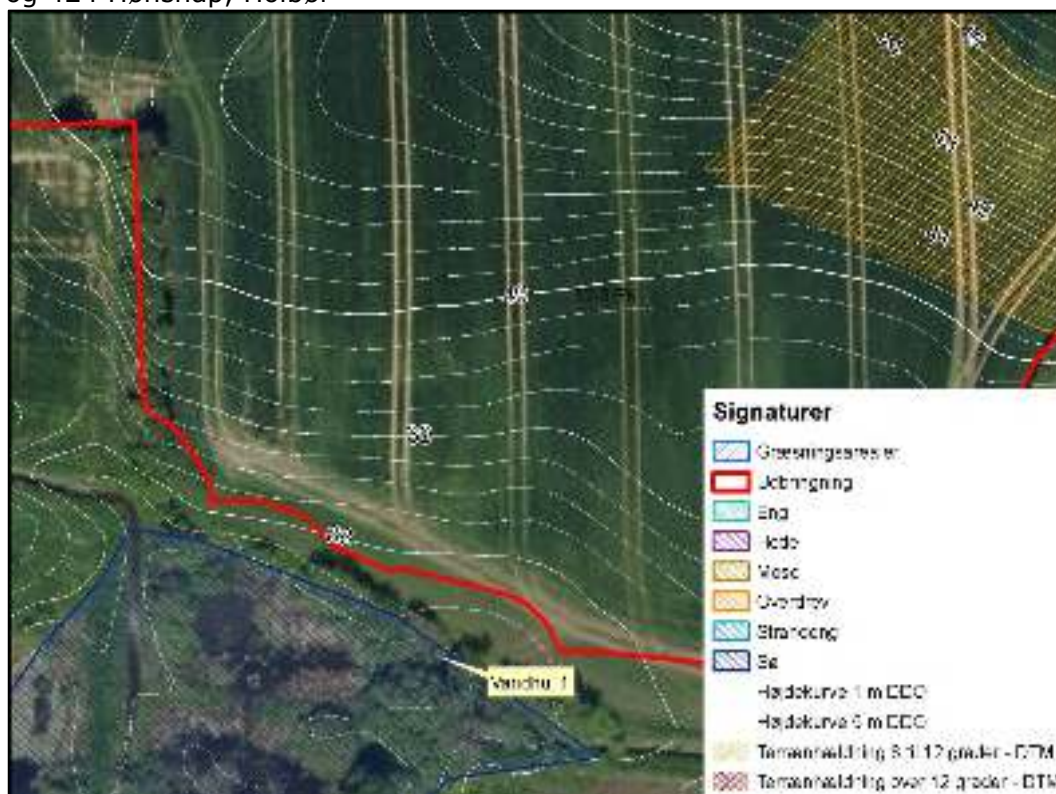
2.6 Påvirkninger fra arealerne

Udbringningsarealerne

62. På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,40 DE/ha.
63. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 243,07 ha udspretningsareal, som fremgår med rødt på nedenstående kort.

64. Der må maksimalt udbringes 30.966,39 kg N og 7.826,67 kg P på bedriftens arealer, hvilket på godkendelsestidspunktet svarer til 340,29 DE.
65. Der skal foreligge skriftlige aftaler på forpagtningerne af mindst 1 års varighed.
66. Der skal etableres en minimum 5 meter bred husdyrgødningsfri bræmme mellem mark 22-0 EK og vandhullet (vandhul 1) beliggende på matr.nr. 332, 357

Nitrat til grundvand

67. Hvis bedriften udbringer ren svinegylle eller afgasset husdyrgødning med en udnyttelsesgrad på minimum 75 % skal der hvert år være 4 % ekstra efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.
68. Hvis bedriften udbringer afgasset husdyrgødning med en udnyttelsesgrad på mellem 70-74 % skal der hvert år være 12 % ekstra efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.
69. Hvis bedriften udbringer afgasset husdyrgødning med en udnyttelsesgrad på mellem 65-69 % skal der hvert år være 19 % ekstra efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.
70. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for sædskifte, andelen af efterafgrøder og tildelt husdyrgødning for de seneste 5 år, f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.

2.7 Husdyrbrugets ophør

71. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune senest 4 uger efter ophøret kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

2.8 Egenkontrol og dokumentation

Generelt

72. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Den skal opbevares i mindst 5 år og forevises på Aabenraa Kommunes forlangende. Det kan være gødningsregnskaber, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen, foderanalyser, fakturaer for indkøbt foder, effektivitetskontroller, slagterifregninger, årsopgørelser fra slagteriet, andre kvitteringer for afsatte og købte dyr, afsnit fra drifts- og skatteregnskaber vedrørende omsætning af foder og dyr samt status dyr og foder.
73. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø, skal registreres med dato og beskrivelse i driftsjournalen.

Fodring

74. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- Antal producerede sopolte/slagtesvin
  - Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
  - Foderforbrug pr. kg tilvækst
  - Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr FEsv i foderblandingerne
  - Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne
75. P og N ab dyr (sopolt/slagtesvin) skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til den anden kommende 15. februar. Første gang inden for perioden 15. september 2015 til 15. februar 2017.
76. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder til sopolte/slagtesvin mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
77. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter til sopolte/slagtesvin skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
78. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- Antal producerede smågrise
  - Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
  - Foderforbrug pr. kg tilvækst
  - Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr FEsv i foderblandingerne.
79. P ab dyr (smågris) skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til den anden kommende 15. februar. Første gang inden for perioden 15. september 2015 til 15. februar 2017.
80. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder til smågrise mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
81. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter til smågrise skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Opbevaringsanlæg husdyrgødning

82. Gyllebeholderne LA-107408, LA-107409, LA-107410 skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.

Gyllekøling

83. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
  - Kontrol af kølekredsens ydelse.
84. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 14 dage.
85. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporteringer skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lugt

86. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuel klage vedrørende den faktiske lugtmission fra den samlede produktion er velbegrundet, skal husdyrbruget for egen regning udarbejde en samlet statusopgørelse og for hver enkelt stald oplyse "StaldID", "Kode for staldsystem", "Antal dyr"/"Antal stipladser" og "Ton dyr på stald". Krav om udarbejdelse af en statusopgørelse kan maksimalt kræves 2 gange pr. år, dog maksimalt 1 gang pr. kvartal. Statusopgørelsen skal fremsendes til tilsynsmyndigheden senest 7 dage efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om udarbejdelse af statusopgørelsen.

3 Generelle forhold

Husdyrbruget er større end 250 dyreenheder (DE) og er derfor omfattet af § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer. Hele virksomheden er godkendelsespligtig, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbruget.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen herunder belastningen med nitrat og fosfor. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både Husdyrbrugloven og Naturbeskyttelsesloven, samt EU-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. Kravet afhænger af tidspunktet for indsendelse af ansøgningen. Ansøgninger indsendt efter 10. april 2011 skal reducere ammoniakemissionen med 30 %. Denne ansøgnings beregningsgrundlag er dateret den 14. august 2013, skema 48327, og kravet om 30 %'s reduktion gælder derfor.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse/ændring af det eksisterende husdyrbrug. Vilkår der vedrører driften skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.

3.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså med ejendoms nr. 5800000204. Ansøger ejer også Sønderborgvej 23, 6340 Kruså, og har samtidig med indsendelse af denne ansøgning indsendt ansøgning om etablering af stald til sopolte/slagtesvin på Gårdbækvej 0, 6340 Kruså. Der er ikke teknisk og forureningsmæssigt samdrift mellem ejendommene.

Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 118200, og virksomhedens CVR nr. er 21755974.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, som fremgår af ansøgnings-skema nummer 48327, version 4, genereret den 4. juni 2014 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 10. juni 2014. Ansøgningen med tilhørende bilag, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1.

3.2 Meddelelesespligt

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødningsopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt Kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

3.3 Gyldighed

Der gives 2 år til at udnytte godkendelsen, efter den er meddelt. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afviselser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

3.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil december 2022.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

3.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40 regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

I henhold til bekendtgørelsens § 40 stk. 5 skal husdyrbrugets miljøgodkendelse endvidere tages op til revurdering, når EU-Kommissionen i EU-Tidende offentliggør en BAT-konklusion, som omfatter husdyrbrugets produktion. Kommunen skal tilrettelægge revurderingen på en sådan måde, at husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen.

4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Redegørelse

Afstandene er enten målt fra nærmeste stald/gyllebeholder eller fra det samlede staldanlæg som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Husdyrbruget er beliggende i landzone. Nye anlæg etableres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse. Udvidelsen/ændringen er erhvervsmæssig nødvendig med den begrundelse at udvidelsen kan give synergi og indtjening til etablering af en sopoltestald på Gårdbækvej (indsendt i særskilt ansøgning). Ved større sopolteproduktion opnås en bedre afsætningsvare.

Tabel 1. Afstandskrav til kommuneplaner/lokalplaner/nabobeboelse (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer).

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone	ca. 2 km	Fra stalde på Bygaden 15 til byzone ved Holbøl	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde	ca. 2,7 km	Til sommerhusområde ved Kollund Østerskov	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål	ca. 1 km	Fra udflyttet staldanlæg til fyldplads til forbrændingsprodukter ved Kollundbjerg (lokalplan 4/39)	50 m
Nabobeboelse (uanset om det er landbrug eller ej)	ca. 38 m	Fra sopoltestald ST-161211 til Bygaden 13 (ejet)	50 m

Tabel 2. Afstandskrav – placering af anlæg.

Nærmeste....	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Naboskel	ca. 15 m	Fra tilbygningen til farestalden på Bygaden 30 til matr. nr. 416 af Hønsnap, Holbøl (marken er forpagtet)	30 m
Beboelse på samme ejendom	ca. 4 m	Fra nærmeste staldhjørne på sopoltestald på Bygaden 15, ST-161211 til stuehus	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	Kendes ikke, men må ligge meget længere end 25 m væk	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	ca. 275 m	Fra staldanlæg på Bygaden 15 til Hønsnap Vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	ca. 660 m	Fra sopoltestald på Bygaden 15 ST-161216 til boring på Gårdbækvej 7 (DGU-arkivnr. 168.72)	25 m

Vandløb	ca. 600 m	Fra staldanlægget til det registrerede beskyttede vandløb mod nord	15 m
Dræn	> 15 m	Den nøjagtige placering af dræn kendes ikke. Såfremt der i forbindelse med byggeriet stødes på markdræn inden for 15 m fra de nye stalde/den nye forbeholder, vil drænen blive lagt om i tætte PVC rør.	15 m
Sø	ca. 97 m	Fra sopoltestald på Bygaden 15, ST-161211 til nærmeste registrerede beskyttede sø mod nordvest	15 m
Privat fællesvej	> 15 m	Der er ingen privat fællesvej i nærheden af ejendommen	15 m
*Offentlig vej	0 m	Fra tilbygning til farestald på Bygaden 30, 161.215 til vejskel til Bygaden (de første 5 m af vejmatiklen er græsabat)	15 m

Afstandskravet fra tilbygning til ny farestald på Bygaden 30, ST-161215 til offentlig vej og til naboskel er ikke overholdt. Ansøger har søgt om dispensation fra afstandskravet med den begrundelse, at tilbygningerne ønskes placeret som ansøgt, for at kunne få den mest effektive drift af anlægget og dermed også det bedste opsyn med dyrene. Hvis afstandskravene skulle overholdes, ville man blive nødt til at adskille sektionerne, så der kommer to separate og fysisk adskilte stalde til farende søer mv. Dette vil være u hensigtsmæssigt i forhold til opsynet med dyrene. Flere adskilte bygninger, vil endvidere betyde, at dyrene skal flyttes længere, hvilket kan medføre stress.

Ansøger vurderer, at afstanden til vejen er uproblematisk med hensyn til udsyn pga. afstanden til tilkørslen til Bygaden fra Hønsnapvej. Med hensyn til afstand til skel er matr. nr. 416 af Hønsnap, Holbøl i forvejen forpagtet, og det er ikke oplagt, at marken skal benyttes til fx beboelse.

Team Miljø har sendt ansøgningen om dispensation i høring hos ejeren af naboarealet med matr. 416, Hønsnap, Holbøl og hos Aabenraa Kommunes myndighed for Trafik & Anlæg. Ejeren af naboarealet har tilkendegivet, at han ikke har noget imod, at der bygges som ansøgt. Trafik & Anlæg har bemærket, at da der er tale om en lille vej (klasse 4), og da rabatten mellem kørebane og bygning er bred, så vil det være OK, at meddele dispensation fra afstandskravet.

Kirkebeskyttelseslinie og kirkeomgivelser

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for "Kirkebyggelinien" eller udpegningen "Kirkelandskaber. Nærmeste kirkelandskab til Holbøl Kirke, ligger ca. 1,9 km nord for Bygaden 15.

Kystnærhedszonen

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Kystnærhedszonen". Nærmeste kystnærhedszone ligger ca. 80 m syd for Bygaden 15

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker". Nærmeste lavbundsareal, Lavbund klasse IV - Ingen risiko for okkerudledning ligger ca. 160 m nord for Bygaden 30.

Skovrejsningsområder

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "skovrejsningsområde". Nærmeste skovrejsningsområde ligger ca. 1,5 km syd for Bygaden 30.

Strandbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Strandbeskyttelseslinie". Nærmeste strandbeskyttelseslinie ligger ca. 2,1 km sydøst for Bygaden 30.

Klitfredningslinie

Der er hverken bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Klitfredningslinie".

Skovbyggelinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovbyggelinie". Nærmeste skovbyggelinie ligger ca. 220 m nordøst for Bygaden 15.

Sø- og åbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinier". Nærmeste sø- og åbeskyttelseslinie ligger ca. 4,2 km sydvest for Bygaden 15.

Fredede områder, fortidsminder og fortidsmindebeskyttelseslinier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder.

I mark 26-0 ligger et fredet fortidsminde og mark 26-0, 27-0 og 10-0 IKP ligger delvis inden for udpegningen 100 m beskyttelseslinie.

Der er i § 29f i Museumsloven, lov nr. 1505 af 14. december 2006, fastsat regler om, at der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Der må i henhold til Naturbeskyttelsesloven, lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013, inden for 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven, ikke foretages ændringer i tilstanden af arealet, herunder etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Forbuddet gælder ikke for sædvanlig hegning på jordbrugsjendomme og landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning. Forbuddet gælder endvidere ikke for fortidsminder, der ikke er synlige i terrænet, samt fortidsminder, der er nævnt i bilag 1 til loven.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Der er følgende arealer der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger": mark 10-0I KP, 24-0 EK, 2-2, 2-0, 2-1, 9-0, 8-0, 1-0, 7-0, 21-0 EK, Ny 2014, 17-0, 18-0 KSRK, 22-0 EK, 15-0, 6-0 LSO, 30-0, 34-0 og Ny 2013 CBD.

Der er i § 29a i Museumsloven, lov nr. 1505 af 14. december 2006, fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er overholdt med undtagelse af afstandskravet på 15 m til offentlige vej (Bygaden) og afstandskravet på 30 m til naboskel til arealet med matr. 416, Hønsnap, Holbøl, der ligger nord for den ansøgte til-

bygning til farestalden på Bygaden 30, ST-161215. Der er søgt om dispensation til disse afstandskrav. Aabenraa Kommune meddeler dispensation til det ansøgte med den begrundelse, at denne placering er den mest hensigtsmæssige i forhold til det daglige arbejde i staldene. Naboen har været partshørt og har tilkendegivet, at han intet har imod, at der bygges som planlagt, og Aabenraa Kommunes afdeling for Trafik & Anlæg, der ligeledes er blevet hørt, har tilkendegivet, at da der er tale om en lille vej (klasse 4), og da rabatten mellem kørebane og bygning er bred, så vil det være OK, at meddele dispensation fra afstandskravet.

4.2 Placering i landskabet

Redegørelse

Bygningerne og stort set alle arealer ligger inden for udpegningen "Værdifulde landskaber".

Offentlighedens adgang til landskabet vil ikke blive ændret i forbindelse med udvidelsen.

Rundt omkring de udflyttede stalde på Bygaden 30 er der etableret levende hegn langs vest og sydsiden af staldene bestående af enkeltstående træer med buske ind imellem. Langs østsiden er der et levende hegn ud mod vejen ned til gyllebeholderen og gyllebeholderen er omkranset af en zone på op til 10 m af diverse træer og buske. Langs nord-siden af staldanlægget og langs Bygaden er der enkeltstående træer. Efter tilbygningerne vil hegnet blive udbygget langs vestsiden og et nyt hegn vil blive etableret mod syd. Der vil endvidere blive plantet nye enkeltstående træer nord for farestalden.

Landskabelige værdier

Tabel 3. Materialevalg. Bygningerne 1-18 ligger på Bygaden 15. Bygningerne 20-27 ligger på Bygaden 30 jf. bilag 1.2 a og bilag 1.5

Bygning		Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1	Stald	Ca. 224 m ²	8 m	30 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Staldafsnit ST-161211
2	Stald	Ca. 334 m ²	7 m	25 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Staldafsnit ST-161212
3	Stald	Ca. 206 m ²	7 m	25 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Staldafsnit ST-161213
4	Stald	Ca. 449 m ²	7 m	25 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Staldafsnit ST-161214
5	Lade og garage	Ca. 314 m ²	10 m	45 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Lade og garage
6	Maskinhus	Ca. 237 m ²	4 m	15 °	Hvide stålplader og gråt bliktag	Maskinhus
7	Container	Ca. 17 m ²	2,5 m	-	Hvid ståcontainer	Opbevaring af sprøjtemidler
8	Mellemgang	Ca. 30 m ²	3 m	15 °	Hvidmalede lecablokke og grå eternittag	Mellemgang
9	Vaskeplads	Ca. 460 m ²	-	-	Betonplads	Vaskeplads
10	Tidligere vaskeplads	Ca. 120 m ²	1 m	-	Beton	Tidligere vaskeplads

11	Silo 12 m ³	Ca. 7 m ²	10 m	-	Hvid glasfiber	Opbevaring af foder
12	Silo 3 m ³	Ca. 2 m ²	6 m	-	Hvid glasfiber	Opbevaring af foder
13	Forbeholder 99 m ³	-	-	-	Pladsstøbt beton under terræn	Forbeholder
14	Gyllebeholder 1.060 m ³	Ca. 270 m ²	2,5 m	-	Grå betonelementer	Opbevaring af gylle
15	Gyllebeholder 998 m ³	Ca. 235 m ²	2,5 m	-	Grå betonelementer	Opbevaring af gylle
16	Stuehus	Ca. 218 m ²	8 m	45 °	Hvidmalet, pudsede mursten og stråtag	Stuehus
17	Garage	Ca. 49 m ²	5 m	30 °	Hvidmalet pudset mursten og eternittag	Garage
18	Lejet maskinhus på Bygaden 18	Ca. 340 m ²	8 m	25 °	Gule mursten med rødt ståltag	Maskinhus
20	Stald	Ca. 2.024 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Eksisterende sostald, staldafsnit ST-161219
21	Ny stald	Ca. 570 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Ny farestald, staldafsnit ST-161215
22	Ny stald	Ca. 670 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Ny drægtighedsstald, staldafsnit ST-161216
23	Stald	Ca. 927 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Eksisterende smågrise-stald, staldafsnit ST-161220
24	Ny stald	Ca. 610 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Ny klimastald, staldafsnit ST-161217
25	Mellembygning	Ca. 45 m ²	6 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Mellembygning
26	Gyllebeholder ca. 3.000 m ³	Ca. 740 m ²	2,5 m	-	Grå betonelementer	Opbevaring af gylle
27	Ny forbeholder på ca. 70 m ³	Ca. 20 m ²	0,3 m	-	Grå betonelementer eller pladsstøbt beton	Opbevaring af gylle

Områder med landskabelig værdi

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kystlandskaber".

Alle bygninger og opbevaringsanlæg på Bygaden 15 og 30 ligger inden for udpegningen "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber".

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer

Der er ingen bygninger, opbevaringsanlæg eller arealer inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Naturmæssige værdier

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Særlig næringsfattige naturarealer".

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Naturområder", men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: mark 6-0 LSO, 25-0 EK, 28-1 og 29-1

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Områder med naturinteresser", men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: mark 10-0 IKP, 24-0 EK, 2-2, 9-0 og 1-0.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug

Der er ca. 700 m til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er et moseområde, kategori 3 – natur øst for Bygaden 30.

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 6 km nordøst for Bygaden 30. Området er Natura 2000 område nr. INO 094 INO Rinke­næs Skov, Dyrehaven og Rode Skov, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. F68 Rinke­næs Skov, Dyrehaven og Rode Skov og habitatområde nr. H83 Rinke­næs Skov, Dyrehaven og Rode Skov.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 7,5 km nordøst for Bygaden 30. Området er Natura 2000 område nr. 102, Flensborg fjord og Nybøl Nor herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 64, Flensborg fjord og Nybøl Nor. Arealerne afvander delvis til dette samt til Vadehavet.

Beskyttede naturarealer (§ 3)

Der er ingen bygninger inden for udpegningen. Følgende arealer grænser op til eller ligger helt eller delvis inden for udpegningen:

Beskyttede vandløb: mark 30-0, 29-2, 29-0, 29-1, 29-3, 28-1, 28-0, 28-2 og 27-0.

Beskyttede enge: mark 25-0 EK, 28-2 og 28-1,

Beskyttede moser: 25-0 EK, 29-3, 27-0, 26-0 og 28-1,

Beskyttede søer: mark 35-0, 34-0, Ny 2014 og 22-0 EK.

Områder hvor skovtilplantning er uønsket

Alle bygninger og opbevaringsanlæg på Bygaden 15 og 30 ligger inden for udpegningen "Skovtilplantning er uønsket".

Øvrige udpegninger

Bygaden 15 ligger delvis inden for udpegningen "Landsbyområde". Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Boligområder", "Blandet bolig- og erhvervsområder", "Centerformål", "Erhvervsområder", "Fritids og Ferieformål – Rekreative områder", "Offentlige formål", "Sommerhusområder", "Perspektivområder bolig" og "Perspektivområder erhverv".

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at da ændringerne på Bygaden 15 sker i eksisterende bygninger har ændringerne ingen betydning for de landskabelige værdier.

Aabenraa Kommune vurderer, at da tilbygningerne på Bygaden 30 sker i tilknytning til det eksisterende byggeri, vil de ansøgte ændringer og udvidelser ikke ændre på oplevelsen af landskabet.

5 Husdyrhold, staldanlæg og drift

5.1 Husdyrhold og staldindretning

5.1.1 Generelt

Redegørelse

Bedriften bliver drevet som en opformeringsbesætning. Sopoltene leveres ved forskellig vægt. I ansøgningen er den gennemsnitlige afgangsvægt sat til 90 kg. Denne afgangsvægt er sat højt for at få en worst case beregning på lugt. Der er brug for ca. 700 sopolte til egen besætning. Afgangsvægten i egen besætning er 107 kg.

Dyreholdet i nudrift og ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel. Tabellen viser, hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Tal i kursiv er standardtal (normtal), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Tabel 4. Dyreholdet i nudrift og ansøgt drift – uddrag fra Husdyrgodkendelse.dk.

StaldID	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Soplåder	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt (alt per årso*)	Antal DE
						Ind	Ud		
ST-161211	Nej	SvS03	Nudrift	396	70	30,00	80,00		6,25
			Ansøgt	280	70	30,00	90,00		5,51
ST-161212	Nej	SvS04	Nudrift	2035	360	30,00	80,00		32,11
			Ansøgt	416	104	30,00	90,00		8,19
ST-161213	Nej	SvS04	Nudrift	271	48	30,00	80,00		4,28
			Ansøgt	0	0	32,00	107,00		0,00
		SvS02	Nudrift	543	96	30,00	80,00		8,57
			Ansøgt	384	96	30,00	90,00		7,56
ST-161214	Nej	SvS04	Nudrift	1255	222	30,00	80,00		19,80
			Ansøgt	888	222	30,00	90,00		17,48
ST-161215	Nej	SvSo09	Nudrift	0	0			0,00	0,00
			Ansøgt	311	78			0,00	21,80
ST-161216	Nej	SvSo07	Nudrift	0	0			0,00	0,00
			Ansøgt	189	142			0,00	30,70
ST-161217	Nej	SvSm01	Nudrift	0	0	7,30	32,00		0,00
			Ansøgt	8542	1296	7,30	30,00		39,25
ST-161218	Nej	SvS02	Nudrift	0	0	32,00	107,00		0,00
			Ansøgt	0	0	32,00	107,00		0,00
ST-161219	Nej	SvSo07	Nudrift	260	194			0,00	42,24
			Ansøgt	334	250			0,00	54,28
		SvSo01	Nudrift	140	104			0,00	22,74
			Ansøgt	227	170			0,00	38,88
		SvSo09	Nudrift	400	102			0,00	28,04
			Ansøgt	439	110			0,00	30,78
ST-161220	Nej	SvSm01	Nudrift	9200	1682	7,30	30,00		42,28
			Ansøgt	12458	1890	7,30	30,00		57,25
Sum			Nudrift					206,30	
			Ansøgt					309,65	
Ændring alle produktioner:								103,38	

I forbindelse med udvidelsen/ændringen ændres/reduceres dyreholdet i eksisterende stalde på selve Bygaden 15, og der etableres tilbygninger til det eksisterende soanlæg på Bygaden 30 i form af tilbygning på:

- ca. 570 m² farestald
- ca. 670 m² drægtighedsstald
- ca. 610 m² smågrisestald

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over ejendommens stalde og gødningsopbevaringsanlæg, jf. bilag 1. Ud for betegnelsen for hvert staldafsnit er der angivet et staldID, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på staldafsnittet. Ejendommens bygninger fremgår af tabel 3 og bilagene 1.2 a, 1.2 b og 1.5.

Tabel 5. Stalddoversigt - uddrag fra Husdyrgodkendelse.dk.

StaldID	Staldafsnit navn
ST-161211	Stald med 70 poltestipladser
ST-161212	Stald med 360 poltestipladser
ST-161213	Stald med 48 + 96 poltestipladser
ST-161214	Stald med 222 poltestipladser
ST-161215	Tilbygning til farestald
ST-161216	Tilbygning til drægtighedsstald
ST-161217	Tilbygning til klimastald
ST-161218	Ny poltestald
ST-161219	Eksisterende soarlæg
ST-161220	Eksisterende klimastald

Tabel 6. Fordeling af dyretyper – uddrag fra Husdyrgodkendelse.dk.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvS03	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	Nudrift	396	6,25
		Ansøgt	280	5,51
SvS04	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	Nudrift	3561	56,18
		Ansøgt	1304	25,67
SvS02	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	Nudrift	543	8,57
		Ansøgt	384	7,56
SvSo09	Årso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	Nudrift	400	28,04
		Ansøgt	750	52,58
SvSo07	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Nudrift	260	42,24
		Ansøgt	523	84,96
SvSm01	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	Nudrift	9200	42,28
		Ansøgt	21000	96,50
SvSo01	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Individual opstaldning, delvis spaltegulv	Nudrift	140	22,74
		Ansøgt	227	36,88

De eksisterende stalde på Bygaden 15 og 30 forventes at kunne drives videre de næste ca. 20 år uden gennemgribende renoveringer.

Sopoltene forlader ejendommen kontinuerligt. Smågrisestalde og farestalde vaskes ned efter hvert hold. I løbe- og drægtighedsstaldene køres der med kontinuerlig drift.

Vurdering

Driftslederen skal underrette Aabenraa Kommune om besætningens størrelse efter 2 år, og når ændringen i dyreholdet er sket.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at produktionen kan betragtes som kontinuerlig. Det vurderes endvidere, at der kan tillades udsving i produktionen hen over året. Det er dog forudsat, at det samlede antal dyreenheder beregnet efter de til enhver tid gældende omregningsfaktorer eller geneafstanden for lugt ikke øges i forhold til denne godkendelse.

5.1.2 BAT staldteknologi

Redegørelse

Aabenraa Kommune har ved vurderingen af BAT-staldteknologi anvendt Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) med konventionel produktion af slagtesvin" fra maj 2011.

De vejledende emissionsgrænseværdier for forureningsparameteren ammoniak gælder for hele anlægget. Anlægget skal forstås i overensstemmelse med husdyrgodkendelseslovens definition. Det vil sige, at anlægget omfatter husdyrhold, stald samt lager. Og det omfatter både det eksisterende anlæg og etableringer, udvidelser og ændringer af anlægget.

Emissionsgrænseværdierne er indtil videre kun af vejledende karakter. Det betyder, at det fortsat er kommunens *ansvar at sikre, at der bliver foretaget en vurdering af, hvorvidt ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT og i den forbindelse fastsætte nødvendige og relevante vilkår herom i miljøgodkendelsen.*

Det fremgår af vejledningen, at det er Miljøstyrelsens klare opfattelse, at kommunalbestyrelsen har sikret sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT ved ansøgninger, der vedrører husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin såfremt kommunalbestyrelsen foretager sig følgende:

- anvender de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og i vurderingen i godkendelsen begrundes, hvorfor de af ansøger valgte teknikker og teknologier lever op til, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, og
- fastsætter vilkår til de teknikker og teknologier, som ansøger har valgt.

Det fremgår af Natur- og Miljøklagenævnets principielle afgørelse NMK-132-00042 fra den 3. maj 2011:

"Som anført ovenfor i afsnittet "Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger om retsgrundlaget" følger det af nævnets praksis, at Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår skal indgå i vurderingen af, om ammoniakemissionen fra et husdyrbrugs anlæg begrænses mest muligt ved anvendelse af BAT, jf. Husdyrbruglovens § 19, nr. 1, og § 23, nr. 1.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge BAT-standardvilkårene udregnes emissionsgrænser for henholdsvis nye og eksisterende dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør den samlede emissionsgrænseværdi for anlægget, som skal overholdes af husdyrbruget.

Efter nævnets beregninger på baggrund af BAT-standardvilkårene må ammoniakemissionen fra produktionen af [...], der ifølge ansøgningen videreføres i eksisterende stalde, ikke overstige [...] kg N/år. Ammoniakemissionen fra produktionen i den nye stald må efter samme beregningsmetode ikke overstige [...] kg N/år. Emissionen fra det samlede anlæg må derfor ikke overstige i alt [...] kg N/år. Hvis det projekterede anlæg dokumenterbart overholder denne samlede grænseværdi, er Husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT ved staldindretning opfyldt, uanset ansøgers konkrete valg af staldteknologi."

Aabenraa Kommune har modtaget ansøgningen efter den 10. april 2011. Ansøgningen er derfor behandlet efter de normer og regler, der gælder efter den 10. april 2011. I tabel 7 vises BAT – beregningen. Tabellen er også vedlagt som bilag 5.

Tabel 7. BAT-beregningen.

StaldID	Afsnit	Ny	Art/type	Antal	Tab	Standard	Vægt/alders			Afgørelse				NH ₃ emission Kg N/år	
							Ind	Ud	Faktor	Indenfor	Udenfor	I alt	Faktor		
161219	20	Eks.	Søer, ld.	227	1,74	1									394,98
161219	20	Eks.	Søer, ld.	334	2,11	1									704,74
161219	20	Eks.	Søer, ld.	439	0,75	1									329,25
161216	22	Eks.	Søer, ld.	189	1,771	1									334,72
161215	21	Eks.	Søer, fare	311	0,76	1									236,05
161213	3	Eks.	Slg.sv.	384	0,36	32-107	30	90	0,7285						100,70
161211	1	Eks.	Slg.sv.	280	0,31	32-107	30	90	0,7285						63,23
161214	4	Eks.	Slg.sv.	1.304	0,4	32-107	30	90	0,7285						379,97
161220	23	Eks.	Smågr.	12.458	0,043	7,4-32	7,3	30	0,9030						483,75
161217	24	Ny	Smågr.	8.542	0,0366	7,4-32	7,3	30	0,9030						282,32
BAT-krav														3.309,71	
Samlede emission fra anlæg, jf. skema				48327											3.308,71
BAT-krav - samlet emission fra anlæg														1,00	
BAT- kravet er opfyldt med + 1 kg NH ₃ -N															

G:\Miljø og Natur\Susanne Landbrug\Bygaden 15\BAT niveau ammoniakemission godkendelse.xlsx\Beregning anlæg

Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra anlægget er 3.308,71 kg NH₃-N/år jfr. ovenstående tabel. Hermed er BAT opfyldt med 1 kg NH₃-N/år.

Virkemidlerne i staldanlægget for at opnå BAT ses i nedenstående tabel 8. Der er gyllekøling i de nye staldafsnit.

Tabel 8. Oversigt over gulvtype i staldene efter ændringen/udvidelsen.

Staldafsnit	Gulvtype	BAT
ST-161211 Bygaden 15	Stier til sololte på 50-75 % fast betongulv med spalter af beton	BAT ifølge teknologi-blad
ST-161212 Bygaden 15	Stier til sololte med drænet gulv og spalter af beton	BAT ifølge BREF
ST-161213 Bygaden 15	Stier til sololte med henholdsvis drænet gulv og spalter af beton samt 25-49 % fast betongulv med spalter af beton	BAT ifølge teknologi-blad
ST-161214 Bygaden 15	Stier til sololte med drænet gulv og spalter af beton	BAT ifølge BREF
ST-161215 Bygaden 30	Farestier med delvist spaltegulv af støbejern og fast gulv i beton med gyllekøling	BAT ifølge teknologi-blad
ST-161216 Bygaden 30	Løsgående søer på betongulve med delvist fast og delvist spaltegulv. Linespil. Der etableres gyllekøling.	BAT ifølge BREF + BAT ifølge teknologi-blad
ST-161217 Bygaden 30	Stier til smågrise på 1/3 fast gulv og 1/3 drænet gulv af beton samt 1/3 spalter i støbejern. Der etableres gyllekøling.	BAT ifølge BREF + BAT ifølge teknologi-blad
ST-161219 Bygaden 30	Farestier med delvist spaltegulv af støbejern og fast gulv i beton Løsgående søer på betongulve med delvist fast og delvist spaltegulv. Linespil. Individuelt opstaldede søer i bokse på betongulve med delvist fast og delvist spaltegulv af beton.	BAT jf. BAT-blad BAT ifølge BREF BAT ifølge BREF
ST-161220 Bygaden 30	Stier til smågrise på 1/3 fast gulv og 1/3 drænet gulv af beton samt 1/3 spalter i støbejern.	BAT ifølge BREF

Der anvendes endvidere gummimåtter til forebyggelse/aflastning af søer med skuldarsår. Gummimåtter benyttes også i sygestier.

Der sker ingen gennemgribende renoveringer i de eksisterende stalde. I den eksisterende drægtighedsstald på Bygaden 30 sker der dog lidt ændringer, idet træningstransponder ændres til bokse til løbestier. Der etableres en ny træningstransponder i den nye tilbygning til drægtige søer.

De eksisterende stalde på Bygaden 15 forventes at kunne drives videre de næste ca. 20 år uden gennemgribende renoveringer. Det udflyttede staldanlæg forventes tidligst at skulle gennemgribende renoveres om ca. 30 år."

Der er/kommer "træk og slip" eller linespil i samtlige staldafsnit (fare-, løbe-, klima- og sopoltestalde er med "træk og slip" og drægtighedsstalde er med linespil).

Anlægget indeholder primært stalde med delvis spaltegulve med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle. Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 3. uge i stalde med "træk og slip"-system og linespil kører en gang om dagen.

Desuden har ansøger valgt at anvende reduceret tildeling af foder til sopolte-ne/slagtesvinene som virkemiddel til at nedbringe ammoniakemissionen.

Samlet BAT- vurdering

BAT-niveauet er ved anvendelse af Miljøstyrelsens vejledninger beregnet til 3.309,71 kg NH₃-N/år. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra anlægget er 3.308,71 kg NH₃-N/år.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt og de stillede vilkår om valg af staldsystem i den nye smågrisestald ST-161217, den nye farestald ST-161215 og den nye løbe-/drægtighedsstald ST-161216 (vilkår 7) og gyllekøling i de nye stalde (vilkår 41) opfylder kravene om BAT-staldteknologi for at reducere ammoniakemissionen fra det samlede anlæg. Der ud over er reduceret tildeling af FE/dyr anvendt som virkemiddel. Det er beskrevet i afsnit 5.3.

5.2 Ventilation

Redegørelse

Staldene ventileres på 3 forskellige ventilationsmåder, hvilket fremgår af nedenstående tabel. Udblæsning sker over taget (afksthøjde 0,7 m over taget).

I de eksisterende stalde er der undertryksventilation med undtagelse af ST-161214 på Bygaden 15, hvor der er ligetryksventilation, som automatisk op - eller nedjusteres efter behov. Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler. Der er temperaturstyring, alarmer mv. på alle ventilationsanlæggene.

Det forventes, at der vil blive etableret undertryksventilation i den nye stald, som automatisk op - eller nedjusteres efter behov.

Tabel 9. Ventilation i stalde.

Staldafsnit nr.	Ventilationstype	Maksimal ventilation i m³/h	Antal afkast	Afksthøjde
ST-161211 Bygaden 15	Undertryk med væg-ventiler	*	2 ud	ca. 0,7 m over kip
ST-161212 Bygaden 15	Undertryk med væg-ventiler	*	3 ud	ca. 0,7 m over kip
ST-161213 Bygaden 15	Undertryk med væg-ventiler	*	4 ud	ca. 0,7 m over tagflade

ST-161214 Bygaden 15	Ligetryk	*	6 ud	ca. 0,7 m over kip
ST-161215 Bygaden 30	Forventet diffust undertryk	**	4**	ca. 0,7 m over tagflade/kip
ST-161216 Bygaden 30	Forventet diffust undertryk	**	2**	ca. 0,7 m over tagflade/kip
ST-161217 Bygaden 30	Forventet diffust undertryk	**	7**	ca. 0,7 m over tagflade/kip
ST-161219 Bygaden 30	Diffust undertryk	*	8 ud	ca. 0,7 m over tagflade/kip
ST-161220 Bygaden 30	Diffust undertryk	*	7 ud	ca. 0,7 m over tagflade/kip

Placeringen af ventilatorerne fremgår af bilag 1.4

* Det har ikke umiddelbart været muligt at finde oplysninger om ventilationskapacitet. Ventilatorer har typisk en ydelse fra ca. 8.000-14.000 m³ pr. time.

** Ventilationsbehovet for de nye stalde er endnu ikke beregnet, hvorfor maksimal ventilation i m³ pr. time ikke er oplyst. Antal afkast er det forventede antal, men det endelige antal kan blive et andet.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der foretages en effektiv drift, tilsyn og rengøring af ventilationssystemerne. Aabenraa Kommune vurderer ligeledes, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gene for de omkringboende med hensyn til støv og støj, idet afkast m.v. ikke placeres tættere på nabobeboelser end eksisterende afkast. Det vurderes heller ikke, at ventilationssystemet giver anledning til væsentlige lugtpåvirkninger, da lugtgenæafstande overholdes. Der er flest omkringboende til staldene på Bygaden 15, og her går antallet af dyr ned. Det vurderes således, at der vil være en mindre påvirkning af omkringboende med de ansøgte ændringer/udvidelser.

5.3 Fodring

5.3.1 Generelt

Redegørelse

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal.

I ansøgt drift er der indtastet et lavere indhold af fosfor i foderet til smågrise og sopolte, for at kunne opfylde BAT kravet for fosfor. I ansøgt drift er der desuden indtastet en lavere tildeling af FE/dyr end standard. Det er beskrevet under afsnittet: BAT foder.

Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Der anvendes pt. to blandinger til søer (en til diegivende og en til drægtige søer), én blanding til smågrisene og én til sopolte/slagtesvin. Fremadrettet er det planen at etablere restløs fodring. Restløs fodring går i al sin enkelthed ud på at vådfodringsanlægget blander og doserer små foderblandinger, uden at efterlade sig foderrester i foderrørene eller blandetankene. Formålet med hele ideen er, at anlægget altid skal udfodre små friske og velsmagende foderblandinger mange gange om dagen, alt sammen for at grisenes appetit og foderoptagelse øges med stor sundhed og tilvækst til følge. Der vil i det ansøgte blive fasefodret med henholdsvis to blandinger til diegivende søer, én blanding til søer i løbeafdelingen og to blandinger til drægtige søer samt 3-4 blandinger til sopoltene.

I tabel 10 herunder kan fodringsparametrene ses. Tal i kursiv er standardtal (normtal), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger. Det ses af tabellen, at ansøger har indtastet et lavere indhold af fosfor i foderet til sopolte og smågrise og en lavere tildeling af FE/dyr til sopoltene/slagtesvinene.

Tabel 10. Fodringsparametre – uddrag fra Husdyrgodkendelse.dk.

StaldID	Staldsystem kode	Nudrift / ansøgt	FE / dyr eller foder per dyr (mink/fjerkræ)	Gram råprotein per FE / Protein % foder (fjerkræ)	Gram P per FE / fosfor % i foder (fjerkræ)	Proteinprocent i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årsko / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
ST-161211	SvS01	Nudrift	2,03	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-161212	SvS04	Nudrift	2,65	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-161213	SvS04	Nudrift	2,85	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,85	147,40	4,70			
	SvS02	Nudrift	2,85	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-161214	SvS04	Nudrift	2,85	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-161215	SvSo09	Nudrift	460,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	460,50	131,90	4,70		28,10	7,30
ST-161216	SvSo07	Nudrift	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
ST-161217	SvSm01	Nudrift	1,96	160,60	5,30			
		Ansøgt	1,96	160,60	5,21			
ST-161218	Ingen data							
ST-161219	SvSo07	Nudrift	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
	SvSo01	Nudrift	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
	SvSo09	Nudrift	460,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	460,50	131,90	4,70		28,10	7,30
ST-161220	SvSm01	Nudrift	1,96	160,60	5,30			
		Ansøgt	1,96	160,60	5,21			

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte fodringstiltag ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge af fodringen.

5.3.2 BAT foder

Redegørelse

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak. Udregningen er der redegjort for under staldafsnittet.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal. For at opfylde kravet om reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen, anvendes der som virkemiddel bl.a. foderkorrektio n på tildelingen af foder til sopolte/slagtesvin.

Miljøstyrelsen har også udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor.

Ansøger har valgt at anvende foderkorrektio n på tildeling af fosfor til sopolte og smågrise som virkemiddel til opfyldelse af BAT.

BAT-niveauet er beregnet ved anvendelse af Miljøstyrelsens vejledning, jf. tabel 11.

Tabel 11. Fosforindhold i den samlede mængde husdyrgødning produceret på anlægget

	Dyreenheder			
	Søer	Smågrise	Slg.sv.	Svin i alt
	52,58	96,50	5,51	
	84,96		25,67	
	36,88		7,56	
DE	174,42	96,50	38,74	309,66
Kg P/DE	23,0	27,8	20,5	
Kg P	4.011,7	2.682,7	794,2	7.488,5
BAT-krav, kg P				7.488,50
Samlet produktion på anlæg, kg P jf. skema 48327, ver. 2:				7.479,86
BAT-krav - samlet produktion på anlæg, kg P:				8,64
BAT-kravet er opfyldt med 8,64 kg P				

G:\Miljø og Natur\Susanne\Landbrug\Bygaden 15\[120222 BAT niveau fosfor godkendelse - 01.xlsx]Ark1

Vurdering

Det er forureningsforebyggende (BAT) at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor, ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

Grundlaget for reduktion i næringsstofforurening er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler, hvoraf fodring er ét. Foderets indhold af råprotein og fosfor har betydning for koncentrationen af næringsstoffer i gødningen og påvirker herved ansøgningskemaets beregninger af emissioner fra stalde og lagere.

Det vurderes ud fra beregningerne, at ejendommen overholder BAT for ammoniak som angivet i Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)". Som et virkemiddel til at opnå BAT er der anvendt foderkorrektion af fodertildelingen til sopolte/slagtesvin. Det er der stillet vilkår til.

Ansøger har valgt at anvende foderkorrektion på tildeling af fosfor til sopolte og smågrise som virkemiddel til opfyldelse af BAT.

Ved en foderkorrektion for de enkelte dyregrupper smågrise og sopolte (for ændring af indholdet af fosfor pr. FE) beregnes fosforindholdet ud fra de faktiske produktionsforhold på bedriften i forhold til fodermængde og fodersammensætning samt indgangs- og afgangsvægt. Ved anvendelse af korrektionen dokumenteres der en ændret udskillelse af fosfor i husdyrgødningen.

Der stilles derfor vilkår til det maksimale fosforindhold i husdyrgødningen fra smågrise og sopolte.

Som fodringsteknikker er nævnt anvendelse af fasefodring til søer og sopolte/slagtesvin, og etablering af restløs fodring, der vil øge fodereffektiviteten og mindske foderspild.

Med de stillede vilkår vurderer Aabenraa kommune, at ansøgningen opfylder BAT for fosfor.

5.4 Opbevaring og håndtering af foder

Redegørelse

Udendørs siloer:

På Bygaden 15 er der 1 stk. ca. 5 tons silo, ca. 5-6 m høj i og 1 stk. ca. 10 tons silo, ca. 7-8 m høj. Begge siloer er gulligbrune og af glasfiber.

På Bygaden 30 er der 4 siloer inde i foderladen på henholdsvis ca. 4, 10, 17 og 17 tons. Derudover opbevares også bigbøge med smågrisebøge.

Indblæsning af foder kan medføre støv. Der monteret støvcykloner på de indendørs siloer, men ikke de udendørs.

Der forventes dog ingen støvgener udenfor ejendommens egne arealer. I forbindelse med høst og indkørsel af halm kan der forekomme ophvirvling af støv.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der med de ansøgte tiltag vedrørende opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

5.5 Rengøring af stalde

Redegørelse

Der bruges desinfektionsmidler. I farestal, klimastalde og sopoltestalde tågedesinficeres der. Løbeafdelingen vaskes løbende efter behov, når stier er tømt efter flytning. Fare-, sopolte- og klimastalde vaskes efter hvert hold dyr.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for hyppighed af og dokumentation for rengøring samt kontrol af spalters funktion.

5.6 Energi- og vandforbrug

5.6.1 Generelt

Redegørelse

Energi (oplyst af ansøger)

Samlet energiforbrug i nudrift (oplyst af ansøger) og det ansøgte (skønnede mængder oplyst af ansøger):

Tabel 12. Energiforbrug.

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El	ca. 310.000 kWh	ca. 500.000 kWh
Fyringsolie	ca. 15.000 l	ca. 1.000 l*
Naturgas	ca. 5.000 m ³	ca. 5.000 m ³

* Det forventes, at opvarmningen primært kan ske vha. varmegenindvinding fra gyllekøling. Der kan dog muligvis forekomme meget kolde perioder, hvor der bliver behov for at supplere med varme fra halmfyret, hvorfor der er vist et forbrug på ca. 1.000 l fyringsolie efter udvidelsen.

Elforbruget dækker ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg og øvrige elektriske maskiner. I ansøgt drift er der desuden elforbrug til drift af gyllekølingsanlægget.

Ifølge Håndbog i svinehold 2008 er elforbruget ca. 380 kWh pr. årssø og ca. 11 kWh pr. slagtesvin. Der er dog ikke angivet tal for smågrise.

Vand (oplyst af ansøger)

Skønnede forbrugsmængder er beregnet ud fra Håndbog for svinehold 2008 udgivet af Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret

Tabel 13: Vandforbrug.

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand, vaskvand, vand til overbrusning mv.	ca. 6.000 m ³	ca. 8.150 m ³
Rengøring af maskiner	ca. 10 m ³	ca. 10 m ³
Sprøjtning	ca. 100 m ³	ca. 100 m ³
I alt	ca. 6.110 m ³	ca. 8.260 m ³

Ejendommen forsynes med vand fra Holbøl Vandværk.

Vurdering

Energiforbrug

Aabenraa Kommune har estimeret energibehovet ud fra normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2013, energirådgiver Kurt Mortensen EnergiMidt A/S' regneark bilag 3 og klimadans beregning af energibehov bilag 1.14.

Jf. bilag 3 er behovet for el i svinestaldene på Bygaden 15 og 30 og mandskabsrummet er på 256.804 kWh. Hertil skal lægges energiforbrug til vask af stalde på 63.000 kWh og på 3.374 kWh til varme (tørring af sopoltestaldene på Bygaden 15). Jf. teknologibladet

for "Køling af stalde til søer og smågrise" produceres der ved gyllekøling en køleeffekt på 2 gange forbruget af strøm. Den årlige køleeffekt er udregnet til 156.195 kwh. Det medfører, at gyllekølingspumpens energiforbrug = $156.195/2$ kwh = 78.095 kwh. I alt (256.804 kwh + 63.000 kwh + 3.374 kwh + 78.095 kwh) = 401.273 kWh.

Klimadan har i bilag 1.14 estimeret varmebehovet til 232.631 kwh. Jf. teknologibladet for "Køling af stalde til søer og smågrise" produceres der ved gyllekøling energi svarende til 3 x forbruget af strøm. Det årlige strømforbrug er på 78.098 kwh, hvilket medfører, at den årlige varmeeffekt = 3×78.098 kwh = 234.293 kwh. Varmebehovet kan således blive opfyldt af gyllekølingen.

Ansøger har oplyst et forbrug på ca. 1.000 l fyringsolie til opvarmning i svinestalden, som supplement til gyllekølingen i meget kolde perioder. Aabenraa Kommune vurderer, at det er en rimelig forholdsregel at tage.

Vandforbrug

Aabenraa Kommune vurderer, at vandforbrug (drikkevand, overbrusning og rengøring) er ca. 6 m³/årsso, $0,16$ m³/smågris og $0,6$ m³/sopolt. I alt 9.041 m³ for besætningen. Hertil skal lægges 10 m³ til rengøring af maskiner og 100 m³ til sprøjtning i alt: 9.151 m³.

Samlet vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der er taget de nødvendige tiltag til vand- og energibesparelser. Det skal bemærkes, at det angives i kilderne til beregning af normtallene, at der kan være betydelige variationer, og at de ansøgte mængder er skønnede. Der er stillet vilkår om forbrug og reaktion, hvis forbruget overstiger 10 % af det udregnede niveau.

5.6.2 BAT energi- og vandforbrug

Redegørelse

Energibesparende foranstaltninger

I de eksisterende stalde er der undertryksventilation med undtagelse af ST-161214 på Bygaden 15, hvor der er ligetryksventilation. som automatisk op- eller nedjusteres efter behov. Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler. Der er temperaturstyring, alarmer mv. på alle ventilationsanlæggene.

I smågrisestaldene er der sænkehuler til smågrisene, hvorved rumvarmen generelt kan reduceres.

Belysningen i staldene sker med lysstofrør. Lyset i fare- og klimastalde er normalt tændt ved arbejde i staldene, og derudover er der vågelys fra kl. ca. 6-22. Lyset i løbeafdelingen er tændt fra 6-23. I drægtighedsstaldene er der vågelys døgnet rundt + fuld belysning ved arbejde i staldene. I sopoltestaldene er der tændt lys i forbindelse med fodring og andet arbejde. Al vågelys er timerstyret.

De nye stalde vil blive etableret med gyllekøling, og varmen vil blive genanvendt til opvarmning af staldene og forrum mv.

Det forventes, at der også vil blive etableret undertryksventilation i de nye stalde, som automatisk op- eller nedjusteres efter behov.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation samt gyllekøling).

Det planlægges endvidere at investere i et solenergianlæg – evt. på taget af de nye stalde samt på en af bygningerne på Bygaden 15.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnås vha. drikkekopper/ trug, hvor spild opsamles. Der er drikkekopper/ trug i alle stalde. Alle stalde sættes i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og stalde vaskes med højtryksrensere, hvilket også er vandbesparende.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil eventuelle lækager blive opdaget og repareret med det samme.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af iblødsætningsanlæg, vask med højtryksrensere og brug af drikkekopper).

Vurdering

Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi og vand pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.
- At man fører regnskab over forbrug af vand og energi pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås.
- At der anvendes energibesparende belysning.
- At evt. lækager repareres hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de beskrevne foranstaltninger til reduktion af energi- og vandforbrug lever op til BAT-kravene i EUs BREF-note.

Aabenraa Kommune stiller en række vilkår til energi – og vandforbrug og til egenkontrol heraf.

5.7 Spildevand samt tag- og overfladevand

Redegørelse

Spildevand fra driftsbygningerne består af:

- vaskevand
- vand fra overbrusningsanlæg
- drikkevandsspild

Sanitært spildevand

- driftsbygninger
- stuehuset

Tag- og overfladevand

- driftsbygninger
- befæstede arealer
- stuehuset

Derudover er der rengøring af marksprøjte og vaskevand fra vaskeplads.

Tabel 14. Spildevandsmængder og hvor de afledes til.

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter ud-	Afledes til	Renseforanstaltning
------------------	----------------------------------	------------------------------	-------------	---------------------

		videlse		
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	ca. 908 m ³	ca. 1.175 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskevand fra vaskeplads	ca. 10 m ³	ca. 10 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Regnvand fra vaskeplads (ca. 460 m ²)	ca. 368 m ³	ca. 368 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stald	ca. 20 m ³	ca. 20 m ³	Septiktank – og videre til nedsivningsanlæg	Bundfældning
Sanitært spildevand fra stuehus	ca. 200 m ³	ca. 200 m ³	Offentligt kloaksystem	Rensningsanlæg
Tagvand	ca. 5.000 m ³	ca. 6.300 m ³	Dræn	Ingen

Afløbs- og spildevandsanlæggene fremgår af bilag 1.6 a og 1.6 b

Mængden af tagvand er skønnet ud fra grundareal x 0,8 m³/m².

Der bruges desinfektionsmidler til rengøring af staldene. Der tågedesinficeres i fare-, klima- og sopoltestalde. Løbeafdelingen vaskes løbende efter behov, når stier er tømt efter flytning. Fare-, sopolte- og klimastalde vaskes efter hvert hold dyr. Der er/bliver etableret overbrusning i staldene i overensstemmelse med de dyrevelfærdsmæssige krav - dvs. i samtlige stalde undtagen farestaldene. Overbrusningsanlæggene benyttes til køling af dyrene og dermed også til at styre dyrenes gødeadfærd.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelses regler.

I spildevandsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007) defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer, som ikke indeholder andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller har en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsens kapitel 12. Der gøres derfor opmærksom på, at nye arealer ikke må tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen. Ansøgning skal indsendes til spildevand@aabenraa.dk.

Det skal sikres, at eventuel rengøring af sprøjteudstyr ikke sker på steder, hvor der er risiko for afløb til overfladevand. Der stilles derfor vilkår om dette.

Idet det i øvrigt vurderes, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra driftsmæssigt spildevand, finder kommunen ikke anledning til at stille videre krav i nærværende afgørelse.

5.8 Kemikalier og medicin

Redegørelse

Tabel 15. Kemikalier og medicin.

Type	Opbevaringssted	Maksimalt oplagret mængde
Pesticider	I aflåst container placeret ved maskinhuset	400 l

	på Bygaden 15	
Vaskemidler (f.eks. vaske-/rengørings-/desinfektionsmidler)	I foderladen på Bygaden 30 og på Bygaden 15	150 l
Smøreolie og fedtprodukter	Aflåst maskinhus på Bygaden 18	100 l olie og 3 kg fedt
Handelsgødning	Aflåst maskinhus på Bygaden 18 og på Sønderborgvej 23 (Pilegård)	Maks. 25 tons hvert sted
Medicin	I køleskabe i mellemgangen på Bygaden 30 og i foderladen på Bygaden 15	Køleskabe: 10.000 ml vaccine 10.000 ml medicin Foderlade: 50 l + 5 kg

Påfyldning af sprøjtemidler sker på vaskepladsen, mens rengøring af sprøjteudstyret sker på markerne med vand fra rentvandstank på sprøjten. Rengøringsvandet sprøjtes ud på marken med sprøjteudstyret.

Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte op-sugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Ansøger ejer ikke Bygaden 18. Der er indgået aftale om opbevaring af smøreolie, fedtprodukter og handelsgødning i det aflåste maskinhus. Da det, der opbevares i maskinhuset på Bygaden 18, ikke er en del af det ansøgte husdyrbrug på Bygaden 15 og 30 vurderes der ikke på det, og der stilles ikke vilkår til det, da det ligger uden for husdyrbrug-lovens bestemmelser. Det er medtaget for at forstå helheden.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der ved vilkår bør sikres mod forurening fra oplag af olier og kemi. Der stilles derfor vilkår om, at olier og kemi skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

5.9 Affald

5.9.1 Generelt

Redegørelse

Farligt affald skal anmeldes til kommunen. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldstype (EAK-kode), samt affaldets mængde, emballering, sammensætning og egenskaber. Tabel 16 er ikke en anmeldelse af farligt affald. Desuden skal al farligt affald sorteres i separate beholdere og afleveres til godkendte modtagere skal kunne dokumenteres overfor Kommunen. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal altid ske efter Kommunens "Regulativ for Erhvervsaffald".

Der er udarbejdet en oversigt over affaldshåndteringen, både farligt affald og andet affald. Oversigten ses nedenstående.

Tabel 16. Affald.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Pesticider	Kemikalierum	Alt bruges		-	20.01.19	05.12

Spraydåser	I tønder på gangen i stalde	Selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	ca. 500 stk.	15.01.10	23.00
Medicin	I køleskab	Alt bruges		-	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Samles på Bygaden 30 i mellembygning	Selv	Apotek	1 boks	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Samles på Bygaden 30 i mellembygning	Selv	Kendes ikke	ca. 200 stk.	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	I container	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	Kendes ikke	ca. 500 kg	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	I container	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	Kendes ikke	ca. 200 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer	I foderlade på Bygaden 30	Selv	Kendes ikke	ca. 50 stk.	20.01.21	79.00
Jern og metal	I maskinhus på Bygaden 18	Kværs autoophug	Kværs autoophug	0-10 tons	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og olietanke	I maskinhus på Bygaden 18	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	Kendes ikke	ca. 2 stk.	15 01 04	
Tomme medicinglas		Selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	ca. 2.000 stk.	15.01.07	51.00
Diverse brændbart	I foderladen på Bygaden 30	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	Kendes ikke	26 x 800 l	Afhængig af indhold	19.00

Der opbevares ikke spildolie, olie- og brændstoffiltre og blyakkumulatorer, idet maskiner serviceres på værksted eller mekanikeren tager affald med retur.

Jern, metal, tomme olietrommer og olietanke hører ikke til husdyrbruget på Bygaden 15 og 30. De står i maskinhuset til Bygaden 18, der ikke er en del af husdyrbruget.

Døde dyr placeres syd for ST-161217 på Bygaden 30 jf. bilag 1.3. Forud for afhentning lægges de ud til afhentningsplads ved gyllebeholderen på Bygaden 30. Smågrisene opbevares i plastcontainere større enkelt dyr og søer dækkes med kadaverkap. Enkelt dyr lægges på spalter hævet over jorden. DAKA afhenter ca. to gange om ugen. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon.

I 2011/2012 er der leveret 43 søer, 55 slagtesvin og 72 containere til DAKA. Efter udvidelsen/ændringen forventes antallet af døde søer og smågrise at stige, mens antallet af døde slagtesvin vil falde.

Vurdering

Affald skal i henhold til lovgivningen opbevares, håndteres og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativer og forskrifter.

Der stilles vilkår om opbevaring af døde dyr. Aabenraa Kommune vurderer herudover ud fra ovennævnte redegørelse, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets drift i forbindelse med håndtering af affald.

5.9.2 BAT affald

Redegørelse

Affaldsproduktionen registreres og dokumentation for afleveret affald gemmes. Affaldsmængden minimeres ved at være omhyggelige i den daglige drift.

Som et led i udførelse af godt landmandskab, anses korrekt tilrettelæggelse af bortskaffelse af produkter og spild for BAT, jf. BAT – grundlaget (EU's BREF-note for intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse).

Vurdering

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand) samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativ.

Aabenraa Kommune vurderer ud fra ovennævnte redegørelse, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets drift i forbindelse med håndtering af affald.

5.10 Olie

Redegørelse

Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af ny(e) olietank(e), samt hvis der er spørgsmål om de specielle krav til plasttanke og olietanke på husdyrbruget, så kontaktes kommunens ansvarlige for olietanke på miljoe@aabenraa.dk

Ændring i ejendommens tankforhold skal anmeldes til kommunen. Skemaet til dette findes på kommunens hjemmeside under borger/natur og miljø/miljø/olietanke.

Tabel 17. Olietanke.

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Fyringsolietank på Bygaden 30	1.800 l	2002	012541	51-5323
Dieselolietank på Bygaden 18	1.225 l	2004	02R1838	55-5820
Dieselolietank på Bygaden 18	1.500 l	2006	CR926	55-3820

Placeringen af bedriftens olietanke fremgår af bilag 1.3 og 1.7

Olietankene står på fast bund og der er ingen gulv afløb. Dieselolietankene hører til markbruget. De står på Bygaden 18, der ikke er en del af husdyrbruget.

Vurdering

Olie- og dieseltankene er omfattet af olietankbekendtgørelsen. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med at reglerne overholdes.

Aabenraa Kommune finder, at det ved vilkår bør sikres mod forurening fra oplag af olie. Der stilles derfor vilkår om, at olie skal opbevares således, at det ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

5.11 Driftsforstyrrelser og uheld

5.11.1 Generelt

Redegørelse

Der er som sådan ikke lavet særlige foranstaltninger til at imødegå driftsforstyrrelser og uheld, men anlægget er indrettet på en måde, der bevirker at risikoen for at driftsforstyrrelser og uheld minimeres.

Der er både kanaler med træk og slipsystem og kanaler med linespil i staldanlægget. Begge forbeholdere ligger højere end gyllekanalerne så overløb fra dem ikke vil kunne ske. To af gyllebeholderne er uden fastmonterede pumper, så udslip herfra vil kun finde sted, hvis beholderne kollapser. I så fald vil gyllen løbe ud på de omkringliggende marker for til sidst at samles i nærliggende lavninger beliggende nord/nordøst og sydvest for gyllebeholderen på Bygaden 30 og nordnordvest for gyllebeholderen på Bygaden 15. Gyllebeholderen på 1.060 m³ har fast pumpeudstyr. Udstyret benyttes ikke længere, og vil blive fastlåst hen over gyllebeholderen, så der ikke er risiko for uheld.

Der er installeret gyllealarm på gyllebeholderen på Bygaden 30.

Ingen af gyllebeholderne har omfangsdræn.

Tænd/sluk-knap til pumper til overpumpning af gylle til gyllebeholdere sidder ved forbeholderne. Pumpning overvåges.

Der anvendes gyllevogn med læssekran, hvilket minimerer risikoen for spild i forbindelse med fyldning af gyllevogn.

I forbindelse med fx sygdomsudbrud med efterfølgende restriktioner over for svineflytninger eller slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af dieselolie forventes at være meget lille. Tankningen sker på fast gulv inde i maskinhuset på Bygaden 18. Der forefindes dog altid sand eller andet materiale på ejendommen til opsamling/opdæmning af evt. spild.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen vedlagt som bilag 1.11.

Det er driftsherrens ansvar, at medarbejderne er bekendt med indholdet af beredskabsplanen.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf. 73 76 76 76.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at håndtering af husdyrgødning og olie samt tiltag ved driftsforstyrrelser sker således, at der er minimal risiko for, at der sker uheld med disse, der kan medføre forurening af det omgivende miljø. Der er på ejendommen foretaget de nødvendige forholdsregler for at minimere uheld.

5.11.2 BAT driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse

I henhold til EU's BREF dokument er det BAT at forebygge uheld og at have nødprocedurer i tilfælde af uheld.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for det eksisterende dyrehold på ejendommen vedlagt som bilag 1.11.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det er BAT at udarbejde en beredskabsplan og at ajourføre denne mindst en gang om året. Beredskabsplanen vil være til stor hjælp for driftsherren og de ansatte, såfremt der måtte ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Det giver endvidere driftsherren en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år for at holde planen ajour. Planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man kan få fat i den.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal opbevares på et tilgængeligt og synligt sted, og at den skal ajourføres mindst en gang årligt.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ved udarbejdelse af beredskabsplanen er gjort tilstrækkeligt for at forhindre uheld og udslip.

6 Gødningsproduktion og -håndtering

6.1 Gødningstyper og -mængder

Redegørelse

Tabel 18. Produceret husdyrgødning.

Dyretype	Gødningstype	Mængde Efter	
		Ton pr. dyr	Mængde (m ³)
Søer	Gylle 750 årssøer	6,5	4.875
Smågrise	Gylle 21.000 smågrise (7,3-30 kg)	0,124 ¹	2.604
Sopolte	Gylle 664 sopolte 30-90 kg (50-75 % fast gulv)	0,51 x 0,728 ²	247
	Gylle 1.304 sopolte 30-90 kg (25-49 % fast gulv)	0,51 x 0,728	484
Ekstra vand	Regnvand fra 2 vaskepladser		378
Sum			8.588

I normtallene er indregnet drikkevandsspild, vaskevand, vand til overbrusning og regnvand til gyllebeholderne.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at mængden af den producerede husdyrgødning svarer til det ansøgte dyrehold.

6.2 Opbevaring af flydende husdyrgødning

6.2.1 Generelt

Redegørelse

Tabel 19. Ansøgers oplysninger fremgår af tabellen.

Anlæg	Kapacitet i m ³	Opførelsesår	Beholder kontrol	Overdækning	% før	% efter
Muleby gyllebeholder Bygaden 15	998	1995	2012	Flydelag	20	13
Perstrup gyllebeholder Bygaden 15	1.060	1987	2012	Flydelag	21	13
Fortank Bygaden 15	90	1976	-	Betonlåg	-	-
Kanaler Bygaden 15	ca. 400	forskellige år	-	Betonlåg	-	-
Gyllebeholder Bygaden 30	3.000	2006	-	-	59	37
Fortank Byga-	21	2006	-	-	-	-

¹ Type 1 korrektion ved afvigende afgangsalder er 0,903 i forhold til normtal 2012

² Type 1 korrektion for afvigende slagtealder for sopolte er 0,728 i forhold til normtal 2012

den 30						
Kanaler Bygaden 30 (uden kanaler med linespil)	ca. 530	2006	-	-	-	-
Ny forbeholder på Bygaden 30	70	forventet 2014	-	Flydelag	-	-
Nye kanaler Bygaden 30 (uden kanaler med linespil)	ca. 240	forventet 2014	-	-	-	-
I alt	ca. 6.409	-	-	-	100	63

Der er ansøgt om etablering af en gyllebeholder på 5.000 m³ på Sønderborgvej 23, 6340 Kruså. Ejendommen ejes af ansøger. Der vil blive udarbejdet en 5 årig aftale om opbevaring af 2.200 m³ gylle fra produktionen på Bygaden 15 og 30.

Der stilles vilkår om, at der skal foretages daglige tjek og løbende service af gyllebeholderne efter behov.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at nedenstående anlæg skal indgå i vurderingen om tilstrækkelig opbevaringskapacitet:

Tabel 20. Opbevaringskapacitet

Anlæg	Kapacitet i m ³	Opførelsesår	Beholder kontrol	Overdækning	% før	% efter
Muleby gyllebeholder Bygaden 15 LA-107.409	998	1995	2012	Flydelag	20	14
Perstrup gyllebeholder Bygaden 15 LA-107.410	1.060	1987	2012	Flydelag	21	15
Gyllebeholder Bygaden 30 LA-107.408	3.000	2006	-	Flydelag	59	41
Ny gyllebeholder, Sønderborgvej 23	5.000 Heraf 2.200 m ³ til denne ejendom	Forventet i 2015-2017		Flydelag		30
I alt	ca. 7.258	-	-	-	100	100

Aabenraa Kommune vurderer, at der med en årlig produktion af 8.588 m³ gylle og spildevand, og en opbevaringskapacitet på 7.258 m³, er 10,1 måneders opbevaringskapacitet på husdyrbruget. Det vurderes at være tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at husdyrbruget opfylder kravet til opbevaring af flydende husdyrgødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Det vurderes, at der skal foreligge en 5-årig opbevaringsaftale af 2.200 m³ gylle til en eksisterende gyllebeholder til opfyldelse af kravet om opbevaringskapacitet fra den dag, hvor der er behov for kapaciteten. Der stilles vilkår hertil.

6.2.2 BAT opbevaring af flydende husdyrgødning

Redegørelse

BAT med hensyn til gødningsopbevaring er jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

For hver gyllebeholder er der tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderen er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning)
- at gyllebeholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den beskrevne indretning og drift sammen med de stillede vilkår lever op til BAT niveauet og sikrer en miljømæssig korrekt opbevaring af husdyrgødningen. Det oplyste overholder i øvrigt gældende regler på området.

6.3 Drift af gyllekølingsanlæg

Redegørelse

Ved gyllekøling trækkes varme ud af gyllen i gyllekanalerne. Gyllen bliver dermed nedkølet, hvilket reducerer ammoniakemissionen. Jo mere gyllen bliver nedkølet, jo mere kan ammoniakemissionen reduceres. Det er derfor nødvendigt at beregne den køleeffekt, som varmepumpen skal nedkøle gyllekummerne med. Når den nødvendige køleeffekt er beregnet, og gyllekummernes areal og varmepumpens ydelse kendes, kan varmepumpens faktiske driftstid beregnes.

I de nye stalde på Bygaden 30, ST-161215, ST-161216 og ST-161217 bliver der installeret gyllekølingsanlæg. I husdyrgodkendelse.dk regnes der med en NH₄ effekt på 28,20 % og årlige driftstimer på 8.760 timer.

I forhold til denne ejendom vurderes det at være BAT at køle i det omfang, varmen kan udnyttes, dog skal der minimum køles med en effekt, der sikrer, at BAT for staldanlægget bliver opfyldt.

Den faktiske driftstid afhænger af hvilken størrelse pumpe, der indkøbes til anlægget. Dette er ikke fastlagt endnu.

Det kræver en særskilt godkendelse/tilladelse til etablering af gyllekølingsanlæg, hvis køleslangerne kommer i berøring med jorden, jf. § 19 i Miljøbeskyttelsesloven.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at etablering af et anlæg til gyllekøling er en effektiv måde at sikre reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget på. Aabenraa Kommune vurderer, at der for at sikre en effektiv drift af gyllekølingssystemet skal stilles vilkår i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologiblad "*Køling af gylle i stalde til søer og smågrise*" fra 26. januar 2011. Der stilles tillige vilkår om, at der inden ibrugtagning af de nye staldafsnit, skal indsendes en beregning for antal varmepumper og kapacitet samt deres nødvendige driftstid (timer/år) for at opnå en ammoniakreduktionsprocent på 28,2 %.

6.4 Fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

Redegørelse

Der produceres ikke fast husdyrgødning og dybstrøelse på ejendommen.

6.5 Anden organisk gødning

Redegørelse

Der tilføres ikke anden organisk gødning til husdyrbruget.

6.6 Håndtering og udbringning af husdyrgødning

6.6.1 Generelt

Redegørelse

Der bruges normalt traktor og gyllevogn med slæbeslanger, da det medfører for store afgrødeskader, at benytte nedfælder i voksende afgrøder. Hvis der udbringes på sort jord eller græs nedfældes gyllen (maskinstation).

Gødningsmængden tilpasses de enkelte afgrøders behov og tilpasses evt. tilførsel af anden gødningstype.

Gødningen udbringes så vidt muligt umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst- og næringsstofoptag forekommer, hvilket nedsætter fordampning og lugtgener, da planterne hurtigt optager den tilførte gødning.

Vedr. udbringning følges de anvisninger (omkring snedækkede/ skrånende/ vandmættede/ oversvømmede arealer), der er angivet i BREF-dokumentet og som findes som generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Nedfældning vil kun ske, hvis der er behov for at udbringe på sort jord eller græs. Nedfældning i vinterafgrøder er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med en nedfælder, tager endvidere en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m rækkevidde.

6.6.2 BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning

Redegørelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker beskrevet i afsnit 6.6.1 lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde.

Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Der findes 6 teknologiblade for henholdsvis separering og nedfældning:

- Separering af gylle med dekantercentrifuge (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Separering af gylle med kemisk fældning (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Separering af gylle med skruepresse (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i sort jord (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i vinterafgrøder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i græsmarker (1. udgave, oprettet 24.11.2010)

Separering er på nuværende tidspunkt ikke aktuelt, eftersom der er tilstrækkeligt harmoniareal.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den beskrevne håndtering og udbringning er BAT, idet der udarbejdes en gødningsplan, og der således tages hensyn til afgrødens behov og arealernes karakteristika. Der tages ved udbringning højde for vejrforhold mv. og terrænhældning ned mod vandløb, og med de stillede vilkår er det vurderet, at håndtering og praksis er i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjer, og at der jf. afsnit 5.11.1 arbejdes på at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

7 Forurening og gener fra husdyrbruget

7.1 Lugt

Redegørelse

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumping, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "*Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde*", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til 3 forskellige områdetypers følsomhed overfor lugt. De 3 områdetyper er: 1. enkeltbeboelse, 2. samlet bebyggelse og 3. eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbruget omfattet af Husdyrbrugslovens § 12 er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der meddeles afslag.

I www.husdyrgodkendelse.dk har ansøger indtegnet alle stalde og 1) den nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af driftsherren, 2) den nærmeste samlede bebyggelse og 3) det nærmeste eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde markeret. It-ansøgningsystemet beregner geneafstandene og de gennemsnitafstande. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning, hvor alle de eksisterende og nye staldeafsnit indgår i beregningerne.

Den nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt der ikke ejes af driftsherren, er Bygaden 11, 6340 Kruså. Afstanden fra hjørne til hjørne er ca. 57 meter. Bygaden 11 udløser ligeledes nærmeste samlede bebyggelse. Da kravene til acceptable lugtgener er mindre for samlet bebyggelse end for enkeltbolig, er Bygaden 11 sat ind som nærmeste samlede bebyggelse i husdyrgodkendelse.dk. I husdyrgodkendelse.dk er Hønsnapvej 31 sat ind som nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt, fordi det er den nærmeste bolig i forhold til udvidelsen på Bygaden 30, og det er herfra lugten øges. Der er ca. 2 km til nærmeste byzone (Holbøl). Der gøres opmærksom på, at beregningerne i nedenstående tabel 21 er baseret på et centerpunkt i en driftsbygning frem for nærmeste hjørne, hvilket medfører en længere afstand.

- Som det fremgår af tabellen herunder er alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone overholdt. Resultatet af lugtberegningerne ses i følgende tabel.

Tabel 21. Samlet lugtberegning – uddrag fra Husdyrgodkendelse.dk.

Samlet resultat af lugtberegning							
Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (fudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Ekisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	517,74	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	362,27	303,13	282,76	330,64	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	163,73	124,21	108,94	183,80	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

”0,00” i tabellen betyder, at geneafstanden er større end 1,2 x geneafstanden og er ikke opgivet i tabellen fra ansøgningskemaet.

Tabel 22. Detaljeret lugtberegning – uddrag fra Husdyrgodkendelse.dk.

Lugtgeneregninger – Detaljer om staldafsnit			
Byzone			
StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 200-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-161211	2028,00	Nej	Nej
ST-161212	2025,51	Nej	Nej
ST-161213	2036,00	Nej	Nej

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-161214	2060,17	Nej	Nej
ST-161215	2176,42	Nej	Nej
ST-161216	2267,04	Nej	Nej
ST-161217	2257,84	Nej	Nej
ST-161218	2254,72	Nej	Nej
ST-161219	2220,74	Nej	Nej
ST-161220	2232,09	Nej	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-161211	62,35	Nej	Ja
ST-161212	72,55	Nej	Ja
ST-161213	81,79	Nej	Ja
ST-161214	107,24	Nej	Ja
ST-161215	390,34	Nej	Ja
ST-161216	412,52	Nej	Ja
ST-161217	435,51	Nej	Nej
ST-161218	468,18	Nej	Nej
ST-161219	398,20	Nej	Ja
ST-161220	479,29	Nej	Ja

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-161211	350,08	Nej	Nej
ST-161212	337,50	Nej	Nej
ST-161213	332,16	Nej	Nej
ST-161214	318,35	Nej	Nej
ST-161215	138,51	Nej	Ja
ST-161216	238,57	Nej	Nej
ST-161217	215,01	Nej	Nej
ST-161218	201,89	Nej	Nej
ST-161219	187,57	Nej	Ja
ST-161220	186,53	Nej	Ja

Der er ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder. Kriteriet for kumulation er, at der ligger husdyrbrug på over 75 dyreenheder i en afstand på 300 m fra byzone og samlet bebyggelse og i en afstand på 100 m fra nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger.

Aabenraa Kommune har udarbejdet en scenarieberegning (skema 67187 vedlagt som bilag 5) over lugtgenerne på Bygaden 15, da den isoleret set har flere enkeltboliger tæt på staldene, end Bygaden 30 har. Scenarieberegningen viser, at geneafstandene isoleret set er overholdt på Bygaden 15, hvis anvendelse af 50 %'s reglen accepteres af kommunen. 50 %'s reglen giver kommunen mulighed for i enkelte tilfælde at kunne meddele godkendelse selvom geneafstandene ikke er overholdt, hvis den ansøgte husdyrproduktion medfører uændrede eller færre lugtgener end den eksisterende produktion, samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Anlæg

Det største lugtbidrag stammer fra dyreholdet i staldene og fra husdyrgødningen i staldene og gyllebeholderne. Lugtgenerne forsøges dog minimeret ved bl.a. at rengøre jævnlige i og omkring siloer og bygninger, så der ikke opstår uhygiejniske forhold. Døde dyr håndteres efter reglerne og døde dyr afhentes ca. 2 gange om ugen. Lugtgeneafstandene til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone beregnes fra de enkelte bygninger og er overholdt.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning

Der kan forekomme lugtgener i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning.

I gyllebeholderne skal der altid være et tæt flydelag, der effektivt begrænser ammoniakemissionen, bortset fra i forbindelse med omrøring og tømning. Flydelaget skal inspiceres minimum én gang om måneden, dog flere gange ugentligt i forbindelse med omrøring og tømning og i forbindelse med retablering af flydelag indtil flydelaget atter er tæt. Det tætte flydelag reducerer også lugtgenerne, men når gyllen omrøres og udbringes kan der være lugtgener.

Det er oplyst i ansøgningen, at der ikke sker omrøring af gyllebeholderne undtagen lige før udbringning, og at gylleudbringning normalt kun sker på hverdage. Gyllen udbringes så vidt muligt umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst- og næringsstofoptag forekommer, hvilket nedsætter fordampning og lugtgener, da planterne hurtigt optager den tilførte gødning.

Vurdering

Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbrug, omfattet af Husdyrbruglovens § 12 er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der gives afslag.

Den korrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor der er korrigeret for bl.a. vindretning og eventuel kumulation med andre husdyrbrug > 75 DE. Den indeholder desuden en korrektion baseret på en bortscreening af staldafsnit, der er placeret længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

Den vægtede gennemsnitsafstand er en beskrivelse af den reelle afstand mellem staldafsnittene og omboende. Den vægtede gennemsnitsafstand beregnes kun for de staldafsnit, der ikke er bortscreenet ved at ligge længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

På Bygaden 15, reduceres der fra 4.500 sopolte 30-80 kg svarende til 71 dyreenheder og 6765 lugtenheder til 1.968 sopolte 30-90 kg svarende til 38,74 dyreenheder og 4428 lugtenheder. Der er således færre lugtgener i det ansøgte end i nudriften. Geneafstanden til samlet bebyggelse er 118,29 m og den vægtede geneafstand er 88,55 m, hvilket er længere end 50 % af 118,29 m = 59,15 m.

Aabenraa Kommune vurderer, at kriterierne for at anvende 50 %'s reglen dermed er opfyldt (færre lugtgener i det ansøgte end i nudrift og geneafstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand). Det vurderes, at 50 %'s reglen netop skal anvendes for at give mulighed for at eksisterende produktioner kan foretage enkelte produktionsmæssige tilpasninger.

Der er ikke andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, hvorfor kravene til geneafstanden i forbindelse med godkendelsen ikke skærpes. Den beregnede geneafstand forøges, hvis der indenfor 300 meter fra byzone og lignende samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 DE. Er der ikke andre staldanlæg anvendes geneafstandene uændret.

Tabel 23. Lugtemission fra de enkelte dyretyper i ansøgt drift – uddrag fra Husdyrgodkendelse.dk.

Lugtemission fra produktioner										
StaldID	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt emission fra produktion (LE)	Faktisk lugt emission fra produktion (OU)
ST-161211	SvS01	290	70	4,20	0,00	630,00	1260,00	0,00%	630,00	1260,00
ST-161212	SvS04	416	104	6,24	0,00	936,00	2808,00	0,00%	936,00	2808,00
ST-161213	SvS04	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	SvS02	394	96	5,76	0,00	864,00	1728,00	0,00%	864,00	1728,00
ST-161214	SvS04	868	222	13,32	0,00	1998,00	5994,00	0,00%	1998,00	5994,00
ST-161215	SvSo09	311	78	17,16	0,00	1029,60	5616,00	0,00%	1029,60	5616,00
ST-161216	SvSo07	189	142	31,24	0,00	1874,40	2272,00	0,00%	1874,40	2272,00
ST-161217	SvSm01	8542	1296	24,17	0,00	5075,78	9184,75	0,00%	5075,78	9184,75
ST-161218	SvS02	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	70,00%	0,00	0,00
ST-161219	SvSo07	334	290	55,00	0,00	3300,00	4000,00	0,00%	3300,00	4000,00
	SvSo01	227	170	37,40	0,00	2244,00	2720,00	0,00%	2244,00	2720,00
	SvSo09	439	110	24,20	0,00	1452,00	7920,00	0,00%	1452,00	7920,00
ST-161220	SvSm01	12458	1890	35,25	0,00	7402,18	13394,43	0,00%	7402,18	13394,43

Det teoretisk beregnede konsekvensområde, inden for hvilket lugt kan registreres uden at lugten af den grund vurderes at være til gene, for ejendommens lugtemission er beregnet ved anvendelse af formlen $1,6 \cdot (LE/s^{0,6})$. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet for lugtemission beregnet til 726 m for det samlede anlæg. For Bygaden 15 er konsekvensområdet isoleret set på 247 m og for Bygaden 30 er konsekvensområdet isoleret set 652 m. Konsekvensområderne er indtegnet på bilag 2 b.

Lugt fra gyllebeholderne, der overdækkes med flydelag, vil være meget minimal hen over året. Det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

Når gyllen omrøres og udbringes, kan der være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med de beskrevne procedurer tager tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for nabobeboelserne, samlet bebyggelse og byzone, da genekriterierne er overholdt, og der sker en reduktion i den beregnede lugtemission fra Bygaden 15, der ligger tæt på enkeltboliger. Det kan dog ikke afvises, at nabobeboelserne indenfor det beregnede konsekvensområde på 726 m kan opleve lugtgener fra anlægget og fra håndteringen af husdyrgødningen.

Aabenraa Kommune stiller vilkår om reaktion, såfremt driften giver anledning til flere lugtgener end forventet.

7.2 Fluer og skadedyr

Redegørelse

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens skadedyrlaboratoriums retningslinjer, idet der indsættes rovfluelarver i gyllekanalerne ca. én gang om måneden i sommerhalvåret.

Både Bygaden 15 og 30 er tilmeldt rottebekæmpelsesordning ved Mortalin, der tilser rottekasser 6 gange årligt.

Løbeafdelingen vaskes løbende efter behov, når stier er tømt efter flytning. Fare-, sopolte- og klimastalde vaskes efter hvert hold dyr.

Ejendommen holdes ryddelig, og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres. Affald bortskaffes jævnlige, og døde dyr afhentes hurtigst muligt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer opbevaring af foder sker på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at indsættelse af rovfluelarver i gyllekanalerne, ejendommens håndtering af husdyrgødning og rengøring af anlægget er med til at reducere antallet af fluer mest muligt.

7.3 Transport

Redegørelse

Til- og frakørsel sker for det meste direkte fra hovedvejen og ind ad Bygaden, hvorved naboer bliver generet mindst muligt.

I nedenstående tabel er de skønnede antal transporter angivet.

Tabel 24. Transporter

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Foder (lastbil)	ca. 52	ca. 78
Fyringsolie (lastbil)	ca. 8	ca. 1
Diesellole til Bygaden 18 (lastbil)	ca. 10	ca. 10
Afhentning af smågrise (traktor og vogn)	ca. 208	ca. 312
Afhentning af sopolte (lastbil)	ca. 104	ca. 25
Levering af slagtesøer (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 104	ca. 104
Diverse sækkevarer (såsæd/ savsmuld mv.) (lastbil)	ca. 50	ca. 50
Affald	ca. 30	ca. 30
Halm	Ca. 26	Ca. 26
Gyllekørsel (traktor og vogn samt lastbil i ansøgt drift, 25 tons)	ca. 218	ca. 238
Kørsel til biogasanlæg (lastbil, ca. 33 tons)		Ca. 260
Maksimalt i alt	ca. 862	ca. 1.186

Interne transportveje fremgår af bilag 1.8 og transportvej for gylletransporter vises på bilag 1.9.

Når der afhentes gylle til biogasanlægget, tages der samtidigt forgasset gylle med retur. Denne kørsel betragtes som en kørsel. Da noget af den forgassede gylle returneres til Sønderborgvej 23, er kørsler med gyllevogn beregnet ud fra den andel der returneres til Bygaden.

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge.

Det forventes at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Der vil normalt blive kørt ud dels i april/maj måned og dels i august måned.

Hvorvidt f.eks. fodertransport og dyretransporter passerer tæt bebyggede områder, afhænger af den rute som hhv. foderfirma / chauffør vælger. Dette ligger uden for ansøgers indflydelse.

Omfanget af kørsel i forbindelse med transport af dyr og levering af diverse råvarer stiger samlet set i forbindelse med udvidelsen med knap 19 %. Der vil i tilfælde, hvor det er muligt medtages større mængder pr. kørsel f.eks. foder.

Størstedelen af transporterne sker inden for normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 18), mens der i forbindelse med udbringning af gylle vil kunne foregå transporter i aftentimerne.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter Færdselslovens regler.

Vurdering

Miljøgodkendelsen meddeles i medfør af Husdyrbrugloven, hvorfor der ikke kan stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil ske væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

7.4 Støj

Redegørelse

Ud over transportstøj forekommer der støj fra levering af foder, foderanlægget, ventilationsanlægget, gyllepumpning og udlevering af grise.

Interne transporter sker hovedsagelig inden for normal arbejdstid, men i spidsbelastninger (høst og udkørsel af gylle) kan der forekomme kørsel uden for normal arbejdstid.

Ejendommens primære støjkluder er listet i den nedenstående tabel.

Tabel 25. Støjkluder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På stald tagene	Hele døgnet
Fodringsanlæg	I foderrummet	ca. 20 timer/ døgn
Kompressor til vådfodringsanlæg	I foderrummet	2 min hver anden time

Ventilationsafkastene fremgår af bilag 1.4. Øvrige støjkluder er placeret i lukkede stalde.

Ansøger forventer ikke støjgener uden for ejendommens arealer. Den eneste støj der forventes måske at ville kunne høres ved naboer, vil være ventilationen på dage med helt stille vejr.

Der er ikke foretaget særlige tiltag for at dæmpe støjkluder. Dette er ikke skønnet nødvendigt grundet anlæggets placering fra naboer og arten af støjkluderne.

Vurdering

I Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune er der i Hovedstrukturdelens anført følgende i afsnittet 7.1 Landbrug:

7.1 Landbrug

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at landbrug drives på en sådan måde, at der tages størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser

at landbrugets bygningsmasse placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistorie.

I afsnittet 6.5 *Forebyggelse af miljøkonflikter* er anført følgende:

6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at forebygge og begrænse forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik.

Kommunen er i Kommuneplanen opdelt i 4 geografiske områder med udgangspunkt i bymønsteret.

De 4 områder benævnes Øst, Nord, Syd og Vest.

Landbruget Bygaden 15 og Bygaden 30, 6340 Krusaa er beliggende i Det åbne land, Syd og har driftsarealer beliggende i det samme område.

Kommuneplanen fastsætter for planens områder Det åbne land, Syd ikke retningslinjer for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Regulering af støjudsendelse

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsendelse fra landbrugets driftsbygninger og fra aktiviteter på områder i umiddelbar nærhed af driftsbygningerne, dvs. områder med gyllebeholdere og med andre oplagssteder for gødning, med siloer for foder og med andre oplagssteder for foderafgrøder samt med oplag af maskiner m.v.

Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse kan være af betydning for de i kommuneplanen beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer, landsbyer.

Afstanden til landsbyen Hønsnap (planområde 3.8.005.L) er større end 230 meter. På disse afstande kan der fås støjgener fra aktiviteter ved driftsbygningerne.

Landsbyen Hønsnap er i kommuneplanen udlagt til "Blandet bolig og erhverv, Landsby".

Aabenraa Kommune kan i henhold til § 42 i lov om miljøbeskyttelse påbyde, at støjgrænser som anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 *Ekstern støj fra virksomheder* skal overholdes af landbruget ved aktiviteter på driftsarealer. Påbud forventes kun meddelt ved modtagelse af klager eller foranlediget af tilsynsbesøg.

Påbud kan kun gives for ejede og forpagtede driftsarealer.

Støjudsendelse fra arealer med gødningsudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Dog kan der kun meddeles påbud for støjudsendelse, der ikke hidrører fra den normale drift (jordbehandling, gødskning, såning, høstning/slåning m. v.), eksempelvis støjudsendelse fra fast opstillede motorer og vandpumper og lignende særligt støjende anlæg.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal planlægge flest mulig støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkilder. For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at kommunen kan stille krav om, at beregning/måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

7.5 Støv

Redegørelse

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af foder til husdyrbruget kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. I forbindelse med høst og indkørsel af halm kan der forekomme ophvirvling af støv.

Det er oplyst, at der er monteret støv cykloner på de indendørs siloer, men ikke på de udendørs.

Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for anlægget. Ansøger opfordres til hensynsfuld kørsel på grus - og markveje, så støvgener minimeres.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at støvgener fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener, hvorfor der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden, finder er væsentlige.

7.6 Lys

Redegørelse

Placeringen af den udendørs belysning kan ses på situationsplanerne bilag 1.3 og 1.7. Det forventes, at der sættes lys op i gavlen på den nye farestald på Bygaden 30. Der er dels tænd/sluk belysning og dels automatisk tænd/sluk med timer og lysføler.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den ansøgte ændring ikke vil medføre væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne pga. afstanden til naboer og placeringen af belysningen. Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb her overfor, hvorfor der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

7.7 Ammoniak – generel reduktion

Redegørelse

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af Husdyrbruglovens § 12 er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. For ansøgninger fremsendt i 2013 gælder det, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 er 30 %.

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen er 274,61 kg N/år mindre end det generelle krav.

Ammoniakemissionsreduktionen bliver opfyldt gennem valg af staldsystem, hvor der etableres gyllekøling i de nye staldafsnit.

Tabel 26. Resultaterne fra beregningerne af den generelle ammoniakemission fra ansøgningsystemet.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav	
Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrotationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfyld kravet	-274,61 kgN/år
Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre	
	Ansøgt (kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion	1904,62
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1024,48
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	335,73

Vurdering

Med det valgte staldsystem og de valgte virkemidler er det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 % overholdt. Den årlige ammoniakemission fra anlægget er 274,61 kg N/år mindre end krævet i forhold til bedste staldsystem.

7.8 Ammoniak – individuel reduktion

Produktionen på ejendommen medfører dannelse af husdyrgødning (gylle, fast gødning), som indeholder store mængder af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m.fl.). Husdyrbrugets stalde og husdyrgødningslagre er hovedkilden til udslip af luftbåren kvælstof (ammoniakfordampning).

Kvælstof og fosfor er begrænsende næringsstoffer for mange økosystemer. Når et naturområde belastes med ekstra næringsstoffer (eutrofieres), fører det til ændret artssammensætning, fordi konkurrencestærke og kraftigt voksende plantearter (som f.eks. stor nælde, blåtop og vild kørvel) bliver begunstiget på bekostning af lavtvoksende og konkurrencesvage plantearter (såkaldte nøjsomhedsarter).

Eutrofieringen kan blive så kraftig, at naturtypernes tålegrænse bliver overskredet. Resultatet bliver, at flere af de karakteristiske nøjsomhedsarter forsvinder, og naturtypernes tilstand ændres i negativ retning.

Eutrofiering af naturligt næringsfattige arealer såsom visse overdrev, heder og moser bevirker således, at plantevæksten ændrer sig og bliver kraftig og tæt. Derved forsvinder et stort antal lave og lyskrævende plantearter, og temperaturen ved jordoverfladen falder ("mikroklimaet" ændrer sig). Det medfører, at arter, som kræver et varmt mikroklima (dagsommerfugle, mange biller og andre insekter), forsvinder.

Selv små ekstra tilførsler af næringsstoffer kan på sigt føre til ændret artssammensætning. Eutrofiering af naturområder kan ske i form af direkte tilførsel af gødning eller indirekte i form af f.eks. kvælstofdeposition fra luften eller jordfygning fra marker.

Redegørelse

Det fremgår af ansøgningen og tabellen herunder, at den ansøgte udvidelse vil give anledning til en forøget emission af ammoniak på ca. 584 kg N/år, da den samlede emission fra ejendommen i ansøgt drift er beregnet til 3.164,82 kg/N.

Tabel 27. Emission fra anlægget – uddrag fra det digitale ansøgnings-skema.

Nøgletal emission	
	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	3164,82
Meremission fra stald og lager	583,75

Ved sammenligning af emissionen i tabel 27 og ammoniaktabet på produktionsniveau erkendes der en difference i emissionen på 143,89 kg/N (3.308,71 – 3.164,82). Differencen skyldes, at beregningen af ammoniaktabet på produktionsniveau medtager emissionen fra de 2.200 m³, der opbevares i gyllebeholderen på Sønderborgvej 23. Tabel 27 er en beregning i forhold til naturen i nærheden af ejendommen, og da gyllebeholderen på Sønderborgvej 23 ikke er en del af den ansøgte ejendom, så er emissionen fra denne ikke medregnet. Tabel 27 er således kun den beregnede emission fra Bygaden 15 og 30.

Naturarealer på ejendommen

Følgende naturarealer har Aabenraa Kommune besigtiget og/eller analyseret ud fra kort og luftfoto:

- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 inden for/på udbringningsarealerne.
- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 inden for en radius af 1.000 m fra anlægget på Bygaden 15 og 30.

Inden for 1.000 m af anlægget ligger der 2 enge, 3 moser og 19 vandhuller. Naturtyperne er beskrevet under "§ 3 natur" og "Husdyrlovens § 7" nedenfor.

Naturtyperne er alle beskyttede i henhold til § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 17-22 kg N/ha pr. år (*Atmosfærisk deposition 2012. NOVANA, Faglig rapport nr. 73, 2013 og <http://dce2.au.dk/pub/SR73.pdf>*).

Husdyrlovens § 7

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod eutrofiering med ammoniak må den luftbårne ammoniakdeposition (nedfald) fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lov nr. 1572 af 20.12.2006) ikke overstige fastlagte niveauer, jf. husdyrbekendtgørelsens bilag 3.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., er inddelt i 3 kategorier:

Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2. For disse naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav. Kommunen skal konkret vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der er beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Krav til ammoniakdepositionen for de forskellige ammoniakfølsomme naturtyper, jf. kategori 1-, kategori 2- og kategori 3-natur, ses af nedenstående tabel.

Tabel 28. Krav til ammoniakdepositionen i de forskellige områder. Med "totaldeposition" menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med "merdeposition" menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager) som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

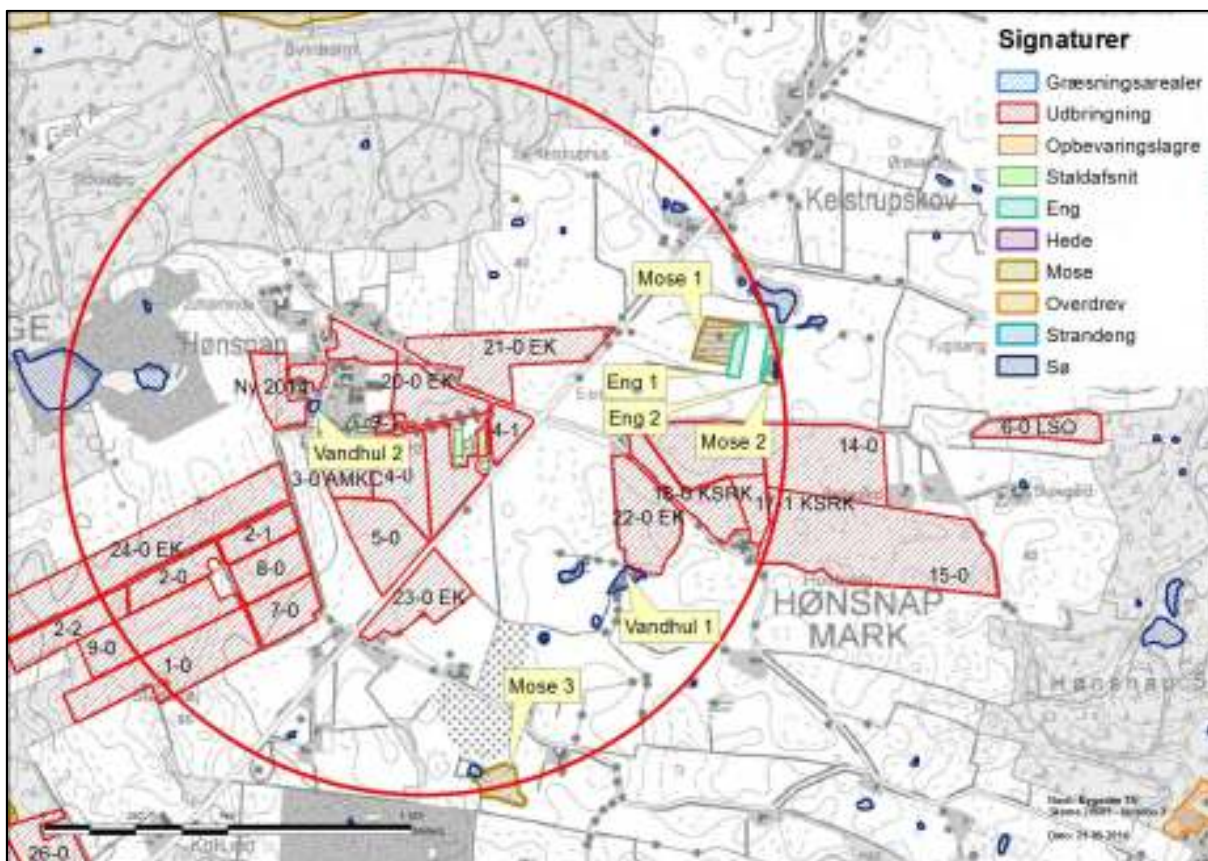
Det fremgår af husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne. Kommunen er dog forpligtet til at foreta-

ge en konkret vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre naturområderne den fornødne beskyttelse. Vurderes det ikke at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forureningsbegrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer.

Aabenraa Kommune har ved undersøgelser af registreringer, kort, luftfotos m.m. vurderet naturforholdene mht. § 7 omkring arealerne og anlægget på Bygaden 15 og 30.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1.000 meter fra nærmeste § 7 kategori 1 natur og § 7 kategori 2 natur.

Nærmeste § 7 kategori 3 natur ligger ca. 700 meter øst for ejendommen og er en mose.

Kort 1. Placeringen af de beskrevne naturområder nær anlægget. Den røde cirkel har en radius på 1.000 meter.

Der er lavet beregninger på merdepositionen og den totale deposition af ammoniak fra anlægget til mosen.

Tabel 29. Merdeposition og totaldeposition til § 7 kategori 3 mosen beliggende ca. 700 meter øst for anlægget - uddrag fra det digitale ansøgningskema.

Maksimale depositioner	
	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,1
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,3

Kort 2. Mose 1 og mose 2. Moserne er omfattet af husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 3. Lokalteterne er besigtiget af Sønderjyllands Amt i januar 2006.

Mosen er besigtiget af Sønderjyllands Amt i januar 2006:

Mose 1	
Naturtype/undertype	Mose og kær
Matrikelnummer	Matr.nr. 337, Hønsnap, Holbøl
Lokalitetsbeskrivelse	<p>Lysåben mose med spredt bevoksning af bl.a. dunbirk i den nordlige og centrale del. Der er et åbent vandhul i den sydlige del af mosen. Der er fund af bl.a. bredbladet dunhammer, høj sødgræs, tagrør, lyse-siv, men også kæruld sp. Og sphagnummosser.</p> <p>Ældre fotos viser, at mosen i en periode har været afgræsset. På østsiden af mosen ligger eng 1.</p> <p>Mosen vurderes at være næringsberiget med en moderat naturtilstand i forhold til referencetilstanden naturtypen mose</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	Mosen ligger ca. 700 m øst for ejendommen
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger ikke op til ejendommens arealer
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	<p>Merdeposition: 0,1 kg N/ha</p> <p>Totaldeposition: 0,3 kg N/ha</p>
N-tålegrænse	<p>Tålegrænsen ligger på 15-25 kg N/ha/år for rigkær og moser af denne type.</p> <p>Mosen vurderes at ligge i den høje ende af tålegrænsen, dvs. med nogenlunde samme værdi som bag-</p>

	grundsbelastningen (17-22 kg N/ha/år).
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området har ingen specielle udpegninger i forhold kommuneplanen.
Fredning	Ingen fredede arealer.
Vurdering	Det vurderes, at med en merdeposition på under 1 kg N/ha/år, som er det fastlagte beskyttelsesniveau, vil mosen ikke ændres i negativ retning på baggrund af ammoniakdeposition fra ejendommens produktionsudvidelse.

100 meter øst for mose 1 ligger mose 2, der ligeledes er besigtiget af Sønderjyllands Amt i januar 2006.

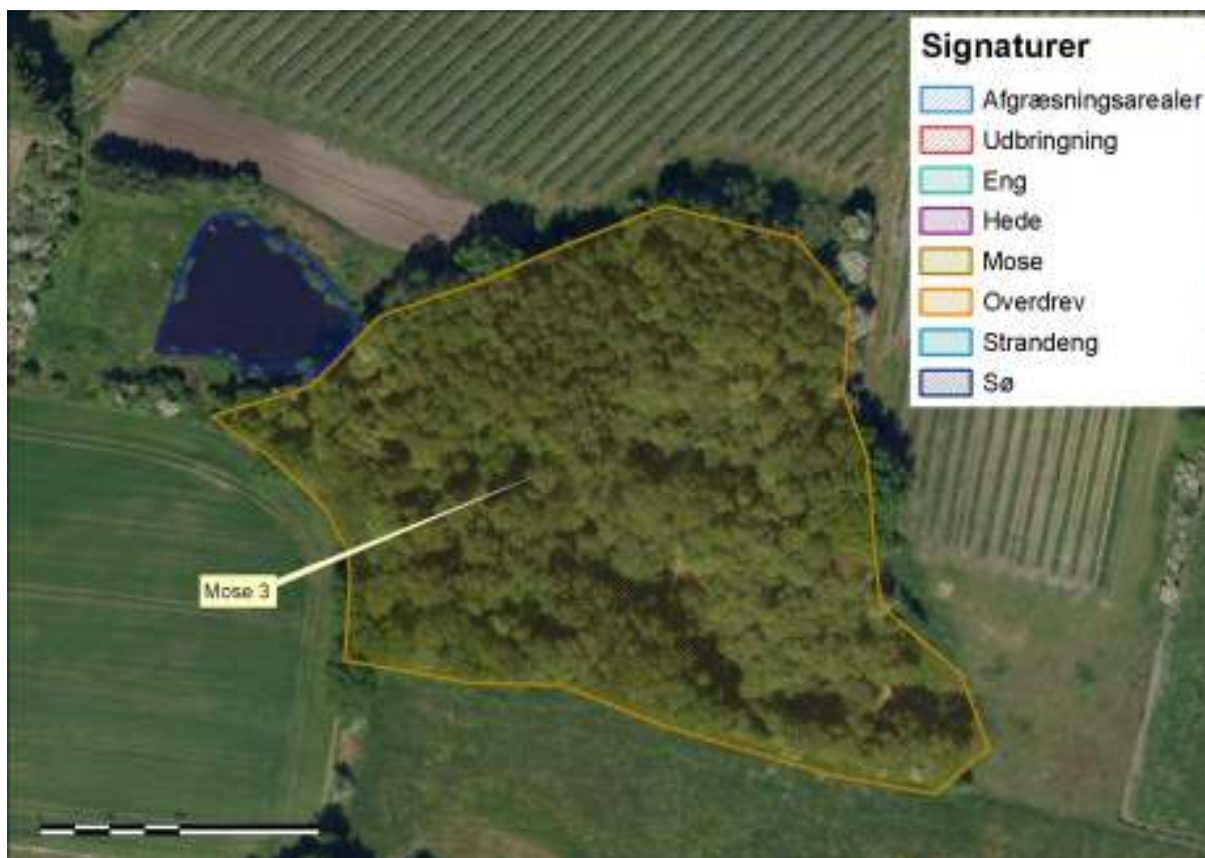
Mose 2	
Naturtype/undertype	Mose og kær
Matrikelnummer	Matr.nr. 359, Hønsnap, Holbøl
Lokalitetsbeskrivelse	Lysåben mose. Der er et åbent vandhul i den sydlige del af mosen. Der er fund af bl.a. pil sp. og tagrør i mosen. Ældre fotos viser, at mosen i en periode har været afgræsset. På vest- og nordsiden af mosen ligger eng 2. Mosen vurderes at være næringsberiget med en ringe naturtilstand i forhold til referencetilstanden naturtypen mose
Lokalisering i forhold til anlæg	Mosen ligger ca. 800 m øst for ejendommen
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger ikke op til ejendommens arealer
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Merdeposition: <0,1 kg N/ha Totaldeposition: <0,3 kg N/ha Da afstanden til mose 2 er længere end til mose 1, så er det vurderet, at depositionen i mose 2 er mindre end i mose 1.
N-tålegrænse	Tålegrænsen ligger på 15-25 kg N/ha/år for rigkær og moser af denne type. Mosen vurderes at ligge i den høje ende af tålegrænsen, dvs. med nogenlunde samme værdi som baggrundsbelastningen (17-22 kg N/ha/år).
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området har ingen specielle udpegninger i forhold kommuneplanen.
Fredning	Ingen fredede arealer.
Vurdering	Det vurderes, at med en merdeposition på under 1 kg N/ha/år, som er det fastlagte beskyttelsesni-

	veau, vil mosen ikke ændres i negativ retning på baggrund af ammoniakdeposition fra ejendommens produktionsudvidelse.
--	---

Cirka 975 meter syd for anlægget ligger der ligeledes en mose.

Mose 3	
Naturtype/undertype	Kratmose
Matrikelnummer	Matr.nr. 9, Hønsnap, Holbøl
Lokalitetsbeskrivelse	Mosen er under kraftig tilgroning, og ældre fotos viser, at mosen har været under tilgroning med vedplanter siden midten af 1970'erne. Mosen vurderes at være næringsberiget med en ringe naturtilstand i forhold til referencetilstanden naturtypen mose.
Lokalisering i forhold til anlæg	Mosen ligger ca. 975 m syd for ejendommen
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger ikke op til ejendommens arealer
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Merdeposition: <0,1 kg N/ha Totaldeposition: <0,3 kg N/ha Da afstanden til mose 3 er længere end til mose 1, så er det vurderet, at depositionen i mose 3 er mindre end i mose 1.
N-tålegrænse	Tålegrænsen ligger på 15-25 kg N/ha/år for rigkær og moser af denne type. Mosen vurderes at ligge i den høje ende af tålegrænsen, dvs. med nogenlunde samme værdi som baggrundsbelastningen (17-22 kg N/ha/år).
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området har ingen specielle udpegninger i forhold kommuneplanen.
Fredning	Ingen fredede arealer.
Vurdering	På baggrund af den beregnede merdeposition i mose 1, så er det vurderet, at anlæggets merdeposition heller ikke vil påvirke mose 3 i en negativ retning.

Kort 3. Mose 3. Mosen er omfattet af husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 3. Lokaliteten er ikke besigtiget, men det ses tydeligt, at mosen er tilgroet.

Vurdering

Det fremgår af husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtigelserne.

Merdepositionen i forhold til mose 1 er beregnet til 0,1 kg N/ha pr. år, og totaldepositionen er beregnet til 0,3 kg N/ha pr. år i forhold til mosen. Da der ikke er beregnet en merdeposition på mere end 1 kg er husdyrlovens beskyttelsesniveau overholdt.

Det vurderes derfor, at den beregnede merdeposition på 0,1 kg N/ha/år og total deposition på 0,3 kg N/ha/år betyder, at ændringen af produktionen ikke vil påvirke mosen synligt i negativ retning.

Det vurderes, at beregningerne også kan benyttes i forhold til mose 2 og mose 3. Mose 2 ligger i samme vindretning men 100 meter længere væk. Mose 3 ligger ca. 270 meter længere væk, men i en anden vindretning (nordlig vind frem for vestlig vind). Da vindretningen oftere er vestlig frem for nordlig, så vurderes det, at mose 3 heller ikke påvirkes med en merdeposition på mere end 1 kg.

Der stilles ikke yderligere vilkår i forhold til anlægget og dets ammoniakemission i forhold til moserne.

§ 3 natur

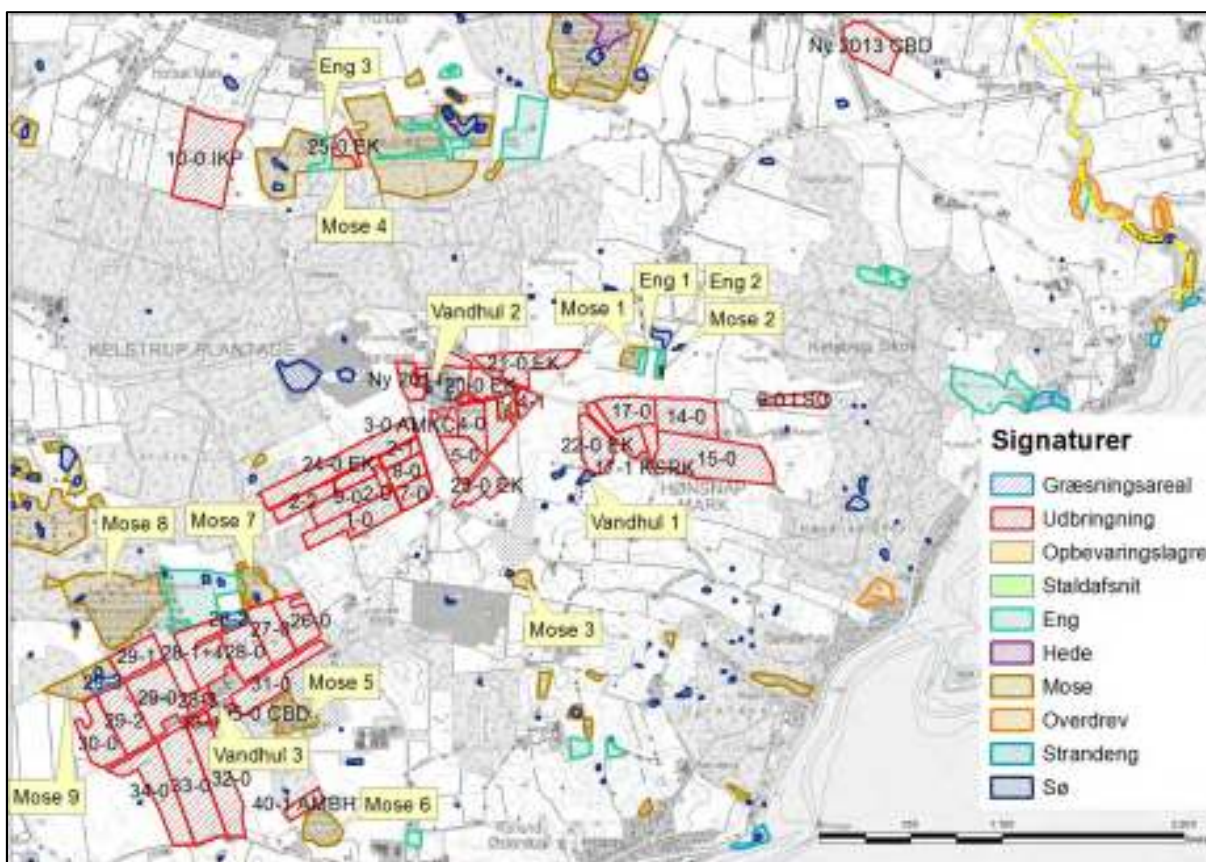
Jf. husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end "§ 7-arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Bygaden 15 og 30.

Desuden gælder det jf. naturbeskyttelseslovens § 3, at tilstanden af visse naturarealer ikke må ændres, når de har et vist areal, naturindhold m.m.

Endeligt gælder ifølge kommuneplanens udpegning af særligt næringsfattige naturarealer, at der på eller i nærheden af disse arealer ikke må ske etablering eller udvidelse af husdyrbrug eller andet, som i væsentlig grad forringer den biologiske mangfoldighed, og der skal foretages en konkret vurdering af, om påvirkningen af naturarealerne er uacceptabel høj.

Redegørelse (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

Der er ikke umiddelbart naturområder nær bedriften, som er særligt næringsfattige naturområder (visse heder, moser, overdrev). Der er dog andre naturtyper (eng, mose og vandhuller) inden for 1.000 meter af anlægget, men der er ikke beregnet ammoniakdeposition til andre naturområder end mose 1 nævnt ovenfor, da mosen er den nærmeste og umiddelbart mest næringsstoffølsomme af naturområderne nær anlægget.

Kort 4. Placeringen af naturområder nær anlægget og i forbindelse med arealerne.

Nedenfor er gennemgået de arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, der ligger i nærheden af ejendommens anlæg og/eller ligger i tilknytning til ejendommens udbringningsarealer. (jf. kort 4).

Mose 4	
Naturtype/undertype	Hedemose
Matrikelnummer	Matr. nr. 195, Holbøl ejerlav, Holbøl
Lokalitetsbeskrivelse	Mosen er under tilgroning med birk og ældre fotos viser, at mosen har været under tilgroning siden midten af 1970'erne. Mosen ligger i den nordlige del af Kelstrup Plantage og forventes at have en glidende overgang til denne, da spredte nåletræer kan erken-

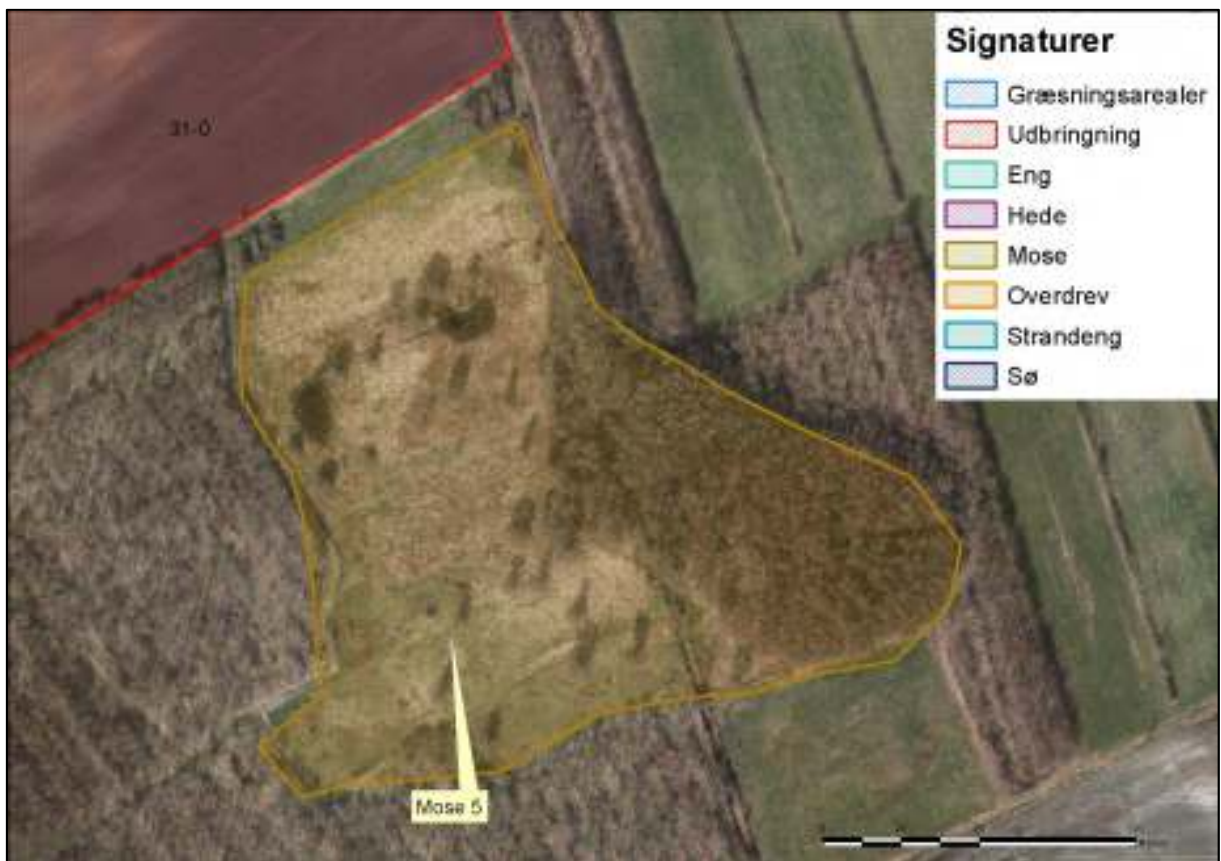
	<p>des på oversigtsfoto.</p> <p>Mosen vurderes at være næringsberiget med en ringe naturtilstand i forhold til referencetilstanden naturtypen mose.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	>1.000 meter fra ejendommen
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger op til mark 25-0 EK
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet grundet afstanden til anlægget
N-tålegrænse	<p>Tålegrænsen ligger på 10-20 kg N/ha/år for fattigkær og hedemoser af denne type.</p> <p>Mosen vurderes at ligge i den høje ende af tålegrænsen, dvs. med nogenlunde samme værdi som baggrundsbelastningen (17-22 kg N/ha/år).</p>
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området er udpeget som et naturområde i kommuneplanen.
Fredning	Ingen fredede arealer.
Vurdering	<p>Det vurderes, at naturområdet er påvirket af det atmosfæriske nedfald/baggrundsbelastningen.</p> <p>Manglende rydning af vedplanter og forøgelse af næringstilførslen vil på sigt yderligere reducere naturindholdet og forværre naturtilstanden.</p> <p>Der er en mindre og ikke særlig kraftig hældning fra den østlige del af udbringningsarealet og ned mod mosen.</p> <p>På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der ikke skal stilles vilkår til driften af udbringningsarealerne i forhold til mosen.</p>

Kort 5. Mose 4. Mosen er omfattet af husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 3. Lokaliteten er ikke besigtiget.

Mose 5 (Gammelmosen)	
Naturtype/undertype	Mose og kær
Matrikelnummer	Matr. nr. 40b og 721, Kollund, Bov
Lokalitetsbeskrivelse	<p>Mosen er besigtiget af Sønderjyllands Amt i august 2004. Især den østlige del af mosen er under tilgroning med vedplanter som dun-birk, bævreasp og pil sp. Derudover er mosen domineret af blåtop og mose-bunke, men der er også fund af hedelyng, djævelsbid og frøbid.</p> <p>Mosen vurderes at være næringsberiget med en moderat naturtilstand i forhold til referencetilstanden naturtypen mose.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	>1.000 meter fra ejendommen
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger ca. 20 meter fra mark 31-0
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet grundet afstanden til anlægget
N-tålegrænse	<p>Tålegrænsen ligger på 15-25 kg N/ha/år for rigkær og moser af denne type.</p> <p>Mosen vurderes at ligge i den høje ende af tålegrænsen, dvs. med nogenlunde samme værdi som baggrundsbelastningen (17-22 kg N/ha/år).</p>
Betydning som levested for bilag	Mosen kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.

IV-arter	
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området har ingen specielle udpegninger i forhold til kommuneplanen.
Fredning	Ingen fredede arealer.
Vurdering	<p>Det vurderes, at naturområdet er påvirket af det atmosfæriske nedfald/baggrundsbelastningen.</p> <p>Manglende rydning af vedplanter og forøgelse af næringstilførslen vil på sigt yderligere reducere naturindholdet og forværre naturtilstanden.</p> <p>Der er en mindre og ikke særlig kraftig hældning fra udbringningsarealet og ned mod mosen. Men der er samtidigt også en buffer på ca. 20 meter.</p> <p>På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der ikke skal stilles vilkår til driften af udbringningsarealerne i forhold til mosen.</p>

Kort 6. Mose 5. Mosen er omfattet af husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 3.

Mose 6	
Naturtype/undertype	Eng / Mose
Matrikelnummer	Matr.nr. 952, Kollund, Bov
Lokalitetsbeskrivelse	Mosen er besigtiget af Aabenraa Kommune i marts 2011. Eng/mose område med tykt tørvelag, humusrig og fugtig jordbund. Arealet indeholder en karakteristisk vegetation for ferske enge. Arealet er ved

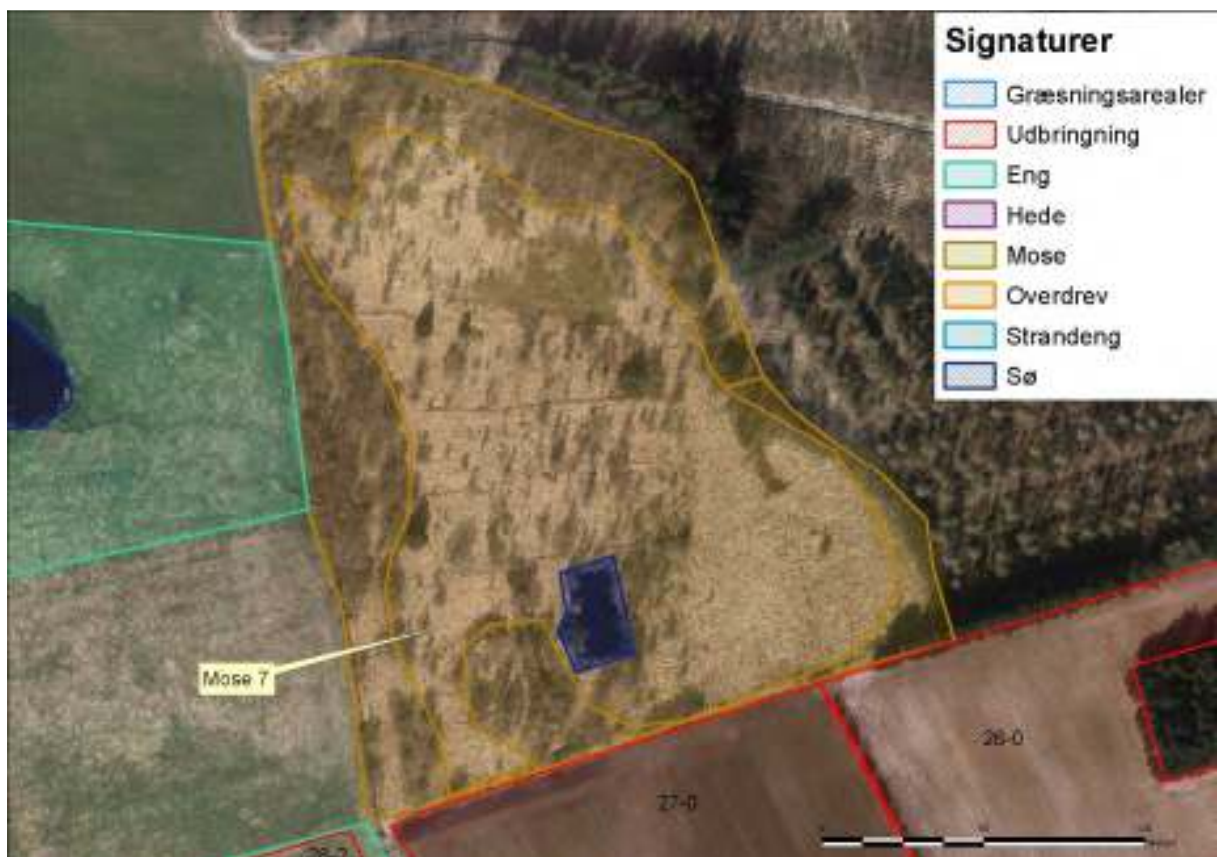
	<p>besigtigelsen søgt nydrænet og er opgravet i render flere steder. Grøft ned over arealet er tillige opgravet. Området afgræsses af heste og virker gødsket.</p> <p>Mosen vurderes at være næringsberiget med en moderat naturtilstand i forhold til referencetilstanden naturtypen mose.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	>1.000 meter fra ejendommen
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger op til mark 40-1 AMBH
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet grundet afstanden til anlægget
N-tålegrænse	<p>Tålegrænsen ligger på 15-25 kg N/ha/år for rigkær og moser af denne type.</p> <p>Mosen vurderes at ligge i den høje ende af tålegrænsen, dvs. med nogenlunde samme værdi som baggrundsbelastningen (17-22 kg N/ha/år).</p>
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området har ingen specielle udpegninger i forhold til kommuneplanen.
Fredning	Ingen fredede arealer.
Vurdering	<p>Det vurderes, at naturområdet er påvirket af det atmosfæriske nedfald/baggrundsbelastningen.</p> <p>Der er en mindre og ikke særlig kraftig hældning fra udbringingsarealet og ned mod mosen.</p> <p>På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der ikke skal stilles særlige vilkår til driften af udbringingsarealerne i forhold til mosen.</p>

Kort 7. Mose 6. Mosen er omfattet af husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 3.

Mose 7	
Naturtype/undertype	Mose og kær med karakter af højmose
Matrikelnummer	Matr. nr. 402, Hønsnap, Holbøl
Lokalitetsbeskrivelse	<p>Mosen er besigtiget af Aabenraa Kommune i april 2012. Mosens sydlige del er domineret af Blåtop. Resten tilgroet med birk. Hele arealet er meget tuet. Hele arealet er mest tørt med pletvis fugtige områder med sphagnum. Ligger let hævet over det øvrige terræn. Mosen har karakter af højmose.</p> <p>Mosen vurderes at være næringsberiget med en moderat naturtilstand i forhold til referencetilstanden naturtypen mose.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	>1.000 meter fra ejendommen
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger op til mark 27-0
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet grundet afstanden til anlægget
N-tålegrænse	<p>Tålegrænsen ligger på 5-20 kg N/ha/år for nedbrudte højmoser med mulighed for gendannelse (5-10 kg), fattigkær og hedemoser (10-20 kg).</p> <p>Mosen vurderes at ligge i den høje ende af tålegrænsen, dvs. med nogenlunde samme værdi som baggrundsbelastningen (17-22 kg N/ha/år).</p>
Betydning som levested for bilag	Mosen kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.

IV-arter	
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området er udpeget som naturområde i kommuneplanen.
Fredning	Ingen fredede arealer.
Vurdering	<p>Det vurderes, at naturområdet er påvirket af det atmosfæriske nedfald/baggrundsbelastningen.</p> <p>Manglende rydning af vedplanter og forøgelse af næringstilførslen vil på sigt yderligere reducere naturindholdet og forværre naturtilstanden.</p> <p>Der er ingen hældning fra udbringningsarealet ned mod mosen.</p> <p>På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der ikke skal stilles vilkår til driften af udbringningsarealerne i forhold til mosen.</p>

Kort 8. Mose 7. Mosen er omfattet af husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 2 og nr. 3.

Mose 8	
Naturtype/undertype	Mose og kær
Matrikelnummer	Matr. nr. 426, Kruså, Bov
Lokalitetsbeskrivelse	<p>Mosen er besøgt af Sønderjyllands Amt i november 2005.</p> <p>Mosens er under tiltagende tilgroning af bla. pil, men der er fortsat større lysåbne partier, hvor blåtop er dominerende.</p>

	Mosen vurderes at være næringsberiget med en moderat naturtilstand i forhold til referencetilstanden naturtypen mose.
Lokalisering i forhold til anlæg	>1.000 meter fra ejendommen
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger op til mark 29-1
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet grundet afstanden til anlægget
N-tålegrænse	Tålegrænsen ligger på 15-25 kg N/ha/år for rigkær og moser af denne type. Mosen vurderes at ligge i den høje ende af tålegrænsen, dvs. med nogenlunde samme værdi som baggrundsbelastningen (17-22 kg N/ha/år).
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området er udpeget som naturområde og en del af en biologisk korridor i kommuneplanen.
Fredning	Ingen fredede arealer.
Vurdering	<p>Det vurderes, at naturområdet er påvirket af det atmosfæriske nedfald/baggrundsbelastningen.</p> <p>Manglende rydning af vedplanter og forøgelse af næringstilførslen vil på sigt yderligere reducere naturindholdet og forværre naturtilstanden.</p> <p>Der er ingen hældning fra udbringningsarealet ned mod mosen.</p> <p>På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der ikke skal stilles vilkår til driften af udbringningsarealerne i forhold til mosen.</p>

Kort 9. Mose 8. Mosen er omfattet af husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 3.

Mose 9	
Naturtype/undertype	Mose og kær
Matrikelnummer	Matr. nr. 149, Kollund, Bov
Lokalitetsbeskrivelse	<p>Mosen er besigtiget af Sønderjyllands Amt i november 2005.</p> <p>Mosen er under tiltagende tilgroning af bl.a. pil og dun-birk, men der er fortsat lysåbne partier, hvor blåtop er dominerende.</p> <p>Mosen vurderes at være næringsberiget med en moderat naturtilstand i forhold til referencetilstanden naturtypen mose.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	>1.000 meter fra ejendommen
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger op til mark 29-1, 29-3 og 30-0
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet grundet afstanden til anlægget
N-tålegrænse	<p>Tålegrænsen ligger på 15-25 kg N/ha/år for rigkær og moser af denne type.</p> <p>Mosen vurderes at ligge i den høje ende af tålegrænsen, dvs. med nogenlunde samme værdi som baggrundsbelastningen (17-22 kg N/ha/år).</p>
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej

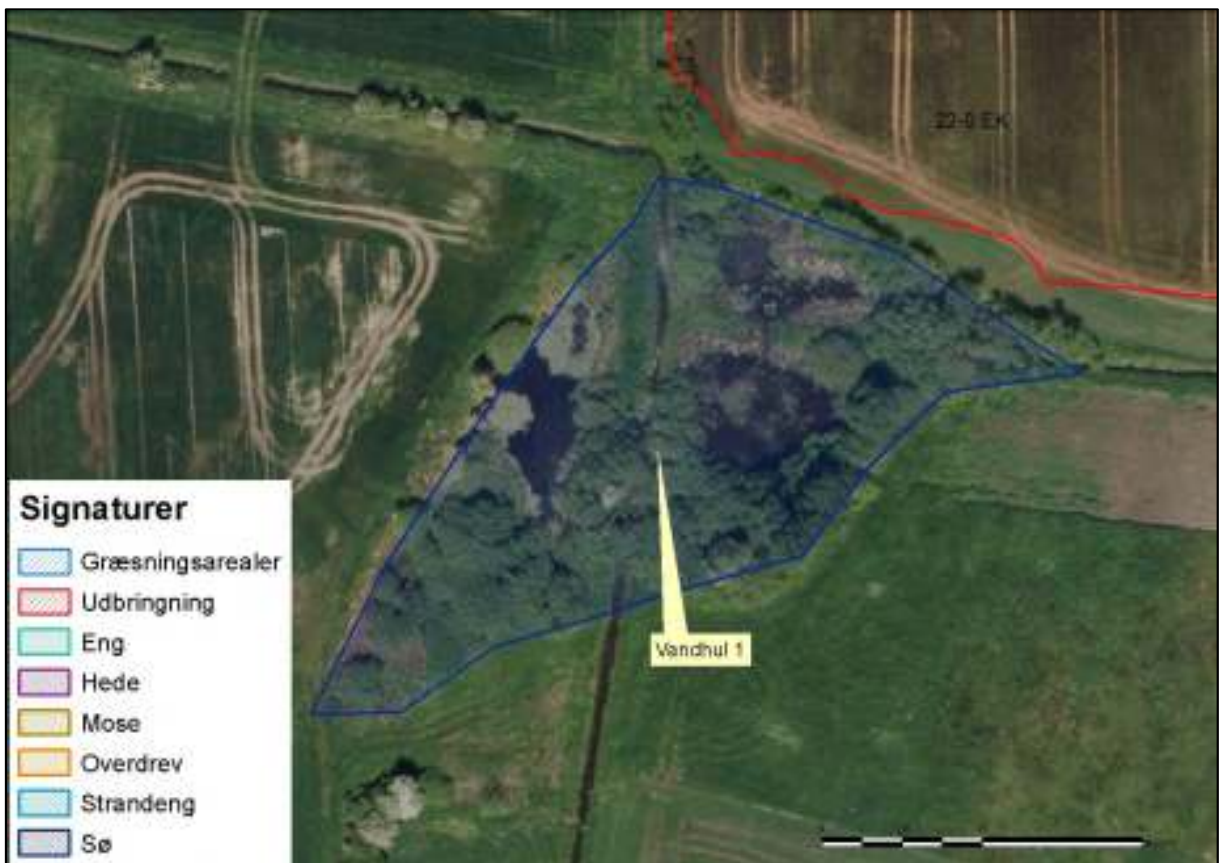
Kommuneplan	Området er udpeget som naturområde og en del af en biologisk korridor i kommuneplanen.
Fredning	Ingen fredede arealer.
Vurdering	<p>Det vurderes, at naturområdet er påvirket af det atmosfæriske nedfald/baggrundsbelastningen.</p> <p>Manglende rydning af vedplanter og forøgelse af næringstilførslen vil på sigt yderligere reducere naturindholdet og forværre naturtilstanden.</p> <p>Der er ingen hældning fra udbringningsarealet ned mod mosen.</p> <p>På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der ikke skal stilles vilkår til driften af udbringningsarealerne i forhold til mosen.</p>

Kort 10. Mose 9. Mosen er omfattet af husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 3.

Vandhul 1	
Naturtype/undertype	Sø
Matrikelnummer	Matr. nr. 332, 357, 424 Hønsnap, Holbøl
Lokalitetsbeskrivelse	Søen er besøgt af Aabenraa Kommune i april 2012. Følgende er taget fra besøget: "Ligger "for foden" af en mark, der drives helt til vandkanten. Grøft fører næringsrigt vand til søen (trådalger i grøft og udmunding). Masser af pil og dunhammer i randen, men frit vandspejl længere ude. Flade brinker og padder (hørt skrubtudse, set

	<p><i>grøn frø) samt masser af paddeæg. Ved besigtigelse en uges tid senere var både frøer og æg døde. Fast bred med dynd i vandet. Der er stor forskel på kvaliteten: Nordlige ende væsentlig værre end resten".</i></p> <p>Lodden dueurt, stor nælde, dunhammer og lyse-siv bekræfter, at området er næringsstofpåvirket.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	Vandhullet ligger ca. 510 meter sydøst for ejendommen.
Lokalisering i forhold til arealer	Mark 22-0 EK ligger nord for og op til vandhullet.
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet, da den luftbårne ammoniak vurderes at have sekundær betydning for vandhullernes naturtilstand, da deposition af kvælstof på vandoverflader er forholdsvis begrænset sammenlignet med depositionen på vegetation, træer og buske, hvor overfladearealet til afsætning er meget større.
N-tålegrænse	De fleste søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition, her især overfladevand, derfor er det ikke relevant at have en tålegrænse opgivet.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Med fund af paddeæg og grøn frø er vandhullet med stor sandsynlighed ynglested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området har ingen specielle udpegninger i forhold til kommuneplanen.
Fredning	Nej
Vurdering	<p>Det vurderes, at hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne er overfladevand fra de dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand, der løber til via rodzonen på dyrkede arealer.</p> <p>Der er en markant hældning fra mark 22-0 EK ned mod vandhullet. Visse steder er hældningen over 6 grader.</p> <p>Vandhullet er omfattet af randzonenloven.</p> <p>På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der skal stilles vilkår i forhold til vandhullet.</p> <p>Der stilles vilkår om en 5 meter gødningsfri bræmme mod vandhullet med baggrund i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30 stk. 2, der siger følgende: "<i>Husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb, herunder dræn, søer over 100 m² og kystvande. Udbringning af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.</i>" samt med baggrund i NMKN afgørelse 132-00460.</p>

Kort 11. Vandhul 1.

Kort 12. Vandhul 1 i forhold til hældningen på mark 22-0 EK.

Vandhul 2 og vandhul 3	
Naturtype/undertype	Vandhul
Matrikelnummer	Vandhul 2: Matr. nr. 396, Hønsnap, Holbøl Vandhul 3: Matr. nr. 18, Kollund, Bov
Lokalitetsbeskrivelse	2 mindre vandhuller, der begge grænser op til ejendommens udbringningsarealer. Vandhullerne er ikke besigtiget, men ud fra oversigtsfotos er det vurderet, at der er tale om to næringsberigede vandhuller under tilgroning, hvor naturtilstanden vurderes at være moderat-ringe.
Lokalisering i forhold til anlæg	Vandhul 2 ligger ca. 95 meter vest for ejendommen. Vandhul 3 ligger ca. 2.200 meter sydvest for ejendommen.
Lokalisering i forhold til arealer	Mark "Ny 2014" ligger op til vandhul 2. Mark "35-0" ligger op til vandhul 3.
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet.
N-tålegrænse	De fleste søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition, her især overfladevand, derfor er det ikke relevant at have en tålegrænse opgivet.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Vandhullerne kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	Området har ingen specielle udpegninger i forhold til kommuneplanen.
Fredning	Nej
Vurdering	Det vurderes, at hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne er overfladevand fra de dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand, der løber til via rodzonen på dyrkede arealer. Det hælder ikke fra de omkringliggende udbringningsarealer ned mod vandhullerne. Vandhullerne er omfattet af randzonenloven. På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til vandhullerne.

Kort 13. Vandhul 2 i forhold til mark Ny 2014.

Kort 14. Vandhul 3 i forhold til mark 35-0 CBD.

Vurdering (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

Vandløb

Vandløbene i området vurderes ikke at blive påvirket af luftbåren ammoniak fra anlægget, idet den tilførte mængde fra luften er meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer i området.

Vandhuller

Der er 19 vandhuller beliggende inden for en afstand af ca. 1.000 meter til anlægget.

Af de 19 vandhuller ligger de to op til ejendommens arealer. Det drejer sig om vandhul 1 syd for mark 22-0 EK og vandhul 2 lige øst for mark Ny 2014.

De fleste af vandhullerne er omgivet af dyrkede arealer, men ét er beliggende i et andet naturområde. Det vurderes, at den primære indflydelse på vandhullernes naturtilstand er de omkringliggende arealer, og den måde arealerne dyrkes på med gødsning og sprøjtning, samt hvorvidt der er bræmmer omkring vandhullerne, der minimerer risikoen for overfladeafstrømning af f. eks. gødningsberiget overfladevand fra markarealet.

Den luftbårne ammoniak vurderes at have sekundær betydning for vandhullernes naturtilstand, da deposition af kvælstof på vandoverflader er forholdsvis begrænset sammenlignet med depositionen på vegetation, træer og buske, hvor overfladearealet til afsætning er meget større (Teknisk notat fra DMU, version 1, december 2006). Den tilførte mængde ammoniak fra luften vurderes derfor som meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer.

Ammoniak fra anlægget og udvidelsen vurderes således ikke at forringe naturtilstanden i vandhullerne væsentligt i forhold til udgangspunktet.

Moser

Der ligger tre moser inden for 1.000 m af ejendommen (mose 1-3). Moserne er beskrevet ovenfor. Det er vurderet, at depositionen fra ejendommen ikke vil forringe naturtilstanden i moserne væsentligt i forhold til udgangspunktet.

Enge

Der er to engarealer ca. 750 (eng 1) og 850 (eng 2) meter øst for ejendommen. Engene er ikke besigtiget, men det er vurderet, at engene er kultuurenge uden næringsfølsomme arter, og at de indeholder begrænset naturværdi. Engene vurderes at falde ind under undertyper, som er næringsstoffrige og kulturprægede og derfor uden egentlig tålegrænse. Ud fra foto ses det, at engene har været afgræsset samt omlagt inden for de sidste 10 år.

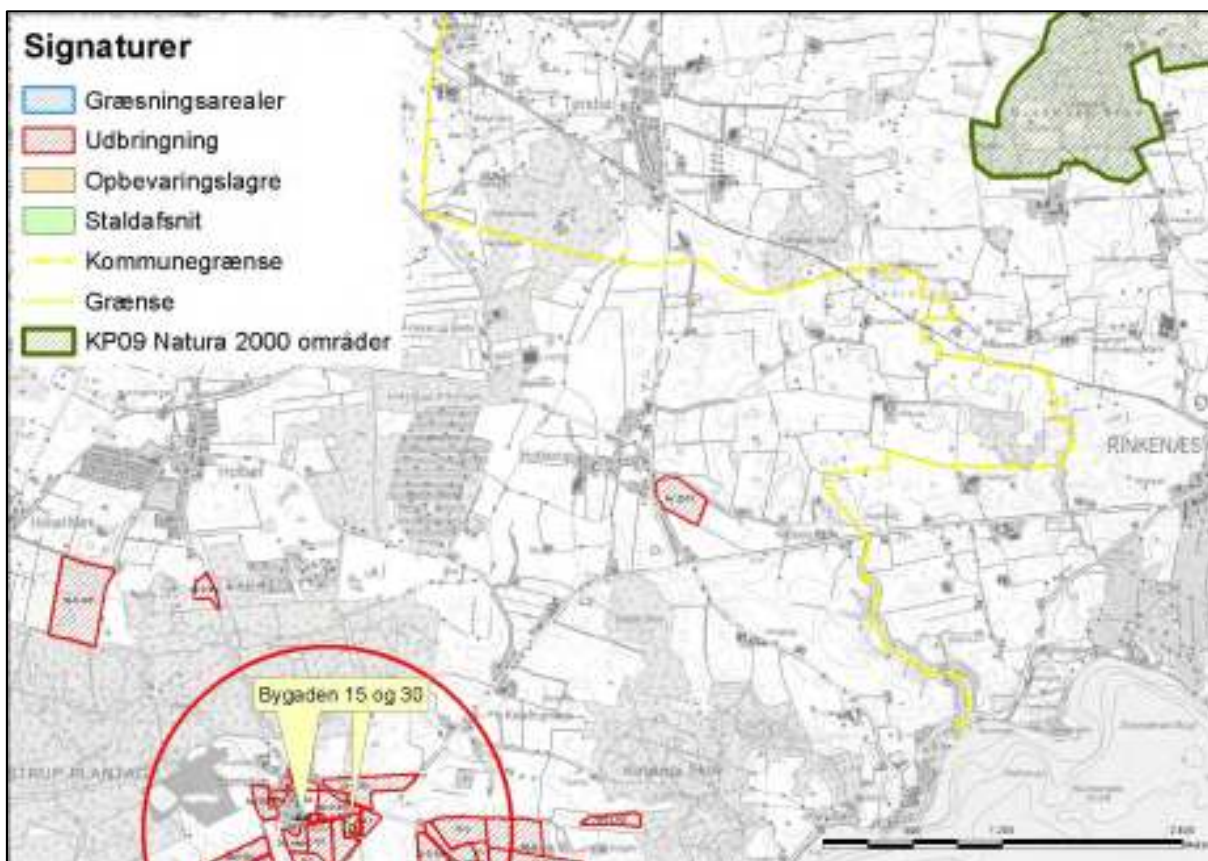
Ammoniak fra anlægget og udvidelsen vurderes således ikke at forringe engens naturtilstand væsentligt i forhold til udgangspunktet.

Natura 2000

Kommunen skal vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EF-habitatdirektiv-forpligtelserne. Det omfatter bl.a. at produktionen ikke medfører negative påvirkninger af de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og forholdene for arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke forringes.

Anlægget ligger ca. 6 km sydvest for Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov som udgør EF-habitatområde nr. H83 samt EF-fuglebeskyttelsesområde nr. F68.

Kort 15. Natura 2000 områdets beliggenhed i forhold til Bygaden 15 og 30, der ligger i midten af den røde cirkel, der har en radius på 1.000 m.

Vurdering

Jævnfør teknisk notat fra DMU (2006) er bidrag til depositionen af kvælstof negligerbar, når afstanden fra kilden er omkring 3 km. Da der er ca. 6 km til nærmeste del af Rinke-næs Skov, Dyrehaven og Rode Skov, er det Aabenraa Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke i målelig grad vil påvirke udpegningsgrundlaget for habitat- og fuglebeskyttelsesområdet i de tre skove.

Med baggrund i ammoniakdepositionen i naturområderne stilles der ikke forureningsbe-grænsende vilkår i forbindelse med ammoniakemissionen fra Bygaden 15 og 30.

Redegørelse og vurderinger vedr. arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter) findes i afsnit 8.7.

Bygaden 18, 6340 Kruså (3-0 AMKC)	2,09
Østerskovvej 11A, 6340 Kruså (40-1 AMBH)	1,94
Bygaden 14A, 6340 Kruså (Ny 2014)	3,06
Bygaden 15, 6340 Kruså (Ny 2013 og 35-0)	7,74
Græsningsareal	
Adresse	Græsningsareal ha
Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså (29-0, 28-2)	1,93
I alt	243,07

Ejendommen producerer efter ændringen samlet 309,65 DE husdyrgødning. Dertil er der ansøgt om, at ejendommen modtager 196,82 DE svinegylle fra Gårdbækvej 0, 6340 Kruså, der er en del af bedriften.

Tabel 31. Produceret husdyrgødning på bedriften - uddrag fra det digitale ansøgnings-skema.

Produceret husdyrgødning						
Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr	
Hønsnapgaard	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hønsnapgaard	Svinegylle	28923,13	7479,86	0,00	309,65	
Hønsnapgaard	Kvæggylle	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hønsnapgaard	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hønsnapgaard	Dybstreølse	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hønsnapgaard	Fact gødning	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hønsnapgaard	Aje	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hønsnapgaard	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hønsnapgaard	Svinegylle	17132,46	4036,85	0,00	196,82	

Alt husdyrgødningen er planlagt afsat til biogasanlæg.

Tabel 32. Afsat husdyrgødning på bedriften - uddrag fra det digitale ansøgnings-skema.

Afsat husdyrgødning						
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr	
Biogasanlæg	Svinegylle	28923,13	7479,86	0,00	309,65	
Biogasanlæg	Svinegylle	17132,46	4036,85	0,00	196,82	

Det er så planen, at bedriftens arealer skal modtage 340,29 DE afgasset biomasse som kommer retur fra biogasanlægget.

Tabel 33. Afsat husdyrgødning på bedriften - uddrag fra det digitale ansøgnings-skema.

Tilført husdyrgødning				
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Biogasanlæg	Afgasset biomasse	30966,39	7826,67	340,29

Den totale mængde husdyrgødning, som arealerne modtager, ses i nedenstående skema.

Table 33. Animal manure allocated to the areas - extract from the digital application scheme.

Total animal manure				
Manure type	kgN	kgP	DE - cattle, sheep, goats	DE - pigs and other animals
Biogas residue	30966,39	7826,67	0	340,29
Total	30966,39	7826,67	0	340,29

The 340,29 DE received from the biogas plant for the areas requires 243,06 ha, as it is run with 1,4 DE/ha on the areas. There is thus area left for production.

Tabel 34. Information om arealerne - uddrag fra det digitale ansøgningskema.

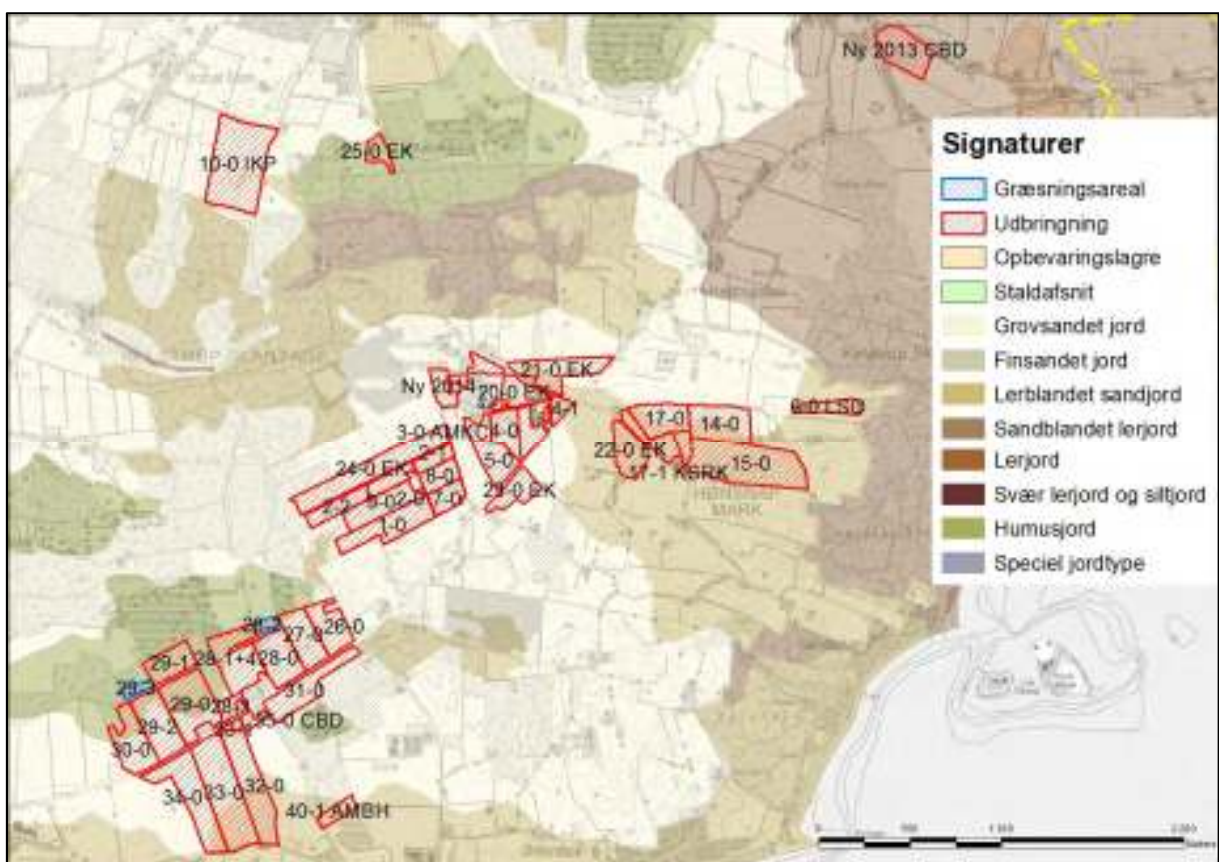
Udbringingsarealer															
Navn	Ha	Dramet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	Grvand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
15-0	16,09	Ja	JB4	Nej	54	54	16,09	0,00	0,00	0,00	0,00	16,09	0,00	0,00	0,00
14-0	7,95	Ja	JB4	Nej	54	54	7,95	0,00	0,00	0,00	0,00	7,95	0,00	0,00	0,00
21-0 EK	# 6,89	Ja	JB1	Nej	54	54	6,89	0,00	0,00	0,00	0,00	6,89	0,00	0,00	0,00
3-1	0,39	Ja	JB1	Nej	54	54	0,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,39	0,00	0,00	0,00
6-0 LSO	2,52	Ja	JB4	Nej	54	54	2,52	0,00	0,00	0,00	0,00	2,52	0,00	0,00	0,00
3-0 AMKC	2,09	Ja	JB1	Nej	54	54	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00
24-0 EK	11,87	Ja	JB1	Nej	54	54	11,87	0,00	0,00	0,00	8,54	11,87	0,00	0,00	0,00
2-1	2,13	Ja	JB1	Nej	54	54	2,13	0,00	0,00	0,00	1,46	2,13	0,00	0,00	0,00
7-0	2,86	Ja	JB1	Nej	54	54	2,86	0,00	0,00	0,00	2,86	2,86	0,00	0,00	0,00
10-0 B/P	# 16,89	Ja	JB1	Nej	54	54	16,89	0,00	0,00	0,00	0,00*	16,89	0,00	0,00	0,00
23-0 EK	4,00	Ja	JB1	Nej	54	54	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00	0,00	0,00	0,00
25-0 EK	# 2,04	Ja	JB11	Nej	52	52	2,04	0,00	0,00	0,00	0,00	2,04	0,00	0,00	0,00
26-0	5,26	Ja	JB1	Nej	54	54	5,26	0,00	0,00	0,00	0,00	5,26	0,00	0,00	0,00
27-0	5,81	Ja	JB1	Nej	54	54	5,81	0,00	0,00	0,00	0,00	5,81	0,00	0,00	0,00
31-0	7,05	Ja	JB1	Nej	54	54	7,05	0,00	0,00	0,00	0,06	7,05	0,00	0,00	0,00
5-0	4,65	Ja	JB1	Nej	54	54	4,65	0,00	0,00	0,00	0,00	4,65	0,00	0,00	0,00
4-1	1,40	Ja	JB4	Nej	54	54	1,40	0,00	0,00	0,00	0,00	1,40	0,00	0,00	0,00
33-1	0,50	Ja	JB1	Nej	54	54	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00
28-1	1,56	Ja	JB1	Nej	54	54	1,56	0,00	0,00	0,00	0,00	1,56	0,00	0,00	0,00
17-0	5,68	Ja	JB4	Nej	54	54	5,68	0,00	0,00	0,00	0,00	5,68	0,00	0,00	0,00
32-0	10,14	Ja	JB4	Nej	54	54	10,14	0,00	0,00	0,00	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00
33-0	13,53	Ja	JB1	Nej	54	54	13,53	0,00	0,00	0,00	0,00	13,53	0,00	0,00	0,00
17-1 KSRK	1,59	Ja	JB4	Nej	54	54	1,59	0,00	0,00	0,00	0,00	1,59	0,00	0,00	0,00
34-0	10,09	Ja	JB1	Nej	54	54	10,09	0,00	0,00	0,00	0,00	10,09	0,00	0,00	0,00
18-0 KSRK	3,60	Ja	JB4	Nej	54	54	3,60	0,00	0,00	0,00	0,00	3,60	0,00	0,00	0,00
20-0 EK	# 5,03	Ja	JB1	Nej	54	54	5,03	0,00	0,00	0,00	0,00	5,03	0,00	0,00	0,00
2-2	3,44	Ja	JB1	Nej	54	54	3,44	0,00	0,00	0,00	2,44	3,44	0,00	0,00	0,00
8-0	3,08	Ja	JB1	Nej	54	54	3,08	0,00	0,00	0,00	2,76	3,08	0,00	0,00	0,00
30-0	6,82	Ja	JB1	Nej	54	54	6,82	0,00	0,00	0,00	0,00	6,82	0,00	0,00	0,00
29-2	7,46	Ja	JB1	Nej	54	54	7,46	0,00	0,00	0,00	0,00	7,46	0,00	0,00	0,00
29-0	9,60	Ja	JB11	Nej	52	52	9,60	0,00	0,00	0,00	0,00	9,60	0,00	0,00	0,00
28-0	6,46	Ja	JB1	Nej	54	54	6,46	0,00	0,00	0,00	0,00	6,46	0,00	0,00	0,00
29-1	4,54	Ja	JB11	Nej	52	52	4,54	0,00	0,00	0,00	0,00	4,54	0,00	0,00	0,00
22-0 EK	5,13	Ja	JB4	Nej	54	54	5,13	0,00	0,00	0,00	0,00	5,13	0,00	0,00	0,00

40-1 AMBH	1,94	Ja	JB4	Nej	54	54	1,94	0,00	0,00	0,00	0,84	1,94	0,00	0,00	0,00
35-0 CBD	1,04	Ja	JB1	Nej	54	54	1,04	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04	0,00	0,00	0,00
1-0	7,53	Ja	JB1	Nej	54	54	7,53	0,00	0,00	0,00	7,26	7,53	0,00	0,00	0,00
4-0	7,68	Ja	JB1	Nej	54	54	7,68	0,00	0,00	0,00	0,00	7,68	0,00	0,00	0,00
Ny 2013 CBD	# 6,70	Ja	JB6	Nej	52	52	6,70	0,00	0,00	0,00	0,00	6,70	0,00	0,00	0,00
Ny 2014	# 3,06	Ja	JB1	Nej	54	54	3,06	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00	0,00	0,00
9-0	5,98	Ja	JB1	Nej	54	54	5,98	0,00	0,00	0,00	5,98	5,98	0,00	0,00	0,00
28- 1+4	8,51	Ja	JB1	Nej	54	54	8,51	0,00	0,00	0,00	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00
2-0	2,50	Ja	JB1	Nej	54	54	2,50	0,00	0,00	0,00	2,50	2,50	0,00	0,00	0,00
Total	243,07						243,07	0,00	0,00	0,00	34,99	243,07	0,00	0,00	0,00

Jordbund og dræning

Ca. 67 % af 243,07 ha er ifølge ansøgningen klassificeret som grovsandet jord (JB1). De resterende er i ansøgningen fordelt på ca. 23 % med sandblandet lerjord (JB4), ca. 3 % med svær lerjord (JB6) og ca. 7 % med humusjord (JB11). Fordelingen for de 243,07 ha er nogenlunde den samme på jordtypekortet.

Udbringningsarealerne er ifølge ansøgningen alle drænet, men ingen af arealerne er vandet.

Kort 17. Jordbundstyper for udbringningsarealerne tilhørende Bygaden 15 og 30.

Lavbundsarealer

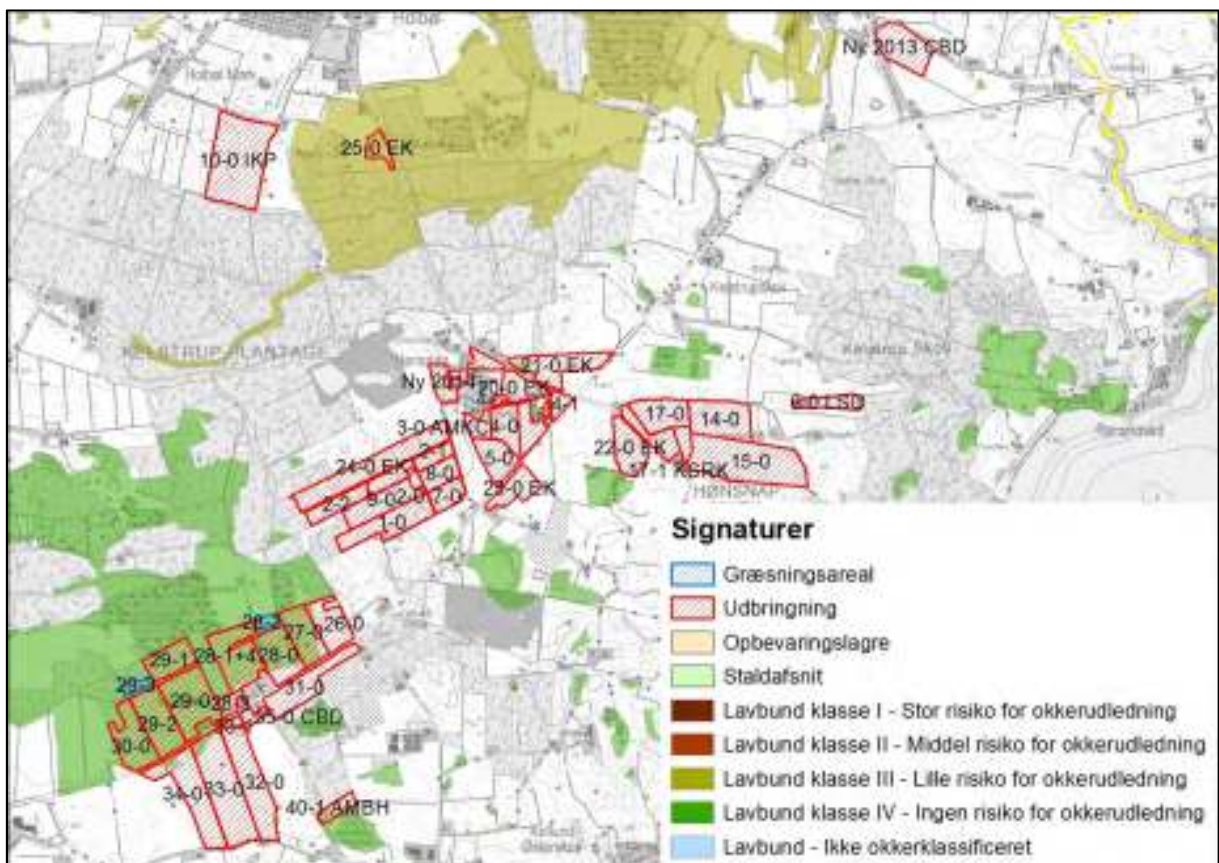
Ét udbringningsareal er lavbundsareal i lavbundsklasse III (lille risiko for okkerudledning). Det drejer sig om mark 25-0 EK.

17 udbringningsarealer (mark 21-0 EK, 26-0, 27-0, 28-0, 28-1, 28-2, 28-3, 28-4, 29-0, 29-1, 29-2, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, 34-0 og 40-1 AMBH) er helt eller delvist lavbundsareal i lavbunds klasse IV (ingen risiko for okkerudledning).

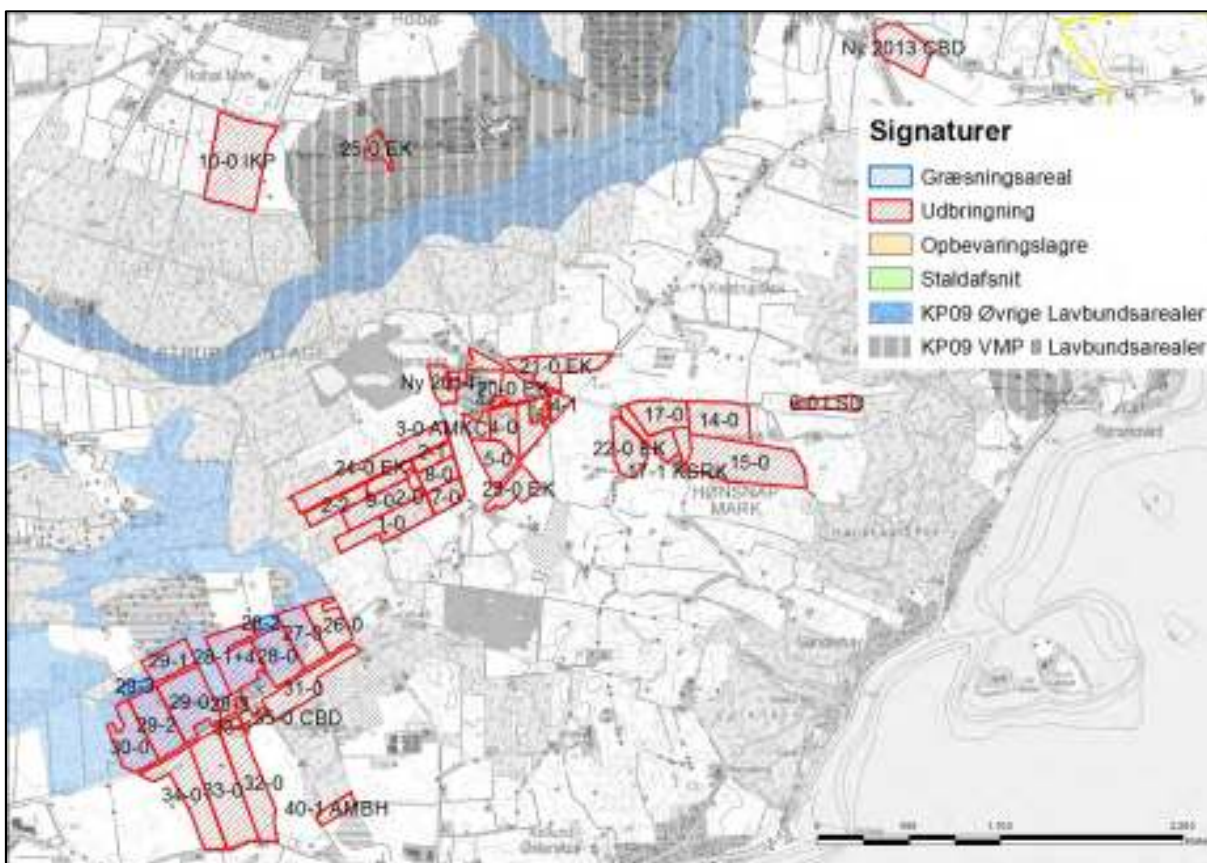
Okkerforurening er et problem i de vestløbende sønderjyske vandløb. Problemet skyldes udvaskning af jernforbindelser i jorden i forbindelse med dræning af landbrugsarealer og tidligere tiders reguleringer (udretning) af vandløbene for at forbedre afvandingen. Okkerudvaskningen finder især sted i vinterhalvåret, og lokalt kan der ske okkerforurening ved oprensning af grøfter og vandløb eller rensning (spuling) af drænsystemer. Uddybning af vandløb og grøfter forøger okkerudvaskningen og er sammen med intensivering af grødeskæring ikke ønskelig, hvor vandløbet ligger i "Naturområder" eller "Områder med naturinteresser" (udpegninger i Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune).

Udbringningsarealerne på Bygaden 15 og 30, som er lavbundsarealer, er opgivet til at være drænedede.

Mark 26-0, 27-0, 28-0, 28-1, 28-2, 28-3, 28-4, 29-0, 29-1, 29-2 og 30-0 er helt eller delvist udpeget som "Øvrige lavbundsarealer". Mark 25-0 EK er udpeget som VMP II lavbundsareal. På "Øvrige lavbundsarealer" og "VMP II Lavbundsarealer" kan der ved vandstandshævning genskabes områder med stor natur- og miljømæssig værdi. Udpegningen af lavbundsarealer har ingen betydning for, at områderne fortsat kan drives jordbrugs mæssigt, eller på mulighederne for at opføre nødvendige landbrugsbygninger.

Kort 18. Risiko for okkerudledning for arealerne tilhørende Bygaden 15 og 30.

Kort 19. Lavbundsarealer i forbindelse med udbringningsarealerne til Bygaden 15 og 30.

Hældninger over 6 grader

Der er ingen af arealerne, der inden for 20 meter har en terrænhældning på over 6 grader ned mod vandløb eller vandhuller.

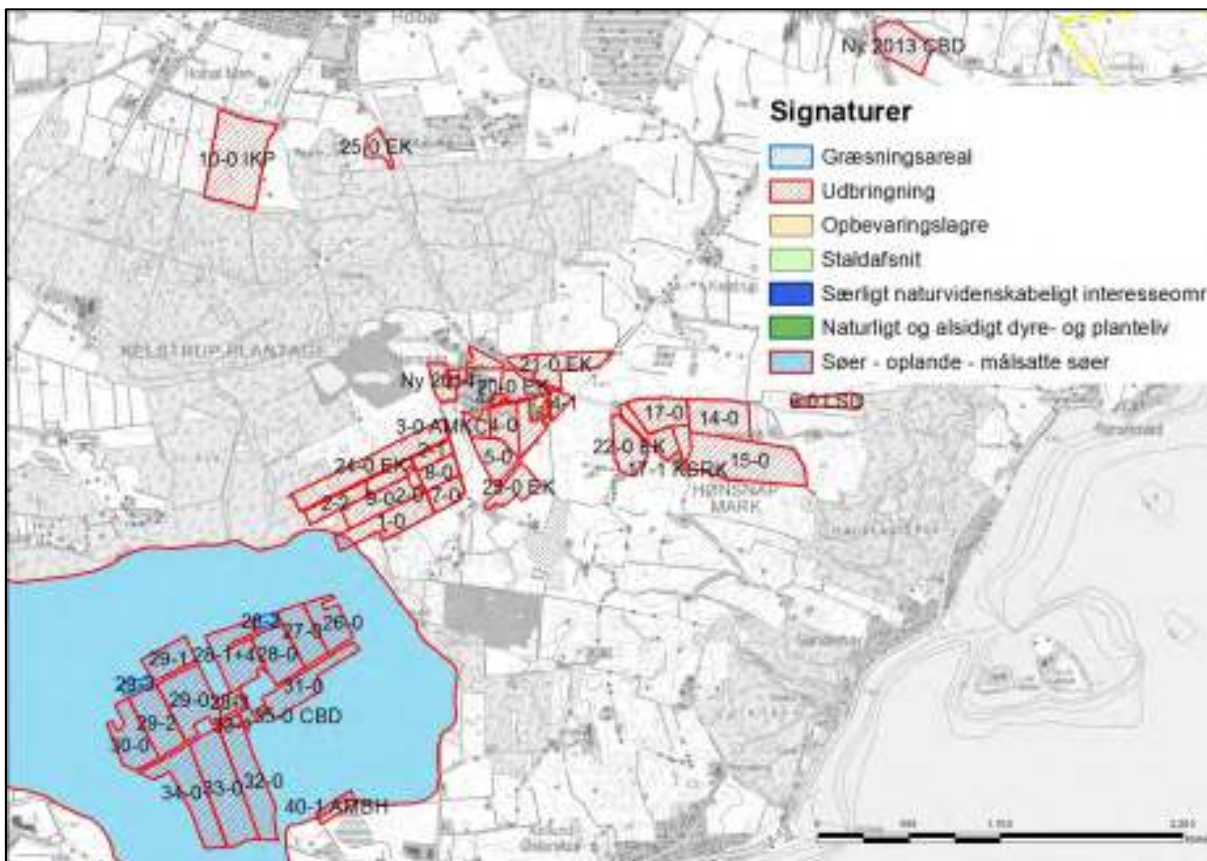
Målsatte søer

Flere af de nye udbringningsarealer ligger i opland til søer målsat i regionplan 2005-2016 for Sønderjyllands Amt samt i udkast til Vandplanen for Hovedvandopland 4.1 Vidå – Kruså. Det drejer sig om arealer i opland til Kruså Møllesø.

Mark 1-0, 26-0, 27-0, 28-0, 28-1, 28-2, 28-3, 28-4, 29-0, 29-1, 29-2, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, 33-1, 34-0, 35-0 og 40-1 AMBH ligger helt eller delvist i opland til Kruså Møllesø (kort 20 herunder).

I udkast til Vandplanen for Hovedvandopland 4.1 Vidå – Kruså er miljømålet (jf. tabel 1.2.4) for Kruså Møllesø "godt potentiale". Ifølge tabel 2.4.6 i udkast til Vandplanen for Hovedvandopland 4.1 Vidå – Kruså er tilstanden "moderat" for søen.

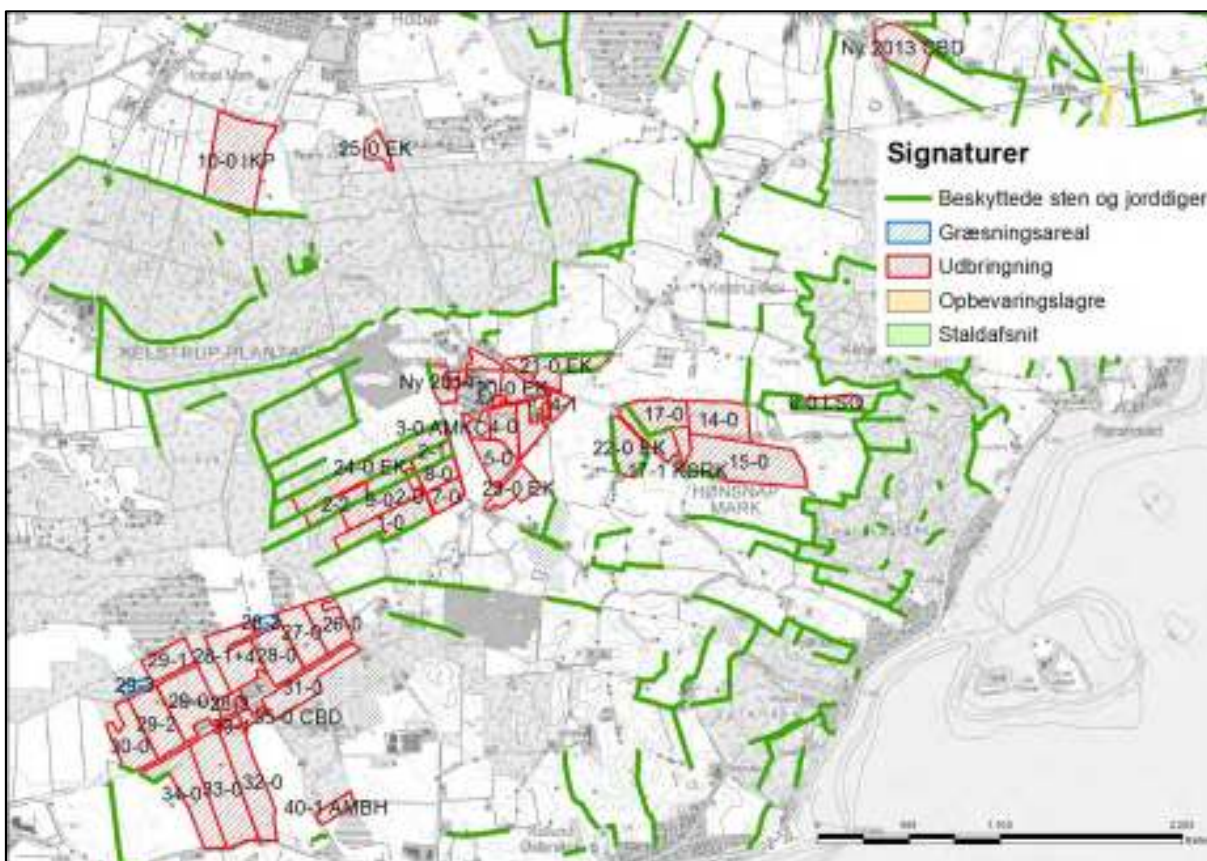

Kort 20. Oplande til målsatte søer i forhold til udbringningsarealerne.

Beskyttede sten- og jorddiger og andre fredninger

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg, der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Der er flere arealer, der grænser op til udpegningen, idet mark 10-0 IKP, Ny 2013, 6-0 LSO, 15-0, 17-0, 22-0 EK, 18-0 KSRK, 21-0 EK, Ny 2014, 24-0 EK, 2-1, 2-0, 9-0, 8-0, 2-2, 1-0, 30-0 og 34-0 grænser op til beskyttede diger.

Kort 21. Sten- og jorddiger i forhold til udbringningsarealerne.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er der i § 29a fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der er sammenhæng mellem bedriftens jordtilliggende og husdyrproduktionen med nuværende gældende harmonikrav og dyreenhedsberegning for kvæg. Den miljømæssige vurdering af udspretningsarealerne er sket ud fra de opgivne arealer i husdyrgodkendelse.dk. En udvidelse eller ændring af udspretningsarealerne må ikke ske, uden at kommunen først har vurderet arealerne.

Ændringer af udbringningsarealerne skal anmeldes senest den 1. august til Aabenraa Kommune, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er sårbare.

Aabenraa Kommune vurderer, at ejendommen kan drives uden påvirkning af bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv., når gældende lovgivning i naturbeskyttelsesloven og museumsloven overholdes, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår til dette.

8.1.1 Arealanvendelse

Redegørelse

Der anvendes referencesædskifte svarende til standardsædskiftet på arealerne. Det betyder, at der er taget højde for den værst tænkelige situation. Der er altså ikke risiko for større udvaskning af nitrat til overfladevand og grundvand eller fosfoverskud end det her angivne, hvis der anvendes andre sædskifter end referencesædskiftet.

Husdyrbruget er omfattet af reglerne omkring sædskifte m.m. for ejendomme, hvor der må udbringes 1,4 dyreenheder per ha jf. husdyrbekendtgørelsen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at sædskiftekravene er overholdt.

8.1.2 Aftalearealer

Der er ingen aftalearealer til produktionen. Der er i ansøgningen angivet to aftalearealer, som ikke er reelle aftalearealer, men arealer, der kan afgræsses.

Tabel 35. Afgræsningsarealer - uddrag fra det digitale ansøgningskema.

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1-3?	Har modtageren en ansøgning om godkendelse til modtagelse af de tilføjede mængder?
28-2	0,91	Nej	Nej
29-3	1,02	Nej	Nej
Total	1,93		

8.2 Beskyttet natur

Foruden påvirkningen med ammoniak fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes fra ejendommens udbringningsarealer. Det kan f.eks. være påvirkning af tilstødende naturarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning pga. tilførsel af næringsstoffer gennem diffusion i jordfasen, atmosfærisk deposition eller overfladeafstrømning af næringsstoffer.

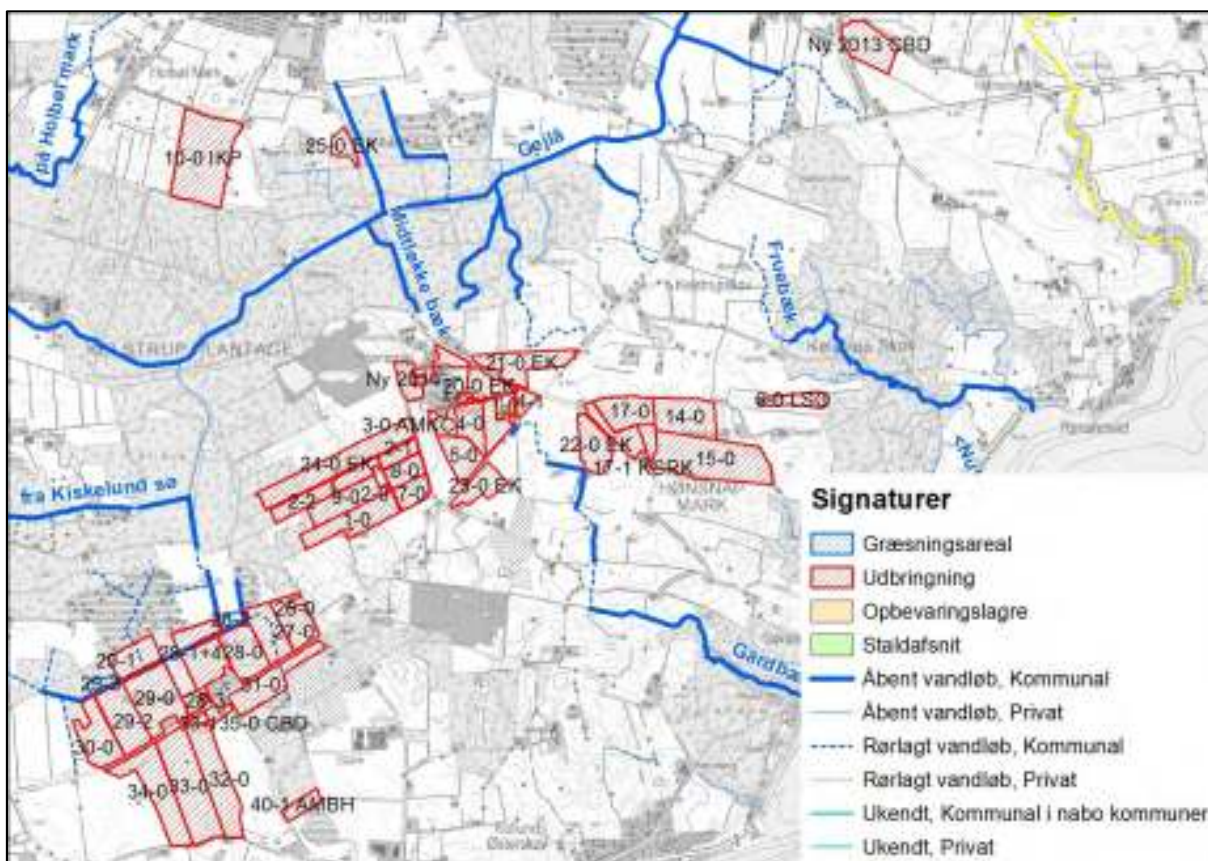
Ifølge Miljøstyrelsen kan der ved udbringning ske påvirkninger på over 1 kg N/ha/år ved atmosfærisk afsætning i op til 100 m fra markkanten (jf. Miljøstyrelsens skrivelse "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli 2009"). Af Miljøstyrelsen vurderes det ikke muligt for kommunerne at beregne en randpåvirkning af udbragt husdyrgødning ved udvaskning af kvælstof og fosfor. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for overfladeafstrømning. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes vilkår om, hvordan husdyrgødningen skal udbringes.

Redegørelse

For overskuelighedens skyld er alle naturarealer beskrevet samlet i afsnit 7.4.

Enkelte af arealerne (mark 27-0, 28-0, 28-1, 29-1, 29-0, 29-2 og 30-0) grænser direkte op til vandløb, der er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Ingen af udbringningsarealerne skråner stejlt ned mod vandløbene.

Kort 22. Placeringen af beskyttede vandløb i forhold til udbringningsarealerne.

Vandløbet "I Kollund Mose" løber i forbindelse med udbringningsarealerne (mark 28-2, 27-0, 28-0, 28-1, 29-1, 29-0, 29-2 og 30-0). Vandløbet er tilløb til Smedeby Bæk og er ikke målsat. Smedeby Bæk blev målt til at have en DVFI værdi på 5 i 2004, hvilket svarer til målsætningen (stationnummer 413-0350).

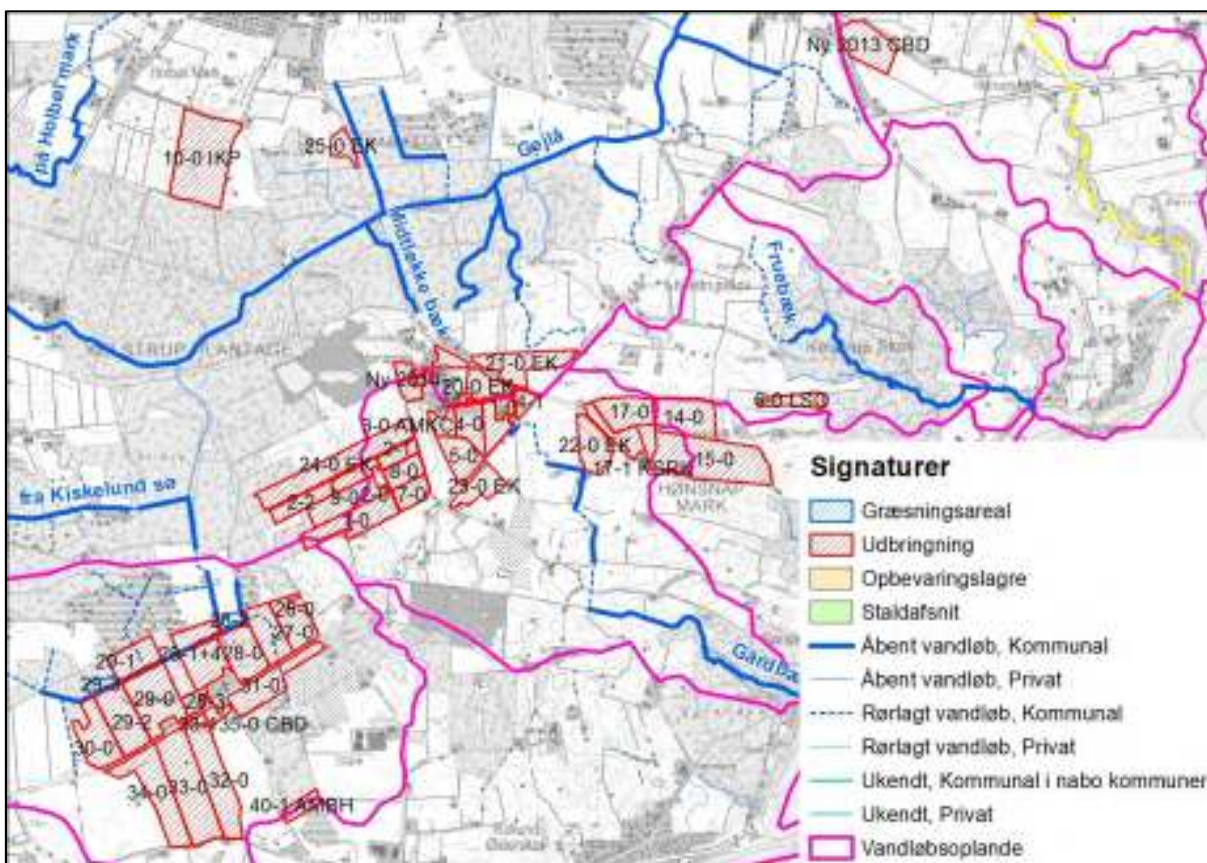
Som det fremgår ovenfor, er målsætningen for vandløbet opfyldt.

De sydvestligste udbringningsarealer afvander til Smedeby Bæk og ligger næsten alle i opland til Kruså Møllesø. Alle ligger i opland til Flensborg Fjord.

De østligste arealer afvander via Gårdbæk og Fruebæk ligeledes til Flensborg Fjord.

De nordligste arealer afvander via Gejlå til Vadehavet.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke har negativ indflydelse på målopfyldelsen, idet den vægtede maksimale udvaskning på bedriften ligger under DE_{max} .

Kort 23. Placeringen af vandløbsoplande i forhold til udbringningsarealerne.

Vurdering

Vandhuller

Vandhul 3 i kanten af mark 35-0 er det eneste vandhul, der ligger op til eller i udbringningsarealerne og som ligger mere end 1.000 meter fra ejendommen. Vandhul 1 og vandhul 2 som også er beskrevet ovenfor ligger ligeledes op til arealerne, men inden for en afstand af 1.000 meter til ejendommen.

Det vurderes, at den primære indflydelse på vandhullets naturtilstand er de omkringliggende arealer, og den måde arealerne dyrkes på med gødskning og sprøjtning, samt hvorvidt der er bræmmer omkring vandhullerne, der minimerer risikoen for overfladeafstrømning af f. eks. gødningsberiget overfladevand fra markarealet. Af samme grund er der stillet vilkår til vandhul 1, hvor der er en hældning fra marken og ned mod vandhullet.

Moser

Der ligger 6 moser i forbindelse med arealerne.

Mose 4 ligger op til og syd for mark 2-0 EK.

Mose 5 ligger op til og nord for mark 31-0.

Mose 6 ligger op til og syd for mark 40-1 AMBH.

Mose 7 ligger op til og nord for mark 26-0 og 27-0.

Mose 8 ligger op til og nord for mark 29-1.

Mose 9 ligger op til og vest for mark 29-1, 29-3 og 30-0.

Alle moserne er beskrevet ovenfor, og det er for alle moserne vurderet, at driften af udbringningsarealerne beliggende op til moserne ikke påvirker mosernes naturtilstand i negativ retning, og der stilles på den baggrund ikke vilkår til driften af udbringningsarealerne.

Enge

Der ligger 2 enge op til udbringningsarealerne.

Eng 3 ligger op til mark 25-0 EK. Der er for ingen markhegn mellem eng 3 og mark 25-0 EK, men der er heller ingen egentlig hældning fra mark 25-0 EK til eng 3.

Kort 24. Eng 3's placering i forhold til udbringningsarealerne.

Eng 4 ligger nord for mark 28-1. Et mindre markhegn udgør en buffer på grænsen mellem mark 28-1 og eng 4. Det fremgår af oversigtskort, at eng 4 er omlagt inden for de seneste par år.

Kort 25. Eng 4's placering i forhold til udbringningsarealerne.

Engarealerne er kulturpåvirkede og vurderes ikke at indeholde naturtyper, som er næringsstoffølsomme. Engene vurderes ikke at blive påvirket væsentlig af udspreddning af husdyrgødning på de omkringliggende udbringningsarealer.

Overdrev og heder

Der ligger ingen overdrev eller heder op til arealerne.

Vandløb

Vandløbene er følsomme overfor øget udledning og tilførsel af sand og næringsstoffer fra omkringliggende landbrugsarealer. Generelt er vandløbene præget af tidligere regulering, hårdhændet vedligeholdelse og okker. Vandløb vurderes kun i meget begrænset omfang at blive påvirket af luftbåret ammoniak fra udbringningsarealerne. Den tilførte mængde fra luften vurderes som meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes via rodzonen fra dyrkede arealer.

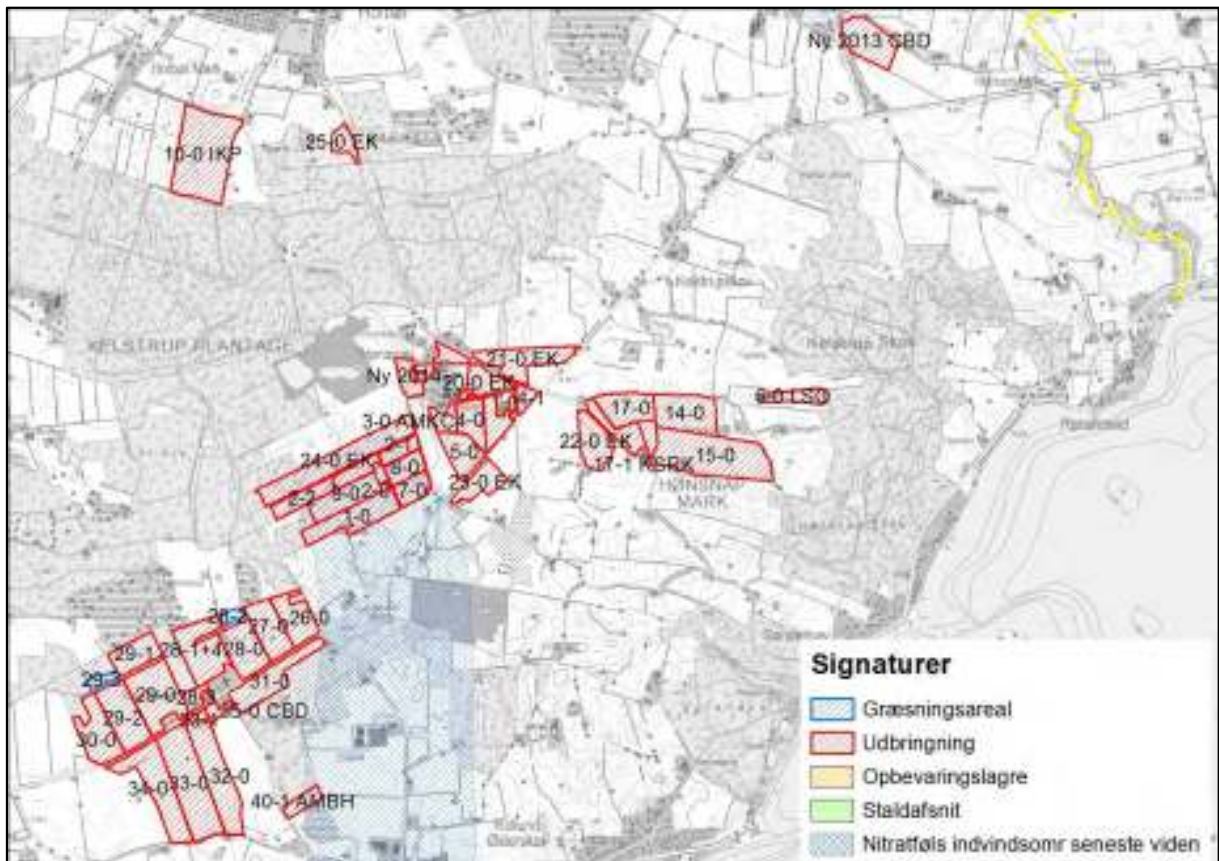
Vandløbenes målsætning tager sigte mod at beskytte og opjælle den alsidige flora og fauna, som naturligt er tilknyttet de sønderjyske vandløb. Dyrkningsfri bræmmer og randzoner vil være medvirkende til en fortsat opfyldelse af målsætningen og vil være med til at reducere sandvandring til gavn for ynglesuccesen hos bl.a. hav- og bækørred. Begge arter er på den danske rødliste.

8.3 Nitrat til grundvand

Redegørelse

Flere af udbringningsarealerne ligger helt eller delvist inden for nitratfølsomt indvindingsområde.

Som det ses af nedenstående kort, så ligger dele af arealerne lige vest for ejendommen i nitratfølsomt indvindingsområde.

Kort 26. Placering af udbringningsarealerne i forhold til nitratfølsomt indvindingsopland.

Der er i det pågældende område ikke udarbejdet en indsatsplan og der er heller ikke foretaget en zonerings/statslig kortlægning i området. Derfor kan der ifølge husdyrloven ikke tillades nogen merbelastning med nitrat, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen og samtidig er stigende.

Der er lavet tre beregninger for udvaskning. Grunden til dette er, at alt husdyrgødningen køres til biogasanlæg og kommer retur derfra som afgasset husdyrgødning. Udnyttelsesgraden af den afgassede husdyrgødning er på nuværende tidspunkt ukendt. Der er således lavet beregninger med en udnyttelsesgrad på 65 %, 70 % og 75 %. Sidstnævnte er den samme udnyttelsesgrad som for ren svinegylle, hvorfor beregningen for afgasset husdyrgødning med en udnyttelsesgrad på 75 % og ren svinegylle vil være den samme. Viser det sig, at den producerede husdyrgødning alligevel ikke blive afgasset, så vil beregningen med afgasset husdyrgødning med en udnyttelsesgrad på 75 % og vilkårene dertil kunne gøre det ud for en beregning med ren svinegylle.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser ved det valgte sædskifte, at nitratudvaskningen fra rodzonen ligger mellem 49-62 mg nitrat per liter, hvilket er uændret i forhold til nudrift. Da udvaskningen er uændret i ansøgt drift er kravene overholdt.

Tabel 36. Resultaterne fra beregningerne af N-udvaskning for arealer i nitratfølsomme indvindingsområder (75 % udnyttelsesgrad) – uddrag fra det digitale ansøgningskema.

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
40-1 AMBH	1,9	49	0	46	46
24-0 EK	11,9	62	0	58	60
2-1	2,1	62	0	58	60
7-0	2,9	62	0	58	60
23-0 EK	4,0	62	0	58	60
31-0	7,0	62	0	58	60
2-2	3,4	62	0	58	60
8-0	3,1	62	0	58	60
1-0	7,5	62	0	58	60
9-0	6,0	62	0	58	60
2-0	2,5	62	0	58	60

Tabel 37. Resultaterne fra beregningerne af N-udvaskning for arealer i nitratfølsomme indvindingsområder (70 % udnyttelsesgrad) – uddrag fra det digitale ansøgningskema

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
40-1 AMBH	1,9	49	0	46	49
24-0 EK	11,9	62	0	58	62
2-1	2,1	62	0	58	62
7-0	2,9	62	0	58	62
23-0 EK	4,0	62	0	58	62
31-0	7,0	62	0	58	62
2-2	3,4	62	0	58	62
8-0	3,1	62	0	58	62
1-0	7,5	62	0	58	62
9-0	6,0	62	0	58	62
2-0	2,5	62	0	58	62

Tabel 38. Resultaterne fra beregningerne af N-udvaskning for arealer i nitratfølsomme indvindingsområder (65 % udnyttelsesgrad) – uddrag fra det digitale ansøgningssskema

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Mark nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
40-1 AMBH	1,9	49	0	46	50
24-0 EK	11,9	62	0	58	63
2-1	2,1	62	0	58	63
7-0	2,9	62	0	58	63
23-0 EK	4,0	62	0	58	63
31-0	7,0	62	0	58	63
2-2	3,4	62	0	58	63
8-0	3,1	62	0	58	63
1-0	7,5	62	0	58	63
9-0	6,0	62	0	58	63
2-0	2,5	62	0	58	63

Uanset udnyttelsesgraden, så er der beregnet en nitratudvaskning på 49-62 mg nitrat pr. liter. Grunden til dette er, at andelen af efterafgrøder er forskellig for de tre beregninger.

Andelen af ekstra efterafgrøder i beregning 1 (udnyttelsesgrad på 75 %) er 4 %.
 Andelen af ekstra efterafgrøder i beregning 2 (udnyttelsesgrad på 70 %) er 12 %.
 Andelen af ekstra efterafgrøder i beregning 3 (udnyttelsesgrad på 65 %) er 19 %.

En nitratudvaskning på 49-62 mg nitrat pr. liter. er basis for de vurderinger, der er foretaget. Der er i ansøgningen valgt samme standard- og referencesædskifte, med 4-19 % ekstra efterafgrøder i ansøgt drift. Da de ekstra efterafgrøder er valgt som virkemiddel til at nedbringe nitratudvaskningen, stilles der vilkår til andelen af efterafgrøder.

8.4 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Kvælstof, herunder nitrat, der føres til overfladevand, stammer hovedsageligt fra gødskningen på landbrugsarealer. En del af den tilførte kvælstof optages ikke af afgrøden på marken, men siver igennem rodzonen til det øvre grundvand eller løber via dræn og grøfter til vandløb, søer og i sidste ende til havet.

Undervejs omdannes en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser til luftformigt kvælstof via en proces kaldet kvælstofreduktion. Hvor stor kvælstofreduktionen er, afhænger af jordbundstypen (reduktionspotentialet), og hvor hurtigt nitraten føres til vandløb eller søer. På drænedede arealer føres nitrat væsentligt hurtigere til vandmiljøet end på udrænedede arealer, hvor det skal føres via grundvandet til vandmiljøet. Når kvælstoffet er nået ud i vandløbene, er reduktionen meget lav, ca. 2 %. Dvs. at størstedelen af den kvælstof, der føres til vandløb, ender i havet (*DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort*). Føres vandet gennem søer, sker der en yderligere reduktion på gennemsnitlig 400 kg N/ha søbund.

Når nitrat kommer ud i vandmiljøet, påvirker det naturen ved, at det bruges af planterne som næringsstof og giver en større planteproduktion af sump- og undervandsplanter samt alger, der i høje koncentrationer giver uklart vand. Normalt anses kvælstof i vandløbene ikke for at have stor betydning for levevilkårene for planter, fisk og andet dyreliv. Her er det som regel andre faktorer, fx de fysiske forhold, der er mere afgørende for plante- og dyrelivet (*Næringsstoffer - arealanvendelse og naturgenopretning, Temarapport fra DMU 13/1997*). En reduktion i udvaskning af kvælstof (og andre næringsstoffer)

vil dog utvivlsomt føre til en mindre grødevækst og en mindre produktion af organisk stof i vandløbet, hvilket vil forbedre miljøtilstanden og leveforholdene for dyrelivet samt give mindre tilførsel af organisk stof og næringsstoffer til søer og havet. Kraftig grødevækst kan reducere iltindholdet i vandløbet med deraf negativ virkning på dyrelivet til følge.

Redegørelse

Dele af udbringningsarealerne afvander via Gejlå til Sønderå, Vidå, Rudbøl Sø og Vadehavet.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer eller aftalearealer ligger inden for områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3.

Da der er foretaget tre beregninger med forskellig udnyttelsesgrad, er der også forskellige resultater.

Beregning 1 (udnyttelsesgrad på 75 %)

Det ses af tabellen herunder, at DE_{max} for beregning 1 er 80,2 kg N/ha.

Med ca. 16,70 % af arealerne i opland til Vadehavet, så viser beregning 1, at der er en vægtet maksimal udvaskning på bedriften svarende til 79,0 kg N/ha.

Tabel 39. Udvasning fra ejendommen – uddrag fra det digitale ansøgningskema.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand		
Tabellen viser det maksimale dyretyck (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretyck uden væksemidler, samt det reelle dyretyck (DE_{real}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af væksemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyretykkets sammensætning og reduktionsprocent.		
	Dyretyck (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,40	80,2
DE_{real}	1,40	79,0
Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterierne 2A/2B		
Mereudvaskning fra husdyrbrug beregnes som differensen mellem udvaskning ved DE_{real} og udvaskning svarende til et plantebrug.		
	Udvaskning (kg N/ha)	
Udvaskning svarende til et plantebrug	73,2	
Mereudvaskning fra husdyrbrug	5,2	
Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.		
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretyck (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.		
	Maksimalt Dyretyck (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretyck (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 85,59 % af arealet	1,40	80,2
Udvaskning svarende til et plantebrug 16,70 % af arealet		73,8
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretyck (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 16,70 % af arealet	1,40	80,2
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		79,0

Det ses af tabellen herover, at beregningen af den vægtede maksimale udvaskning fra arealerne i opland til Vadehavet er mindre end DE_{max} , hvorfor kravet til arealet er overholdt.

En udvaskning der svarer til DE_{max} (80,2 kg N/ha/år) eller derunder er opnået ved hjælp af følgende virkemidler:

- 1) 4 % ekstra efterafgrøder.

Beregning 2 (udnyttelsesgrad på 70 %)

Det ses af tabellen herunder, at DE_{max} for beregning 2 er 84,1 kg N/ha.

Med ca. 16,70 % af arealerne i opland til Vadehavet, så viser beregning 2, at der er en vægtet maksimal udvaskning på bedriften svarende til 82,2 kg N/ha.

Tabel 40. Udvaskning fra ejendommen – uddrag fra det digitale ansøgningskema.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretykt (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretykt uden virkemidler, samt det reelle dyretykt (DE_{real}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretykt (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} DE-reduktionsprocent: 100,00 %	140	84,1
DE_{real}	140	78,2

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afbøringskriteriet 2A/2B

Meredvaskning fra husdyrbrug beregnes som differens mellem udvaskning ved DE_{max} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kg N/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	73,7
Meredvaskning fra husdyrbrug	10

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvaskningen ved det maksimale dyretykt (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i beregningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt dyretykt (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretykt (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE-reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 82,30 % af arealet	140	83,5
Udvaskning svarende til et plantebrug: 16,70 % af arealet		73,8
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretykt (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE-reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 16,70 % af arealet	140	84,1
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		82,7

Det ses af tabellen herover, at beregningen af den vægtede maksimale udvaskning fra arealerne i opland til Vadehavet er mindre end DE_{max} , hvorfor kravet til arealet er overholdt.

En udvaskning der svarer til DE_{max} (84,1 kg N/ha/år) eller derunder er opnået ved hjælp af følgende virkemidler:

- 1) 12 % ekstra efterafgrøder.

Beregning 3 (udnyttelsesgrad på 65 %)

Det ses af tabellen herunder, at DE_{max} for beregning 3 er 88,0 kg N/ha.

Med ca. 16,70 % af arealerne i opland til Vadehavet, så viser beregning 3, at der er en vægtet maksimal udvaskning på bedriften svarende til 85,5 kg N/ha.

Tabel 41. Udvaskning fra ejendommen – uddrag fra det digitale ansøgningskema.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand		
Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{real}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{real} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.		
	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,40	88,0
DE_{real}	1,40	78,7
Beregning af nitratudvaskning til brug for afsænkingskriterium 2A/2B		
Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{max} og udvaskning svarende til et plæntebrug.		
	Udvaskning (kg N/ha)	
Udvaskning svarende til et plæntebrug	73,2	
Merudvaskning fra husdyrbrug	5,5	
Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plæntebrug.		
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plæntebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plæntebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plæntebrug anvendes i vægtingen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plæntebrug.		
	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plæntebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 83,30 % af arealet	1,40	87,8
Udvaskning svarende til et plæntebrug: 16,70 % af arealet		73,2
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plæntebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 16,70 % af arealet	1,40	88,7
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		85,5

Det ses af tabellen herover, at beregningen af den vægtede maksimale udvaskning fra arealerne i opland til Vadehavet er mindre end DE_{max} , hvorfor kravet til arealet er overholdt.

En udvaskning der svarer til DE_{max} (88,0 kg N/ha/år) eller derunder er opnået ved hjælp af følgende virkemidler:

- 1) 19 % ekstra efterafgrøder.

Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt ved harmonikravet, reduktionspotentialen er højt, og arealerne afvander til et Natura 2000 område (Vadehavet), som ikke afkaster nitratklasser.

Der er i tabellerne ikke beregnet i forhold til Natura 2000 område nr. INO 102 Flensborg Fjord og Nybøl Nor, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. F64 Flensborg Fjord og Nybøl Nor. Det skyldes, at der ikke er stigende dyretryk i oplandet til dette Natura 2000 område. Tallene vil dog ikke være ændrede i forhold til INO 102 Flensborg Fjord og Nybøl Nor, hvorfor beskyttelsesniveauet for dette ligeledes er overholdt.

Vurdering

Bedriftens udbringningsarealer ligger alle uden for nitratklasserne 1 – 3 (reduktionsprocenten er 100 %). Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt.

Da det er beregnet, at den vægtede maksimale udvaskning til Vadehavet er mindre end DE_{max} , så er det vurderet, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til begrænsning af kvælstofudvaskningen udover vilkår om andelen af ekstra efterafgrøder.

Beregning af udvaskning er forudsat, at dyretrykket i ansøgt drift fastholdes og at udnyttelsesgraden af husdyrgødning svarer til de beregnede udnyttelsesgrader.

8.5 Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 1, jf. stk. 3, kan kommunen ikke godkende et projekt efter husdyrbrugslovens § 12, hvis det generelle beskyttelsesniveau

for fosforoverskud i bekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, ikke er overholdt. Af bekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, fremgår bl.a.:

"Kravet til fosforoverskuddet vil afhænge af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Hvis der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal.

I øvrige tilfælde stilles følgende krav til fosforoverskuddet på bedriften. Det skal dog understreges, at for alle 4 grupper gælder, at det kun omfatter udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Der henvises til kortmateriale, hvoraf disse oplande fremgår (kortværket omfatter ikke oplandene til Natura 2000 søtyper, som klassificeres som sårbare recipienter):

- *For arealer på drænedede lerjorder med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).*
- *For arealer på drænedede lerjorder, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).*
- *På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jernfosforforholdet (FeBD:PBD-molforholdet) er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).*
- *For arealer på drænedede lerjorder, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3)."*

Det generelle beskyttelsesniveau for fosforoverskud i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, suppleres af en adgang for kommunen til i særlige tilfælde at fastsætte skærpede vilkår, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2, eksempelvis i forhold til sårbare naturområder med særlig lokal eller regional værdi (f. eks. målsatte søer, grusgravssøer og fjorde) uden for Natura 2000.

Beregninger af fosforoverskud omfatter ikke tilført fosfor i handelsgødning.

De øvrige landbrugsarealer, som ligger uden for oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde, beskyttes jf. lovgivningen kun via harmonireglerne.

Redegørelse

Der tilføres årligt 7.826,67 kg fosfor til markerne i ansøgt drift. Ifølge ansøgningen får arealerne derved et fosforoverskud på 16,0 kg P/ha.

Tabel 42. Beregnet P-overskud - uddrag fra det digitale ansøgningskema.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	243,07 ha	10,0 kg P/ha/år	18,3 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	10,0 kg P/ha/år	14,0 kg P/ha/år
Lavbundsjarde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	10,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	10,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
 Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-562,8 kg P**.
 Maksimelt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **18,3 kg P/ha/år**.
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **32,2 kg P/ha/år**.
 P-aførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **16,2 kg P/ha/år**.
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **16,0 kg P/ha/år**.

Ejendommens udbringningsarealer er grovsandet jord (JB 1), lerblandet sandjord (JB 4), fin sandblandet lerjord (JB6) og humusjord (JB11) og ligger alle i fladt terræn uden stærkt skrånende arealer inden for 20 meter af vandløb eller sø/mose.

Ét af bedriftens arealer ligger i lavbundsområde med lille risiko for udledning af okker. Lavbundsjarde er udstrømningsområder for grundvand, og mange lavbundsjarde har derfor permanent højt grundvandspejl. Ved vandmætning af jorden vil iltfrie forhold medvirke til en mikrobiel reduktion af jern, hvorved jernet opløses, og fosfor frigives. Lavbundsarealer har derfor en større udvaskning af fosfor, end de højere liggende arealer.

Nogle af arealerne ligger i opland til den målsatte sø Kruså Møllesø og nogle af de resterende arealer ligger i opland til Rudbøl Sø, der er et Natura 2000 område.

Da det ikke kan kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, må vurderingen af om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen (jf. MST's digitale vejledning).

Fosfor - vurdering

Da Kruså Møllesø ifølge udkast til Vandplanen for Hovedvandopland 4.1 Vidå – Kruså er målsat, beregnes der på, om husdyrbrugets fosforbelastning af søen giver grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet.

Ejendommens arealer ligger i oplandet til Kruså Møllesø.

Oplandet til Kruså Møllesø er	1.282 ha
Andel af opland, der er dyrket (46 %)	590 ha
Andel af opland, der er udyrket (54 %)	692 ha
Alle udbringningsarealer udgør af oplandet	99,92 ha

43. Beregning af fosforudvaskning til Kruså Møllesø.

Kruså Møllesø	
Husdyrbrugets oplandsareal	99,92 ha
Overskud pr. ha	16,0 kg P/ha/år
% forøgelse i godkendelsesperioden (16,0*8/2000)*100	6,4 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha/år
Worst case påvirkning fra husdyrbruget (1*99,92*0,064)	6,39 kg/år
Belastning af vandplanområde	
Kg P fra landbrugsarealet i oplandet til Kruså Møllesø (590 ha * 0,2 kg P/ha)	117,9 kg P

Kg P fra udyrket areal i oplandet til Kruså Møllesø (692 ha * 0,08 kg P/ha)	55,4 kg P
Øvrige kilder	-
Samlet belastning	173,3 kg/år
Husdyrbrugets del (6,39/173,3)*100	3,69 %

Regnet som eksempel i MST's elektroniske husdyrvejledning
(http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor%20-%20Vurdering.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-+Vurdering_Konkret_vurdering_af_påvirkning_af_overfladevande_med_fosfor_5)

Ejendommens arealer ligger også i oplandet til Rudbøl Sø.	
Oplandet til Rudbøl Sø er	110.000 ha
Andel af opland, der er dyrket	88.000 ha
Andel af opland, der er udyrket	22.000 ha
Alle udbringningsarealer udgør af oplandet	38,31 ha

Tabel 44. Beregning af fosforudvaskning til Rudbøl Sø.

Rudbøl Sø	
Husdyrbrugets oplandsareal	38,31 ha
Overskud pr. ha	16,0 kg P/ha/år
% forøgelse i godkendelsesperioden (16,0*8/2000)*100	6,4 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha/år
Worst case påvirkning fra husdyrbruget (1*38,31*0,064)	2,45 kg/år
Belastning af vandplanområde	
Kg P fra landbrugsarealet i oplandet til Rudbøl Sø (88.000 ha * 0,2 kg P/ha)	17.600 kg P
Kg P fra udyrket areal i oplandet til Rudbøl Sø (22.000 ha * 0,08 kg P/ha)	1.760 kg P
Øvrige kilder	-
Samlet belastning	19.360 kg/år
Husdyrbrugets del (2,45/19.360)*100	0,01 %

Regnet som eksempel i MST's elektroniske husdyrvejledning
(http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor%20-%20Vurdering.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-+Vurdering_Konkret_vurdering_af_påvirkning_af_overfladevande_med_fosfor_5)

Det er antaget i forhold til nitratpåvirkningen af vandområder, at en påvirkning af nitrat ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er på under 5 % af den samlede påvirkning. Hvis det antages, at grænsen for, at der kan ses en påvirkning er den samme for fosfor som for nitrat, kan det for ejendommen vurderes, at der ikke skal ske tiltag, der mindsker fosforudledningen til Rudbøl Sø og Kruså Møllesø, da ejendommens belastning vurderes at være mellem 3,69 % og 0,1 % af den samlede belastning. Kruså Møllesø ligger i oplandet til Flensborg Fjord og på baggrund af ovenstående beregninger, så er det vurderet, at der heller ikke vil ske en målbar negativ påvirkning af Flensborg Fjord. Bedriftens udbringningsarealer i oplandet til Flensborg Fjord er godt nok dobbelt så stort som til Kruså Møllesø, men da oplandsarealet til Flensborg Fjord er væsentligt større, så er vurderingen, at der ikke vil ske en målbar negativ påvirkning af Flensborg Fjord.

Vurdering

Aabenraa Kommune finder ikke, at der i den konkrete sag med alle ejendommens arealer beliggende i Aabenraa Kommune er særlige forhold, som kan begrunde skærpede vilkår i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet.

Ingen af udbringningsarealerne har væsentligt terrænfald mod vandløb, hvor der kan være risiko for overfladeafstrømning, og ingen arealer er vådbund eller lavbund eller afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Aabenraa Kommune vurderer, at et fosforoverskud på 16,0 kg/ha ikke vil give anledning til en forskydning af ligevægten mellem bundet og opløst fosfor, og koncentrationen af opløst fosfor i jordvæsken vil dermed ikke nå et så kritisk niveau, at det vil kunne give anledning til udvaskning af fosfor til vandmiljøet, herunder især fosforfølsomme søer.

På baggrund heraf finder Aabenraa Kommune ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet, idet bedriftens arealer ikke er drænedede eller afvander til fosforfølsomme Natura 2000 områder i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk. Der stilles ingen vilkår i forhold til fosfor.

Samlet vurderes det, at ændringen af arealerne og dyretrykket overholder beskyttelsesniveauet og ikke vil påvirke overfladevande negativt med hensyn til fosfor, og der stilles ingen skærpende vilkår.

8.6 Natura 2000

Redegørelse

38,31 ha af bedriftens arealer ligger i oplandet til Gejlå og Sønderå, som afvander til Vidåsystemet, Rudbøl Sø og Vadehavet. I Vidåsystemet er Sønderå dalen udpeget som Natura 2000 område, der udgøres af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen og fuglebeskyttelsesområde F63 Sønderådal. Sønderå leder videre ud i Vidåen og fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen samt habitat- og fuglebeskyttelsesområde F57 og H78 Vadehavet, samt Ramsarområde 27.

Vadehavet er angivet som sårbart Natura 2000 område, jf. miljøstyrelsens kortværk.

Udledningen af kvælstof m.m. fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i henhold til *Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter* (bek. nr. 408 af 1. maj 2007) vurderes i forhold til, om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H78 Vadehavet, H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, fuglebeskyttelsesområderne F63 Sønderådal, F60 Vidå, Tøndermarsken og saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- 3150 Næringsrig sø
- 3260 Vandløb
- 7230 Rigkær

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- Snæbel
- Flodlampret
- Bæklampret
- Dyndsmerling
- Odder

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H78

- 1110 Sandbanke
- 1130 Flodmunding
- 1140 Vadeblade
- 1150 Lagune
- 2250 Enebærklit
- 2310 Visse-indlandsklit
- 2330 Græs-indlandsklit
- 3130 Søbred med småarter

- 1160 Bugt
- 1170 Rev
- 1310 Enårig strandengsvegetation
- 1320 Vadegræssamfund
- 1330 Strandeng
- 2110 Forklit
- 2120 Hvid klit
- 2130 Grå/grøn klit
- 2140 Klithede
- 2160 Havtornklit
- 2170 Grårisklit
- 2180 Skovklit
- 2190 Klitlavning
- 3140 Kransnålalge-sø
- 3150 Næringsrig sø
- 3160 Brunvandet sø
- 3260 Vandløb
- 4010 Våd hede
- 6210 Kalkoverdrev
- 6230 Surt overdrev
- 6410 Tidvis våd eng
- 7150 Tørvelavning
- 7230 Rigkær
- 9190 Stilkege-krat
- 91D0 Skovbevokset tørvemose
- 91E0 Elle og Askeskove

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H78:

- Havlampret
- Bæklampret
- Flodlampret
- Stavsild
- Laks
- Snæbel
- Marsvin
- Odder
- Gråsæl
- Spættet sæl

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F63:

- Mosehornugle
- Rørdrum
- Sortterne
- Rørhøg
- Hedehøg
- Engsnarre

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F60 og F57:

• Rørdrum	• Hvid stork	• Lysbuget knortegås
• Rørhøg	• Engsnarre	• Sandløber
• Hedehøg	• Pibesvane	• Sandterne
• Mosehornugle	• Sangsvane	• Strandskade
• Spidsand	• Lille kobbersneppe	• Dværgmåge
• Skeand	• Blåhals	• Sortand
• Pibeand	• Brushane	• Stor regnspove
• Grågåse	• Hjejle	• Edderfugl
• Kortnæbbet gåse	• Strandhjejle	• Dværgterne
• Bramgåse	• Plettet rørvagtel	• Havterne
• Almindelig ryle	• Klyde	• Splitterne
• Sortterne	• Fjordterne	• Hvidklire
• Islandsk ryle	• Gravand	• Rødben
• Hvidbrystet præstekrave	• Krikand	• Havørn
	• Mørkbuget knortegås	• Blå kærhøg

Flere af arterne og naturtyperne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. F.eks. er snæbel i Vidåsystemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag.

Højt næringsindhold i åvandet, der føres til Rudbøl Sø, kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkog og Rudbøl Sø sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet, hvilket giver dårligere leveforhold for bl.a. rørdrum (bisanalyse for H90 og Natura 2000 plan).

Rudbøl Sø er i udkast til vandplan 4.1 klassificeret som "stærkt modificeret vandområde med karakter af sø". Vidåen, der gennemløber Rudbøl Sø, er ligeledes udpeget som stærkt modificeret vandområde. Rudbøl Sø er i udkast til vandplan 4.1 målsat med et godt økologisk potentiale (svarende til god økologisk tilstand). Målsætningen er ikke opfyldt endnu, da tilstanden er vurderet til at være moderat. Tidsfristen for målopfyldelsen er udskudt til efter 2015, da effektvurdering af allerede foretagne indgreb mangler. Der har været udført forskellige tiltag for at forbedre søens tilstand, men søen er endnu ikke i balance efter indgrebene. Tilstanden må dog ikke forringes. Det skal således sikres, at der ikke ved aktiviteter i oplandet sker en øget tilførsel af næringsstoffer.

Bisanalysen for F63 Sønderådal siger, at vandkvaliteten i Sønderåen gennem de seneste årtier er forbedret, og vandkvaliteten og næringsbelastning anses ikke for at være en trussel mod de fugle, der er på udpegningsgrundlaget (Natura 2000-plan, Sønder Ådal, område nr. 101).

Ifølge basianalysen for H78 og F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50 % for kvælstof og 80 % for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Bisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s. 37 og 39)).

Ifølge Naturstyrelsens hjemmeside (<http://www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Vandplaner/>), under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding.

I udkast til vandplanen er tilstanden i Vadehavet angivet som ringe til dårlig, hvor Lister Dyb er angivet som ringe. Årsagen skyldes for højt indhold af klorofyl (næringsstoffer). For at opnå målopfyldelse kræves mindst at tilstanden er god.

Efter § 11, stk. 1, jf. stk. 3, i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (Bkg. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer) skal der meddeles afslag på en ansøgning om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugslovens §§ 10, 11, 12 eller 16, hvis skærpelsen af harmonikravene efter bekendtgørelsens bilag 3, afsnit D, ikke kan overholdes (det generelle beskyttelsesniveau for nitratudvaskning).

Selv om kommunen konstaterer, at beskyttelsesniveauet for nitrat efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt, skal det stadig overvejes, om det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt. Der skal således ske en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau eller meddeles et afslag, hvis der vil være en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen (Bkg. nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer).

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugslovens §§ 10, 11, 12 eller 16 skal der således efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, foretages en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Denne vurdering skal fremgå af afgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4. I bekræftende fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på det pågældende område under hensyn til bevaringsmålsætningen for området, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og denne konsekvensvurdering skal ligeledes fremgå af afgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4. Viser konsekvensvurderingen, at projektet vil skade området, må der ikke gives tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Ved vurderingen efter habitatbekendtgørelsen skal kommunen bl.a. inddrage viden fra vand- og naturplanerne efter miljømålsloven (Lovbekendtgørelse nr. 932 af 24. september 2009 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder med senere ændringer).

Jf. Miljøklagenævnets afgørelse af 3. november 2010 (MKN-130-00166) er det praksis, at der ved vurderingen af, om udvaskningen af kvælstof fra en bedrift vil skade et Natura 2000-område, der er recipient for udvasket kvælstof fra bedriftens arealer, skal tages udgangspunkt i de retningslinjer, der findes i Miljøstyrelsens digitale vejledning om godkendelse af husdyrbrug samt fortegnelsen over oplysninger fra Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR) om antallet af husdyr fordelt på de kystvandoplande, der anvendes i vandplanlægningen.

Efter vejledningen er det et kriterium (afskæringskriterium pkt. 1), at dyreholdet (antallet af DE) i et aktuelt opland ikke har været stigende siden 1. januar 2007. Et yderligere kriterium (afskæringskriterium pkt. 2A og 2B) er, at kvælstofudvaskningen fra den ansøgte bedrift ikke må udgøre 5 % eller mere af den samlede kvælstofudvaskning til det aktuelle område, dog 1 % eller mere af den samlede kvælstofudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret. Selv om vejledningens kriterier ikke er overholdt, kan der dog efter omstændighederne meddeles godkendelse med skærpede vilkår, jf. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 24. november 2011 (NMK-133-00068).

38,31 ha af bedriftens udbringningsarealer afvander til det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 089 Vadehavet, der således modtager udvaskede næringsstoffer fra arealerne. Afvandingen sker via deloplandet Lister Dyb, som udgør en del af hovedvandopland Vadehavet.

Ifølge Miljøministeriets udkast til vandplan for hovedvandopland Vadehavet er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Aabenraa Kommune finder derfor, at enhver yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning (Effekten af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde. Faglig rapport fra DMU nr. 787,2010) og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Kommunen har derfor foretaget en vurdering af den mulige påvirkning af Lister Dyb, der stammer fra kvælstofudvaskning, efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug i overensstemmelse med Natur- og Miljøklagenævnets praksis.

Kommunen har således taget stilling til, om udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne - set i sammenhæng med andre kilder til kvælstofudledning i oplandet - forringer tilstanden i vandområdet. Dette kan som udgangspunkt være tilfældet, hvis udviklingen i dyreholdet i oplandet har været stigende siden 2007. Kommunen har ved vurderingen af udviklingen i dyreholdet anvendt Miljøstyrelsens oversigt over udviklingen i hus-

dyrholdet 2007-2012 (<http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>). Denne er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside den 28. februar 2013.

Det fremgår af Miljøstyrelsens oversigt, at dyreholdet i oplandet til Lister Dyb er steget (fra 2007-2012 er stigningen på 3 %, og den lineære regression er signifikant), hvorfor det i henhold til vejledningen må lægges til grund, at udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne - set i sammenhæng med andre kilder til kvælstofudledning i oplandet, dvs. kumulativt - risikerer at forringe tilstanden i det internationale naturbeskyttelsesområde Lister Dyb (Vadehavet).

Det følger af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at det ansøgte projekt herefter kun kan godkendes, hvis kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne reduceres til et niveau svarende til planteavl, dvs. at udvaskningen af kvælstof fra rodzonen nedbringes til et niveau, der svarer til en arealdrift med brug af handelsgødning og et plantesædskifte med 10 % efterafgrøder.

Aabenraa Kommune har fra ansøger modtaget beregninger, der viser, at den vægtede maksimale udvaskning fra ejendommen i det ansøgte projekt ved brug af 4-19 % ekstra efterafgrøder ikke vil overstige DE_{max} .

Kommunen finder herefter, at kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt, ved brug af virkemidler, ikke vil modvirke opfyldelsen af bevaringsmålsætningen for Lister Dyb, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2.

204,77 ha af bedriftens samlede arealer ligger i opland til Flensborg Inderfjord og dermed indirekte i opland til Natura 2000 område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als. Det fremgår af Miljøstyrelsens oversigt over udviklingen i husdyrholdet 2007-2012 (<http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>), at dyreholdet i oplandet til Natura 2000 område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als er faldende. Da den vægtede maksimale udvaskning er beregnet til at være mindre end DE_{max} , så er det vurderet, at ansøgningen ikke vil modvirke opfyldelsen af bevaringsmålsætningen for Natura 2000 område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als.

Vurdering

Vidå udmunder i Lister Dyb tidevandsområde i Vadehavet. Lister Dyb er karakteriseret som et sårbart vandområde og er omfattet af afskæringskriteriet pkt. 1 og 2A, dvs. at en skadesvirkning på vandområdet ifølge den elektroniske vejledning kan udelukkes, hvis antallet af dyreenheder jf. CHR i oplandet ikke er steget siden 2007, og hvis projektet i sig selv udgør mindre end 5 % af den samlede udledning af kvælstof til vandområdet.

Det vurderes derfor samlet for nitrat og fosfor,

- at husdyrbruget ikke i sig selv påvirker Vadehavet (eller Flensborg Fjord) med 5 % eller mere af den samlede N-udvaskning,
- at husdyrbruget ikke i sig selv påvirker Rudbøl Sø, Kruså Møllersø, Flensborg Fjord eller Vadehavet med 5 % eller mere af den samlede P-udvaskning (vurderes med baggrund i beregningerne i afsnit 8.5)
- at husdyrbruget har indarbejdet virkemidler (4-19 % ekstra efterafgrøder) til at nedbringe nitratudvaskningen, så den vægtede maksimale udvaskning er mindre end DE_{max} ,
- og at husdyrbruget derfor i kumulation med andre husdyrbrug ikke medfører en stigning i nitratudvaskningen.

Der stilles vilkår til de virkemidler, der er benyttet til at nedbringe N-udvaskningen (4-19 % ekstra efterafgrøder).

Bedriften vurderes dermed på baggrund af ovenstående hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter at kunne påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt.

8.7 Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de bilag IV arter, hvor projektområdet ligger indenfor eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer indenfor de seneste 10 år i Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, *Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007*, og naturdatabaser på www.naturdata.dk. Der er i databaserne ingen registreringer af de pågældende arter i eller omkring projektets udbredelsesområde.

Redegørelse

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindelig udbredt over det meste af landet. Den har haft en tilbagegang i de sydøstlige dele af Danmark, men der er ikke længere dokumentation for en tilbagegang i de øvrige dele af landet. Den er derfor vurderet ikke truet i Danmark. Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. Det vurderes som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhuller gennem øget belastning med næringsstoffer eller dræning og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Arealerne i projektområdet er landbrugsjord i omdrift, og arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen. Vandhullerne i eller grænsende op til udbringningsarealerne er omfattet af randzonelovens beskyttelse.

Kommunen vurderer, at randzonerne vil yde vandhullerne beskyttelse mod næringsstoffer tilført via overfladeafstrømning og sikre padderne skjul i den tid, yngelen forlader vandhullet. Derfor vurderes det, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at supplerende anlæggelse af bræmmer samt oprensning (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løgfrø. Løgfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. Det er muligt at løgfrøen fortsat er i så stærk tilbagegang på landsplan, at den skal klassificeres som truet. Men der er for få pålidelige data om bestandsudviklingen til at afgøre dette sikkert. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at supplerende anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løvfrø. Løvfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Den findes blandt andet i den østlige del af Sønderjylland mellem Aabenraa og Kolding. Da løvfrøen har været i betydelig fremgang igennem de sidste 10 år, vurderes den ikke truet i Danmark. Løvfrøen yngler i mange forskellige typer vandhuller og vådområder. Mest optimale er lavvandede tidvise vandhuller og oversvømmelser på afgræssede arealer. Uden for yngletiden opholder løvfrøen sig især i brombærbuske i levende hegn, krat og skovbryn. Projektområdet omfatter ikke umiddelbart løvfrøens udbredelsesområde, men det kan ikke udelukkes at løvfrøen findes i området.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af supplerende bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, hvorfor den er vurderet ikke truet, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinien. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenede vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.

På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning af fisk vil også være skadeligt, da fiskene æder salamanderens æg og yngel. Udsætning og fodring af ænder har samme negative effekt.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø (se ovenfor), at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af supplerende bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Selv om markfirben fortsat synes at gå lidt tilbage, er der ikke dokumentation for en kraftig tilbagegang. Den vurderes derfor ikke truet i Danmark. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskråninger.

Hasselmus. Hasselmusen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Hasselmusens levesteder er knyttet til en lagdelt og forskelligartet løvskov, rig på frø- og frugtsætning med en mangfoldig underskov bestående af forskellige urter og bærbuske. Hasselmusen kræver stabile og uforstyrrede levesteder, og i Aabenraa Kommune er der kun registreret en bestand i Søgård Skov.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i vandløbssystemerne i Aabenraa Kommune. Det vurderes, at vandløb og grøfter i projektområdet vil være velegnede som levesteder. Odderen er med sikkerhed observeret i Vidå-systemet.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Strandtudse og Bjergsalamander er fundet i vandhuller, der ligger tæt på ejendommen. Potentielt vil der også kunne forekomme arter som butsnudet frø og lille vandsalamander der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse 4 arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under bilag IV padderne ovenfor.

Bjergsalamander er opført på den danske rødliste som sjælden og næsten truet. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akuttruede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Listen revideres løbende. Ingen af de øvrige padderarter, der kan forekomme i projektområdet eller markfirben har status af truet i Danmark

jf. den seneste revision af rødlisten i 2003-2008. Spidssnudet frø, butsnudet frø, løvfrø, løgfrø, grøn frø, skrubtudse og stor – og lille vandsalamander er dog opført på gullisten 1997 som opmærksomhedskrævende. Gullisten er en oversigt over plante- og dyrearter, der er i tilbagegang i Danmark.

Blandt pattedyrene er både odder, hasselmus og ni flagermusarter fredede og opført på rødlisten fra 1997. Listen er under revision og opdatering mangler stadig.

Grøn mosaikguldsmed er ligeledes fredet og rødlistet som næsten truet i Danmark jf. revision af rødlisten i 2003-2008.

Vurdering

Kommunen har registreret, at der findes grøn frø og skrubtudse i et vandhul, der ligger op til et af ejendommens udbringningsarealer. Udover disse to arter har kommunen ikke fundet andre planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistet på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udspretningsarealer, men vurderer at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, under forudsætning af at vilkårene overholdes, at driften af area-lerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødliste-de arter.

9 Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi

Redegørelse

Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet³, hvoraf fremgår følgende:

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektiv teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring⁴.

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må ansues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstofftab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen⁵. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3 medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

³ Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF

⁴ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 36.

⁵ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L 55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 37.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter Husdyrbruglovens § 12 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter Husdyrbruglovens § 12 som minimum skal indeholde følgende:

Oplysninger BAT-redegørelse for § 12

- Management
  1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
  2. Foder
  3. Staldindretning
  4. Forbrug af vand og energi
  5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
  6. Udbringning af husdyrgødning

Redegørelsen skal indeholde en systematisk gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT. Gennemgangen skal omfatte både de eksisterende og nye dele af anlægget. Redegørelsen skal endvidere indeholde et resumé af de væsentligste eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. I den forbindelse skal det begrundes, hvorfor der eventuelt er fravalgt løsninger, der er miljømæssigt bedre. Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedst tilgængelige stalddokumenter, skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret, således at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige staldsystem.

Når det gælder svine- og fjerkræbrug skal redegørelsen på alle de nævnte 6 områder relateres til de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra juli 2003⁶. F.eks. under foder-teknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. Såfremt der ikke anvendes disse fodringsteknikker skal det begrundes.

For så vidt angår husdyrbrug omfattet af Husdyrbruglovens § 12 er det Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse, at ansøgeren skal orientere sig og over for Aabenraa Kommune redegøre for de mulige valg og/eller fravalg af BAT, der er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger, teknologilisten, teknologiblade samt BREF-dokumentet for svine- og fjerkræavl.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT-redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugloven.

---

⁶ BREF-dokument, Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, 2003

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet, og i hvilke afsnit redegørelse og vurdering kan findes. Vilklårene fremgår af afsnit 2.

Tabel 45. BAT oversigt.

BAT områder	Redegørelse og, vurdering
Staldindretning	Afsnit 5.1
Foder	Afsnit 5.3
Forbrug af vand og energi	Afsnit 5.6
Reduktion af ammoniakemission	Afsnit 5.1+5.3+6.2+6.3
Affald	Afsnit 5.9
Nødfremgangsmåde, ikke planlagte hændelser	Afsnit 5.11
Opbevaring/behandling af husdyrgødning	Afsnit 6
Udbringning af husdyrgødning	Afsnit 6
Reduktion af udvaskning af nitrat	Afsnit 8
Fosforoverskud og udledning af fosfor	Afsnit 8
Management	Se nedenstående

Management

BAT inden for management / godt landmandsskab er i BREF (referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Ansøger oplyser, at der på bedriften er taget følgende forholdsregler:

Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilklårene i miljøgodkendelsen.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber for både brug af handelsgødning og husdyrgødning.

Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Der føres ikke løbende journal over energiforbrug, men energiforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Der er blevet udarbejdet en energirapport. anbefalingerne heri vil blive fulgt op løbende.

Ved udbringning af husdyrgødning vises der så vidt muligt hensyn til omkringboende ved at tage højde for vindretning, tæt beboede områder mm.

Der er udarbejdet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der er udarbejdet en arbejdspladsvurdering (APV) på ejendommen.

Der er ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser i arbejdstiden, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere. Der er pt. 6 ansatte på bedriften.

I afsnit 12 er der redegjort og vurderet på husdyrbrugets egenkontrol.

Vurdering

I henhold til BREF er godt landmandskab en vigtig del af BAT herunder bl.a. at have en nødfremgangsmåde til håndtering af ikke planlagte hændelser, iværksætte reparations- og vedligeholdelsesarbejde.

Aabenraa Kommune vurderer, at BAT inden for management er opfyldt, idet der er udarbejdet en beredskabsplan og anlægget holdes under opsyn i løbet af dagen.

Samlet vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i ansøgningen systematisk er sket en gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT, og at bedriften anvender den bedste tilgængelige teknik.

10 Alternative muligheder og 0-alternativet

Alternative muligheder

Ansøgningen beskriver de miljømæssige konsekvenser af produktionen i forbindelse med ændringen/udvidelsen.

Ønsket om ændringen/udvidelsen er begrundet i, at udvidelsen kan give synergi og indtjening til etablering af en ny sopoltestald (særskilt ansøgning på Gårdbækvej 0). Ved større sopolteproduktion opnås en bedre afsætningsvare.

Det har været overvejet, om der kunne placeres en ny sopoltestald i tilknytning til eksisterende byggeri på Bygaden 30. Beregninger viser, at det ikke kan lade sig gøre, da lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse ikke kan overholdes jf. bilag 1.15. Derfor er der søgt om etablering af ny sopoltestald på Gårdbækvej 0, 6340 Kruså.

Der er ikke overvejet alternative placeringer af de nye staldafsnit på Bygaden 30, da de etableres i tilknytning til eksisterende staldafsnit, hvorved arbejdsgangene bliver de mest effektive.

0-alternativet

Såfremt ansøgningerne ikke bliver imødekommet, vil dyreholdet i de eksisterende stalde på Bygaden 15 inde i Hønsnap ikke blive reduceret.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at 0-alternativet vil betyde flere gener for omkringboende end det ansøgte.

Aabenraa kommune vurderer, at ændringen/udvidelsen på Bygaden 15 og 30, er en realistisk fremtidssikring af husdyrbruget.

11 Husdyrbrugets ophør

Redegørelse

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent- ellers vil anlægget blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

Unødige olietanke vil blive sløjfet.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der ved ophør af driften sikres, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

Der stilles vilkår, der skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

12 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse

- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholder.
- Der registreres dyr i CHR.
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA, antal og vægt af dyr sendt til slagtning.
- Der føres E-kontrol.
- Før pumpning af gylle fra forbeholder tjekkes først om der er plads.
- Gyllepumpning overvåges.
- Der føres journal over medicinforbrug.
- Der gennemføres årligt kontrol af el- installationerne af autoriseret el-installatør.
- Pulverslukkere kontrolleres årligt.
- I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) findes i regnskabet
- Der udarbejdes mark/gødningsplaner

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at egenkontrol og dokumentation er dækkende set i forhold til de særlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen

13 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen er meddelt i medfør af Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig, og den skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa eller til landbrug@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune skal, hvis Kommunen vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt tirsdag den 2. december 2014 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest tirsdag 30. december 2014, der er dagen for klagefristens udløb, og inden for normal kontortids ophør kl. 15:00.

Du kan også sende klagen via den digitale klageportal, som du finder på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk med den samme tidsfrist som nævnt ovenfor.

Miljøministeriet har anmodet Aabenraa Kommune om at oplyse, at "for behandling af klagesager, der indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet, herunder anmodninger om genoptagelse, skal klager betale et gebyr på 500 kr. [2012-niveau]."

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Aabenraa Kommune. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,*
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller*
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.*

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller*
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.*

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring."

Aabenraa kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage over en § 12 miljøgodkendelse ikke har opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede har ifølge Forvaltningslovens § 9 ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Udkast til miljøgodkendelsen eller orienteringsbrev om udkast til miljøgodkendelse er blevet sendt til nedenstående:

- Ansøger, Bygaden 15, 6340 Kruså*
- Nabo, Bygaden 1A, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 2, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 4A, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 4B, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 5A og 5B, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 6, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 7, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 8, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 9, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 10, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 11, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 12, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 13, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 14C, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 16, 6340 Kruså
- Nabo, Bygaden 17, 6340 Kruså
- Nabo Edison Park 1, 6715 Esbjerg N – ejer af Bygaden 14D, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 1, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 2, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 3, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 4, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 5, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 6, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 8, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 10, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 17, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 18, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 19, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 21, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 23, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 25, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 25B, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 27, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 29, 6340 Kruså
- Nabo, Hønsnapvej 31, 6340 Kruså
- Nabo, Kraftværksvej 53, 7000 Fredericia – ejer af Gårdbækvej 2B, 6340 Kruså
- Nabo, Sønderborgvej 29, 6340 Kruså

- Nabo, Sønderborgvej 31, 6340 Kruså
- Nabo, Sønderborgvej 33, 6340 Kruså
- Nabo, Sønderhavvej 1, 6340 Kruså
- Nabo, Sønderhavvej 3, 6340 Kruså
- Bortforpagter og nabo, Bygaden 3, 6340 Kruså
- Bortforpagter, Sønderhavvej 5, 6340 Kruså
- Bortforpagter, Aabenraavej 35, 6340 Kruså
- Bortforpagter, Øbening Kirkevej 8, 6230 Rødekro
- Bortforpagter og nabo, Bygaden 18, 6340 Kruså
- Bortforpagter, Østerskovvej 11A, 6340 Kruså
- Bortforpagter og nabo, Bygaden 14A, 6340 Kruså
- Bortforpagter, Bygaden 15, 6340 Kruså
- Miljørådgiver, LandboSyd, urp@landbosyd.dk*
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, sesyd@sst.dk*
- Danmarks Naturfredningsforenings: dnaabenraa-sager@dn.dk*
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité: aabenraa@dn.dk*
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk*
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk*
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk*
- Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk*
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk*
- Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk*

*har fået udkast til miljøgodkendelse tilsendt

Adresser uden stjernemarkering har fået tilsendt et orienteringsbrev om udkast til miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen er blevet sendt til nedenstående:

- Ansøger, Bygaden 15, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 3, 6340 Kruså
- Nabo, Gårdbækvej 6, 6340 Kruså
- Miljørådgiver, LandboSyd, urp@landbosyd.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, sesyd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings: dnaabenraa-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité: aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk

14 Bilag

1. Ansøgningsskema, § 12, stk. 2 godkendelse, skemanr. 48327, version 4, genereret den 4. juni 2014 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 10. juni 2014.
  - 1.1. Oplysningsskema til www.husdyrgodkendelse.dk
  - 1.2. a. Situationsplan Bygaden 30. Bilag 1.2 b. Situationsplan Bygaden 15 og 30 med staldnumre fra husdyrgodkendelse.dk
  - 1.3. Situationsplan over affald, lys etc. På Bygaden 30
  - 1.4. Situationsplan med ventilationsanlæg på Bygaden 15 og 30
  - 1.5. Situationsplan alle bygninger Bygaden 15
  - 1.6. a. Afløbsforhold Bygaden 15 og Bilag 1.6 b Afløbsforhold Bygaden 30
  - 1.7. Affald lys etc. på Bygaden 15
  - 1.8. Interne transportveje Bygaden 15 og 30
  - 1.9. Transportveje til arealer med husdyrgødning
  - 1.10. Tegning over soanlæg
  - 1.11. Beredskabsplan
  - 1.12. BAT- beregning NH₃-N emission fra staldanlæg
  - 1.13. klimadans forslag til vilkår til etablering af gyllekølingsanlæg
  - 1.14. klimadans beregning for gyllekøling
  - 1.15. Situationsplan, der viser alternativ placering af sopoltestald i tilknytning til eksisterende byggeri på Bygaden 30 med tilhørende lugtberegning, der viser, at lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse ikke kan overholdes
  - 1.16. Fuldmagt
2. Konsekvensområde for lugt
3. Beregning af elforbrug (EnergiMidts regneark)
4. Kommunens BAT-beregning på NH₃-N emissionen fra staldanlægget
5. Scenarieberegning på lugtgeneafstandene på Bygaden 15 isoleret set
6. Kommentarer fra naboerne på Gårdbækvej 6, 6340 Kruså af den 31. oktober 2014
7. Aabenraa Kommunes svar på kommentarerne i bilag 6
8. Kommentarer fra naboerne på Gårdbækvej 3, 6340 Kruså af den 2. november 2014
9. Aabenraa Kommunes svar på kommentarerne i bilag 7
10. DN- Aabenraas kommentarer af den 6. november 2014
11. Aabenraa Kommunes svar og rettelse til svar på kommentarene i bilag 10

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	48327
Version	4
Dato	10-06-2014 00:00:00

Navn	Charlotte Duus Christensen
Adresse	Bygaden 15
Telefon	74608777
Mobil	40786546
E-Mail	mail@cduus.com

Kort beskrivelse

Bygaden 15, 6340 Kruså - udvidelse af sohold.

1.1 Ejer- og driftsforhold	3
1.2 Godkendelsespligt	3
1.3 Godkendelsens omfang	4
1.3.1 Projektets omfang	4
1.3.2 Tidligere godkendelser	4
1.3.3. Biaktiviteter	4
1.3.4 Husdyrbrugets ophør	4
1.4.1 Offentlighed og høring	5
1.4.2 Ikke-teknisk resumé	5
2.1. Dyrehold og management	5
2.2. Lokalisering	7
2.2.1 Faste afstandskrav	7
2.2.2 Landskabet og planforhold	7
2.3.1 Energiforbrug	8
2.3.2 Vandforbrug	8
2.4.1 Lugt	8
2.4.2 Støj	10
2.4.3 Lys	10
2.4.4 Fluor og skadedyr	10
2.4.5 Støv	11
2.4.6 Transport	11
2.5.1 Restvand	11
2.5.2 Husdyrgødning og foder	11
2.5.3 Affald og kemikalier	12
2.5.4.1 Ammoniaktab	12
2.5.4.2 Påvirkning af natur	14
3.1 Markoplysninger	20
3.2 Gødningsregnskab	22
3.3 Nitrat (overfladevand)	23
3.4 Nitrat (grundvand)	24
3.5 Fosfor	24
3.6 Ammoniak fra udbringning	25
3.7 Gener fra udbringning	25
Bilag Arealer	
Bilag Staldafsnit	
Bilag Opbevaringslager	

1.1 Ejer- og driftsforhold

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget.

Ansøger tekst:**Kommunikations-e-mail**

Email adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:
upa@landbosyd.dk

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Hønsnapgaard	580000204	1005180694
Adresse	Postnummer	By
Bygaden 15	6340	Kruså

Matrikler på ejendom Hønsnapgaard

Ejerlav	Matrikel nummer
Hønsnap, Holbøl	430
Hønsnap, Holbøl	235
Hønsnap, Holbøl	435
Hønsnap, Holbøl	411
Hønsnap, Holbøl	75
Hønsnap, Holbøl	363
Hønsnap, Holbøl	410

CHR på ejendom Hønsnapgaard

CHR

Ansøger

Charlotte Duus Christensen
Bygaden 15
6340 Kruså

Tlf.nr.: 74608777   Mobil: 40786546

mail@cduus.com

Konsulent

Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd
Peberlyk 2
6200 Aabenraa

Tlf.nr.: 74365043   Mobil: 61558262

upa@landbosyd.dk

Kontaktperson på bedriften

Charlotte Duus Christensen
Bygaden 15, Hønsnap
6340 Kruså

Tlf.nr.: 74608777   Mobil: 40786546

mail@cduus.com

Bedriftsoplysninger

Hønsnapgaard
Bygaden 15
6340 Kruså
CVR nummer: 21755974

Generel vurdering:**Vilkår:**

☐ Ingen vilkår	Vilkår
---------------------------------------	--------

1.2 Godkendelsespligt

Herunder gøres der rede for, hvorfor projektet kræver godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

1.3 Godkendelsens omfang

I dette afsnit gøres der rede for projektets overordnede forhold, som ikke direkte har med miljøpåvirkningen at gøre. Der gøres rede for, hvad projektet omfatter, dvs. hvilke ejendomme og bygninger, hvilket dyrehold, hvilke arealer samt eventuelle biaktiviteter. Der oplyses desuden om tidligere godkendelser af husdyrbruget og om hvad der skal ske i tilfælde af husdyrbrugets ophør.

Ansøger tekst:**Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

1.3.1 Projektets omfang**Ansøger tekst:****Beskrivelse af projektets omfang:****Beskrivelse af projektets datoer:**

Starttidspunkt for byggeriet: 30-11-2010

Sluttidspunkt for byggeriet: 30-11-2010

Starttidspunkt for driften: 30-11-2010

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

1.3.2 Tidligere godkendelser**Ansøger tekst:****Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

1.3.3. Biaktiviteter**Ansøger tekst:****Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

1.3.4 Husdyrbrugets ophør**Ansøger tekst:****Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår

ID	Vilkår
Ingen vilkår	

1.4.1 Offentlighed og høring

Der gøres her rede for inddragelse af offentligheden og lovpålagte høringer.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

ID	Vilkår
Ingen vilkår	

1.4.2 Ikke-teknisk resumé

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

ID	Vilkår
Ingen vilkår	

2.1. Dyrehold og management

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

I tabellerne vises oversigter af staldafsnit, dyr og staldsystemer, og der bruges korte koder for staldafsnit samt for kombinationer af dyretype og staldsystem.

Ansøger tekst:

Beskrivelse af anlægget:

Hønsnappaard

Staldoversigt med angivelse af Stald-ID for staldnavn

Ud for betegnelsen for hvert staldafsnit er der angivet et stald-ID, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på staldafsnittet.

StaldID	Staldafsnit navn
ST-161211	Stald med 70 poltestalpladser
ST-161212	Stald med 360 poltestalpladser
ST-161213	Stald med 48 + 96 poltestalpladser
ST-161214	Stald med 222 poltestalpladser
ST-161215	Tilbygning til farestald
ST-161216	Tilbygning til drægtighedsstald
ST-161217	Tilbygning til klimastald
ST-161218	Ny poltestald
ST-161219	Eksisterende soanlæg
ST-161220	Eksisterende klimastald

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSI03	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	Nudrift	396	6,25
		Ansøgt	280	5,51
SvSI04	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	Nudrift	3561	56,18
		Ansøgt	1304	25,67
SvSI02	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	Nudrift	543	8,57
		Ansøgt	384	7,56
SvSo09	Årso farestald Kassestier, delvis spaltegulv	Nudrift	400	28,04
		Ansøgt	750	52,58
SvSo07	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Nudrift	260	42,24
		Ansøgt	523	84,96
SvSm01	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	Nudrift	9200	42,28
		Ansøgt	21000	96,50
SvSo01	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Nudrift	140	22,74
		Ansøgt	227	36,88

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Stald-ID og staldsystemkoder er forklaret i de ovenstående tabeller. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt i kg / alder mdr		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årso*	Antal DE
						Ind	Ud		
ST-161211	Nej	SvSl03	Nudrift	396	70	30,00	80,00		6,25
			Ansøgt	280	70	30,00	90,00		5,51
ST-161212	Nej	SvSl04	Nudrift	2035	360	30,00	80,00		32,11
			Ansøgt	416	104	30,00	90,00		8,19
ST-161213	Nej	SvSl04	Nudrift	271	48	30,00	80,00		4,28
			Ansøgt	0	0	32,00	107,00		0,00
		SvSl02	Nudrift	543	96	30,00	80,00		8,57
			Ansøgt	384	96	30,00	90,00		7,56
ST-161214	Nej	SvSl04	Nudrift	1255	222	30,00	80,00		19,80
			Ansøgt	888	222	30,00	90,00		17,48
ST-161215	Nej	SvSo09	Nudrift	0	0			0,00	0,00
			Ansøgt	311	78			0,00	21,80
ST-161216	Nej	SvSo07	Nudrift	0	0			0,00	0,00
			Ansøgt	189	142			0,00	30,70
ST-161217	Nej	SvSm01	Nudrift	0	0	7,30	32,00		0,00
			Ansøgt	8542	1296	7,30	30,00		39,25
ST-161218	Nej	SvSl02	Nudrift	0	0	32,00	107,00		0,00
			Ansøgt	0	0	32,00	107,00		0,00
ST-161219	Nej	SvSo07	Nudrift	260	194			0,00	42,24
			Ansøgt	334	250			0,00	54,26
		SvSo01	Nudrift	140	104			0,00	22,74
			Ansøgt	227	170			0,00	36,88
		SvSo09	Nudrift	400	102			0,00	28,04
			Ansøgt	439	110			0,00	30,78
ST-161220	Nej	SvSm01	Nudrift	9200	1682	7,30	30,00		42,28
			Ansøgt	12458	1890	7,30	30,00		57,25
Sum			Nudrift						206,30
			Ansøgt						309,65
Ændring alle produktioner									103,36

* Ændret fravænningsvægt i alt per årso er beregnet efter formelen: Ændret fravænningsvægt per årso = ((Indtastet vægt ved fravæning - 7,3) x aktuelt antal fravænnede smågrise per årso). Hvor antal fravænnede smågrise per årso enten er den indtastede værdi eller det aktuelle antal smågrise ifølge nyeste N-normer (dvs. systemets standardtal).

Oplysninger om udegående dyr

Produktioner som ikke fremgår af denne tabel er ikke udegående
Der er ingen udegående dyr på ejendommen

Oplysninger om mink

Der er ingen mink på ejendommen.

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravæning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	FE / dyr eller goder per dyr (mink/fjerkræ)	Gram protein per FE / Protein % foder (fjerkræ)	Gram P per FE fosfor (fjerkræ)	proteinprocent mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årso / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
ST-161211	SvSl03	Nudrift	2,85	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-161212	SvSl04	Nudrift	2,85	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-161213	SvSl04	Nudrift	2,85	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,85	147,40	4,70			
	SvSl02	Nudrift	2,85	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-161214	SvSl04	Nudrift	2,85	147,40	4,70			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-161215	SvSo09	Nudrift	460,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	460,50	131,90	4,70		28,10	7,30
ST-161216	SvSo07	Nudrift	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
ST-161217	SvSm01	Nudrift	1,96	160,60	5,30			
		Ansøgt	1,96	160,60	5,21			
ST-161218	Ingen data							
ST-161219	SvSo07	Nudrift	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
	SvSo01	Nudrift	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	1074,50	131,90	4,70		28,10	7,30
	SvSo09	Nudrift	460,50	131,90	4,70		28,10	7,30
		Ansøgt	460,50	131,90	4,70		28,10	7,30
ST-161220	SvSm01	Nudrift	1,96	160,60	5,30			
		Ansøgt	1,96	160,60	5,21			

Management

Rengøring og desinficering**Overbrusning i svinestalde****Bedste tilgængelige staldteknologi****Bedste tilgængelige foderteknologi**

StaldID	ProduktionsID	Staldsystem kode	Bedste tilgængelige foderteknologi
ST-161211	PR-300209	SvSI03	
ST-161211	PR-300208	SvSI04	
ST-161213	PR-300206	SvSI04	
	PR-300207	SvSI02	
ST-161214	PR-300205	SvSI04	
ST-161215	PR-300200	SvSo09	
ST-161216	PR-300199	SvSo07	
ST-161217	PR-300211	SvSm01	
ST-161218	PR-300204	SvSI02	
ST-161219	PR-300201	SvSo07	
	PR-300202	SvSo01	
	PR-300203	SvSo09	
ST-161220	PR-300210	SvSm01	

Produktioner fordelt på dyrekategorier

Dyrekategorier	Nudrift/ansøgt drift	Antal Dyreenheder
Kvæg	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Kvæg		0,00
Fjerkræ og andre dyr	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Fjerkræ og andre dyr		0,00
Svin	Nudrift	206,30
	Ansøgt	309,65
Ændring - Svin		103,36
Sum	Nudrift	206,30
	Ansøgt	309,65
Ændring - I alt		103,36

Kort over staldafsnit**Generel vurdering:****Vilkår:**

id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.2. Lokalisering

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

Ansøger tekst:**Generel vurdering:****Vilkår:**

id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.2.1 Faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Ansøger tekst:**Generel vurdering:****Vilkår:**

id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.2.2 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Vilkår
Ingen vilkår

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets energiforbrug.

Ansøger tekst:

Energiforbrug på anlæg

Energiteknologi på anlæg

Generel vurdering:

Vilkår:

Vilkår
Ingen vilkår

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug.

Ansøger tekst:

Vandforbrug på anlæg

Vandteknologi på anlæg

Generel vurdering:

Vilkår:

Vilkår
Ingen vilkår

2.4.1 Lugt

I dette afsnit gøres der rede for lugtemissionen fra husdyrbruget og geneafstandene for lugt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt. I tabellen "Samlet resultat af lugtberegning" vises de beregnede geneafstande for lugt til naboer og områder, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau, og det oplyses om genekriterierne er overholdt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet. I de efterfølgende tabeller vises der detaljer om lugtberegningerne. Der oplyses om de enkelte staldafsnits afstand og placering i forhold til naboer og områder omfattet af beskyttelsesniveauet, den beregnede lugtemission fra hvert staldafsnit, samt forudsætninger for beregningerne af emissionen, herunder effekten af eventuel lugtbegrænsende teknologi. Hvis der står "Ingen data" i en tabel betyder det, at der ikke er relevante data at vise om emnet i dette tilfælde. Det kan f.eks. være, hvis der ikke indgår særlig miljøteknologi til begrænsning af lugten.

Ansøger tekst:

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (inddrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	517,74	0,00	0,00	0,00	Genekriterne overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	0	Ny	362,27	303,13	282,76	330,64	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand
Enkelt bolig	0	Ny	163,73	124,21	108,94	183,80	Genekriterne overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand

Lugtgenerberegninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-161211	2028,68	Nej	Nej
ST-161212	2025,51	Nej	Nej
ST-161213	2036,08	Nej	Nej

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-161214	2060,17	Ne	Ne
ST-161215	2176,42	Ne	Ne
ST-161216	2267,04	Ne	Ne
ST-161217	2257,84	Ne	Ne
ST-161218	2254,72	Ne	Ne
ST-161219	2220,74	Ne	Ne
ST-161220	2232,09	Ne	Ne

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-161211	62,35	Ne	Ja
ST-161212	72,55	Ne	Ja
ST-161213	81,79	Ne	Ja
ST-161214	107,24	Ne	Ja
ST-161215	390,34	Ne	Ja
ST-161216	412,52	Ne	Ja
ST-161217	435,51	Ne	Ne
ST-161218	468,18	Ne	Ne
ST-161219	398,20	Ne	Ja
ST-161220	429,29	Ne	Ja

Enkelt bolg

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-161211	350,08	Ne	Ne
ST-161212	337,50	Ne	Ne
ST-161213	332,16	Ne	Ne
ST-161214	318,35	Ne	Ne
ST-161215	138,51	Ne	Ja
ST-161216	238,57	Ne	Ne
ST-161217	215,01	Ne	Ne
ST-161218	201,69	Ne	Ne
ST-161219	187,57	Ne	Ja
ST-161220	186,53	Ne	Ja

Lugtemission fra produktioner

StaldID	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt emission fra produktion (LE)	Faktisk lugt emission fra produktion (OU)
ST-161211	SvSI03	280	70	4,20	0,00	630,00	1260,00	0,00%	630,00	1260,00
ST-161212	SvSI04	416	104	6,24	0,00	936,00	2808,00	0,00%	936,00	2808,00
ST-161213	SvSI04	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	SvSI02	384	96	5,76	0,00	864,00	1728,00	0,00%	864,00	1728,00
ST-161214	SvSI04	888	222	13,32	0,00	1998,00	5994,00	0,00%	1998,00	5994,00
ST-161215	SvSo09	311	78	17,16	0,00	1029,60	5616,00	0,00%	1029,60	5616,00
ST-161216	SvSo07	189	142	31,24	0,00	1874,40	2272,00	0,00%	1874,40	2272,00
ST-161217	SvSm01	8542	1296	24,17	0,00	5075,78	9184,75	0,00%	5075,78	9184,75
ST-161218	SvSI02	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	70,00%	0,00	0,00
ST-161219	SvSo07	334	250	55,00	0,00	3300,00	4000,00	0,00%	3300,00	4000,00
	SvSo01	227	170	37,40	0,00	2244,00	2720,00	0,00%	2244,00	2720,00
	SvSo09	439	110	24,20	0,00	1452,00	7920,00	0,00%	1452,00	7920,00
ST-161220	SvSm01	12458	1890	35,25	0,00	7402,18	13394,43	0,00%	7402,18	13394,43

Effekt af miljøteknologi til begrænsning af lugt

StaldID	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet lugt effekt	Driftstimer pr år	Resulterende reduktion (%)
ST-161211	Ingen data				
ST-161212	Ingen data				
ST-161213	Ingen data				
ST-161214	Ingen data				
ST-161215	Ingen data				
ST-161216	Ingen data				
ST-161217	Ingen data				
ST-161218	Nudrift	Biologisk luftvasker	0,00%	0,00	0,00%
	Ansøgt	Biologisk luftvasker	70,00%	8760,00	70,00%
ST-161219	Ingen data				
ST-161220	Ingen data				

Oplysninger om ventilation (ansøgt drift)

StaldID	Naturlig ventilation	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr år	Højde på afkast
ST-161211	Ingen data			
ST-161212	Ingen data			
ST-161213	Ingen data			
ST-161214	Ingen data			
ST-161215	Ingen data			
ST-161216	Ingen data			

staldID	Naturlig ventilation	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på afkast
ST-161217	Ingen data			
ST-161218	Ingen data			
ST-161219	Ingen data			
ST-161220	Ingen data			

Afkasttype og øvrige bemærkninger

StaldID	Afkast type	Type og øvrige bemærkninger
ST-161211		
ST-161212		
ST-161213		
ST-161214		
ST-161215		
ST-161216		
ST-161217		
ST-161218		
ST-161219		
ST-161220		

Relevante oplysninger**Generel vurdering:****Vilkår:**

ID	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.2 Støj

I dette afsnit gøres der rede for hvilke støjkilder, der er på husdyrbruget, hvilke tidspunkter de er i drift og hvilke tiltag, der skal begrænse eller forhindre støjgener for naboerne.

Ansøger tekst:**Beskrivelse af støjkilder****Beskrivelse af driftsperiode****Beskrivelse af støjkildetiltag****Generel vurdering:****Vilkår:**

ID	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.3 Lys

I dette afsnit beskrives mulige gener fra belysning på anlægget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst:**Generel vurdering:****Vilkår:**

ID	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.4 Fluer og skadedyr

I dette afsnit beskrives bekæmpelse og forebyggelse af fluer og skadedyr.

Ansøger tekst:**Generel beskrivelse skadedyr****Beskrivelse af gener fra fluer****Beskrivelse af rottebekæmpelse****Generel vurdering:****Vilkår:**

ID	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.5 Støv

I dette afsnit beskrives mulige støvgener fra husdyrbruget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.6 Transport

I dette afsnit gøres der rede for til- og frakørselsforhold til husdyrbruget, mulige gener fra transporter samt eventuelle genebegrænsende tiltag

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.1 Restvand

Ansøger tekst:

Beskrivelse af mængde af restvand

Beskrivelse af tilledning af restvand

Beskrivelse af afledning af restvand

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.2 Husdyrgødning og foder

I dette afsnit gøres der rede for mængden af produceret husdyrgødning og opbevaringen af husdyrgødningen. Der gøres desuden rede for eventuel forurening fra foderoplæg samt tiltag til begrænsning af forureningen.

I tabellerne vises oplysninger om anlæggene til opbevaring af husdyrgødning. Der bruges en kort kode for hvert opbevaringslager.

Den første tabel viser en oversigt af de anlæg til opbevaring af husdyrgødning, der indgår i ansøgningen. Ud for betegnelsen for hvert opbevaringslager er der angivet en kode, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på opbevaringslageret. De følgende tabeller viser detaljerede oplysninger om opbevaringslagrene i henholdsvis nudrift og ansøgt drift.

Ansøger tekst:

Oversigt over opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
LA-107408	Gyllebeholder ved soanlæg ca. 3.000 m ³	
LA-107409	Gyllebeholder 998 m ³	
LA-107410	Gyllebeholder 1.060 m ³	

Detaljer om opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-107408	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslagre		3000,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslagre		3000,00
LA-107409	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslagre		998,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslagre		998,00
LA-107410	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslagre		1060,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslagre		1060,00

Detaljer om fast lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
---------------------------	-----------	---------------------	---

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
LA-107408	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-107409	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-107410	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0

Detaljer om flydende lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
LA-107408	Nudrift	59,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	41,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
LA-107409	Nudrift	20,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	14,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
LA-107410	Nudrift	21,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	15,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)

Beskrivelse af risici**Beskrivelse af mulige uheld****Beskrivelse af risikominimering****Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld****Beskrivelse af opbevaring af ensilage og foder****Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.3 Affald og kemikalier

I dette afsnit gøres der rede for opbevaring og bortskaffelse af affald, miljøfarlige stoffer og døde dyr på husdyrbruget.

Ansøger tekst:**Beskrivelse af døde dyr****Beskrivelse af fast affald****Beskrivelse af kemikalier generelt****Beskrivelse af pesticider****Beskrivelse af oliekemikalier****Beskrivelse af øvrige kemikalier****Beskrivelse af egenkontrol****Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.4.1 Ammoniaktab

I dette afsnit gøres der rede for ammoniakemissionen fra husdyrbruget, samt hvordan emissionen begrænses.

I den første tabel vises, på baggrund af ansøgningssystemets beregninger, om det lovpligtige krav om ammoniakreduktion er overholdt

I den anden tabel vises det beregnede tab af ammoniak fordelt på forskellige typer af kilder på husdyrbruget.

I de følgende tabeller vises der oplysninger om ammoniakemission og begrænsning af emissionen for de enkelte staldafsnit. Det er bl.a. vist, hvor meget forskellige tiltag bidrager til at begrænse ammoniakemissionen i forhold til emissionen fra referencesystemet.

Ansøger tekst:**Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav**

Overskriger gødemærksa grader over 25 % af totalrationen for malkende køer inklusiv opdrætt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lagre opfyldt?	Ja
Eventuelt yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-274,61 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt, kgN/år
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion	1804,62
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer, uheld, ændringer):	1024,48
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	315,73

2829,1
3164

Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning

0,00

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m m (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-161211	SvSI03	98,29	64,35	33,95	34,54%	0,00	0,00	0,00	64,35
		87,92	57,57	30,35	34,52%	0,00	2,21	0,00	55,36
ST-161212	SvSI04	505,11	500,63	4,48	0,89%	0,00	0,00	0,00	500,63
		130,63	129,50	1,12	0,86%	0,00	4,97	0,00	124,53
ST-161213	SvSI04	67,27	66,67	0,60	0,89%	0,00	0,00	0,00	66,67
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		SvSI02	134,78	110,91	23,87	17,71%	0,00	0,00	0,00
ST-161214	SvSI04	120,58	99,25	21,33	17,69%	0,00	3,81	0,00	95,44
		311,50	308,74	2,76	0,89%	0,00	0,00	0,00	308,74
ST-161215	SvSo09	278,83	276,43	2,40	0,86%	0,00	10,61	0,00	265,82
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-161216	SvSo07	279,90	264,76	15,14	5,41%	63,96	-1,15	0,00	201,95
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-161217	SvSm01	475,20	447,80	27,40	5,77%	111,63	-1,96	0,00	338,13
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-161218	SvSI02	351,34	274,03	77,30	22,00%	63,08	-0,88	0,00	211,83
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-161219	SvSo07	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		653,71	616,02	37,70	5,77%	0,00	0,00	0,00	616,02
	839,77	791,34	48,43	5,77%	0,00	0,00	0,00	791,34	
	SvSo01	352,00	278,10	73,90	20,99%	0,00	0,00	0,00	278,10
	570,74	450,92	119,83	20,99%	0,00	0,00	0,00	450,92	
ST-161220	SvSm01	360,00	340,53	19,47	5,41%	0,00	0,00	0,00	340,53
		395,10	373,73	21,37	5,41%	0,00	0,00	0,00	373,73
Sum	Nudrift	378,40	295,14	83,26	22,00%	0,00	0,00	0,00	295,14
		512,40	399,66	112,74	22,00%	0,00	0,00	0,00	399,66
	Ansøgt	2861,06	2581,09	279,99		0,00	0,00	0,00	2581,09
		4042,41	3564,99	477,41		238,67	17,61	0,00	3308,71

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr produktionsenhed (kgN/år) *	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)	
ST-161211	SvSI03	0,28	10,30	
		0,27	10,05	
ST-161212	SvSI04	0,43	15,59	
		0,41	15,21	
ST-161213	SvSI04	0,43	15,59	
		0,00	0,00	
		SvSI02	0,35	12,95
ST-161214	SvSI04	0,34	12,63	
		0,43	15,59	
ST-161215	SvSo09	0,41	15,21	
		0,00	0,00	
ST-161216	SvSo07	0,65	9,26	
		0,00	0,00	
ST-161217	SvSm01	1,79	11,01	
		0,00	0,00	
ST-161218	SvSI02	0,03	5,40	
		0,00	0,00	
ST-161219	SvSo07	0,00	0,00	
		2,37	14,58	
	2,37	14,58		
	SvSo01	1,99	12,23	
	1,99	12,23		
ST-161220	SvSm01	SvSo09	0,85	12,14
		0,85	12,14	
		0,04	6,98	
		0,04	6,98	

* Ammoniaktab pr. produktionsenhed er ikke type 1 og type 2 korrigeret.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Drifttimer per år / Benzoesyre (år)	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
ST-161211	Ingen data				
ST-161212	Ingen data				
ST-161213	Ingen data				
ST-161214	Ingen data				
ST-161215	Nudrift	Gyllekøling	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Gyllekøling	28,20%	8760,00	64,00
ST-161216	Nudrift	Gyllekøling	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Gyllekøling	28,20%	8760,00	112,00
ST-161217	Nudrift	Gyllekøling	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Gyllekøling	28,20%	8760,00	63,00
ST-161218	Nudrift	Biologisk luftvasker	0,00%	0,00	0,00

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
	Ansøgt	Biologisk luftvasker	0,00%	8760,00	0,00
ST-161219	Ingen data				
ST-161220	Ingen data				

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

StaldID	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr FE	Gram P pr FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
ST-161211	SvSI03	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	2,67	0,00	4,58	0,00	0,00	2,21
ST-161212	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	2,67	0,00	4,58	0,00	0,00	4,97
ST-161213	SvSI02	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	2,67	0,00	4,58	0,00	0,00	3,81
ST-161214	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	2,67	0,00	4,58	0,00	0,00	10,61
ST-161215	Ingen data							
ST-161216	Ingen data							
ST-161217	SvSm01	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	5,21	0,00	0,00	-0,88
ST-161218	Ingen data							
ST-161219	Ingen data							
ST-161220	SvSm01	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	5,21	0,00	0,00	0,00

Beskrivelse af foderoptimeringstiltag til begrænsning af ammoniakfordampning

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

LagerID	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions- effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
LA-107408	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-107409	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-107410	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00

Generel vurdering:

Vilkår:

Vilkår
Ingen vilkår

2.5.4.2 Påvirkning af natur

I dette afsnit gøres der rede for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder. Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder er bl.a. størrelsen af ammoniakdepositionen på områderne. Indledende oplyses der derfor om en række faktorer, som har betydning for beregningen af ammoniakdepositionen.

Ansøger tekst:

Nøgletal emission

	kg/år
Særskilt emission fra stald og lager	3164,82
Minimalemission fra stald og lager	583,75

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

Beskrivelse af ammoniakdeposition i naturområderne

Oversigt over beregninger på ammoniakpåvirkning af natur

Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kilde for ammoniak- fordampning (stald/lager)	Kildes andel af merdeposition i naturpunktet	Kildes andel af totaldeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Totaldeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)
---	--	--	---	---	---

stald/lager)					
LA-107408	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
LA-107408	ST-161216	0,0	0,0		
LA-107408	ST-161217	0,0	0,0		
LA-107408	ST-161215	0,0	0,0		
LA-107408	ST-161220	0,0	0,0		
LA-107408	LA-107408	0,0	0,0		
LA-107408	LA-107410	0,0	0,0		
LA-107408	LA-107409	0,0	0,0		
LA-107408	ST-161218	0	0		
LA-107408	ST-161211	0,0	0,0		
LA-107408	ST-161214	0,0	0,0		
LA-107408	ST-161213	0,0	0,0		
LA-107408	ST-161212	0,0	0,0		
LA-107409	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
LA-107409	ST-161216	0,0	0,0		
LA-107409	ST-161217	0,0	0,0		
LA-107409	ST-161215	0,0	0,0		
LA-107409	ST-161220	0,0	0,0		
LA-107409	LA-107408	0,0	0,0		
LA-107409	LA-107410	0,0	0,0		
LA-107409	LA-107409	0,0	0,0		
LA-107409	ST-161218	0	0		
LA-107409	ST-161211	0,0	0,0		
LA-107409	ST-161214	0,0	0,0		
LA-107409	ST-161213	0,0	0,0		
LA-107409	ST-161212	0,0	0,0		
LA-107410	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
LA-107410	ST-161216	0,0	0,0		
LA-107410	ST-161217	0,0	0,0		
LA-107410	ST-161215	0,0	0,0		
LA-107410	ST-161220	0,0	0,0		
LA-107410	LA-107408	0,0	0,0		
LA-107410	LA-107410	0,0	0,0		
LA-107410	LA-107409	0,0	0,0		
LA-107410	ST-161218	0	0		
LA-107410	ST-161211	0,0	0,0		
LA-107410	ST-161214	0,0	0,0		
LA-107410	ST-161213	0,0	0,0		
LA-107410	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161211	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161211	ST-161216	0,0	0,0		
ST-161211	ST-161217	0,0	0,0		
ST-161211	ST-161215	0,0	0,0		
ST-161211	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161211	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161211	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161211	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161211	ST-161218	0	0		
ST-161211	ST-161211	0,0	0,0		
ST-161211	ST-161214	0,0	0,0		
ST-161211	ST-161213	0,0	0,0		
ST-161211	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161212	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161212	ST-161216	0,0	0,0		
ST-161212	ST-161217	0,0	0,0		
ST-161212	ST-161215	0,0	0,0		
ST-161212	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161212	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161212	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161212	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161212	ST-161218	0	0		
ST-161212	ST-161211	0,0	0,0		

Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kilde for ammoniakfordampning (stald/lager)	Kildes andel af merdeposition i naturpunktet	Kildes andel af totaldeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele)
ST-161212	ST-161214	0,0	0,0		
ST-161212	ST-161113	0,0	0,0		
ST-161212	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161213	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161213	ST-161216	0,0	0,0		
ST-161213	ST-161117	0,0	0,0		
ST-161213	ST-161215	0,0	0,0		
ST-161213	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161213	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161213	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161213	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161213	ST-161211	0	0		
ST-161213	ST-161211	0,0	0,0		
ST-161213	ST-161114	0,0	0,0		
ST-161213	ST-161213	0,0	0,0		
ST-161213	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161214	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161214	ST-161116	0,0	0,0		
ST-161214	ST-161217	0,0	0,0		
ST-161214	ST-161215	0,0	0,0		
ST-161214	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161214	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161214	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161214	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161214	ST-161218	0	0		
ST-161214	ST-161211	0,0	0,0		
ST-161214	ST-161214	0,0	0,0		
ST-161214	ST-161113	0,0	0,0		
ST-161214	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161215	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161215	ST-161216	0,0	0,0		
ST-161215	ST-161217	0,0	0,0		
ST-161215	ST-161215	0,0	0,0		
ST-161215	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161215	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161215	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161215	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161215	ST-161218	0	0		
ST-161215	ST-161211	0,0	0,0		
ST-161215	ST-161214	0,0	0,0		
ST-161215	ST-161213	0,0	0,0		
ST-161215	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161216	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161216	ST-161216	0,0	0,0		
ST-161216	ST-161217	0,0	0,0		
ST-161216	ST-161215	0,0	0,0		
ST-161216	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161216	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161216	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161216	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161216	ST-161218	0	0		
ST-161216	ST-161211	0,0	0,0		
ST-161216	ST-161214	0,0	0,0		
ST-161216	ST-161213	0,0	0,0		
ST-161216	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161217	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161217	ST-161216	0,0	0,0		
ST-161217	ST-161117	0,0	0,0		
ST-161217	ST-161215	0,0	0,0		

Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kilde for ammoniakfordampning (stald/lager)	Kildes andel af merdeposition i naturpunktet	Kildes andel af totaldeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele)
ST-161217	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161217	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161217	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161217	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161217	ST-161218	0	0		
ST-161217	ST-161211	0,0	0,0		
ST-161217	ST-161214	0,0	0,0		
ST-161217	ST-161213	0,0	0,0		
ST-161217	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161218	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161218	ST-161216	0,0	0,0		
ST-161218	ST-161217	0,0	0,0		
ST-161218	ST-161215	0,0	0,0		
ST-161218	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161218	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161218	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161218	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161218	ST-161218	0	0		
ST-161218	ST-161211	0,0	0,0		
ST-161218	ST-161214	0,0	0,0		
ST-161218	ST-161213	0,0	0,0		
ST-161218	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161219	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161219	ST-161216	0,0	0,0		
ST-161219	ST-161217	0,0	0,0		
ST-161219	ST-161215	0,0	0,0		
ST-161219	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161219	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161219	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161219	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161219	ST-161218	0	0		
ST-161219	ST-161211	0,0	0,0		
ST-161219	ST-161214	0,0	0,0		
ST-161219	ST-161213	0,0	0,0		
ST-161219	ST-161212	0,0	0,0		
ST-161220	ST-161219	0,0	0,1	0,1	0,1
ST-161220	ST-161216	0,0	0,0		
ST-161220	ST-161217	0,0	0,0		
ST-161220	ST-161215	0,0	0,0		
ST-161220	ST-161220	0,0	0,0		
ST-161220	LA-107408	0,0	0,0		
ST-161220	LA-107410	0,0	0,0		
ST-161220	LA-107409	0,0	0,0		
ST-161220	ST-161218	0	0		
ST-161220	ST-161211	0,0	0,0		
ST-161220	ST-161214	0,0	0,0		
ST-161220	ST-161213	0,0	0,0		
ST-161220	ST-161212	0,0	0,0		

Maksimaldepositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,1
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,1

Naturlinje oversigt

Kilde for ammoniakfordampning (stald/lager)	Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kildehøjde meter	Retning fra naturpunkt til kilde (grader)	Afstand fra stald/lager til naturpunkt (meter)	Ruhed opland	Ruhed natur
---	---	------------------	---	--	--------------	-------------

LA-107408	LA-107408	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	LA-107409	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	LA-107410	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161211	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161212	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161213	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161214	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161215	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161216	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161217	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161218	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161219	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107408	ST-161220	6	242,87	693,79	L	Bn
LA-107409	LA-107408	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	LA-107409	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	LA-107410	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161211	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161212	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161213	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161214	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161215	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161216	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161217	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161218	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161219	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107409	ST-161220	6	258,79	996,15	L	Bn
LA-107410	LA-107408	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	LA-107409	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	LA-107410	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161211	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161212	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161213	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161214	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161215	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161216	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161217	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161218	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161219	6	259,21	974,04	L	Bn
LA-107410	ST-161220	6	259,21	974,04	L	Bn
ST-161211	LA-107408	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	LA-107409	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	LA-107410	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161211	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161212	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161213	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161214	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161215	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161216	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161217	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161218	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161219	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161211	ST-161220	6	259,73	1054,86	L	Bn
ST-161212	LA-107408	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	LA-107409	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	LA-107410	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	ST-161211	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	ST-161212	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	ST-161213	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	ST-161214	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	ST-161215	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	ST-161216	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	ST-161217	6	260,38	1041,50	L	Bn

Kilde for ammoniakfordampning (stald/lager)	Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kildehøjde meter	Retning fra naturpunkt til kilde (grader)	Afstand fra stald/lager til naturpunkt (meter)	Ruhed opland	Ruhed natur
ST-161212	ST-161218	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	ST-161219	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161212	ST-161220	6	260,38	1041,50	L	Bn
ST-161213	LA-107408	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	LA-107409	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	LA-107410	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161211	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161212	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161213	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161214	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161215	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161216	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161217	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161218	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161219	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161213	ST-161220	6	259,48	1036,87	L	Bn
ST-161214	LA-107408	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	LA-107409	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	LA-107410	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161211	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161212	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161213	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161214	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161215	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161216	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161217	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161218	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161219	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161214	ST-161220	6	257,84	1003,05	L	Bn
ST-161215	LA-107408	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	LA-107409	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	LA-107410	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161211	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161212	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161213	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161214	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161215	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161216	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161217	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161218	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161219	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161215	ST-161220	6	254,46	729,54	L	Bn
ST-161216	LA-107408	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	LA-107409	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	LA-107410	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161211	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161212	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161213	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161214	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161215	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161216	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161217	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161218	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161219	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161216	ST-161220	6	247,15	755,83	L	Bn
ST-161217	LA-107408	6	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	LA-107409	6	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	LA-107410	6	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	ST-161211	6	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	ST-161212	6	248,14	717,82	L	Bn

Kilde for ammoniakfordampning (stald/lager)	Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kildehøjde meter	Retning fra naturpunkt til kilde (grader)	Afstand fra stald/lager til naturpunkt (meter)	Ruhed opland	Ruhed natur
ST-161217	ST-161213	8	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	ST-161214	8	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	ST-161215	8	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	ST-161216	8	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	ST-161217	8	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	ST-161218	8	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	ST-161219	8	248,14	717,82	L	Bn
ST-161217	ST-161220	8	248,14	717,82	L	Bn
ST-161218	LA-107408	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	LA-107409	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	LA-107410	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161211	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161212	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161213	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161214	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161215	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161216	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161217	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161218	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161219	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161218	ST-161220	6	251,24	663,63	L	Bn
ST-161219	LA-107408	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	LA-107409	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	LA-107410	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161211	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161212	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161213	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161214	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161215	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161216	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161217	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161218	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161219	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161219	ST-161220	6	252,80	734,33	L	Bn
ST-161220	LA-107408	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	LA-107409	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	LA-107410	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161211	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161212	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161213	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161214	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161215	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161216	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161217	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161218	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161219	6	250,75	707,79	L	Bn
ST-161220	ST-161220	6	250,75	707,79	L	Bn

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst:**Grundlæggende arealoplysninger**

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **4,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Arealoplysninger

Udbringingsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl 0(ha)	N-kl 1(ha)	N-kl 2(ha)	N-kl 3(ha)	G vand (ha)	P-kl 0(ha)	P-kl 1(ha)	P-kl 2(ha)	P-kl 3(ha)
15-0	16,09	Ja	JB4	Nej	S4	S4	16,09	0,00	0,00	0,00	0,00	16,09	0,00	0,00	0,00
14-0	7,95	Ja	JB4	Nej	S4	S4	7,95	0,00	0,00	0,00	0,00	7,95	0,00	0,00	0,00
21-0 EK	# 6,89	Ja	JB1	Nej	S4	S4	6,89	0,00	0,00	0,00	0,00	6,89	0,00	0,00	0,00
3-1	0,39	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,39	0,00	0,00	0,00
6-0 LSO	2,52	Ja	JB4	Nej	S4	S4	2,52	0,00	0,00	0,00	0,00	2,52	0,00	0,00	0,00
3-0 AMKC	2,09	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00
24-0 EK	11,87	Ja	JB1	Nej	S4	S4	11,87	0,00	0,00	0,00	8,84	11,87	0,00	0,00	0,00
2-1	2,13	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,13	0,00	0,00	0,00	1,46	2,13	0,00	0,00	0,00
7-0	2,86	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,86	0,00	0,00	0,00	2,86	2,86	0,00	0,00	0,00
10-0 JKP	# 16,89	Ja	JB1	Nej	S4	S4	16,89	0,00	0,00	0,00	0,00*	16,89	0,00	0,00	0,00
23-0 EK	4,00	Ja	JB1	Nej	S4	S4	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00	0,00	0,00	0,00
25-0 EK	# 2,04	Ja	JB11	Nej	S2	S2	2,04	0,00	0,00	0,00	0,00	2,04	0,00	0,00	0,00
26-0	5,26	Ja	JB1	Nej	S4	S4	5,26	0,00	0,00	0,00	0,00	5,26	0,00	0,00	0,00
27-0	5,81	Ja	JB1	Nej	S4	S4	5,81	0,00	0,00	0,00	0,00	5,81	0,00	0,00	0,00
31-0	7,05	Ja	JB1	Nej	S4	S4	7,05	0,00	0,00	0,00	0,06	7,05	0,00	0,00	0,00
5-0	4,65	Ja	JB1	Nej	S4	S4	4,65	0,00	0,00	0,00	0,00	4,65	0,00	0,00	0,00
4-1	1,40	Ja	JB4	Nej	S4	S4	1,40	0,00	0,00	0,00	0,00	1,40	0,00	0,00	0,00
33-1	0,50	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00
28-3	1,56	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,56	0,00	0,00	0,00	0,00	1,56	0,00	0,00	0,00
17-0	5,68	Ja	JB4	Nej	S4	S4	5,68	0,00	0,00	0,00	0,00	5,68	0,00	0,00	0,00
32-0	10,14	Ja	JB4	Nej	S4	S4	10,14	0,00	0,00	0,00	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00
33-0	13,53	Ja	JB1	Nej	S4	S4	13,53	0,00	0,00	0,00	0,00	13,53	0,00	0,00	0,00
17-1 KSRK	1,59	Ja	JB4	Nej	S4	S4	1,59	0,00	0,00	0,00	0,00	1,59	0,00	0,00	0,00
34-0	10,09	Ja	JB1	Nej	S4	S4	10,09	0,00	0,00	0,00	0,00	10,09	0,00	0,00	0,00
18-0 KSRK	3,60	Ja	JB4	Nej	S4	S4	3,60	0,00	0,00	0,00	0,00	3,60	0,00	0,00	0,00
20-0 EK	# 5,03	Ja	JB1	Nej	S4	S4	5,03	0,00	0,00	0,00	0,00	5,03	0,00	0,00	0,00
7-2	3,44	Ja	JB1	Nej	S4	S4	3,44	0,00	0,00	0,00	2,44	3,44	0,00	0,00	0,00
8-0	3,08	Ja	JB1	Nej	S4	S4	3,08	0,00	0,00	0,00	2,76	3,08	0,00	0,00	0,00
30-0	6,82	Ja	JB1	Nej	S4	S4	6,82	0,00	0,00	0,00	0,00	6,82	0,00	0,00	0,00
29-2	7,46	Ja	JB1	Nej	S4	S4	7,46	0,00	0,00	0,00	0,00	7,46	0,00	0,00	0,00
29-0	9,60	Ja	JB11	Nej	S2	S2	9,60	0,00	0,00	0,00	0,00	9,60	0,00	0,00	0,00
28-0	6,46	Ja	JB1	Nej	S4	S4	6,46	0,00	0,00	0,00	0,00	6,46	0,00	0,00	0,00
29-1	4,54	Ja	JB11	Nej	S2	S2	4,54	0,00	0,00	0,00	0,00	4,54	0,00	0,00	0,00
22-0 EK	5,13	Ja	JB4	Nej	S4	S4	5,13	0,00	0,00	0,00	0,00	5,13	0,00	0,00	0,00
Total															

Navn	Ha	Drænet	Jb Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref Sæd-skifte	N-kl 0 (ha)	N-kl 1 (ha)	N-kl 2 (ha)	N-kl 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl 0 (ha)	P-kl 1 (ha)	P-kl 2 (ha)	P-kl 3 (ha)
40-1 AMBH	1,94	Ja	JB4	Nej	S4	S4	1,94	0,00	0,00	0,00	0,84	1,94	0,00	0,00	0,00
35-0 CBD	1,04	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,04	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04	0,00	0,00	0,00
1-0	7,53	Ja	JB1	Nej	S4	S4	7,53	0,00	0,00	0,00	7,26	7,53	0,00	0,00	0,00
4-0	7,68	Ja	JB1	Nej	S4	S4	7,68	0,00	0,00	0,00	0,00	7,68	0,00	0,00	0,00
Ny 2013 CBD	# 6,70	Ja	JB1	Nej	S2	S2	6,70	0,00	0,00	0,00	0,00	6,70	0,00	0,00	0,00
Ny 2014	# 3,06	Ja	JB1	Nej	S4	S4	3,06	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00	0,00	0,00
9-0	5,98	Ja	JB1	Nej	S4	S4	5,98	0,00	0,00	0,00	5,98	5,98	0,00	0,00	0,00
28-1+4	8,51	Ja	JB1	Nej	S4	S4	8,51	0,00	0,00	0,00	0,00	8,51	0,00	0,00	0,00
2-0	2,50	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,50	0,00	0,00	0,00	2,50	2,50	0,00	0,00	0,00
Total	243,07						243,07	0,00	0,00	0,00	34,99	243,07	0,00	0,00	0,00

Marker markeret med # er manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug.

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk.

Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Areal noter

Navn	Areal note
10-0 IKP	Marken ligger ikke i nitratfølsomt indvindingsområde længere jf Danmarks Miljøportal 9/4-2014

Aftalearealerer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-klasser 1-3*	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
28-2	0,91	Nej	Nej
29-3	1,02	Nej	Nej
Total	1,93		

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
1	Ingen vilkår

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fråført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøger tekst:

Nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	kgN	kgP	DE - kvæg kår, geder	DE - svin og andre dyr
Hønsnapgaard	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Svinegylle	18921,73	4963,16	0,00	206,29
Hønsnapgaard	Kvægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Dybstrøelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Svinegylle	6342,30	1409,40	0,00	70,47

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg kår, geder	DE - svin og andre dyr
-------	--------------	-----	-----	-------------------------	---------------------------

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data					

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	25264,03	6372,56	0	276,76
Total	25264,03	6372,56	0	276,76

Beregning af harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Ansøgt drift**Produceret husdyrgødning**

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Hønsnapgaard	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Svinegylle	28923,13	7479,86	0,00	309,65
Hønsnapgaard	Kvægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Dybstrøelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Fæstgødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00
Hønsnapgaard	Svinegylle	17132,46	4036,85	0,00	196,82

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Biogasanlæg	Afgasset biomasse	30966,39	7826,67	340,29

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Biogasanlæg	Svinegylle	28923,13	7479,86	0,00	309,65
Biogasanlæg	Svinegylle	17132,46	4036,85	0,00	196,82

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Afgasset biomasse	30966,39	7826,67	0	340,29
Total	30966,39	7826,67	0	340,29

Beregning af harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Udbringningsteknologi**Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøger tekst:

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,40	80,2
DE_{reel}	1,40	78,4

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	71,2
Merudvaskning fra husdyrbrug	5,2

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægtningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 83,30 % af arealet	1,40	80,2
Udvaskning svarende til et plantebrug 16,70 % af arealet		71,8
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 16,70 % af arealet	1,40	80,2
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		71,0

Generel vurdering:**Vilkår:**

id	Vilkår
1	Ingen vilkår

3.4 Nitrat (grundvand)**Ansøger tekst:**

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Mark Nr	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug ² (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) ² (mg nitrat/l)
40-1 AMBH	1,9	46	0	46	48
24-0 EK	11,9	62	0	58	60
2-1	7,1	62	0	58	60
7-0	2,9	62	0	58	60
23-0 EK	4,0	62	0	58	60
31-0	7,0	62	0	58	60
2-2	3,4	62	0	58	60
8-0	3,1	62	0	58	60
1-0	7,5	62	0	58	60
9-0	6,0	62	0	58	60
2-0	2,5	62	0	58	60

Generel vurdering:**Vilkår:**

id	Vilkår
1	Ingen vilkår

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst:

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænnet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	243,07 ha	10,0 kg P/ha/år	18,3 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	10,0 kg P/ha/år	14,0 kg P/ha/år
Lavbundsgrunde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	10,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	10,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: Ja

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-562,8 kg P**.
 Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel): **18,3 kg P/ha/år**.
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **32,2 kg P/ha/år**.
 P-afrørsel per ha/år i ansøgt drift i arealvægtet gennemsnit): **16,2 kg P/ha/år**.
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **16,0 kg P/ha/år**.

Kommentar fosfor**Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
1	Ingen vilkår

3.6 Ammoniak fra udbringning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

Ansøger tekst:**Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
1	Ingen vilkår

3.7 Gener fra udbringning**Ansøger tekst:****Generel vurdering:****Vilkår:**

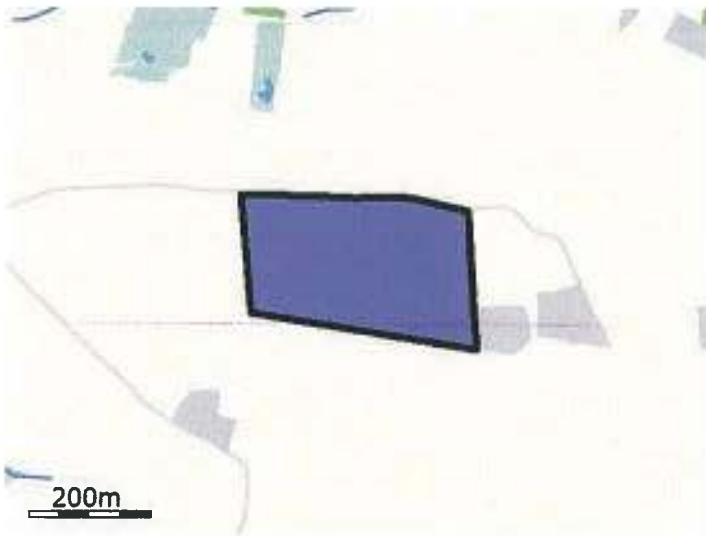
Id	Vilkår
1	Ingen vilkår

Arealer

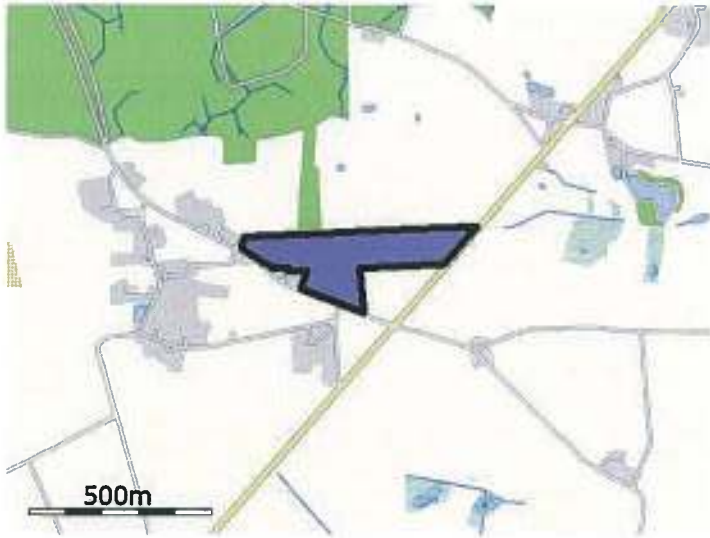
Udbringningsarealer

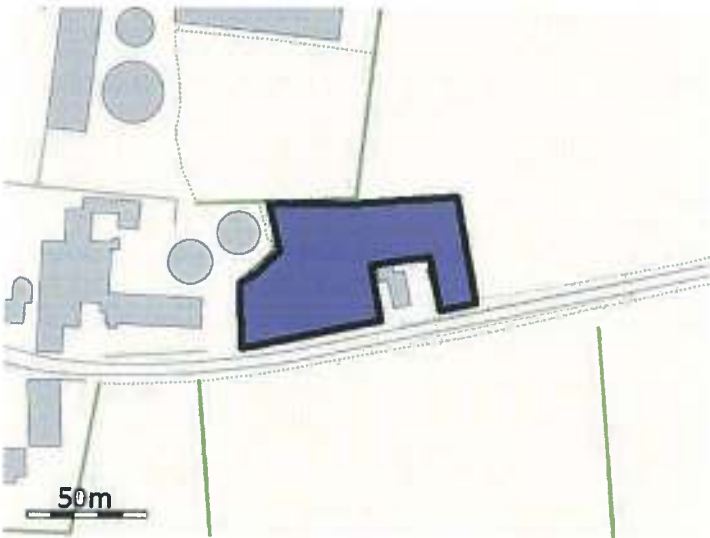
Navn: 15-0 ha: 16,09

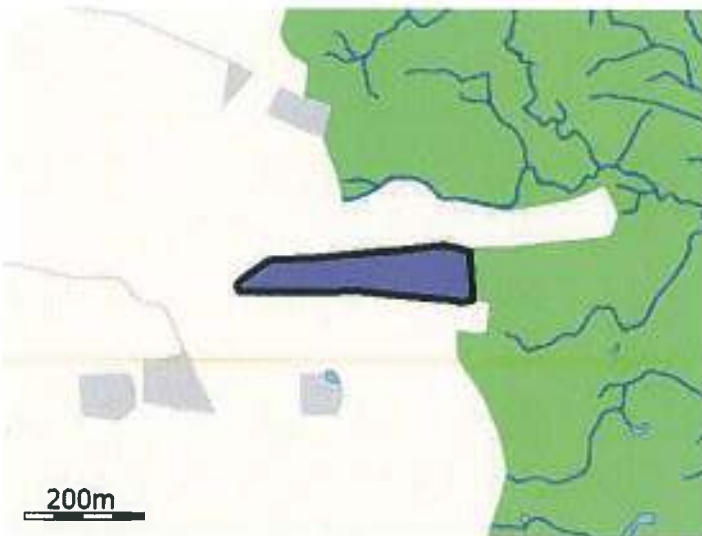
Navn: 14-0 ha: 7,95

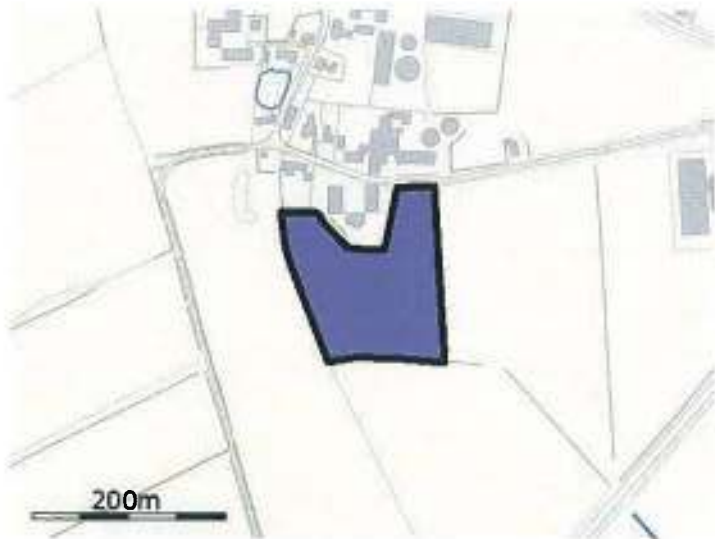
Navn: 21-0 EK ha: 6,89

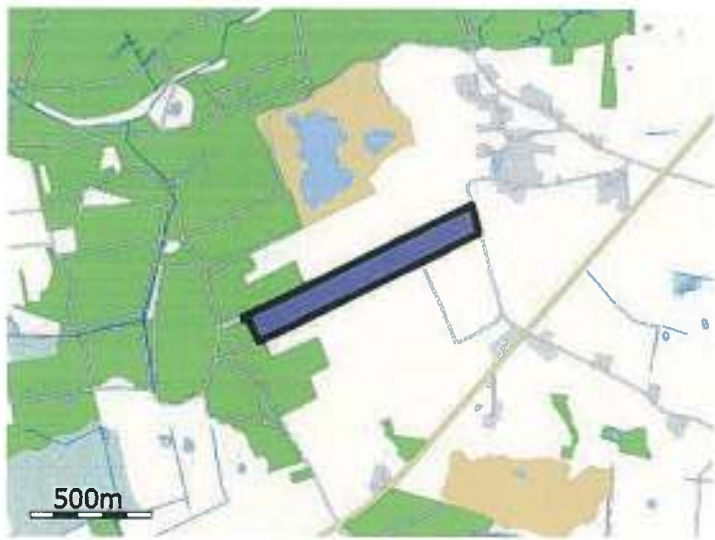
Navn: 3-1 ha: 0,39

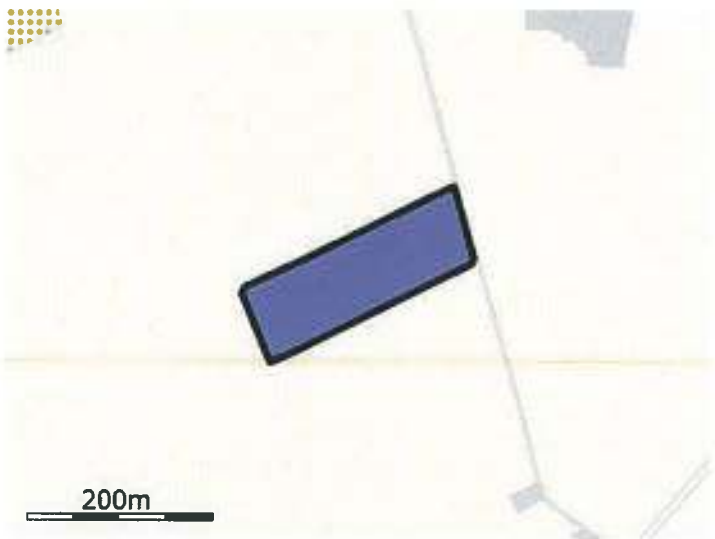
Navn: 6-0 LSO ha: 2,52

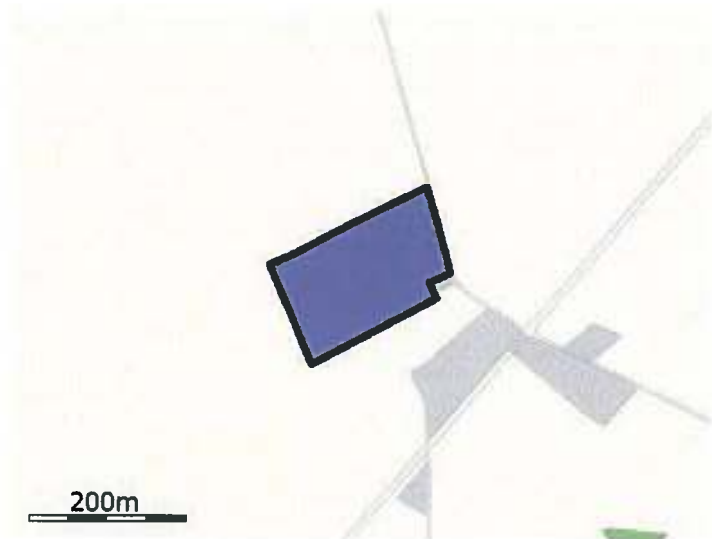
Navn: 3-0 AMKC ha: 2,09

Navn: 24-0 EK ha: 11,87

Navn: 2-1 ha: 2,13

Navn: 7-0 ha: 2,86

Navn: 10-0 IKP ha: 16,89

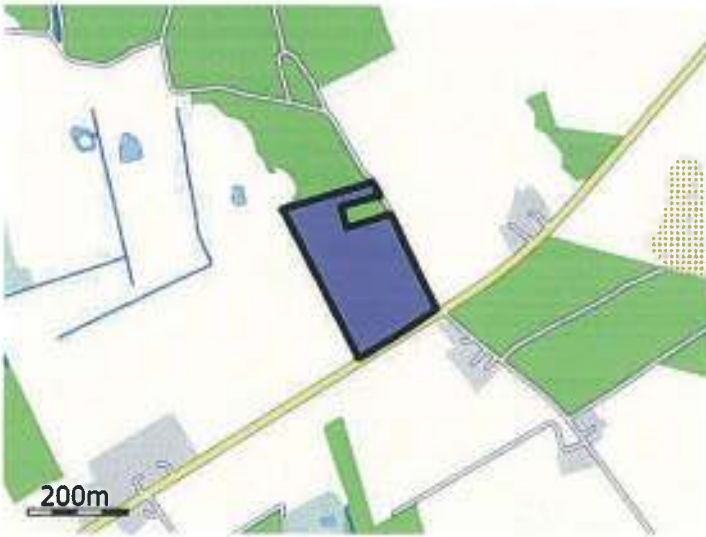

Navn: 23-0 EK ha: 4,00

Navn: 25-0 EK ha: 2,04

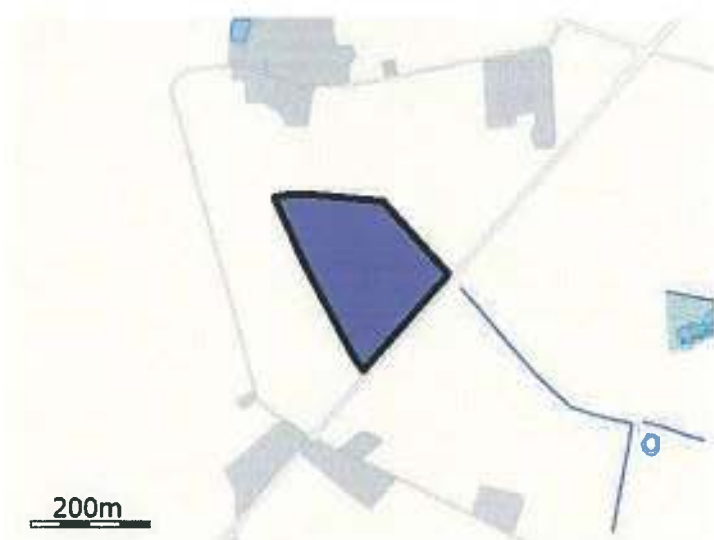
Navn: 26-0 ha: 5,26

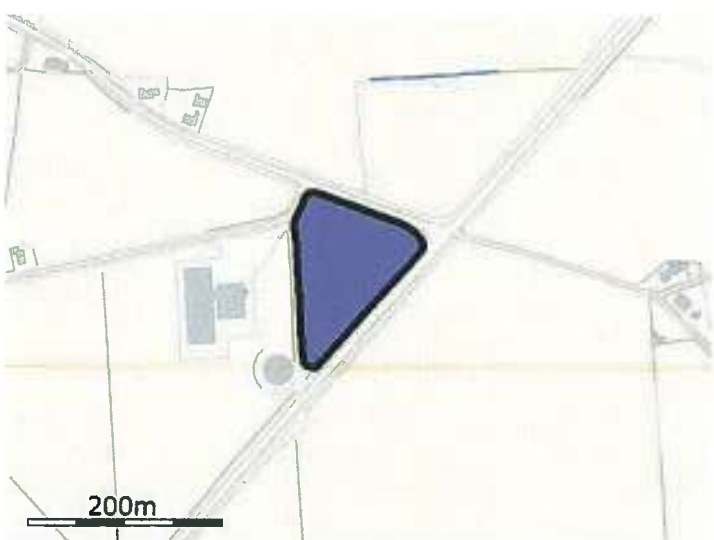
Navn: 27-0 ha: 5,81

Navn: 31-0 ha: 7,05

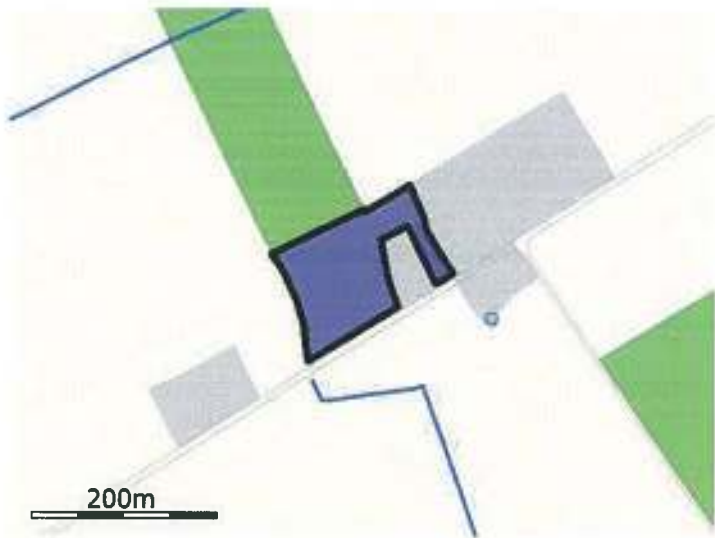
Navn: 5-0 ha: 4,65

Navn: 4-1 ha: 1,40

Navn: 33-1 ha: 0,50

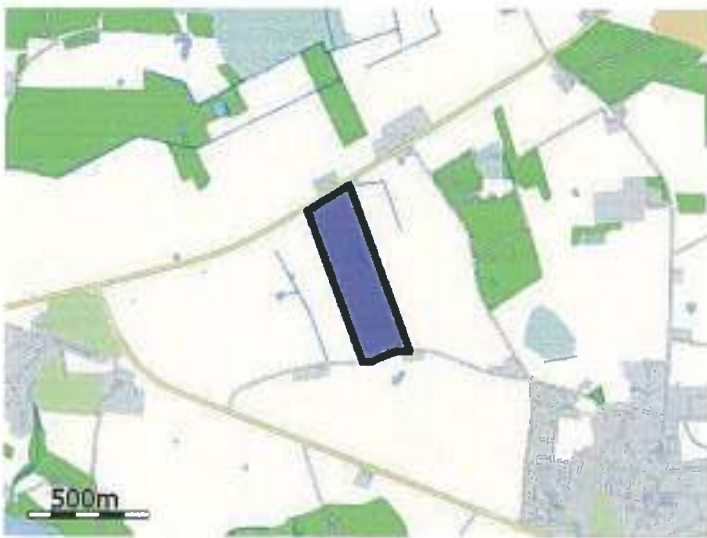
Navn: 28-3 ha: 1,56

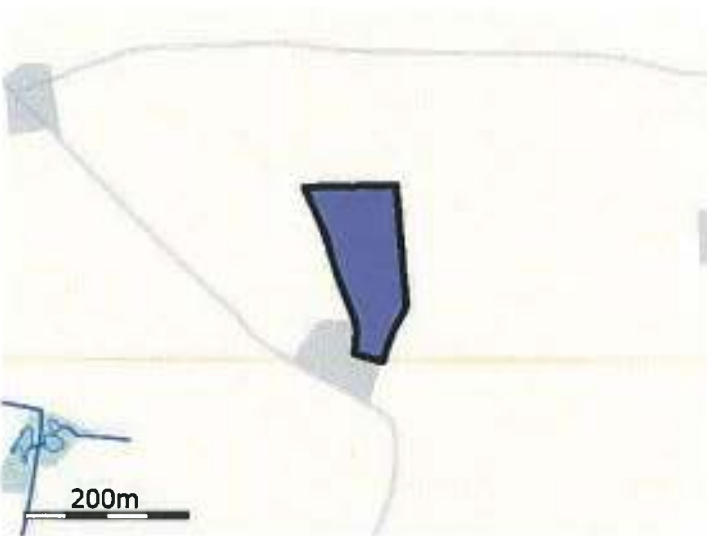
Navn: 17-0 ha: 5,68

Navn: 32-0 ha: 10,14

Navn: 33-0 ha: 13,53

Navn: 17-1 KSRK ha: 1,59

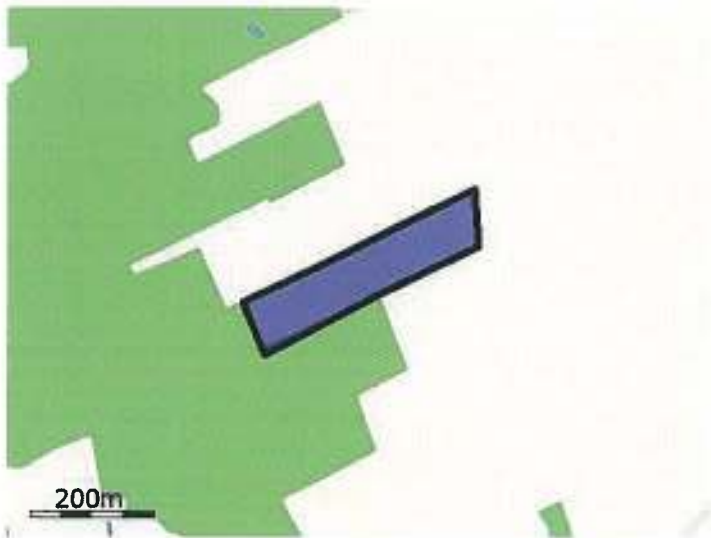
Navn: 34-0 ha: 10,09

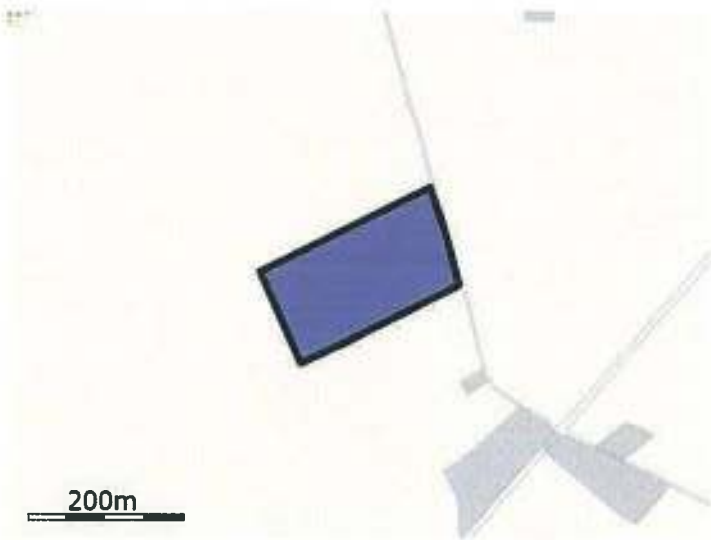
Navn: 18-0 KSRK ha: 3,60

Navn: 20-0 EK ha: 5,03

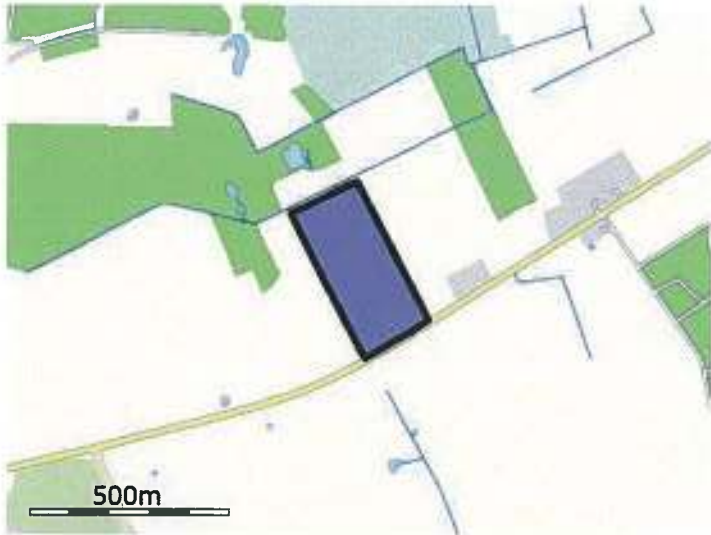
Navn: 2-2 ha: 3,44

Navn: 8-0 ha: 3,08

Navn: 30-0 ha: 6,82

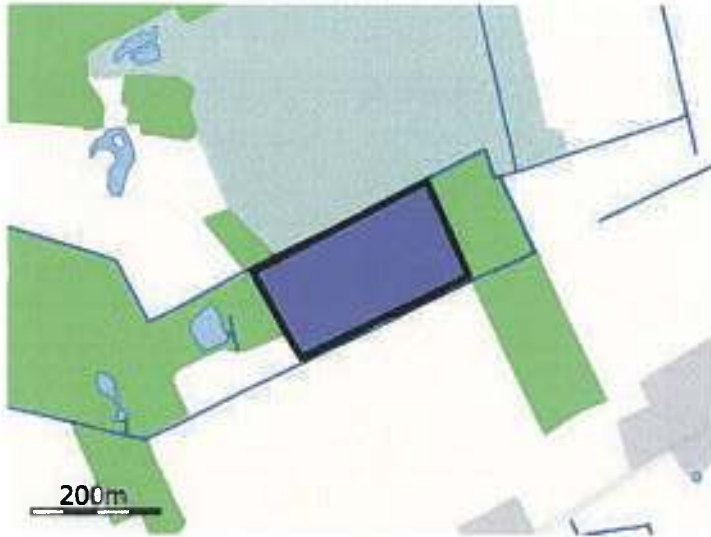
Navn: 29-2 ha: 7,46

Navn: 29-0 ha: 9,60

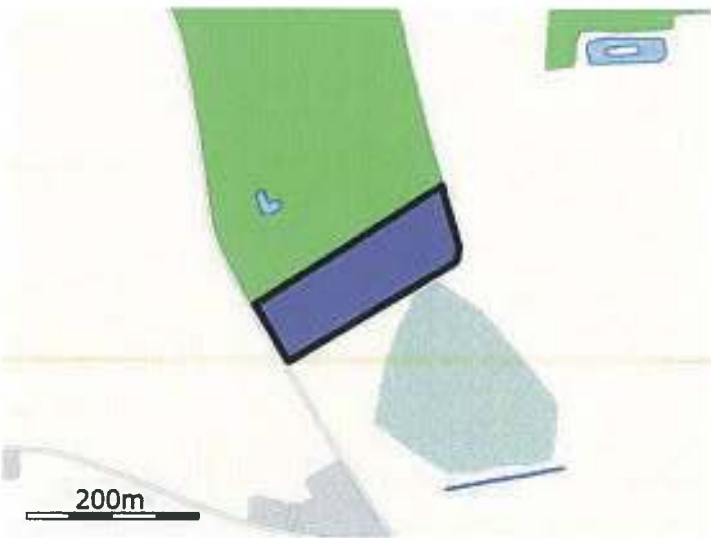
Navn: 28-0 ha: 6,46

Navn: 29-1 ha: 4,54

Navn: 22-0 EK ha: 5,13

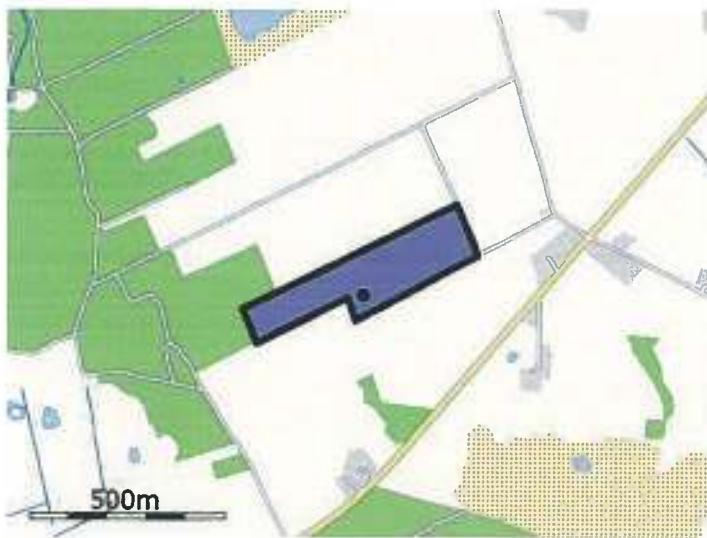

Navn: 40-1 AMBH ha: 1,94

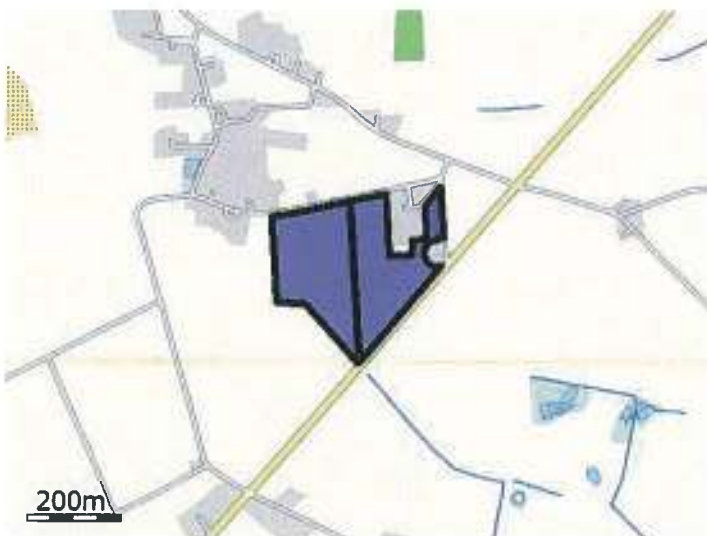

Navn: 35-0 CBD ha: 1,04

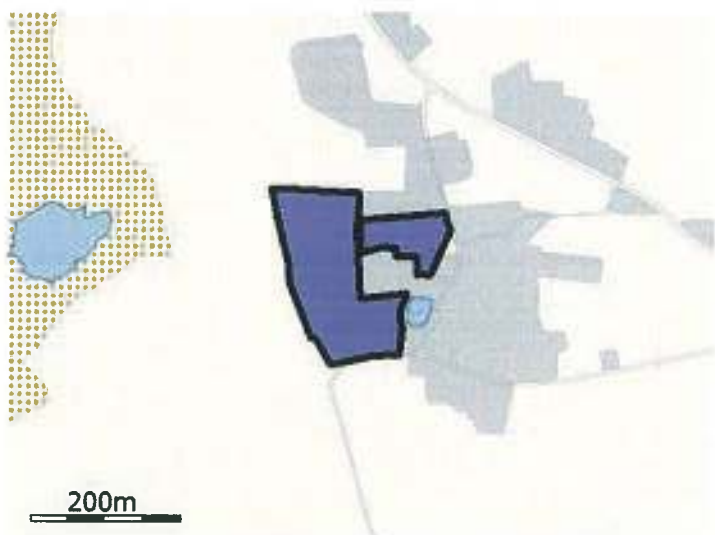
Navn: 1-0 ha: 7,53

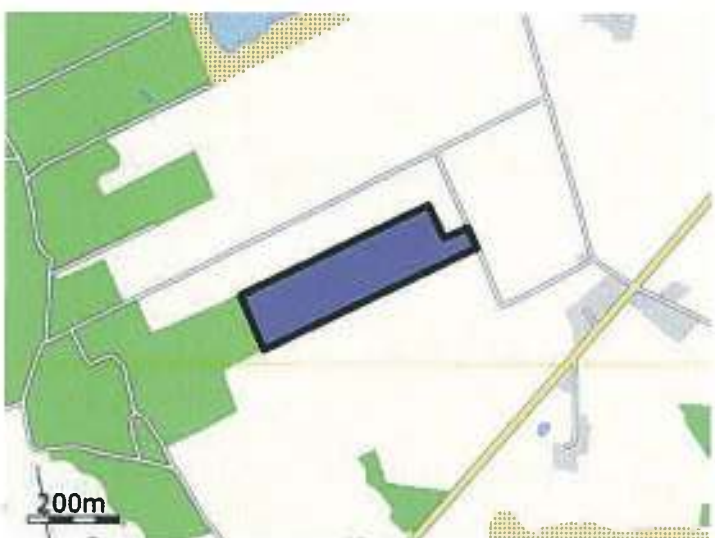
Navn: 4-0 ha: 7,68

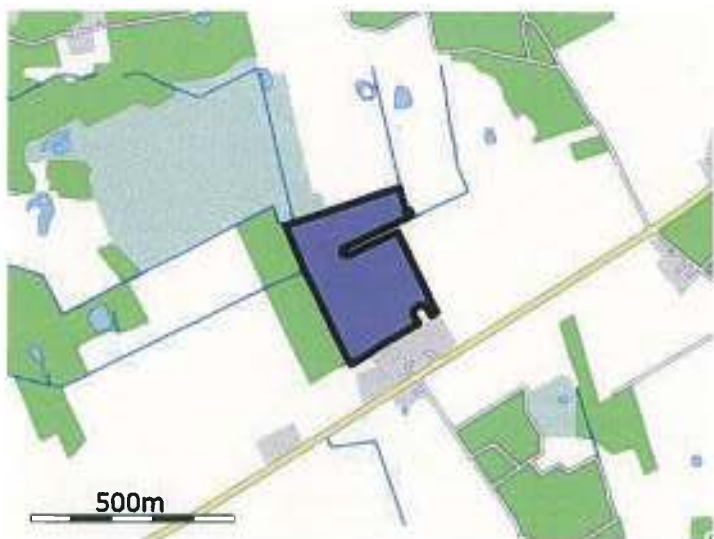
Navn: Ny 2013 CBD ha: 6,70

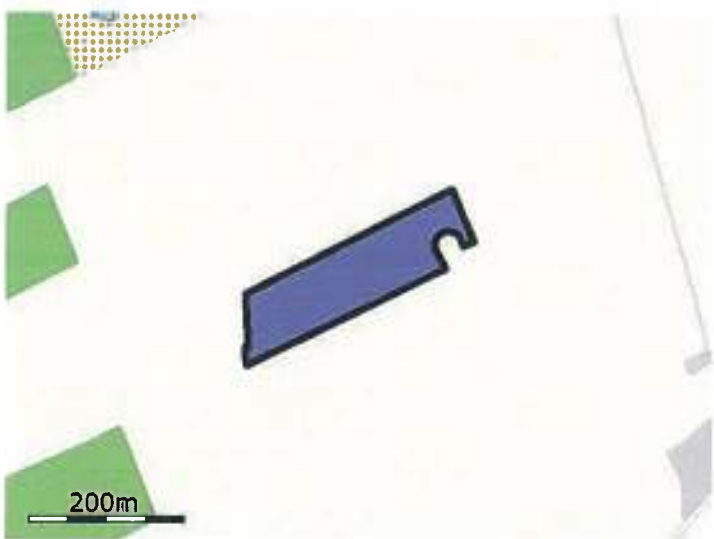
Navn: Ny 2014 ha: 3,06

Navn: 9-0 ha: 5,98

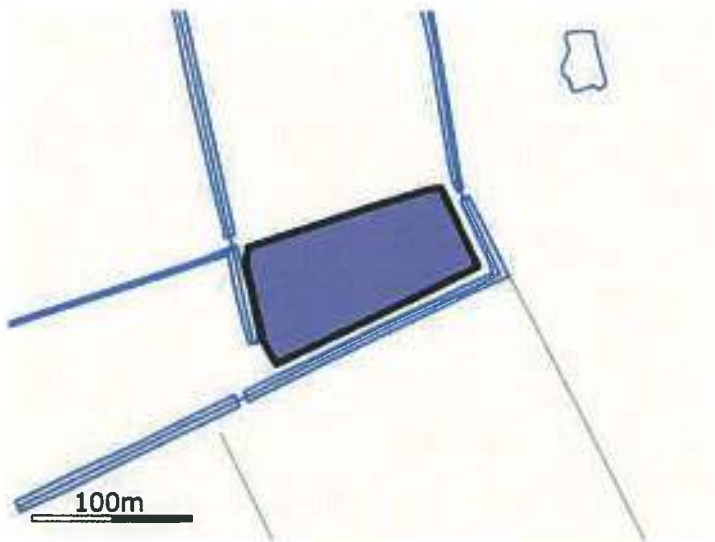
Navn: 28-1+4 ha: 8,51

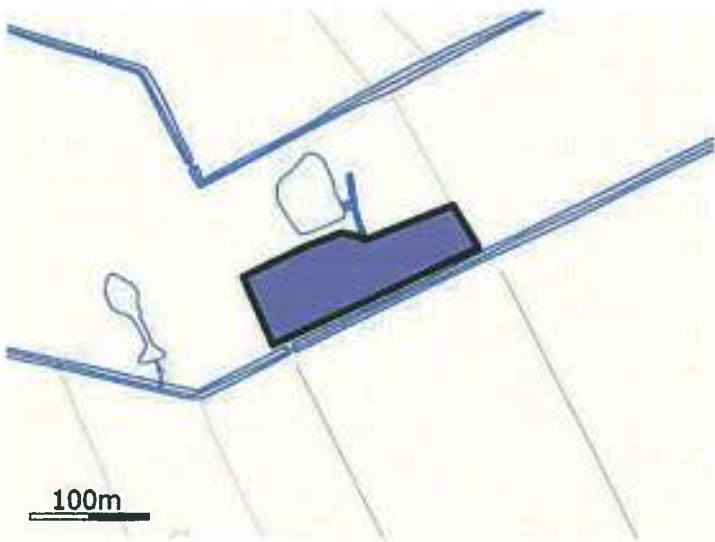
Navn: 2-0 ha: 2,50

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

Aftalearealer

Navn: 28-2 ha: 0,91

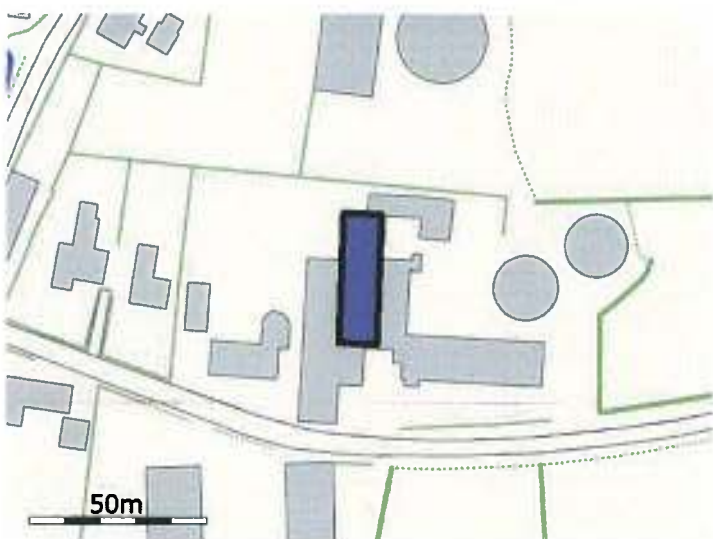

Navn: 29-3 ha: 1,02

Staldafsnit

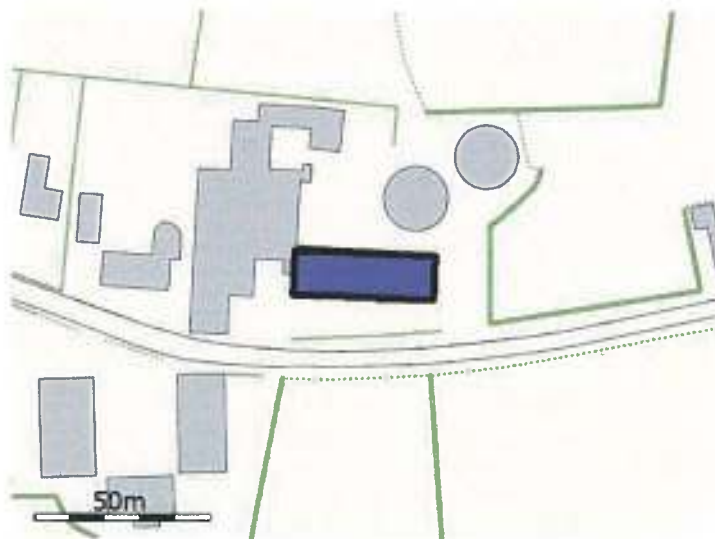
Navn: Stald med 70 poltestipladser

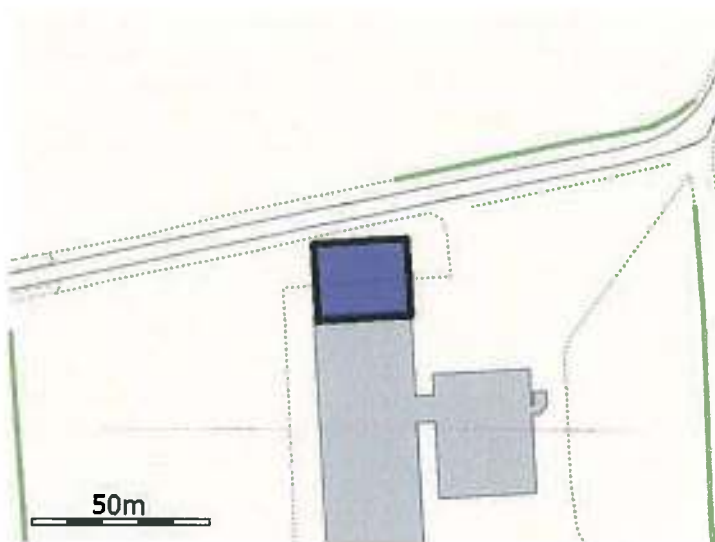
Navn: Stald med 360 poltestipladser

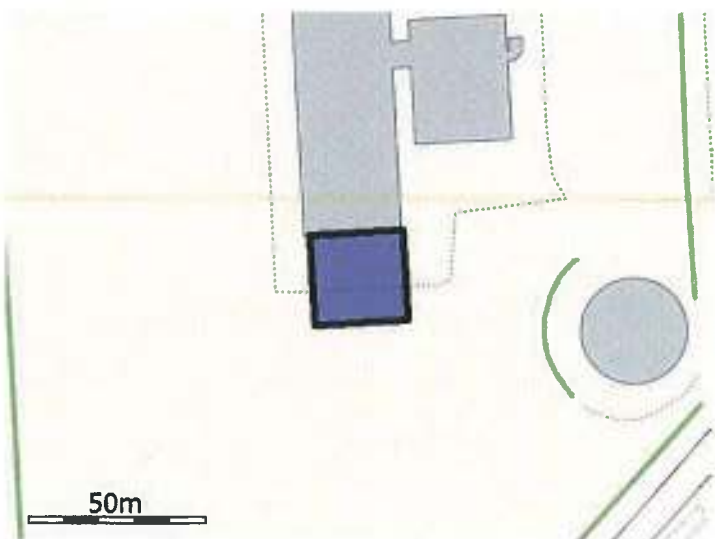
Navn: Stald med 48 + 96 poltestipladser

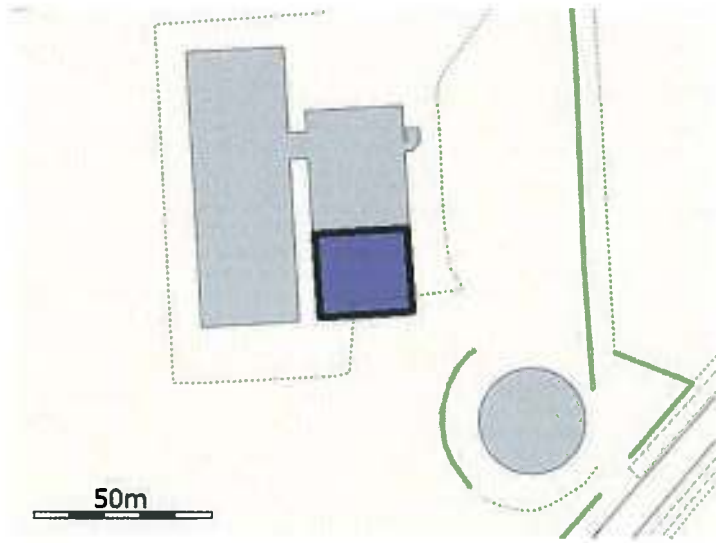
Navn: Stald med 222 poltestipladser

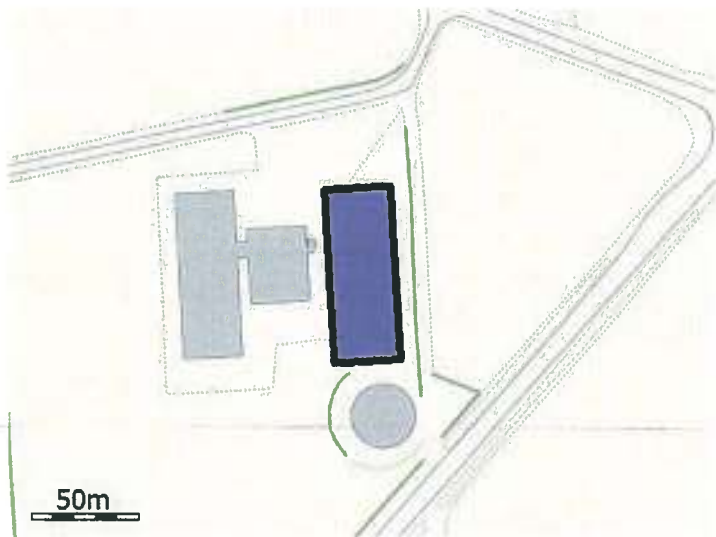
Navn: Tilbygning til farestald

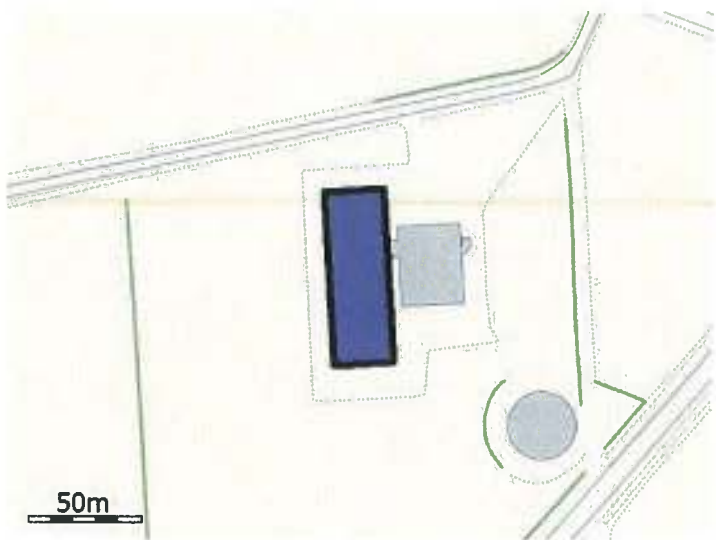
Navn: Tilbygning til drægtighedsstald

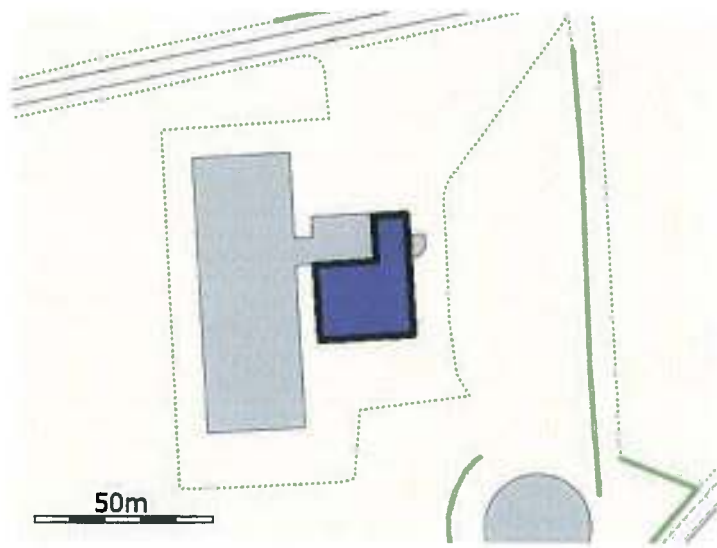
Navn: Tilbygning til klimastald

Navn: Ny poltestald

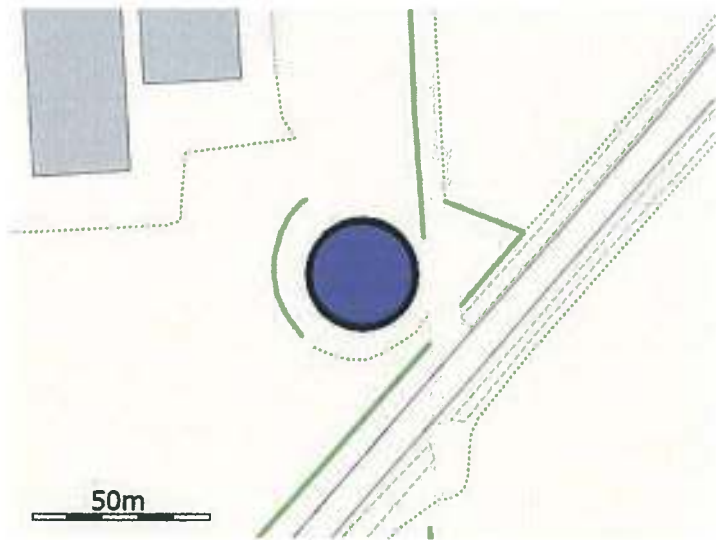
Navn: Eksisterende soanlæg

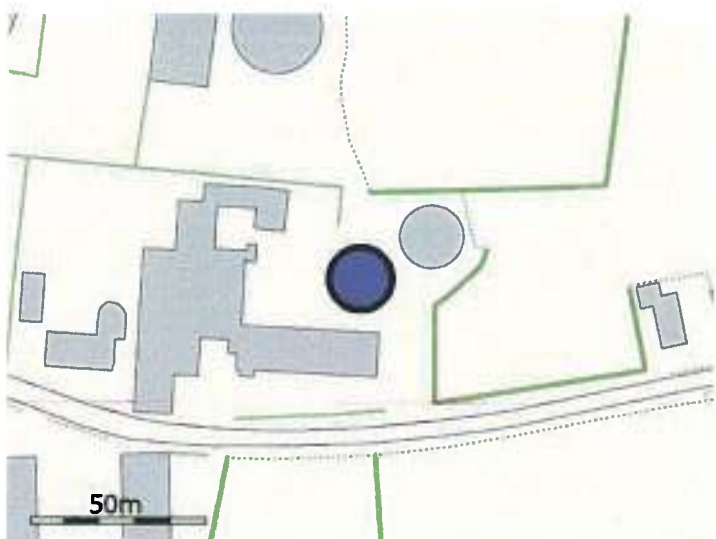
Navn: Eksisterende klimastald

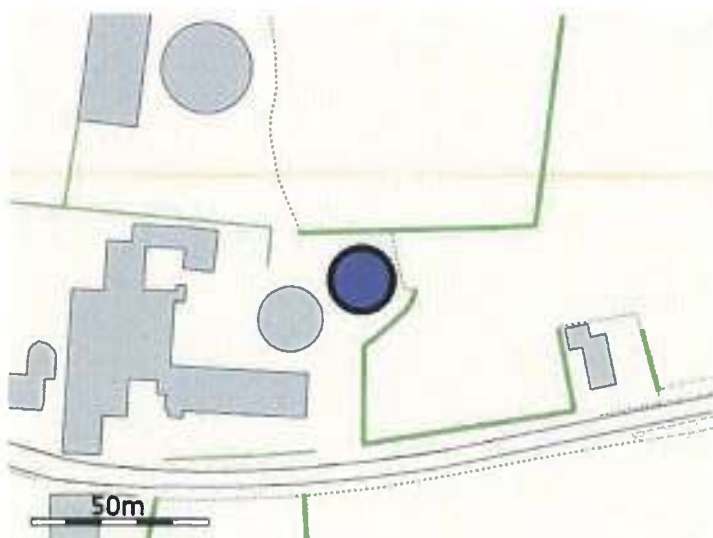
Opbevaringslager

Navn: Gyllebeholder ved soanlæg ca. 3.000 m³

Navn: Gyllebeholder 998 m³

Navn: Gyllebeholder 1.060 m³

Oplysningsskema til www.husdyrgodkendelse.dk version 3

Landmand: Charlotte Duus Christensen
Adresse: Bygaden 15
Telefon: 2178 4130
Mobil: 2178 4130

Ansøgningskema nr.: 48327

Indholdsfortegnelse

Formalia	3
Bilagsoversigt	5
Oplysninger om ejendommen	6
Lokalisering, ressourcer, management	6
Lokalisering og landskab.....	6
Generelle afstandskrav	8
Landskabelige hensyn	10
Energi	12
Energibesparende foranstaltninger	12
Vand	13
Vandbesparende foranstaltninger	13
Døde dyr.....	13
Affald	13
Management.....	14
Egenkontrol.....	15
Ansøgt anlæg – Ejendomme.....	16
Spildevandsmængde:	16
Spildevand tilledt gyllebeholder.....	17
Spildevand afledning.....	17
Transport	18
Risici	19
Støjklider.....	19
Beskrivelse af støjklider	19
Driftsperiode for støjklider	20
Tiltag mod støjklider	20
Skadedyr	20
Generel bekæmpelse af skadedyr	20
Fluegener	20
Rottebekæmpelse.....	20
Kemikalier.....	20
Pesticider og sprøjteudstyr.....	20
Oplag af olie og kemikalier.....	20
Ensilage og foderopbevaring	21
Diverse	21
Lysforhold	21
Foranstaltninger ved ophør af produktion.....	21
Rengøring desinficering	21
Overbrusning af svinestalde.....	21
Ventilationsoplysninger	22
Foderoplysninger	22
BAT vedr. fodring	22
Bedst tilgængelig staldteknik.....	23
Gødningsopbevaringsanlæg	26
Bedst tilgængelig opbevaringsteknik.....	27
Bedst tilgængelig udbringningsteknik.....	27
Arealer (ansøgt drift).....	28

Formalia

Ansøger:

Navn: Charlotte Duus Christensen
Adresse: Bygaden 15
Postnummer: 6340 Kruså
Telefon: 2178 4130
Mobiltelefon: 2178 4130
E-mail: mail@cduus.com

Konsulent:

Navn: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd
Adresse: Peberlyk 2
Postnummer: 6200 Aabenraa
Telefon: 7436 5043
Mobiltelefon: 6155 8262
E-mail: upa@landbosyd.dk

Kontaktperson på bedriften

Navn: Charlotte Duus Christensen
Adresse: Bygaden 15
Postnummer: 6340 Kruså
Telefon: 2178 4130
Mobiltelefon: 2178 4130
E-mail: mail@cduus.com

Bedriftoplysninger

Navn på bedriften: Hønsnapgaard
Adresse: Bygaden 15
Postnummer: 6340 Kruså
CVR-nummer: 21755974
P-nummer: 1005180694
Ejendomsnummer: 5800000204
CHR-nummer: 118200

Kort beskrivelse:

På Bygaden 15 og 30, 6430 Kruså ønskes den eksisterende produktion udvidet/ændret fra 400 årssøer, 9.200 smågrise til 30 kg og 4.500 polte 30-80 kg svarende til 206,30 DE til 750 årssøer med smågrise til 7,3 kg med produktion af 21.000 smågrise til 30 kg samt 1.968 polte/slagtesvin svarende 30-90 kg til 309,65 DE.

I forbindelse med udvidelsen/ændringen ændres/reduceres dyreholdet i eksisterende stalde på selve Bygade 15 og der etableres tilbygninger til det eksisterende soanlæg i form af tilbygning af ca. 570 m² farestald, ca. 670 m² drægtighedsstald og ca. 610 m² smågrisestald.

Ikke-teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Ansøgnings omfang og nuværende produktionstilladelse

På Bygaden 15 er det tilladte dyrehold på 4.500 polte 30-80 kg og 3 heste over 700 kg i de oprindelige bygninger på Bygaden 15 mens det tilladte dyrehold i de udflyttede stalde på 400 årssøer og 9.200 smågrise til 30 kg (Bygaden 30).

I forbindelse med udvidelsen/ændringen ændres/reduceres dyreholdet i eksisterende stalde på selve Bygade 15 og der etableres tilbygninger til det eksisterende soanlæg i form af tilbygning af ca. 570 m² farestald, ca. 670 m² drægtighedsstald og ca. 610 m² smågrisestald. Endvidere udvides/ændres til 750 årssøer med smågrise til 7,3 kg med produktion af 21.000 smågrise til 30 kg på Bygaden 30 samt 1.968 polte/slagtesvin 30-90 kg på Bygaden 15 svarende til i alt 309,65

DE. Den oprindelige ansøgte gyllebeholder er droppet, idet der i stedet etableres en ny gyllebeholder på Sønderborgvej 23. Der etableres en ny forbeholder på 70 m³, hvorfra det er planen, at biogasanlæg skal afhente gylle fra og levere gylle tilbage direkte i gyllebeholderen.

Tiltag for at opnå ammoniakreduktionskravet og BAT-ammoniakemissionsniveauerne

For at overholde det generelle ammoniakreduktionskrav og ammoniakemissionsniveauerne for BAT vil der blive etableret gyllekøling i de nye stalde (28,2 % effekt) samt foderkorrigeret for foder til smågrisene og poltene.

Lugt og afstandskrav

Lugtberegningen i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at afstandskravene for lugt er overholdt.

Lugt, støj og transport er de største potentielle gener for naboer. Da produktionen i staldene nærmest naboer reduceres i forbindelse med ændringerne/udvidelsen forventes det, at gener er uændrede eller reduceres. Antal transporter stiger med knap 19 %. Stigningen sker udelukkende i forhold til det udflyttede staldanlæg på Bygaden 30.

Arealforhold og natur

Nærmeste registrerede § 3 beskyttede sø ligger ca. 97 m nordvest for den vestligste stald ved de oprindelige bygninger på Bygaden 15. Nærmeste registrerede § 3 beskyttede område er en mose ca. 710 m nordøst for de udflyttede stalde.

Nærmeste kategori 1 natur er den beskyttede mose, Renmose, som ligger ca. 1,7 km sydvest for de udflyttede stalde syd for Kelstrup Plantage. Nærmeste Natura 2000 område (Rinkenæs skov, Dyrehaven og Rode skov) ligger ca. 6 km nordøst for de udflyttede stalde.

Til bedriften hører omkring knap 234 ha udbringningsareal, hvoraf de 63 ha er forpagtede. På arealerne udbringes maks. 327,3 DE og resten af husdyrgødningen afsættes til biogasanlæg.

Knap 36 ha ligger i nitratfølsomme indvindingsområder.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Ansøgningssystemet beregner at kravene til maksimalt fosforoverskud overholdes.

Der er beregnet krav til vægtet maksimal udvaskning på for arealer, idet der er arealer i både opland med stigende husdyrtryk (Lister Dyb) og opland med faldende husdyrtryk (Flensborg Fjord).

Da det er uvist hvilken udnyttelsesgrad forgasset gylle vil ende med at få, er der laves scenarieregninger for udnyttelsesgrader på hhv. 60 %, 65 % og 75 %. Beregningerne viser, at der skal etableres hhv. 19 %, 12 % eller 4 % ekstra efterafgrøder i de 3 situationer, for at leve op til beskyttelsesniveauerne for nitrat.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen vil overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser mv.

Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Det vurderes, at ansøger anvender BAT inden for:

- Vand og energi, da der bl.a. er drikkekopper, der anvendes i blødsætning af stalde inden vask, der etableres gyllekøling og evt. solenergianlæg på taget.
- Foder, da der bl.a. anvendes foder med et fosforindhold der er mindre end normen.
- Management, da der bl.a. laves mark- og gødningsplan, beredskabsplan osv.
- Staldindretning, da der bl.a. anvendes delvis fast gulv og gyllekøling med genindvinding af varme.

- Opbevaring af gødning, da der bl.a. anvendes gyllebeholdere som kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt og er overdækket med et naturligt flydelag.
- Udbringning af gødning, da der bl.a. ikke køres på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal og der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov.

0-alternativet og ophør af driften

Ansøgningen beskriver de miljømæssige konsekvenser af produktionen i forbindelse med ændringen/udvidelsen.

Ønsket om ændringen/udvidelsen er begrundet i at udvidelsen kan give synergi og indtjening til etablering af en poltestald (særskilt ansøgning). Ved større polteproduktion opnås en bedre afsætningsvare. Såfremt ansøgningerne ikke imødekommes, vil dyreholdet i de eksisterende bygninger inde i Hønsnap ikke blive reduceret.

Bilagsoversigt

Tekst til ansøgning
 Situationsplan
 Kort over bygninger
 Kort over lys, affald mv.
 Afløbsplan
 Beredskabsplan
 Kort over udbringningsarealer og gylletransportveje
 BAT-beregning
 Beregninger for gyllekøling
 Fuldmagt til at indsende ansøgning

Ansøgning om nedlæggelse af køleslanger til gyllekøling eftersendes

Starttidspunkt for byggeriet

01.04.2014

Sluttidspunkt for byggeriet

01.10.2014

Starttidspunkt for driften

01.10.2014

Beskrivelse af datoerne

Datoerne beskriver de forventede tidspunkter for tidligste opstart og afslutning af byggeri samt ibrugtagelse.

Oplysninger om biaktiviteter

Der foregår ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Oplysninger om ejendommen

Lokalisering, ressourcer, management

Lokalisering og landskab

Nærmeste nabobeboelser på ejendomme uden landbrugspligt er Hønsnapvej 31 og Bygaden 11. Nærmeste byzone er ved Holbøl. Bygaden 11 udløser samlet bebyggelse.

Offentlighedens adgang til landskabet vil ikke blive ændret i forbindelse med udvidelsen.

Med hensyn til placering i forhold til naboer, natur mv. se under punkterne "Generelle afstandskrav" og "Landskabelige hensyn".

Så vidt der er kendskab til, er nærmeste ejendom med husdyrproduktion på mere end 75 DE, en minkfarm på Nørrevej 45B, der ligger ca. 2 km syd for staldanlægget.

Bygningsbeskrivelse (ændringer i stalde er beskrevet under kolonnen Anvendelse):

Table 1:

Bygning	Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1 Stald	Ca. 224 m ²	8 m	30 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Staldafsnit ST-161211
2 Stald	Ca. 334 m ²	7 m	25 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Staldafsnit ST-161212
3 Stald	Ca. 206 m ²	7 m	25 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Staldafsnit ST-161213
4 Stald	Ca. 449 m ²	7 m	25 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Staldafsnit ST-161214
5 Lade og garage	Ca. 314 m ²	10 m	45 °	Hvidmalede lecablokke og gråt eternittag	Lade og garage
6 Maskinhus	Ca. 237 m ²	4 m	15 °	Hvide stålplader og gråt bliktag	Maskinhus
7 Container	Ca. 17 m ²	2,5 m	-	Hvid ståcontainer	Opbevaring af sprøjtemidler
8 Mellemgang	Ca. 30 m ²	3 m	15 °	Hvidmalede lecablokke og grå eternittag	Mellemgang
9 Vaskeplads	Ca. 460 m ²	-	-	Betonplads	Vaskeplads
10 Tidligere vaskeplads	Ca. 120 m ²	1 m	-	Beton	Tidligere vaskeplads
11 Silo 12 m ³	Ca. 7 m ²	10 m	-	Hvid glasfiber	Opbevaring af foder
12 Silo 3 m ³	Ca. 2 m ²	6 m	-	Hvid glasfiber	Opbevaring af foder
13 Forbeholder 99 m ³	-	-	-	Pladsstøbt beton under terræn	Forbeholder
14 Gyllebeholder	Ca. 270 m ²	2,5 m	-	Grå betonelementer	Opbevaring af

	1060 m ³					gylle
15	Gyllebeholder 998 m ³	Ca. 235 m ²	2,5 m	-	Grå betonelementer	Opbevaring af gylle
16	Stuehus	Ca. 218 m ²	8 m	45 °	Hvidmalet, pudsede mursten og stråtag	Stuehus
17	Garage	Ca. 49 m ²	5 m	30 °	Hvidmalet pudset mursten og eternittag	Garage
18	Lejet maskinhus på Bygaden 18	Ca. 340 m ²	8 m	25 °	Gule mursten med rødt ståltag	Maskinhus
20	Stald	Ca. 2.024 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Eksisterende sostald, staldafsnit ST-161219
21	Ny stald	Ca. 570 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Ny farestald, staldafsnit ST-161215
22	Ny stald	Ca. 670 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Ny drægtighedsstald, staldafsnit ST-161216
23	Stald	Ca. 927 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Eksisterende smågrisestald, staldafsnit ST-161220
24	Ny stald	Ca. 610 m ²	7 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Ny klimastald, staldafsnit ST-161217
25	Mellembygning	Ca. 45 m ²	6 m	20 °	Grå betonelementer /stålplader og gråt eternittag	Mellembygning
26	Gyllebeholder ca. 3.000 m ³	Ca. 740 m ²	2,5 m	-	Grå betonelementer	Opbevaring af gylle
27	Ny forbeholder på ca. 70 m ³	Ca. 20 m ²	0,3 m	-	Grå betonelementer	Opbevaring af gylle

Normalt afhentes handelsgødning direkte ved foderstoffirma i big bags. Hvis gødningen opbevares bliver big bags'ene stillet i aflåst maskinhuset på Bygaden 13 på fast gulv uden afløb. Maksimalt oplag vil være 50 tons.

Halm opbevares på Bygaden 18.

I forbindelse med tilbygningerne vil terrænet skulle fyldes op, så tilbygningerne kan komme til at ligge i niveau med de eksisterende udflyttede stalde. Der vil evt. kunne benyttes jord fra udgravningen ved den nye poltestald (særskilt ansøgning)

Belysningsforhold på facader

Placeringen af udendørs belysning kan ses på den medsendte situationsplan. Lys vil ikke kunne genere naboer pga. afstanden og placeringen af belysningen. Der er dels manuel tænd/sluk-belysning og dels automatisk tænd/sluk med timer og lysføler.

Afskærmende beplantningsbredde og træartsvalg

Rundt omkring de udflyttede stalde er der etableret levende hegn langs vest og sydsiden af stalde bestående af enkeltstående træer med buske ind imellem. Langs øst er der et levende

hegn ud mod vejen ned til gyllebeholderen og gyllebeholderen er omkranset af en zone på op til 10 m af diverse træer og buske. Langs nordsiden af staldanlægget og langs Bygaden er der enkeltstående træer. Efter tilbygningerne vil det hegn blive udbygget langs vest og et nyt hegn vil blive etableret mod syd. Der vil endvidere blive plantet nye enkeltstående træer nord for farestalden.

Generelle afstandskrav

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 6 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er endvidere ikke tilladt indenfor en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Tabel 2: Forbudszoner (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer):

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	ca. 2 km	Fra stalde på Bygaden 15 til byzone ved Holbøl	50 m
Sommerhusområde	ca. 2,7 km	Til sommerhusområde ved Kollund Østerskov	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	ca. 1 km	Fra udflyttet staldanlæg til fyldplads til forbrændingsprodukter ved Kollundbjerg (lokalplan 4/39)	50 m
Nabobeboelse (uanset om det er landbrug eller ej)	ca. 38 m	Fra poltestald ST-161211 til Bygaden 13 (ejet)	50 m

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 20 skal kommunen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller miljøgodkendelse sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra:

- samlet bebyggelse
- eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde
- lokalplanlagte områder i landzone (boligformål, blandet bolig og erhverv)

Derudover skal genekriterierne for lugt være overholdt.

Tabel 3: Genekriterier i forhold til lugt jf. beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk:

Nærmeste...	Model	Geneafstand*	Beskrivelse af punkt valgt i www.husdyrgodkendelse.dk	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	518 m	Til byzone ved Holbøl	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Samlet bebyggelse	Ny	303 m (korrigeret)	Samlet bebyggelse udløses af Bygaden 11	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægтет gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig (ikke landbrug, ikke ejet af driftsherren)	FMK	124 m (korrigeret)	Til Hønsnapvej 31	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægтет gennemsnitsafstand.

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde. Geneafstandene for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er reduceret, da flere stalde ligger mere end 1,2 gange geneafstanden fra ejendommen/zonegrænsen.

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres indenfor følgende afstande:

Tabel 4: Afstandene er målt fra nærmeste stald eller gyllebeholder:

Nærmeste....	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Naboskel	ca. 15 m	Fra tilbygningen til farestalden til matr. nr. 416 af Hønsnap, Holbøl (marken er forpagtet)	30 m
Beboelse på samme ejendom	ca. 4 m	Fra nærmeste staldhjørne på poltestald ST-161211 til stuehus	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	Kendes ikke, men må ligge meget længere end 25 m væk	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	ca. 275 m	Fra staldanlæg på Bygaden 15 til Hønsnap Vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	ca. 660 m	Fra ST-161216 til boring på Gårdbækvej 7 (DGU-arkivnr. 168.72)	25 m
Vandløb	ca. 600 m	Fra staldanlægget til det registrerede beskyttede vandløb mod nord	15 m
Dræn	> 15 m	Den nøjagtige placering af dræn kendes ikke. Såfremt der i forbindelse med byggeriet stødes på markdræn indenfor 15 m fra de nye stalde/den nye forbeholder, vil drænene blive lagt om i tætte PVC rør.	15 m
Sø	ca. 97 m	Fra poltestald ST-161211 til nærmeste registrerede beskyttede sø mod nordvest	15 m
Privat fællesvej	> 15 m	Der er ingen privat fællesvej i nærheden af ejendommen	15 m
*Offentlig vej	0 m	Fra tilbygning til farestald til vejskel til Bygaden (de første 5 m af vejmatrixen er græsabat)	15 m

Kilde: Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabasen (Geus).

Der ansøges om dispensation fra kravet om 15 m til offentlig vej og 30 m til naboskel. Tilbygningerne ønskes placeret som ansøgt, for at kunne få den mest effektive drift af anlægget og

dermed også det bedste opsyn med dyrene. Hvis afstandskravene skulle overholdes, ville man blive nødt til at adskille sektionerne, så der kommer to separate og fysisk adskilte stalde til farende søer mv. Dette vil være u hensigtsmæssigt i forhold til opsynet med dyrene. Flere adskilte bygninger, vil endvidere betyde, at dyrene skal flyttes længere, hvilket kan medføre stress. Det vurderes, at afstanden til vejen er uproblematisk med hensyn til udsyn pga. afstanden til tilkørslen til Bygaden fra Hønsnapvej. Med hensyn til afstand til skel er matr. nr. 416 af Hønsnap, Holbøl i forvejen forpagtet, og det er ikke oplagt, at marken skal benyttes til fx beboelse.

Landskabelige hensyn

Afstande til følsom natur (§ 7) samt afstande til andre natur- og kulturområder på bedrifternes arealer (Kilde Danmarks Miljøportal – både den gamle og den nye hjemmeside). OBS: når der herunder står arealerne, menes der ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser:

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor "Særligt næringsfattige naturarealer". Enkelte marker grænser op til udpegningen.

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor "Naturområder". Enkelte marker ligger helt eller delvis indenfor udpegningen.

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor "Naturområder". Enkelte marker ligger helt eller delvis indenfor udpegningen.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug som kategori 1 og 2 natur:

Nærmeste kategori 1 natur er den beskyttede mose, Renmose, som ligger ca. 1,7 km sydvest for de udflyttede stalde syd for Kelstrup Plantage. Nærmeste Natura 2000 område (Rinkenæs skov, Dyrehaven og Rode skov) ligger ca. 6 km nordøst for de udflyttede stalde.

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor udpegningerne, men en enkelt mark grænser op til Renmose.

Det nærmeste Marine EF-habitat- og fuglebeskyttelsesområde er Flensborg Fjord, der ligger knap 7,5 km øst for staldanlægget.

Områder med landskabelig værdi:

Bygningerne og stort set alle arealer ligger indenfor "Værdifulde landskaber".
Bygningerne og alle arealerne ligger udenfor "Værdifulde kystlandskaber".

Uforstyrrede landskaber:

Bygningerne og alle arealerne ligger udenfor udpegningen.

Områder med særlig geologisk værdi:

Bygningerne og alle arealerne ligger udenfor udpegningen "Skovtilplantning uønsket pga. Geologi".

Rekreative interesseområder:

Bygningerne og alle arealerne ligger udenfor udpegningerne "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til feriefritidsformål", "Planlagte arealer til feriefritidsformål", "Eksisterende byzone" og "Planlagte arealer til byformål".

Værdifulde kulturmiljøer:

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor udpegningen.

Kirkeomgivelser:

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor udpegningen "Kirkelandskaber".

Kystnærhedszonen:

Bygningerne ligger udenfor udpegningen, men en del af arealerne ligger indenfor udpegningen.

Lavbundsarealer:

Der er ingen bygninger indenfor "Lavbund og okker inkl. okkerklassificering", "VMPII lavbundsarealer" og "Øvrige lavbundsarealer".

En enkelt mark ligger indenfor "VMPII lavbundsarealer" og en del af arealerne ligger indenfor "Øvrige lavbundsarealer". Endvidere er der marker i lavbund Klasse III – Lav risiko for okkerudledning og Klasse IV – Ingen risiko for okkerudledning.

Skovrejsningsområder:

Der er ingen bygninger indenfor udpegningen. Enkelte marker ligger indenfor udpegningen.

Fredede områder:

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor "Fredede områder" og "Fredede områder forslag". I mark 27-0 er der registreret en dysse eller jættestue/langhøj.

Beskyttede naturarealer (§ 3):

Der er ingen bygninger indenfor områder med registrerede § 3 beskyttede vandløb, enge, heder, moser, overdrev, strandenge eller søer.

En del af markerne grænser op til enge, moser og sø.

En enkelt mark (mark 28-2) er udpeget som § 3 eng. Mark 29-3 er delvist udpeget som mose. Marken benyttes ikke til udbringningsareal og er derfor vist som "aftaleareal". Markerne kan fx afgræsses.

I midten af mark 29-0 er et areal på ca. 0,6 ha udpeget som eng. Dette må bero på en fejl. Arealet er et lavt område, hvor der i perioder har været så vådt, at det ikke har kunnet dyrkes optimalt. Overflyvningsfotos fra 1945-2012 tyder således heller ikke på, at arealet er vokset ind i en § 3 registrering.

En del af arealerne grænser endvidere op til "potentielt ammoniakfølsomme skove".

Strandbeskyttelseslinje:

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor udpegningen.

Kliffredningslinje:

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor udpegningen.

Skovbyggelinje:

Der er ingen bygninger indenfor udpegningen. En del af markerne ligger indenfor udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinje:

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor udpegningen.

Kirkebeskyttelseslinje:

Der er ingen bygninger eller arealer indenfor "Kirkebyggelinjen".

Fortidsmindebeskyttelseslinje:

Der er ingen bygninger indenfor udpegningen. Omkring den registrerede dysse/jættestue/langhøj er der en beskyttelseslinje.

Beskyttede sten- og jorddiger:

Der er ingen beskyttede sten- og jorddiger, der grænser op til bygningerne. En del af markerne grænser op til sten- og jorddiger. Driften af arealerne ændres ikke.

Energi

Samlet energiforbrug i nudrift (oplyst af ansøger) og efter ansøgningen (skønnede mængder):

Tabel 5:

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El	ca. 310.000 kWh	ca. 500.000 kWh
Fyringsolie	ca. 15.000 l	ca. 1.000 l*
Naturgas	ca. 5.000 m ³	ca. 5.000 m ³

* Det forventes, at opvarmningen primært kan ske vha. varmegenindvinding fra gyllekøling. Der kan dog muligvis forekomme meget kolde perioder, hvor der bliver behov for at supplere med varme fra halmfyret, hvorfor der er vist et forbrug på ca. 1.000 l fyringsolie efter udvidelsen.

Elforbruget dækker ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg og øvrige elektriske maskiner. I ansøgt drift er der desuden elforbrug til drift af gyllekølingsanlægget.

Ifølge Håndbog i svinehold 2008 er elforbruget ca. 380 kWh pr. årssø og ca. 11 kWh pr. slagtesvin. Der er dog ikke angivet tal for smågrise.

Energibesparende foranstaltninger

I de eksisterende stalde er der undertryksventilation, som automatisk op- eller nedjusteres efter behov. Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler. Der er temperaturstyring, alarmer mv. på alle ventilationsanlæggene.

I smågrisestaldene er der sænkehuler til smågrisene, hvorved rumvarmen generelt kan reduceres.

Lyset i staldene slukkes om natten og der vil blive opsat lavenergilysstofrør i staldene, når de gamle armaturer skal skiftes.

Lyset i fare- og klimastalde er normalt tændt ved arbejde i staldene og derudover er der vågelys fra kl. ca. 6-22. Lyset i løbeafdelingen er 6-23. I drægtighedsstaldene er der vågelys døgnet rundt + fuld belysning ved arbejde i staldene. I poltestaldene er der lys tændt i forbindelse med fodring og andet arbejde. Al vågelys er timerstyret.

De nye stalde vil blive etableret med gyllekøling, og varmen vil blive genanvendt til opvarmning af stalde og forrum mv.

Det forventes, at der også vil blive etableret undertryksventilation i den nye stald, som automatisk op- eller nedjusteres efter behov.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af

ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation samt gyllekøling).

Det planlægges endvidere at investere i et solenergianlæg – evt. på taget af de nye stalde samt på en af bygningerne på Bygaden 15.

Vand

Skønnede forbrugsmængder er beregnet ud fra Håndbog for svinehold 2008 udgivet af Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret

Tabel 6:

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand, vaskvand, vand til overbrusning mv.	ca. 6.000 m ³	ca. 8.150 m ³
Rengøring af maskiner	ca. 10 m ³	ca. 10 m ³
Sprøjtning	ca. 100 m ³	ca. 100 m ³
I alt	ca. 6.110 m ³	ca. 8.260 m ³

Ejendommen forsynes med vand fra Holbøl Vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnås vha. drikkekopper/ trug, hvor spild opsamles. Der er drikkekopper/ trug i alle stalde. Alle staldene sættes i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og staldene vaskes med højtryksrensere, hvilket også er vandbesparende.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil eventuelle lækager blive opdaget og repareret med det samme.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af iblødsætningsanlæg, vask med højtryksrensere og brug af drikkekopper).

Døde dyr

Døde dyr placeres ved stalde (se kortbilag). Forud for afhentning lægges de ud til afhentningsplads ved gyllebeholderen på Bygaden 30. Smågrisene opbevares i plastcontainere større enkelt dyr og søer dækkes med kadaverkap. Enkelt dyr lægges på spalter hævet over jorden. DAKA afhenter ca. to gange om ugen. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon.

I 2011/2012 er der leveret 43 søer, 55 slagtesvin og 72 containere til DAKA.

Efter udvidelsen/ændringen forventes antallet af døde søer og smågrise at stige, mens antallet af døde slagtesvin vil falde.

Affald

Skønnede årlige mængder affald for Bygaden 15 og 30 samt ny poltestald på Gårdbækvej:

Tabel 7:

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikaleaffald:						
Pesticider	Kemikalierum	Alt bruges		-	20.01.19	05.12
Spraydåser	I tønder på gangen i stalde	Selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	ca. 500 stk.	15.01.10	23.00
Medicin	I køleskab	Alt bruges		-	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Samles på Bygaden 30 i mellembygning	Selv	Apotek	1 boks	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Samles på Bygaden 30 i mellembygning	Selv	Kendes ikke	ca. 200 stk.	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	I container	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	Kendes ikke	ca. 500 kg	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	I container	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	Kendes ikke	ca. 200 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer	I foderlade på Bygaden 30	Selv	Kendes ikke	ca. 50 stk.	20.01.21	79.00
Jern og metal	I maskinhus på Bygaden 18	Kværs autoophug	Kværs autoophug	0-10 tons	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og olietanke	I maskinhus på Bygaden 18	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	Kendes ikke	ca. 2 stk.	15 01 04	
Tomme medicinglas		Selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	ca. 2.000 stk.	15.01.07	51.00
Diverse brændbart	I foderladen på Bygaden 30	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	Kendes ikke	26 x 800 l	Afhængig af indhold	19.00

Der opbevares ikke spildolie, olie- og brændstoffiltre og blyakkumulatorer, idet maskiner serviceres på værksted eller mekanikeren tager affald med retur.

Management

BAT indenfor management / godt landmandsskab er i BREF (referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber for både brug af handelsgødning og husdyrgødning.

Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Der føres ikke løbende journal over energiforbrug, men energiforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Der er blevet udarbejdet en energirapport. anbefalingerne heri vil blive fulgt op løbende.

Ved udbringning af husdyrgødning vises der så vidt muligt hensyn til omkringboende ved at tage højde for vindretning, tæt beboede områder mm.

Der er udarbejdet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der er lavet APV på ejendommen.

Der er ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser i arbejdstiden, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere. Der er pt. 6 ansatte på bedriften.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management

Egenkontrol

- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholder.
- Der registreres dyr i CHR.
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA, antal og vægt af dyr sendt til slagting.
- Der føres E-kontrol.
- Før pumpning af gylle fra forbeholder tjekkes først om der er plads.
- Gyllepumpning overvåges.
- Der føres journal over medicinforbrug.
- Der gennemføres årligt kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør.
- Pulverslukkere kontrolleres årligt.
- I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) findes i regnskabet
- Der udarbejdes mark/ gødningsplaner

Forslag til vilkår i forbindelse med drift af gyllekølingsanlæg:

1. Gyllekanalerne i staldafsnit ST-161215 og ST-161217 i alt 316 m² med træk og slip og ST-161216 i alt 394 m² med linespil skal være forsynet med et gyllekølingsanlæg. Anlægget skal køle med en effekt på minimum 25,1 W/m² for at opnå en ammoniakreduktion på 28,2 %. Den årlige køleeffekt skal være på mindst 156.195 kWh. Samlet skal køleeffekten være på mindst 17,8 kW på staldanlægget. Varmepumpens kapacitet skal dimensioneres herudfra.

2. Inden ibrugtagning skal der indsendes en beregning for antal varmepumper og kapacitet samt deres nødvendige driftstid (timer pr. år) for at opnå en ammoniakemissionsprocent på 28,2 %. Varmepumperne skal være forsynet med timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjournal og forevises myndighederne på forlangende.

3. Der skal monteres en typegodkendt elmåler, der måler varmepumpens elforbrug. Elmåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der som minimum registrerer måneds- og årsforbruget af strøm målt i kWh. Disse data opbevares i minimum 5 år.

4. Køleanlægget skal være forsynet med trykovervågningsystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage på varmeoptageren stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstartes automatisk.

5. Der skal udføres en årlig service på anlægget. Denne service skal udføres af en installatør med køleautorisation. Anlægget skal i øvrigt vedligeholdes ifølge fabrikantens anvisninger.

Forslag til vilkår for fodring:

Maksimal kg P ab dyr for smågrise:

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0049 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = ((30 \text{ kg} - 7,3 \text{ kg}) \times 1,96 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 5,21 \text{ fosfor pr. FEsv}/1000) - ((30 \text{ kg} - 7,3 \text{ kg}) \times 0,0049 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = 0,1206 \text{ kg P ab dyr}$
Svarende til i alt 2.532,04 kg P for 21.000 smågrise 7,3-30 kg

Maksimal kg P ab dyr for polte:

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = ((90 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,67 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 4,58 \text{ fosfor pr. FEsv}/1000) - ((90 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = 0,4037 \text{ kg P ab dyr}$
Svarende til 794,51 kg P for 1.968 polte 30-90 kg

Maksimal kg N ab dyr for polte:

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = ((90 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,67 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 147,4 \text{ g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((90 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst}) = 2,0022 \text{ kg N ab dyr}$
Svarende til 3.940,24 kg N for 1.968 polte 30-90 kg

Det forventes, at der vil være fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg P og N ab dyr ikke overstiges.

For kg N og kg P ab dyr fra årssøer og for kg N ab dyr fra smågrise forventes det, at der ikke bliver stillet fodervilkår.

Ansøger har herudover ingen yderligere forslag til egenkontrol. Så vidt muligt vil det gerne undgås, at skulle føre udførlige driftsjournaler, da der ikke bruges flere end de nødvendige ressourcer i form af råvarer, hjælpestoffer, energi osv.

Ansøger vi derfor gerne i dialog med kommunen om, hvilke typer egenkontrol der er behov for at foretage med skriftlige registreringer og hvilke der kan foretages uden skriftlige registreringer.

Ansøgt anlæg – Ejendomme

Spildevandsmængde:

Tabel 8:

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	ca. 908 m ³	ca. 1.175 m ³	Gyllebeholder	Ingen

Vaskevand fra vaskeplads	ca. 10 m ³	ca. 10 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Regnvand fra vaskeplads (ca. 460 m ²)	ca. 368 m ³	ca. 368 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stald	ca. 20 m ³	ca. 20 m ³	Septiktank – og videre til nedslivningsanlæg	Bundfældning
Sanitært spildevand fra stuehus	ca. 200 m ³	ca. 200 m ³	Offentligt kloaksystem	Rensningsanlæg
Tagvand	ca. 5.000 m ³	ca. 6.300 m ³	Dræn	Ingen

Mængden af tagvand er skønnet ud fra grundareal x 0,8 m³/m².

Spildevand tilledt gyllebeholder

Jf. normtal 2012 som Aabenraa Kommune forlanger kapacitetsberegninger skal laves efter er der ca. 6,5 m³ gylle/årssø (beregnet som worst case med alle dyr i løbe- og drægtighedsstalde løse med 4,78 m³ gylle pr. sø, selv om der er individuel opstaldning i løbeafdeling, og 1,72 m³ gylle pr. sø i farestald). For smågrise er der ca. 0,124 m³ gylle/gris 7,3-30 kg. For slagtesvin/polte er der 0,299 m³ gylle/dyr 30-80 kg og 0,372 m³ gylle/dyr 30-90 kg (beregnet worst case efter mængden ved drænet gulv og spalter). Det er ikke angivet, hvor meget vaskevand og drikkevandsspild, der er inkluderet i normtal 2012, men det antages, at det stadig er 340 l vaskevand pr. sø, 20 l vaskevand pr. dyr og 15 l drikkevandsspild pr. smågrise og 25 l vaskevand pr. dyr og 75 l drikkevandsspild pr. slagtesvin

Kapacitetsberegning (nudrift):

400 årssøer x 6,5 m³ = 2.600 m³

9.200 smågrise 7,3-30 kg x 0,124 m³ = 1.138 m³

4.500 slagtesvin/polte 30-80 kg x 0,299 m³ = 1.347 m³

Ekstra vand jf. tabel 8 = 368 m³

I alt 5.453 m³

Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere er på 5.058 m³.

Der er altså en opbevaringskapacitet på ca. 11,1 måneder i nudrift i gyllebeholdere alene.

Kapacitetsberegning (ansøgt drift):

750 årssøer x 6,5 = 4.875 m³

21.000 smågrise 7,3-30 kg x 0,124 m³ = 2.598 m³

1.968 slagtesvin/polte 30-90 kg x 0,372 m³ = 732 m³

Ekstra vand jf. tabel 8 = 368 m³

I alt 8.573 m³

Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere: 5.058 m³

Der indgås 5-årig opbevaringsaftale for opbevaring af gylle i gyllebeholderen på Sønderborgvej 23 på 2.200 m³.

Der er altså ca. 10,2 måneders opbevaringskapacitet i ansøgt drift i gyllebeholdere alene i forhold til normtal for gylleproduktion.

Se endvidere punktet "Spildevandsmængde".

Spildevand afledning

Ansøger har ønsket fortsat at aflede tagvand fra staldene gennem rørledning til grøft langs hovedvej 8.

Spildevandsudledningen fra stuehuset sker fortsat gennem offentligt kloaksystem og sanitært spildevand fra staldanlægget på Bygaden 30 sker fortsat gennem septiktank og nedslivningsanlæg. Mængderne forventes ikke at ændre sig væsentligt.

Se punktet "Spildevandsmængde".

Transport

Beskrivelse af transport

Det meste af transporten sker direkte fra hovedvejen og ind ad Bygaden, hvorved naboer bliver generet mindst muligt.

Tabel 9:

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Foder (lastbil)	ca. 52	ca. 78
Fyringsolie (lastbil)	ca. 8	ca. 1
Diesellole til Bygaden 18 (lastbil)	ca. 10	ca. 10
Afhentning af smågrise (traktor og vogn)	ca. 208	ca. 312
Afhentning af polte (lastbil)	ca. 104	ca. 25
Levering af slagtesøer (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 104	ca. 104
Diverse sækkevarer (såsæd/ savsmuld mv.) (lastbil)	ca. 50	ca. 50
Gyllekørsel (traktor og vogn samt lastbil i ansøgt drift)	ca. 218	ca. 322
Maksimalt i alt	ca. 806	ca. 954

Der anvendes 25 tons gyllevogn med læssekran.

Det forventes at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Antallet af transportere er skønnede.

Se kørselsruter for husdyrgødning på bilag med arealer.

Der vil normalt blive kørt ud dels i april/maj måned og dels i august måned.

Hvorvidt f.eks. fodertransport og dyretransporter passerer tæt bebyggede områder, afhænger af den rute som hhv. foderfirma / chauffør vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Omfanget af kørsel i forbindelse med transport af dyr og levering af diverse råvarer stiger samlet set i forbindelse med udvidelsen med knap 19 %. Der vil i tilfælde, hvor det er muligt medtages større mængder pr. kørsel f.eks. foder.

Størstedelen af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 18), mens der i forbindelse med udbringning af gylle vil kunne foregå transportere i aftentimerne.

Alt i alt skønnes det, at de ekstra transportere ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Se også beredskabsplanen.

Der er som sådan ikke lavet særlige foranstaltninger til at imødegå driftsforstyrrelser og uheld, men anlægget er indrettet på en måde, der bevirker at risikoen for at driftsforstyrrelser og uheld minimeres.

Der er både kanaler med træk og slipsystem og kanaler med linespil i staldanlægget. Begge forbeholdere ligger højere end gyllekanalerne så overløb fra dem vil ikke kunne ske. To af gyllebeholderne er uden fastmonterede pumper, så udslip herfra vil kun finde sted, hvis beholderne kolliderer. I så fald vil gyllen løbe ud på de omkringliggende marker for til sidst at samles i nærliggende lavninger beliggende nord/ nordøst og sydvest for gyllebeholderen på Bygaden 30 og nordnordvest for gyllebeholderen på Bygaden 15. Gyllebeholderen på 1.060 m³ har fast pumpeudstyr. Udstyret benyttes ikke længere, og vil blive fastlåst hen over gyllebeholderen, så der ikke er risiko for uheld. Der er installeret gyllealarm på gyllebeholderen på Bygaden 30. Ingen af gyllebeholderne har omfangsdræn. Tænd/sluk-knap til pumper til overpumpning af gylle til gyllebeholdere sidder ved forbeholderne. Pumpning overvåges.

Der anvendes gyllevogn med læssekran, hvilket minimerer risikoen for spild i forbindelse med fyldning af gyllevogn.

I forbindelse med fx sygdomsudbrud med efterfølgende restriktioner over for svineflytninger eller slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af dieselolie forventes at være meget lille. Tankningen sker på fast gulv inde i maskinhuset på Bygaden 18. Der forefindes dog altid sand eller andet materiale på ejendommen til opsamling/opdæmning af evt. spild.

Minimering af risiko for uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Minimering af gene ved uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder

Tabel 10:

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På stald tagene	Hele døgnet
Fodringsanlæg	I foderrummet	ca. 20 timer/ døgn
Kompressor til vådfodringsanlæg	I foderrummet	2 min hver anden time

Der forventes ikke støjgener udenfor ejendommens arealer. Den eneste støj der forventes måske at ville kunne høres ved naboer, vil være ventilationen på dage med helt stille vejr.

Driftsperiode for støjkilder

Se "Beskrivelse af støjkilder".

Tiltag mod støjkilder

Der er ikke foretaget særlige tiltag for at dæmpe støjkilder. Dette er ikke skønnet nødvendigt grundet anlæggets placering fra naboer og arten af støjkilderne.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Se under punkterne "Fluegener" og "Rottebekæmpelse".

Fluegener

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer, idet der indsættes rovfluelarver i gyllekanalerne ca. 1 gang om måneden i sommerhalvåret.

Rottebekæmpelse

Både Bygaden 15 og 30 er tilmeldt rottebekæmpelsesordning ved Mortalin, der tilser rottekasser 6 gange årligt. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig, og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Der oplagres kemikalier på ejendommen i et dertil indrettet kemikalie rum med fast gulv og intet gulvafløb. Påfyldning af sprøjtemidler sker på vaskepladsen, mens rengøring af sprøjteudstyret sker på markerne med vand fra rentvandstank på sprøjten. Rengøringsvandet udsprøjtes på marken med sprøjteudstyret.

Oplag af olie og kemikalier

Tabel 11:

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Fyringsolietank på Bygaden 30	1.800 l	2002	012541	51-5323
Dieselolietank på Bygaden 18	1.225 l	2004	02R1838	55-5820
Dieselolietank på Bygaden 18	1.500 l	2006	CR926	55-3820

Olietankene står på fast bund og der er ingen gulvafløb.

Tabel 12:

Type	Opbevaringssted	Maksimalt oplagret mængde
Pesticider	I aflåst container placeret ved maskinhuset på Bygaden 15	400 l
Vaskemidler (f.eks. vaske-/rengørings-	I foderladen på Bygaden 30 og på Bygaden 15	150 l

/desinfektionsmidler)		
Smøreolie og fedtprodukter	Aflåst maskinhus på Bygaden 18	100 l olie og 3kg fedt
Handelsgødning	Aflåst maskinhus på Bygaden 18 og på Sønderborgvej 23 (Pilegård)	maks. 25 tons hvert sted
Medicin	I køleskabe i mellemgangen på Bygaden 30 og i foderladen på Bygaden 15	10.000 ml vaccine 10.000 ml medicin 50 l + 5 kg

Ensilage og foderopbevaring

Udendørs siloer:

1 stk. ca. 5 tons silo, ca. 5-6 m høj i og 1 stk. ca. 10 tons silo, ca. 7-8 m høj på Bygade 15. Begge siloer er gulligbrune og af glasfiber.

På Bygaden 30 er der 4 siloer inde i foderladen på henholdsvis ca. 4, 10 17 og 17 tons. Derudover opbevares også bigbags med smågrisepiller.

Indblæsning af foder kan medføre støv. Der monteret støvcykloner på de indendørs siloer, men ikke de udendørs.

Der forventes dog ingen støvgener udenfor ejendommens egne arealer. I forbindelse med høst og indkørsel af halm kan der forekomme ophvirvling af støv.

Diverse

Lysforhold

Placeringen af den udendørs belysning kan ses på situationsplanen. Det forventes, at der opsættes lys i gavljenden på den nye farestald. Med afstanden fra bygningerne til nærmeste nabo forventes belysningen ikke at medføre gener.

I forbindelse med høst kan det forekomme, at maskinerne kører med lys, hvis der høstes om natten.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent - ellers vil anlægget blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

Unødvendige olietanke vil blive sløjfet.

Rengøring desinficering

Der bruges desinfektionsmidler. I farestalde, klimastalde og poltestalde tågedesinficeres der. Løbeafdelingen vaskes løbende efter behov, når stier er tømt efter flytning. Fare-, polte- og klimastalde vaskes efter hvert hold dyr.

Overbrusning af svinestalde

Der er/bliver etableret overbrusning i staldene i overensstemmelse med de dyrevelfærdsmæssige krav – dvs. i samtlige stalde undtagen farestaldene. Overbrusningsanlæggene benyttes til køling af dyrene.

Ventilationsoplysninger

Tabel 13:

Staldafsnit nr.	Ventilationstype	Maksimal ventilation i m ³ /h	Antal afkast	Afkasthøjde
ST-161211	Undertryk med vægventiler	*	2 ud	ca. 0,7 m over kip
ST-161212	Undertryk med vægventiler	*	3 ud	ca. 0,7 m over kip
ST-161213	Undertryk med vægventiler	*	4 ud	ca. 0,7 m over tagflade
ST-161214	Ligetryk	*	6 ud	ca. 0,7 m over kip
ST-161215	Forventet diffus undertryk	**	4**	ca. 0,7 m over tagflade/kip
ST-161216	Forventet diffus undertryk	**	2**	ca. 0,7 m over tagflade/kip
ST-161217	Forventet diffus undertryk	**	7**	ca. 0,7 m over tagflade/kip
ST-161219	Diffus undertryk	*	8 ud	ca. 0,7 m over tagflade/kip
ST-161220	Diffus undertryk	*	7 ud	ca. 0,7 m over tagflade/kip

* Det har ikke umiddelbart været muligt at finde oplysninger om ventilationskapacitet. Ventilatorer har typisk en ydelse fra ca. 8.000-14.000 m³ pr. time.

** Ventilationsbehovet for de nye stalde er endnu ikke beregnet, hvorfor maksimal ventilation i m³ pr. time ikke er oplyst. Antal afkast er det forventede antal, men det endelige antal kan blive et andet.

Foderoplysninger

Se afsnittet "Ensilage og foderopbevaring"

BAT vedr. fodring

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normalt.

Som beskrevet under "BAT for fosfor" og "Egenkontrol" er der behov for at korrigere på fosforet i foderet til smågrisene og poltene. I ansøgt drift indtastes der derfor, at der maksimalt må benyttes 5,21 g P pr. FE for smågrise og maksimalt 2,67 FEsV pr. kg tilvækst og 4,58 g P pr. FE for polte.

Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Det vurderes, at der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Tabel 14: Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹	Samlet fosforindhold (% i foder) ²
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49

So	drægtighed	13-15	0,43-0,51
So	diegivning	16-17	0,57-0,65

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Der anvendes pt. to blandinger til søer (en til diegivende og en til drægtige søer), 1 blanding til smågrisene og 1 til polte/slagtesvin. Fremadrettet er det planen at etablere restløs fodring, hvor der vil blive fasefodret med henholdsvis 2 blandinger til diegivende søer, 1 blanding til søer i løbeafdelingen og 2 blandinger til drægtige søer samt 3-4 blandinger til poltene.

Benzoesyre benyttes primært i forbindelse med sygdomsproblemer (fx Salmonella. Der ønskes ingen restriktioner i form af krav om faste mængder tilsat benzoesyre.

Bedst tilgængelig staldteknik

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der teknologibladene, og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Af BREF-dokumentet fremgår det, at følgende staldsystemer er BAT:

Staldsystemer for søer, løbeafdelingen og drægtighedsstalden:

- fuld- eller delspaltegulv med vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle, eller
- delspaltegulv og en reduceret gødningskanal.

Staldsystemer for søer, farestalden:

En boks med fuldspaltede jern- eller plastikgulve og som har:

- en kombination af vand- og gødningskanal, eller
- et udskylningsystem med gødningsrender, eller
- en gødningsopsamler nedenunder.

Staldsystemer for grise, smågrisestalden

En sti:

- eller et en-etagesbur med fuld- eller delspaltegulv og et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et en-etagesbur med fuldspaltegulv med et hældende betongulv nedenunder til adskillelse af urin og fækalier, eller
- med et delvist spaltet gulv (to-klimasystem), eller
- med et delvist spaltet gulv jern- eller plastikgulv og et skrående eller konvekst fast gulv, eller
- med et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikspalter og en lavvandet gødningskanal og kanal for fordærvet drikkevand, eller
- med delspaltegulv med trekantede jernspalter og en gødningskanal med hældende sidevægge.

Staldsystemer for grise, slagtesvinestalden:

- et fuldspaltet gulv med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller

- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Ifølge Dansk Svineproduktion har staldtyper med gyllekanaler med skrå vægge og skrånende gødningskakker samt stier med et centralt konvekst massivt gulv ikke fundet udbredelse i Danmark.

Der findes p.t. 20 teknologiblade:

- Køling af gylle i slagtesvinestalde (2. udgave, revideret 23.05.2011)
- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise (1. udgave oprettet 26.01.2011)
- Fast overdækning af gyllebeholder (1. udgave, oprettet 11.11.2010)
- Benzoesyre til smågrise (1. udgave, oprettet 24.11.2010)
- Råprotein i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Råprotein i sofoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i sofoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Råprotein i smågrisefoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i smågrisefoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle (i slagtesvinestalde) (2. udgave, revideret 20.12.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle i smågrisestalde (1. udgave, oprettet 20.12.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde (1. udgave, oprettet 20.12.2010)
- Kemisk luftrensning med syre, slagtesvin (3. udgave, revideret 23.05.2011)
- Kemisk luftrensning med syre, smågrise (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Kemisk luftrensning med syre, sostalde (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Søer (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Smågrise (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Slagtesvin (1. udgave revideret 23.05.2011)
- Delvist fast gulv, slagtesvin (3. udgave revideret 29.03.2011)

Endvidere findes der følgende BAT-blade:

- Faresti med delvist spaltegulv (106.02-51, revideret 11.11.2004)

BREF-dokumentet konkluderer, at farestalde med bokse med et delvist spaltet gulv og en reduceret gødningskanal ikke er BAT – mens et fuldspaltet gulv er det, hvis det er på plast eller metalgulv. På dette punkt er der ikke harmoni mellem BREF-dokumentet, BAT-byggebladene og www.husdyrgodkendelse.dk.

Efter udvidelsen vil der være følgende staldgulve:

Tabel 15:

Staldafsnit	Gulvtype	BAT
ST-161211	Stier til polte på 50-75 % fast betongulv med spalter af beton	BAT ifølge teknologiblad
ST-161212	Stier til polte med drænet gulv og spalter af beton	BAT ifølge BREF
ST-161213	Stier til polte med henholdsvis drænet gulv og spalter af beton samt 25-49 % fast betongulv med spalter af beton	BAT ifølge teknologiblad
ST-161214	Stier til polte med drænet gulv og spalter af beton	BAT ifølge BREF
ST-161215	Farestier med delvist spaltegulv af støbejern og fast	BAT ifølge teknologiblad

	gulv i beton. Gyllekøling.	
ST-161216	Løsgående søer på betongulve med delvist fast og delvist spaltegulv. Linespil. Gyllekøling.	BAT ifølge BREF + BAT ifølge teknologiblad
ST-161217	Stier til smågrise på 1/3 fast gulv og 1/3 drænet gulv af beton samt 1/3 spalter i støbejern. Gyllekøling.	BAT ifølge BREF + BAT ifølge teknologiblad
ST-161219	Farestier med delvist spaltegulv af støbejern og fast gulv i beton Løsgående søer på betongulve med delvist fast og delvist spaltegulv. Linespil. Individuelt opstaldede søer i bokse på betongulve med delvist fast og delvist spaltegulv af beton.	BAT jf. BAT-blad BAT ifølge BREF BAT ifølge BREF
ST-161220	Stier til smågrise på 1/3 fast gulv og 1/3 drænet gulv af beton samt 1/3 spalter i støbejern.	BAT ifølge BREF

Der anvendes endvidere gummimåtter til forebyggelse/ aflastning af søer med skuldarsår. Gummimatter benyttes også i sygestier.

Der sker ingen gennemgribende renoveringer i de eksisterende stalde. I den eksisterende drægtighedsstald sker der dog lidt ændringer, idet træningstransponder ændres til bokse til løbestier. Der etableres en ny træningstransponder i den nye tilbygning til drægtige søer.

Der er/kommer "træk og slip" eller linespil i samtlige staldafsnit (fare-, løbe-, klima- og poltestalde er med "træk og slip" og drægtighedsstalde er med linespil).

Anlægget indeholder primært stalde med delvis spaltegulve med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle. Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 3. uge i stalde med "træk og slip"-system og linespil kører en gang om dagen.

BAT for ammoniak:

Beregning af ammoniakemissionsniveauet jf. de "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" for smågrise og slagtesvin viser, at ammoniakemissionsniveauet maksimalt må være 3.609,99 kg (se bilag). Beregningerne foretaget efter Miljøstyrelsens vejledninger fra maj 2011.

Da emissionen ifølge www.husdyrgodkendelse.dk er 3602,92 kg NH₃-N, lever ansøgningen op til Miljøstyrelsens udmeldte BAT-niveauer.

Uddrag af "Korte nyheder nr. 7" fra 22. september 2010:

For eksisterende anlægsdele kan Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende anlægsdele derimod ikke direkte lægges til grund uden en konkret vurdering, som tager hensyn til karakteren af det konkrete, eksisterende anlæg. Dette skyldes, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende anlæg er baseret på en vurdering af, hvad der som minimum vil kunne opnås teknisk og økonomisk på eksisterende anlægsdele – uanset alder og udformning. Denne sidste del af vurderingen som inddrager det eksisterende anlægs karakter, og begrunder hvad der er teknisk og økonomisk opnåeligt, vil derfor fortsat skulle foretages af kommunerne.

Denne praksis benytter Natur- og Miljøklagenævnet dog ikke (se fx NMK-132-00522, NMK-132). Natur- og Miljøklagenævnet forholder sig udelukkende til, at de vejledende emissionsværdier for henholdsvis eksisterende og nye stalde overholdes samlet. Der er derfor ikke udarbejdet

økonomiske fravalgsberegninger for fx overdækning af gyllebeholder, foderkorrektion, svovlsyrebehandling af gylle, luftrensning mv.

BAT for fosfor:

I forhold til de "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" for smågrise og slagtesvin, er det Miljøstyrelsens udmelding, at emissionsgrænseværdien for fosfor fra sogylle, smågrise-gylle og slagtesvinegylle er maks. 23 kg P/DE ab lager, 27,8 kg P/DE ab lager og 20,5 kg P/DE ab lager (også angivet som maks. 32 kg P/ha, 39 kg P/ha og 26 kg P/ha). Med 174,41 DE årssøer, 96,50 DE smågrise og 38,74 DE polte bliver det maks. 24,18 kg P/DE ab lager. For at leve op til BAT for fosfor, er det nødvendigt at foderkorrigerer. Der er derfor korrigeret på foderet til smågrise og polte, således at det maksimale antal kg P på 7.488,3 kg P overholdes.

Redegørelse for renovering af staldanlægget:

De eksisterende stalde på Bygaden 15 forventes at kunne drives videre de næste ca. 20 år uden gennemgribende renoveringer. Det udflyttede staldanlæg forventes tidligst at skulle gennemgribende renoveres om ca. 30 år.

Ud over BREF-dokumentet og teknologibladerne er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne tilpasninger kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund heraf, må vi antage, at de eksisterende stalde kan fortsætte indtil videre og de nye stalde kan etableres som ønsket.

Gødningsopbevaringsanlæg

Tabel 16:

Anlæg	Kapacitet i m ³	Opførelsesår	Beholder kontrol	Overdækning	% før	% efter
Muleby gyllebeholder Bygaden 15	998	1995	2012	Flydelag	20	14
Perstrup gyllebeholder Bygaden 15	1.060	1987	2012	Flydelag	21	15
Fortank Bygaden 15	90	1976	-	Betonlåg	-	-
Kanaler Bygaden 15	ca. 400	forskellige år	-	Betonlåg	-	-
Gyllebeholder Bygaden 30	3.000	2006	-	-	59	41
Fortank Bygaden 30	21	2006	-	-	-	-
Kanaler Bygaden 30 (uden kanaler med linespil)	ca. 530	2006	-	-	-	-
Ny forbeholder på Bygaden 30	70	forventet 2014	-	Flydelag	-	-
Nye kanaler Bygaden 30 (uden kanaler med linespil)	ca. 240	forventet 2014	-	-	-	-

I alt	ca. 6.409	-	-	-	100	70
-------	-----------	---	---	---	-----	----

Bedst tilgængelig opbevaringsteknik

Da der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholdernes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderne er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning) eller fast overdækning

og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Bedst tilgængelig udbringningsteknik

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Gødningsmængden tilpasses de enkelte afgrøders behov og tilpasses evt. tilførsel af anden gødningstype.

Gødningen udbringes så vidt muligt umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst- og næringsstofoptag forekommer, hvilket nedsætter fordampning og lugtgener, da planterne hurtigt optager den tilførte gødning.

Vedr. udbringning følges de anvisninger (omkring snedækkede/ skrånende/ vandmættede/ oversvømmede arealer), der er angivet i BREF-dokumentet og som findes som generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Der bruges normalt traktor og gyllevogn med slæbeslanger, da det medfører for store afgrødeskader, at benytte nedfælder i voksende afgrøder. Hvis der udbringes på sort jord eller græs nedfældes gyllen (maskinstation).

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Der findes 6 teknologiblade for henholdsvis separering og nedfældning:

- Separering af gylle med dekantercentrifuge (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Separering af gylle med kemisk fældning (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Separering af gylle med skruepresse (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i sort jord (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i vinterafgrøder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i græsmarker (1. udgave, oprettet 24.11.2010)

Separering er på nuværende tidspunkt ikke aktuelt eftersom der er tilstrækkeligt harmoniareal. Nedfældning vil kun ske, hvis der er behov for at udbringe på sort jord eller græs.

Nedfældning i vinterafgrøder er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder tager endvidere en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m rækkevidde.

Arealer (ansøgt drift)

Tabel 17:

Husdyrgødningsudbringningsareal	Areal i ha
Ejet areal (Bygaden 15, Sønderborgvej 23, Gårdebyvej 0)	ca. 168,69
Forpagtninger:	
Christian Bendix Duus, Sønderborgvej 14 + Kjeldbergvej 2, 6340 Kruså (CBD)	ca. 7,74
Ejler Krog (EK), Bygaden 3, 6340 Kruså	ca. 34,96
Karoline Stefanie Renate Kluge (KRSK), Sønderhavvej 5, 6340 Kruså	ca. 5,19
Ina Kessler Petersen (IKP), Åbenråvej 35	ca. 16,89
Lisbeth Schmidt Olsen (LSO) / Jes Jakob Hansen, Øbening Kirkevej 8, 6230 Rødekro	ca. 2,52
Anne Marie Kjær Christensen (AMKS), Bygaden 18, 6340 Kruså	ca. 2,09
Anna Marie Brink Henriksen, Østerskovvej 11A, 6340 Kruså	ca. 1,94
Dina Moos Jensen, Bygaden 14A, 6340 Kruså	ca. 3,06
I alt til rådighed	ca. 243,07

Endvidere er mark 29-3 vist som "aftaleareal". Arealet er delvist registreret som mose. Arealet modtager ikke husdyrgødning. Mark 28-2 kan jf. kommunens vurdering heller ikke indgå som harmoniareal. Ved at vise arealerne som "aftaleareal", indgår arealerne ikke i beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk.

Af de 243,07 ha ejede og forpagtede arealer ligger de ca. 35 ha i nitratfølsomme indvindingsområder.

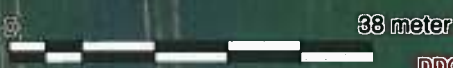
Med hensyn til belastningen i nudrift er der lavet beregninger på den gennemsnitlige belastning ud fra de seneste 5 år (2009 til og med 2013). Den gennemsnitlige belastning på arealerne i nudrift er beregnet til 1,134 DE/ha. Der tilføres derfor 70,47 DE af 90 kg N og 20 kg P i nudrift, så belastningen kommer op på 1,134 DE/ha.

Mark 10, 20, 21, 25, ny 2013 og ny 2014 ligger i oplande til Natura 2000-område med stigende husdyrtryk og udvaskningen må derfor ikke overstige "planteavlsudvaskning"
Da den statslige kortlægning af de nitratfølsomme indvindingsområder ved Hønsnap ikke er færdig og der ikke er udarbejdet en indsatsplan, må udvaskningen ikke stige i ansøgt drift, hvis den er større end 50 mg/l.

Da det er uvist hvilken udnyttelsesgrad forgasset gylle vil ende med at få, er der udarbejdet scenarieberegninger for udnyttelsesgrader på hhv. 60 %, 65 % og 75 %. Beregningerne viser, at der skal etableres hhv. 19 %, 12 % eller 4 % ekstra efterafgrøder i de 3 situationer, for at leve op til beskyttelsesniveauerne for nitrat. Det forventes, at efterafgrøder kan konverteres til reduktion i N-kvote eller mellemafgrøder eller de muligheder som den enhver tid gældende vejledning om gødskning og harmoniregler giver mulighed for.

Bygaden 30

DDO Copyright COWI

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax.

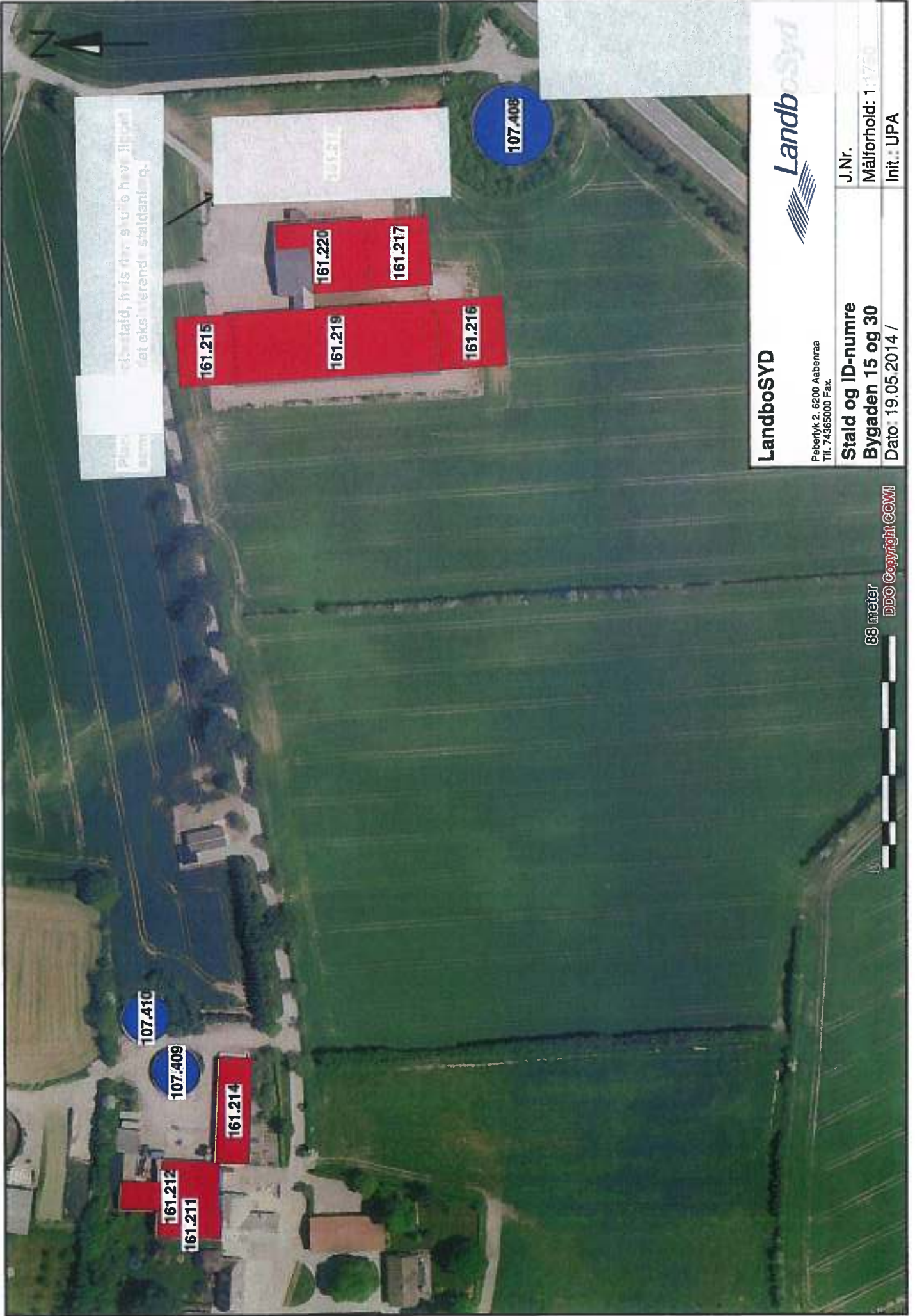

**Bygninger mv.
Bygaden 30**

Dato: 19.05.2014 / 10:54:49

J.Nr.
Målforhold: 1:750
Init.: UPA

Placering af stald, hvis der skulle have været et eksisterende staldanlæg.

161.215
161.218
161.216

161.220
161.217

107.408

107.410

107.409

161.212
161.211

161.214

LandboSYD

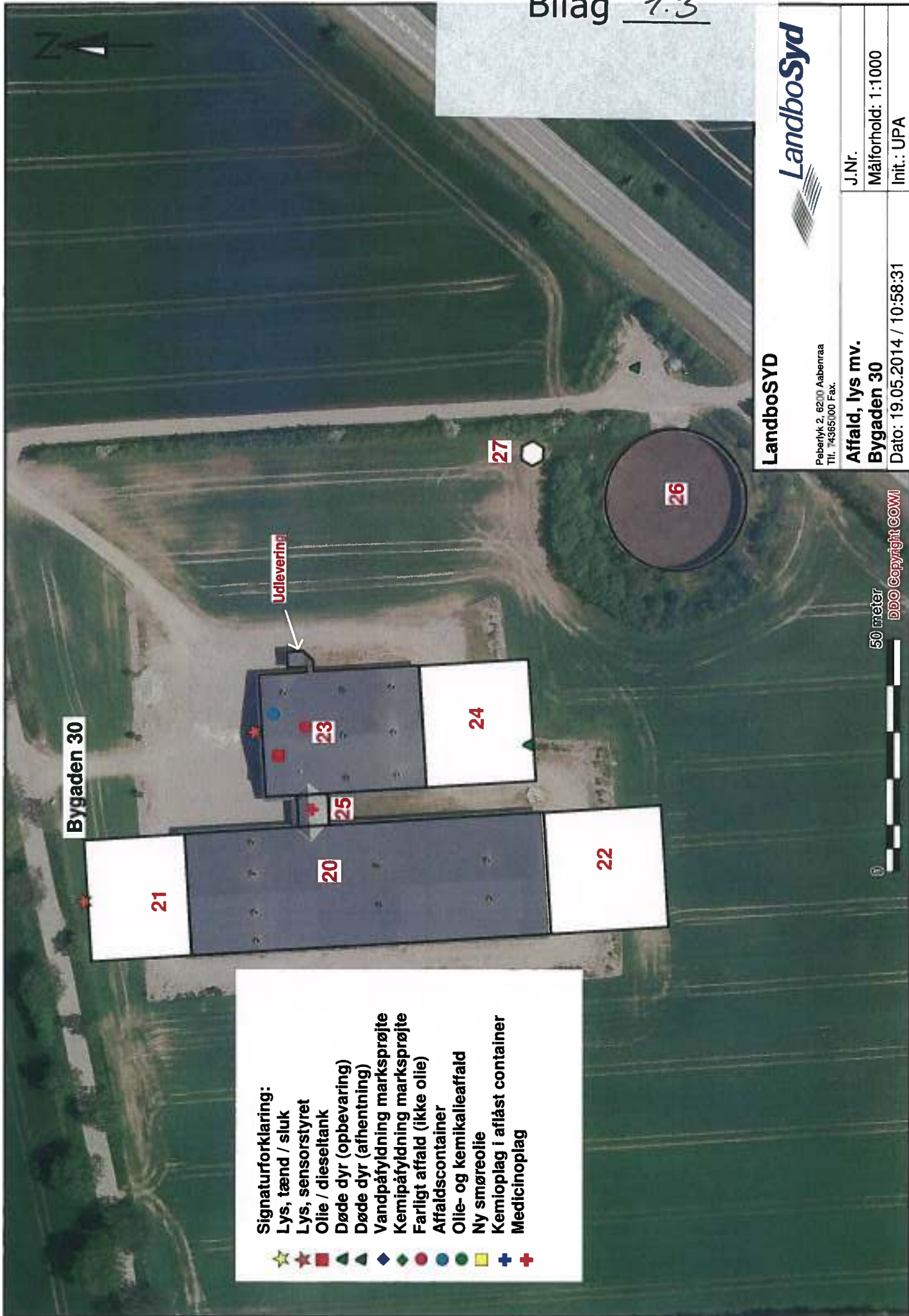
Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax.

Stald og ID-numre
Bygaden 15 og 30
Dato: 19.05.2014 /

J.Nr.
Målforhold: 1 : 750
Init.: UPA

88 meter

DDO Copyright COWI

- Signaturforklaring:**
- ☆ Lys, tænd / sluk
  - ★ Lys, sensorstyret
  - Olie / dieseltank
  - ▲ Døde dyr (opbevaring)
  - ▼ Døde dyr (afhentning)
  - ◆ Vandpåfyldning marksprøjt
  - Kemipåfyldning marksprøjt
  - Farligt affald (ikke olie)
  - Affaldscontainer
  - Olie- og kemikalieaffald
  - Ny smøreolie
  - Kemioplag i aflåst container
  - Medicinoplæg

Bygaden 30

Udliefering

21

20

25

23

24

27

26

22

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax.

**Affald, lys mv.
Bygaden 30**

Dato: 19.05.2014 / 10:58:31

J.Nr.

Målforhold: 1:1000

Init.: JPA

50 meter

DDO Copyright COWI

LandboSYD

Pebertyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax.

Ventilation

Bygningen 15 og 30

Dato: 19.05.2014 / 13:44:58

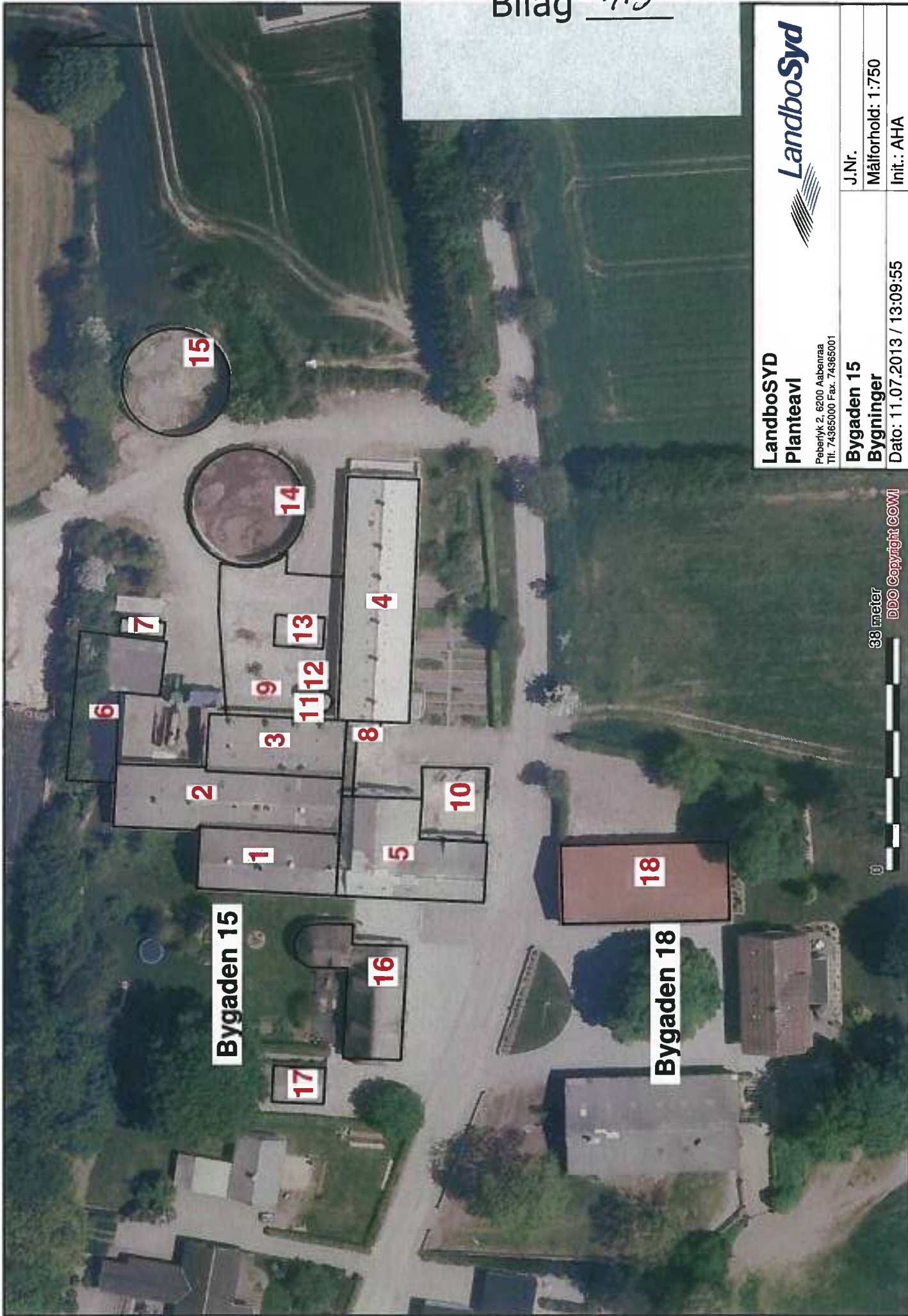
J.Nr.

Målforhold

Init.: UPA

00 meter

DDO Copyright COWI

Bygaden 15

Bygaden 18

LandboSYD
Planteavl

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Bygaden 15
Bygninger

Dato: 11.07.2013 / 13:09:55

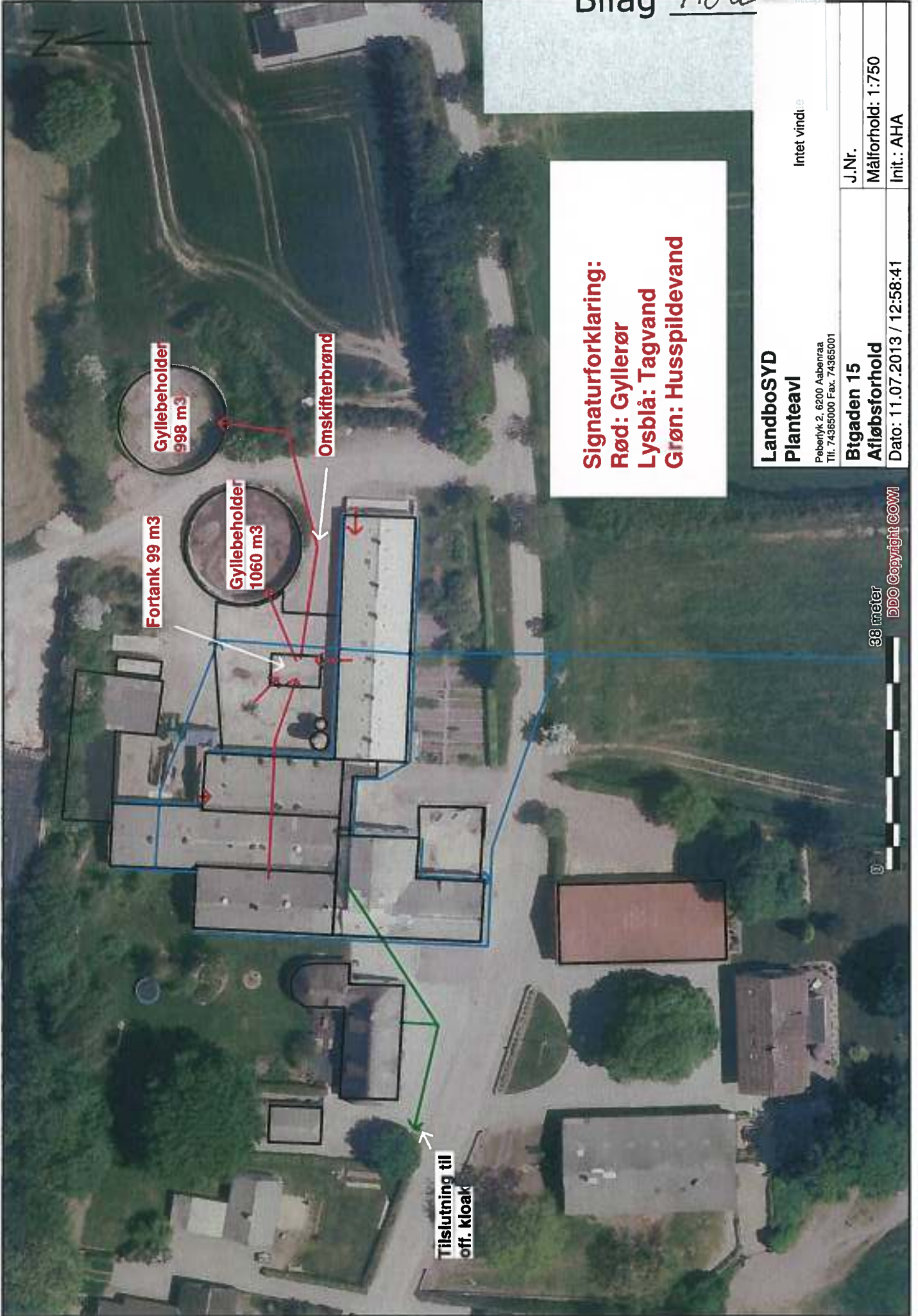

J.Nr.
Målforhold: 1:750
Init.: AHA

38 meter

DDO Copyright COWI

Signaturforklaring:
Rød: Gyllerør
Lysblå: Tagvand
Grøn: Husspildevand

LandboSYD
Planteavl

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax: 74365001

Btgeden 15
Afløbsforhold

Dato: 11.07.2013 / 12:58:41

Intet vindt e

J.Nr.

Målforhold: 1:750

Init.: AHA

38 meter

DDO Copyright COWI

Signaturforklaring:
 Rød: Gyllerør
 Lysblå: Tagvand
 Grøn: Husspildevand

Septiktank

Nedsivningsanlæg

Ny fortank

Fortank

Jordvold

Rørlagt vandløb

Aben grøft/vandløb

63 meter

DDO Copyright COWI

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
 Tlf. 74365000 Fax.

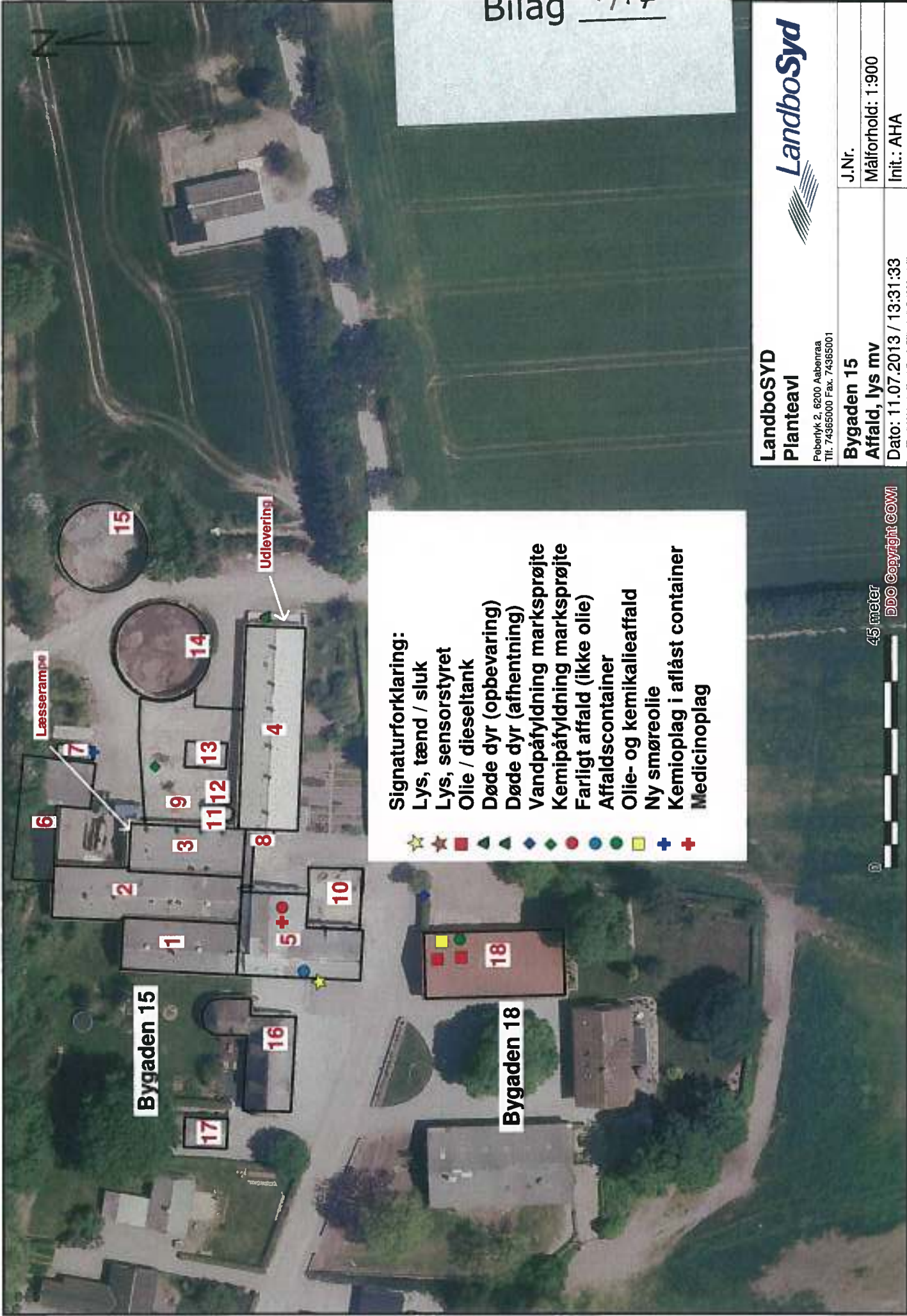
Afløbsforhold
Bygaden 30

Dato: 09.04.2014 / 14:12:18

J.Nr.

Målforhold: 1:1250

Init.: UPA

Signaturforklaring:

- ★ Lys, tænd / sluk
- ★ Lys, sensorstyret
- Olie / dieseltank
- ▲ Døde dyr (opbevaring)
- ▲ Døde dyr (afhentning)
- ◆ Vandpåfyldning marksprøje
- ◆ Kemipåfyldning marksprøje
- Farligt affald (ikke olie)
- Affaldscontainer
- Olie- og kemikalieaffald
- Ny smøreolie
- Kemioplæg i aflåst container
- Medicinoplæg

LandboSYD
Planteavl

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Bygaden 15
Affald, lys mv

Dato: 11.07.2013 / 13:31:33

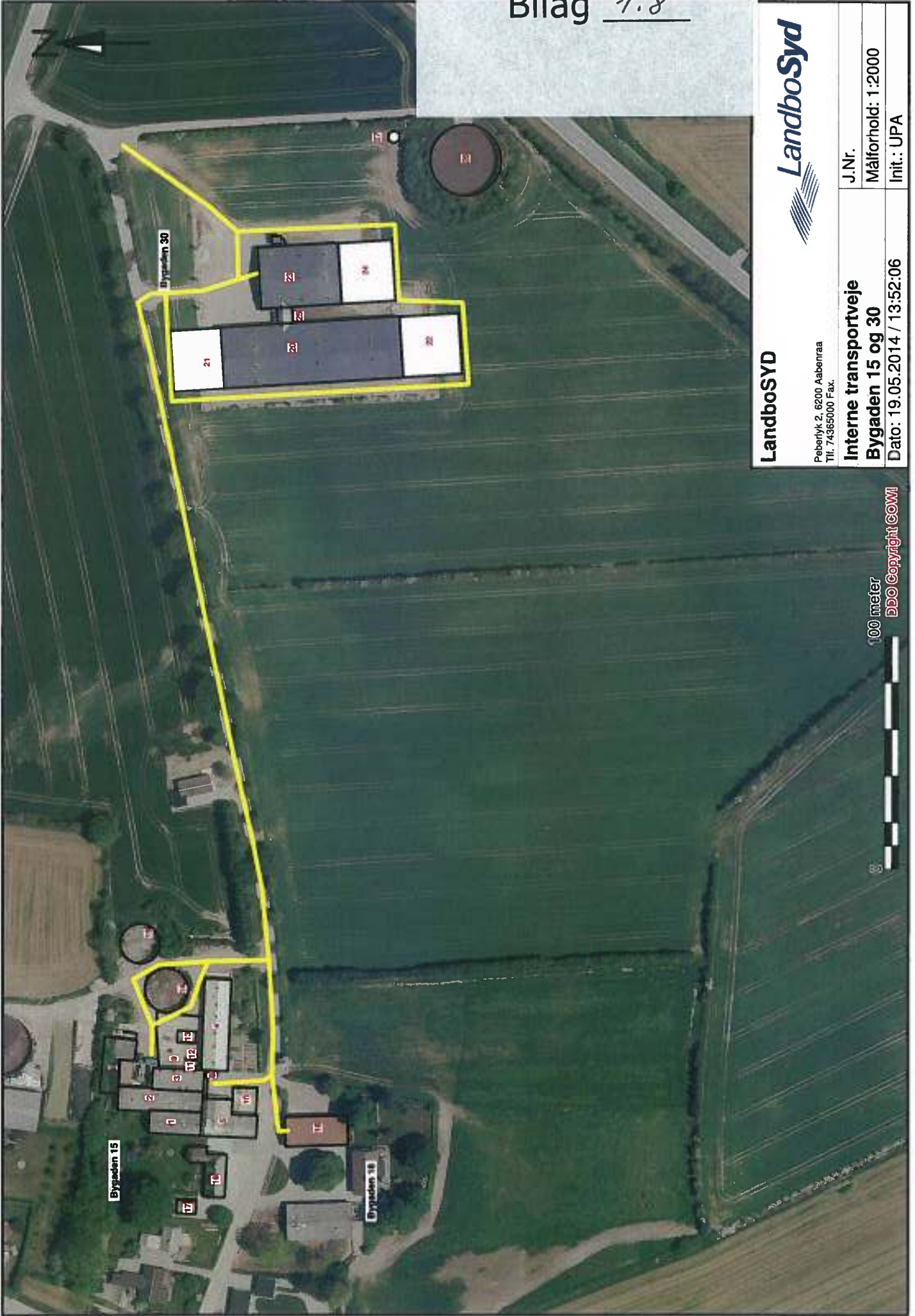
J.Nr.

Målforhold: 1:900

Init.: AHA

45 meter

DDO Copyright COWI

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax.

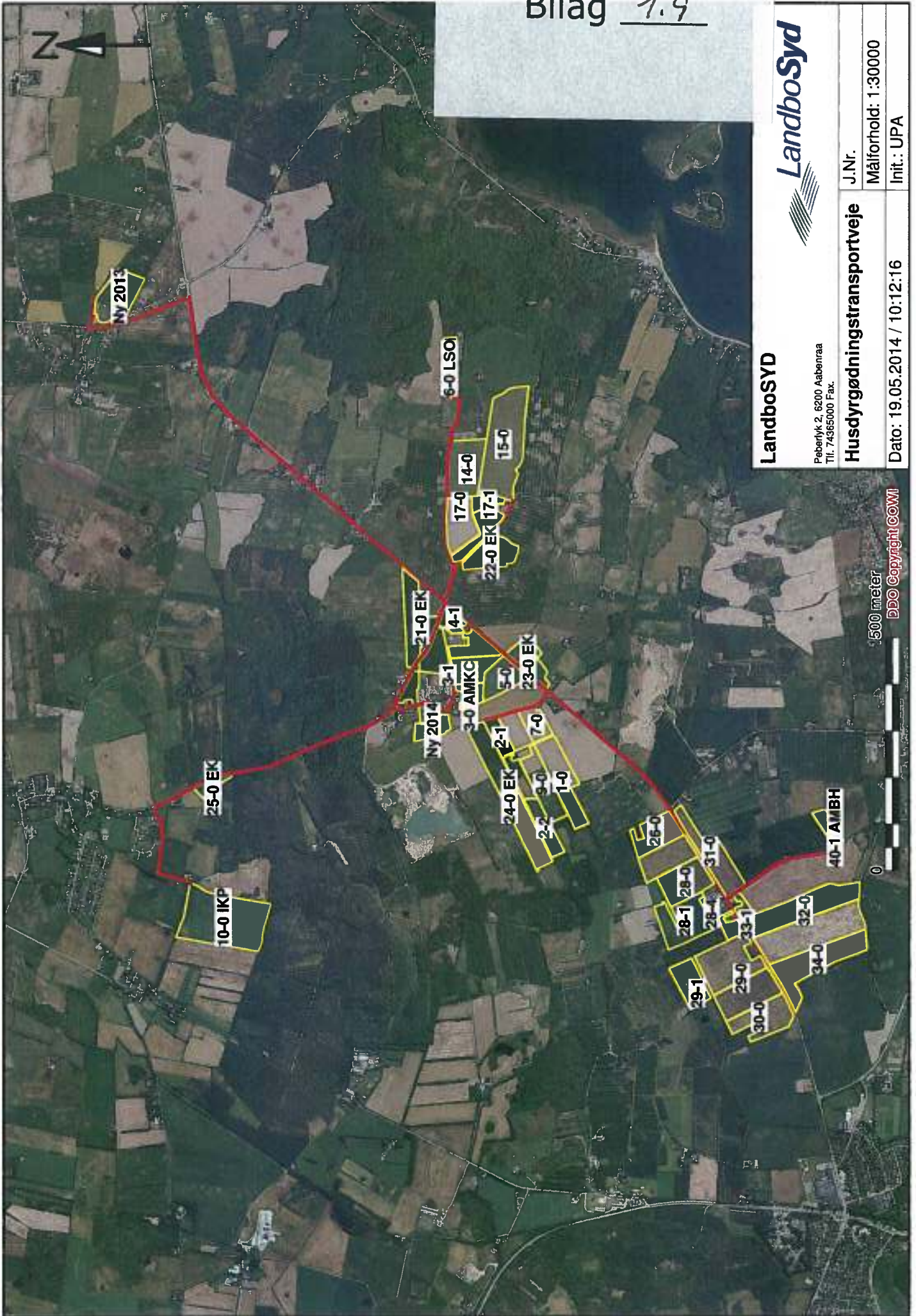
Interne transportveje
Bygaden 15 og 30
Dato: 19.05.2014 / 13:52:06

J.Nr.
Målforhold: 1:2000
Init.: UPA

100 meter
DDO Copyright COWI

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax.

Husdyrgødningstransportveje

J.Nr.

Målforhold: 1:30000

Init.: UPA

Dato: 19.05.2014 / 10:12:16

500 meter
DDO Copyright COWI

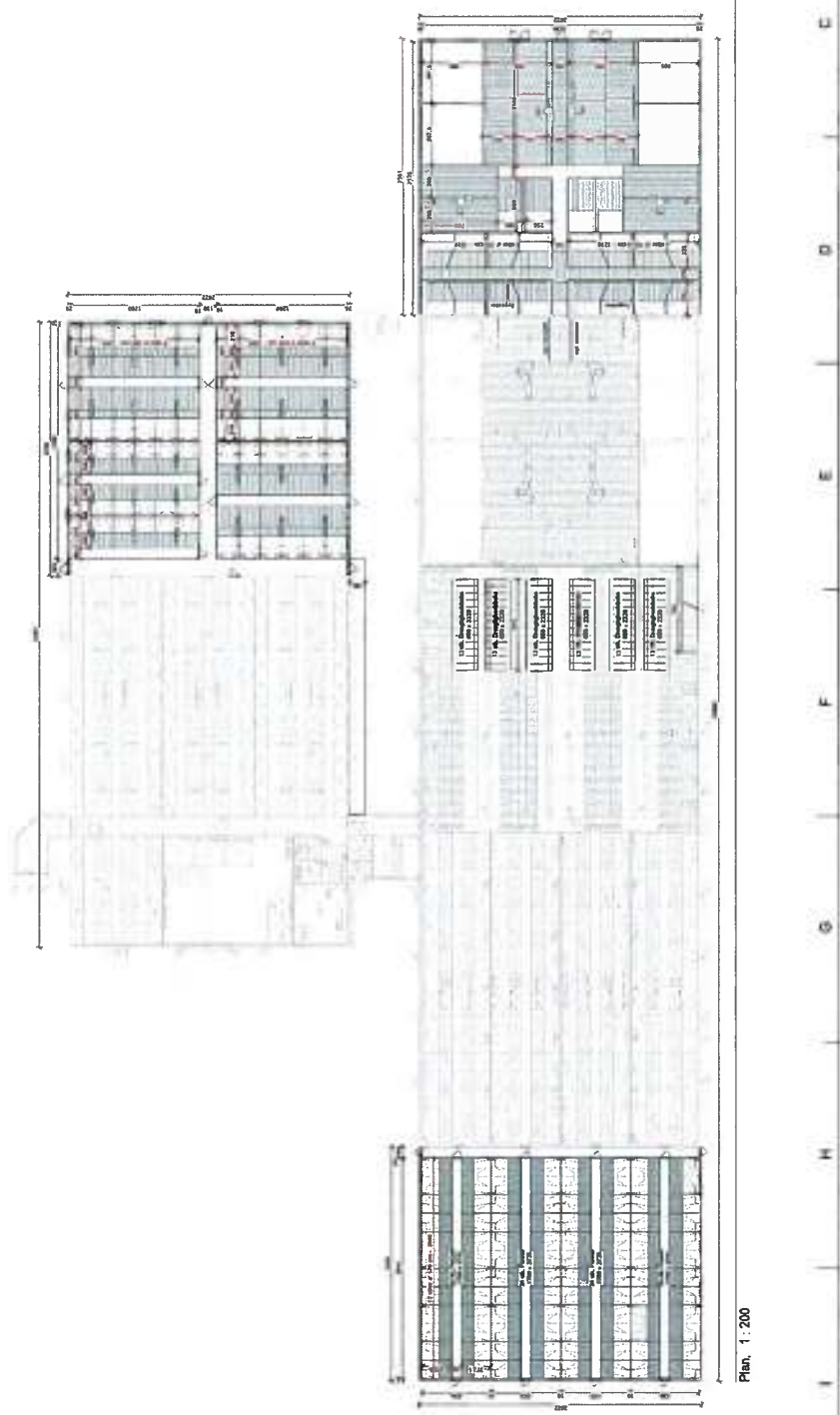
1002580
S2-10-1 C

Bilag 1.10

1002580 Hønsnapgård
Bygget. Bygget 7 6340 Kruå
Til lade

GRÅKJÆI

1002580 Hønsnapgård
Bygget. Bygget 7 6340 Kruå
Til lade

Plan, 1:200

Beredskabsplan (Aabenraa Kommune)

Beredskabsplan

for

**Charlotte Duus Christensen,
Bygaden 15, Hønsnap, 6340 Kruså**

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	4
OVERLØB AF GYLLE	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	9
BILAG A Kort over ejendommen.....	10
BILAG B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb.....	12

19/5-2014

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i rød mappe på kontoret på Bygaden 30.

Kopi af beredskabsplanen findes i rød mappe på kontoret i stuehus.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i stuehus og har nr. 7460 8777.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	73 76 76 76 (mandag - onsdag kl. 08.00-16.00, torsdag kl. 08.00-17.00, fredag kl. 08.00-14.00)
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30 dag og nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112 dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon	70 11 07 07 fra kl. 16.00 – 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet
Lægehuset Padborg	kontaktes på telefon	74 67 13 75 fra kl. 08.00 - 16.00 på hverdage
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	65 41 45 51 fra kl. 9.00 – 12.00 på lørdage, søndage og helligdage
Landbocenteret	kontaktes på telefon	74 36 50 00
Dyrlæge	kontaktes på telefon:	2893 6066 dag, Kristen V. Jensen
Foderstofforretning	kontaktes på telefon:	7442 2975 dag, Ewers 7365 1700 dag, ATR
Elektriker	kontaktes på telefon:	7467 8067 dag, P Bindus
Smeden	kontaktes på telefon:	7468 5306 dag, Felsted VVS
VVS	kontaktes på telefon:	7468 5306 dag, Felsted VVS
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon:	7217 5555 dag, Skov

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Charlotte Duus Christensen på tlf. 2178 4130

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

Minibig i lade på Bygaden 18

Traktor med stor skovl i maskinhus på Bygaden 18

Sand fra ridebanen øst for maskinhus på Bygaden 18

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Charlotte Duus Christensen på tlf. 2178 4130

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 7376 7676

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til grøft syd for Krusåvej (se bilag).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.

Er gyllen løbet til grøft skal der laves en opdæmning med minibigballer (se bilag).

Modtag brandvæsenet / miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Minibig i lade på Bygaden 18

Traktor med stor skovl i maskinhus på Bygaden 18

Sand fra ridebanen øst for maskinhus på Bygaden 18

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Charlotte Duus Christensen på tlf. 2178 4130

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 7376 7676.

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til vejbrønd på Bygaden (se vedlagte kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Sand fra ridebanen øst for maskinhus på Bygaden 18

I container med sprøjtemidler findes der savsmuldspakker og kattedrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhane til Bygaden 15 sidder ved vestligste indkørsel til Bygaden 18.

Hovedhane til Bygaden 30 sidder i mellembygning

Elektricitet:

Hovedafbryder til Bygaden 15 sidder ved: dør mod vest til lade / garage.

EI-tavle sidder i: forrum til stald 4 (lang stald parallel med Bygaden 15.

Hovedafbryder til Bygaden 30 sidder i mellembygning.

Der bruges automatsikringer som opbevares ved skabene.

Afbryder til gyllepumpe ved Bygaden 15 sidder ved østsiden af stald 3.

Afbryder til gyllepumpe ved Bygaden 30 sidder ved medicinrummet i mellembygningen.

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til Syd Energi eller Enstedværket og forhør om varigheden af udfaldet.

Syd Energi. Tlf. 7011 5000

Enstedværket: Tlf. 7431 4141

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER INSTRUKS

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

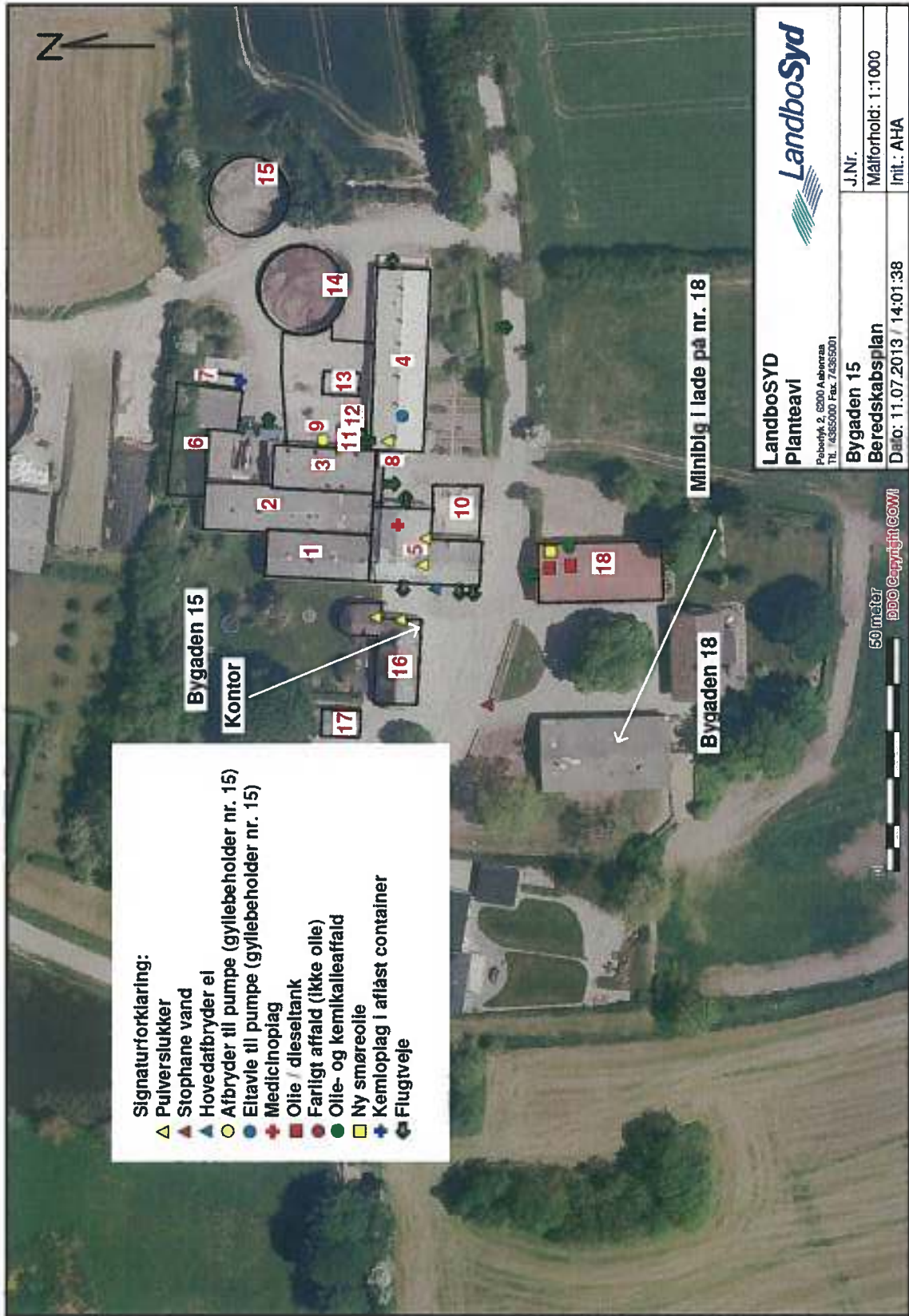
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

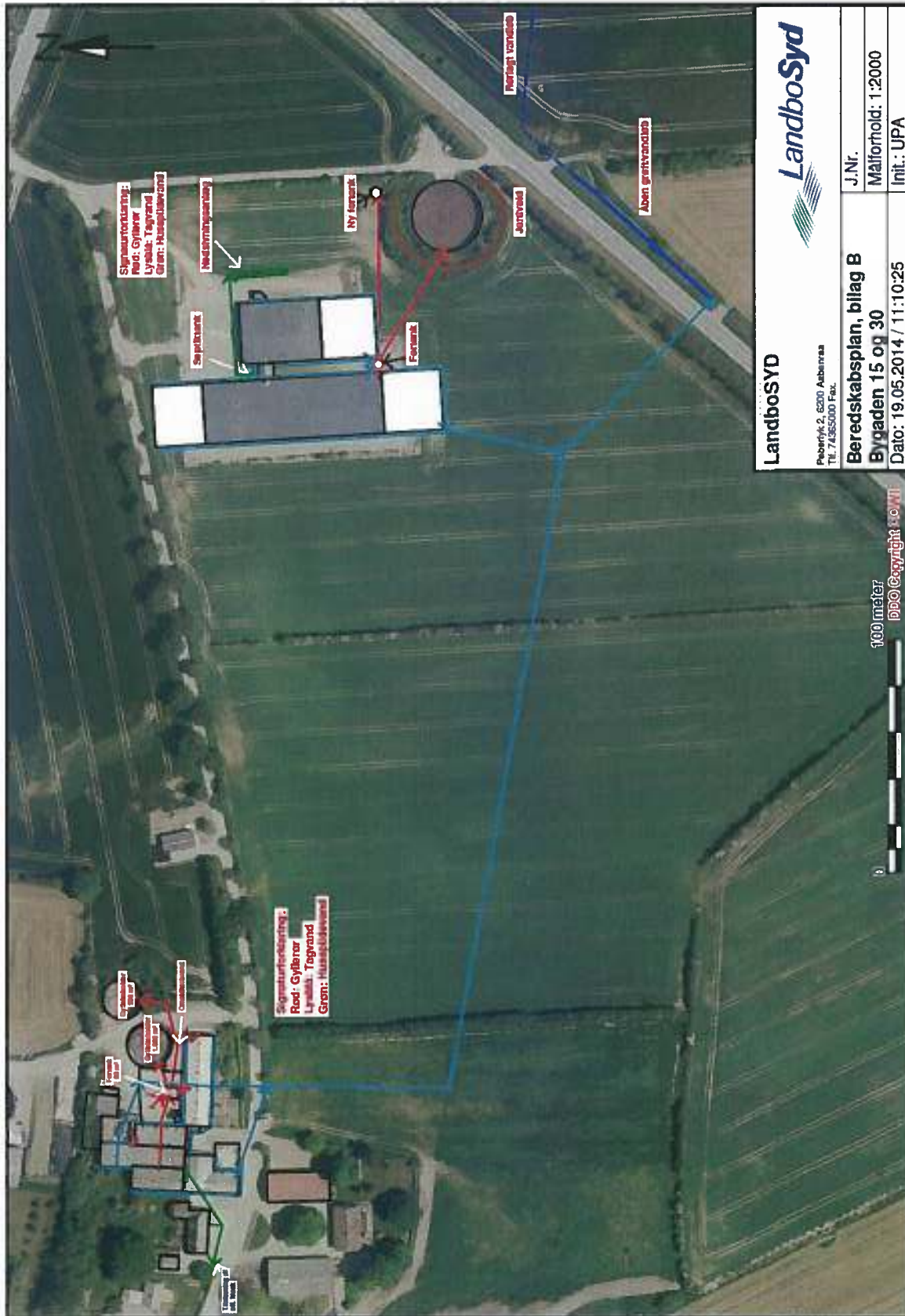
- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

BILAG A Kort over ejendommen

BILAG B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb

LandboSYD
 Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
 TEL. 74355000 Fax.

LandboSyd

Beredskabsplan, bilag B	J.Nr.
Bygaden 15 og 30	Målforshold: 1:2000
Dato: 19.05.2014 / 11:10:25	Init.: UPA

Hønsnæppegaard
Bygaden 15
6340 Kruså

Bygaden 30

Forslag til vilkår til etablering af gyllekølingsanlæg

1.
Staldanlæggets gyllekanaler, ialt 710 m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg.
Anlægget skal køle med en effekt på min. 25,1 W/m² for at opnå en ammoniakreduktion på 28,2 %.
Den årlige køleeffekt skal være på mindst 156.195 KWh.
Samlet skal køleeffekten være mindst 17,8 kW på staldanlægget. Varmepumpenes kapacitet skal dimensioneres herudfra.
2.
Inden ibrugtagning skal der indsendes en beregning for antal varmepumper og kapacitet samt deres nødvendige driftstid (timer pr. år) for at opnå en ammoniakreduktionsprocent på 28,2 %.
Varmepumperne skal være forsynet med timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjournal og forevises på myndigheden på forlangende.
3.
Der skal monteres en typegodkendt elmåler, der måler varmepumpens elforbrug. Elmåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der som minimum registrerer måneds- og årsforbruget af strøm målt i kWh.
Disse data opbevares i minimum 5 år.
4.
Køleanlægget skal være forsynet med trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage på varmeoptageren stopper anlægget.
Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
5.
Der skal udføres en årlig service på anlægget. Denne service skal udføres af en installatør med køleautorisation.
Anlægget skal i øvrigt vedligeholdes ifølge fabrikantens vejledning herom.

12-08-2013

Dato

Søren Jensen

Projektleder KH nordthorn

Hønsnapgaard
Bygaden 15
6340 Kruså

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S):

T33345

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Miljø

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiblade af 26.01.2011 omkring køling af gylle i svinestalde.

Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Der etableres gyllekøling i 316 m² med træk-og-slip system og 394 m² med linespil.

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og der kan forventes en reduktion i ammoniakfordampningen fra stalden på ca. 28,2 %, hvilket svarer til en gennemsnitlig køleeffekt på 25,1 W/m².

Den procentvise udnyttelse af varmen er udregnet til 100 %.

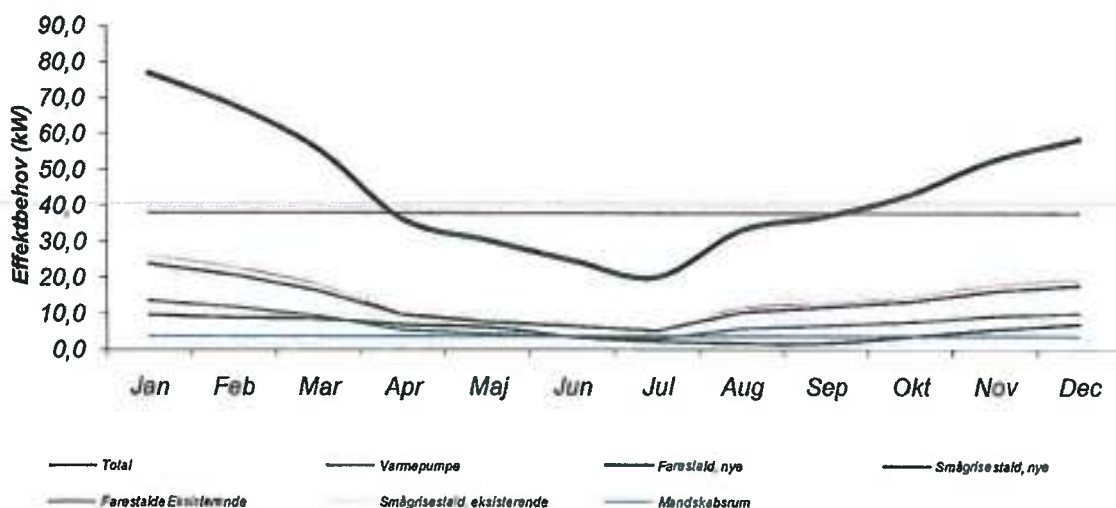
I husdyrgodkendelse.dk indtastes varmepumpens driftstid til 8.760 timer pr. år. I ammoniakreduktion indtastes den ovenfor udregnede værdi.

Energi

	Effektbehov	Energibehov
Smågrisestald, eksisterende	26,0 kW	55.500 kWh
Smågrisestald, nye <i>træk og slip</i>	23,8 kW	44.400 kWh
Farestalde Eksisterende	13,6 kW	71.482 kWh
Farestald, nye <i>træk og slip</i>	9,6 kW	50.458 kWh
Mandskabsrum	3,8 kW	10.791 kWh
Samlet behov	76,8 kW	232.631 kWh

Ovenstående energimængde svarer til et årligt forbrug på ca. 27400 L. fyringsolie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er lavet på baggrund af oplysninger fra kunden samt Klimadans erfaringer.

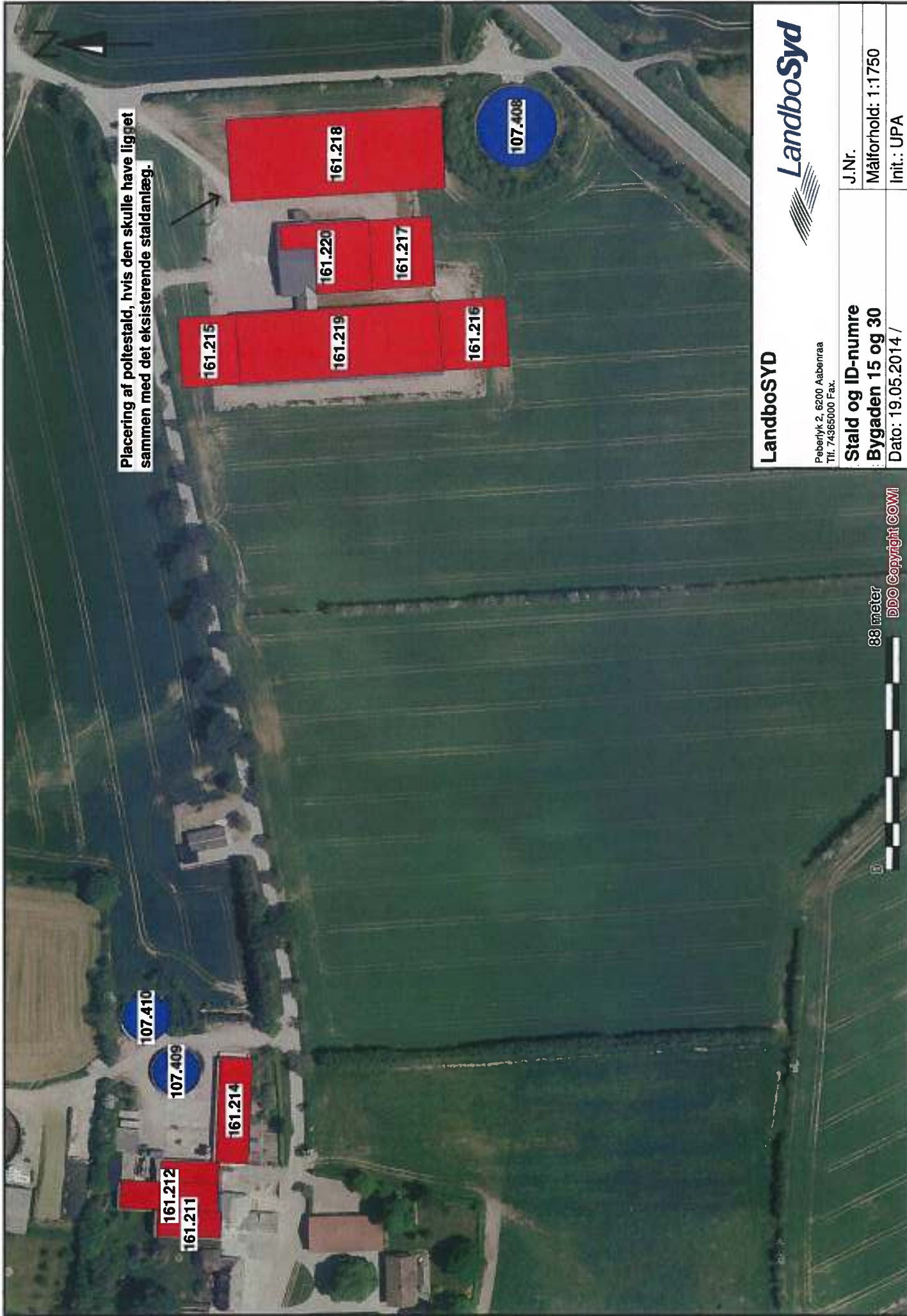
12-08-2013

Dato

Søren Jensen

Kontaktperson - Klimadan A/S

Kortbilag der viser placering af poltestald i tilknytning til det eksisterende byggeri på Bygaden 30, 6340 Kruså, og beregning på at denne placering ikke kan lade sig gøre, p. gr. a. at lugtgenafstanden til samlet bebyggelse ikke kan overholdes, jf. vedlagte uddrag fra www.husdyrgodkendelse.dk skema 68320.

Placering af poltestald, hvis den skulle have ligget sammen med det eksisterende staldanlæg.

107.410

107.409

161.212

161.211

161.214

161.215

161.219

161.220

161.217

161.218

107.408

88 meter

DDO Copyright COWI

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax.

Stald og ID-numre
Bygaden 15 og 30

Dato: 19.05.2014 /

J.Nr.

Målforhold: 1:1750

Init.: UPA

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	68320
Version	1
Dato	13-08-2014 00:00:00

Navn	Charlotte Duus Christensen
Adresse	Bygaden 15
Telefon	74608777
Mobil	40786546
E-Mail	mail@cduus.com

Kort beskrivelse

Beregning for at poltestald ikke kan ligge ved eksisterende soanlæg Bygaden 15, 6340 Kruså.

Vilkår
Ingen vilkår

1.4.1 Offentlighed og høring

Der gøres her rede for inddragelse af offentligheden og lovpligtige høringer.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Vilkår
Ingen vilkår

1.4.2 Ikke-teknisk resumé

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Vilkår
Ingen vilkår

2.1. Dyrehold og management

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

I tabellerne vises oversigter af staldafsnit, dyr og staldsystemer, og der bruges korte koder for staldafsnit samt for kombinationer af dyretype og staldsystem.

Ansøger tekst:

Beskrivelse af anlægget:

Hønsnapgaard

Staldoversigt med angivelse af Stald-ID for staldnavn

Ud for betegnelsen for hvert staldafsnit er der angivet et stald-ID, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på staldafsnittet.

StaldID	Staldafsnit navn
ST-233650	Stald med 70 poltestiladser
ST 233651	Stald med 360 poltestiladser
ST-233652	Stald med 48 + 96 poltestiladser
ST 233653	Stald med 222 poltestiladser
ST-233654	Tilbygning til farestald
ST 233655	Tilbygning til drægtighedsstald
ST-233656	Tilbygning til klimastald
ST 233657	Ny poltestald
ST-233658	Eksisterende soanlæg
ST 233659	Eksisterende klimastald

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSI03	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	Nudrift	396	6,25
		Ansøgt	280	5,51
SvSI04	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	Nudrift	3561	56,18
		Ansøgt	1304	25,67
SvSI02	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	Nudrift	543	8,57
		Ansøgt	10384	204,38
SvSo09	Årso, farestald, Kassestier delvis spaltegulv	Nudrift	400	27,97
		Ansøgt	750	52,45
SvSo07	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Nudrift	260	42,13
		Ansøgt	523	84,75
SvSm01	Smågrise fra 7,2 kg. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nudrift	9200	42,46
		Ansøgt	21000	96,92
SvSo01	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Nudrift	140	22,69
		Ansøgt	227	36,78

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Stald-ID og staldsystemkoder er forklaret i de ovenstående to tabeller. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Godk pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Sipladser	Evt vægt (kg) /alder (mdr)		Evt mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
ST-233650	Nej	SvSI03	Nudrift	396	70	30,00	80,00		6,25
			Ansøgt	280	70	30,00	90,00		5,51
ST-233651	Nej	SvSI04	Nudrift	2035	360	30,00	80,00		32,11
			Ansøgt	416	104	30,00	90,00		8,19
ST-233652	Nej	SvSI04	Nudrift	271	48	30,00	80,00		4,28
			Ansøgt	0	0	32,00	107,00		0,00
		SvSI02	Nudrift	543	96	30,00	80,00		8,57
			Ansøgt	384	96	30,00	90,00		7,56
ST-233653	Nej	SvSI04	Nudrift	1255	222	30,00	80,00		19,80
			Ansøgt	888	222	30,00	90,00		17,48
ST-233654	Nej	SvSo09	Nudrift	0	0			0,00	0,00
			Ansøgt	311	78			0,00	21,75
ST-233655	Nej	SvSo07	Nudrift	0	0			0,00	0,00
			Ansøgt	189	142			0,00	30,61
ST-233656	Nej	SvSm01	Nudrift	0	0	7,20	32,00		0,00
			Ansøgt	8542	1296	7,20	30,00		39,42
ST-233657	Nej	SvSI02	Nudrift	0	0	2,00	107,00		0,00
			Ansøgt	10000	2464	30,00	90,00		196,81
ST-233658	Nej	SvSo07	Nudrift	260	194			0,00	42,13
			Ansøgt	334	250			0,00	54,12
		SvSo01	Nudrift	140	104			0,00	22,69
			Ansøgt	227	170			0,00	36,78
		SvSo09	Nudrift	400	102			0,00	27,97
			Ansøgt	439	110			0,00	30,70
ST-233659	Nej	SvSm01	Nudrift	9200	1682	7,20	30,00		42,46
			Ansøgt	12458	1890	7,20	30,00		57,50
Sum			Nudrift					206,25	
			Ansøgt					506,47	
Ændring alle produktioner								300,22	

* Ændret fravænningsvægt i alt per årssø er beregnet efter formlen: Ændret fravænningsvægt per årssø = ((Indtastet vægt ved fravæning - 7,3) x aktuelt antal fravænnede smågrise per årssø). Hvor antal fravænnede smågrise per årssø enten er den indtastede værdi eller det aktuelle antal smågrise ifølge nyeste N-normer (dvs. systemets standardtal).

Oplysninger om udegående dyr

Produktioner som ikke fremgår af denne tabel er ikke udegående
Der er ingen udegående dyr på ejendommen

Oplysninger om mink

Der er ingen mink på ejendommen.

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravæning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	FE / dyr eller g /oder per dyr (mink/fjerkræ)	Gram råprotein per FE / Protein % i foder /erkræ	Gram P per FE / fosfor i /oder fjerkræ	Proteinprocent i mælk / kg æg per høne / fjerkræ	Antal fravænnede grise per årssø / kg tilvækst per enhed / erkræ	Fravænningsvægt
ST-233650	SvSI03	Nudrift	2,86	147,40	4,80			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-233651	SvSI04	Nudrift	2,86	147,40	4,80			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-233652	SvSI04	Nudrift	2,86	147,40	4,80			
		Ansøgt	2,86	147,40	4,80			
	SvSI02	Nudrift	2,86	147,40	4,80			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-233653	SvSI04	Nudrift	2,86	147,40	4,80			
		Ansøgt	2,67	147,40	4,58			
ST-233654	SvSo09	Nudrift	462,00	133,40	4,80		28,80	7,20
		Ansøgt	462,00	133,40	4,80		28,80	7,20
ST-233655	SvSo07	Nudrift	1078,00	133,40	4,80		28,80	7,20
		Ansøgt	1078,00	133,40	4,80		28,80	7,20
ST-233656	SvSm01	Nudrift	1,96	162,50	5,30			
		Ansøgt	1,96	162,50	5,21			
ST-233657	SvSI02	Nudrift	2,86	147,40	4,80			
		Ansøgt	2,67	144,30	4,58			
ST-233658	SvSo07	Nudrift	1078,00	133,40	4,80		28,80	7,20
		Ansøgt	1078,00	133,40	4,80		28,80	7,20
	SvSo01	Nudrift	1078,00	133,40	4,80		28,80	7,20
		Ansøgt	1078,00	133,40	4,80		28,80	7,20
	SvSo09	Nudrift	462,00	133,40	4,80		28,80	7,20
		Ansøgt	462,00	133,40	4,80		28,80	7,20
ST-233659	SvSm01	Nudrift	1,96	162,50	5,30			
		Ansøgt	1,96	162,50	5,21			

Management

Rengøring og desinficering

Overbrusning i svinestalde**Bedste tilgængelige staldteknologi****Bedste tilgængelige foderteknologi**

StaldID	Produktion ID	Staldsystem kode	Bedste tilgængelige foderteknologi
ST-233650	PR-432076	SvSI03	
ST-233651	PR-432075	SvSI04	
ST-233652	PR-432073	SvSI04	
	PR-432074	SvSI02	
ST-233653	PR-432072	SvSI04	
ST-233654	PR-432071	SvSo09	
ST-233655	PR-432070	SvSo07	
ST-233656	PR-432069	SvSm01	
ST-233657	PR-432068	SvSI02	
ST-233658	PR-432065	SvSo07	
	PR-432066	SvSo01	
	PR-432067	SvSo09	
ST-233659	PR-432064	SvSm01	

Produktioner fordelt på dyrekategorier

Dyrekategorier	Nudrift/ansøgt drift	Antal Dyreenheder
Kvæg	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Kvæg		0,00
Fjerkræ og andre dyr	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Fjerkræ og andre dyr		0,00
Svin	Nudrift	206,25
	Ansøgt	506,47
Ændring - Svin		300,22
Sum	Nudrift	206,25
	Ansøgt	506,47
Ændring - I alt		300,22

Kort over staldafsnit**Generel vurdering:****Vilkår:**

Vilkår
Ingen vilkår

2.2. Lokalisering

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

Ansøger tekst:**Generel vurdering:****Vilkår:**

Vilkår
Ingen vilkår

2.2.1 Faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Ansøger tekst:**Generel vurdering:****Vilkår:**

Vilkår
Ingen vilkår

2.2.2 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkar
	Ingen vilkar

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets energiforbrug

Ansøger tekst:

Energiforbrug på anlæg

Energiteknologi på anlæg

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkar
	Ingen vilkar

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug.

Ansøger tekst:

Vandforbrug på anlæg

Vandteknologi på anlæg

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkar
	Ingen vilkar

2.4.1 Lugt

I dette afsnit gøres der rede for lugtemissionen fra husdyrbruget og geneafstandene for lugt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt. I tabellen "Samlet resultat af lugtberegning" vises de beregnede geneafstande for lugt til naboer og områder, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau, og det oplyses om genekriterierne er overholdt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet. I de efterfølgende tabeller vises der detaljer om lugtberegningerne. Der oplyses om de enkelte staldafsnits afstand og placering i forhold til naboer og områder omfattet af beskyttelsesniveauet, den beregnede lugtemission fra hvert staldafsnit, samt forudsætninger for beregningerne af emissionen, herunder effekten af eventuel lugtbegrænsende teknologi. Hvis der står "Ingen data" i en tabel betyder det, at der ikke er relevante data at vise om emnet i dette tilfælde. Det kan f.eks. være, hvis der ikke indgår særlig miljøteknologi til begrænsning af lugten.

Ansøger tekst:

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre jordområder med mere end 75 DE antal	Beregnings metode	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	☒	N ₁	620,60	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone inden for 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	☒	N ₁	453,19	453,59	282,58	368,48	Genekriterie ikke overholdt. Korrigeret geneafstand længere end vægtet gennemsnitsafstand og længere end geneafstand i nudrift for en eller flere stalde
Enkelt bolig	☒	FMk	187,05	162,66	108,86	193,82	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand

Lugtberegninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område (meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-233650	2028,68	Nej	Nej

StaldID	Afstand til område meter	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-233651	2025,51	Nej	Nej
ST-233652	2036,08	Nej	Nej
ST-233653	2060,17	Nej	Nej
ST-233654	2176,42	Nej	Nej
ST-233655	2267,04	Nej	Nej
ST-233656	2257,84	Nej	Nej
ST-233657	2254,72	Nej	Nej
ST-233658	2220,74	Nej	Nej
ST-233659	2232,09	Nej	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område meter	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-233650	62,35	Nej	Ja
ST-233651	72,55	Nej	Ja
ST-233652	81,79	Nej	Ja
ST-233653	107,24	Nej	Ja
ST-233654	390,34	Nej	Ja
ST-233655	412,52	Nej	Ja
ST-233656	435,51	Nej	Ja
ST-233657	468,18	Nej	Ja
ST-233658	398,20	Nej	Ja
ST-233659	429,29	Nej	Ja

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område meter	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-233650	350,08	Nej	Nej
ST-233651	337,50	Nej	Nej
ST-233652	332,16	Nej	Nej
ST-233653	318,35	Nej	Nej
ST-233654	138,51	Nej	Ja
ST-233655	238,57	Nej	Nej
ST-233656	215,01	Nej	Ja
ST-233657	201,69	Nej	Ja
ST-233658	187,5	Nej	Ja
ST-233659	186,53	Nej	Ja

Lugtemission fra produktioner

StaldID	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udeguende	Lugt fra produktion LE	Lugt fra produktion OU	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt emission fra produktion (LE)	Faktisk lugt emission fra produktion (OU)
ST-233650	SvSI03	280	0	4,20	0,00	630,00	1260,00	0,00%	630,00	1260,00
ST-233651	SvSI04	416	0	6,24	0,00	936,00	2808,00	0,00%	936,00	2808,00
ST-233652	SvSI04	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
ST-233653	SvSI12	384	9	5,76	0,00	864,00	1728,00	0,00%	864,00	1728,00
ST-233653	SvSI04	888	22	13,32	0,00	1998,00	5994,00	0,00%	1998,00	5994,00
ST-233654	SvSo09	311	8	17,16	0,00	1029,60	5616,00	0,00%	1029,60	5616,00
ST-233655	SvSo07	189	142	31,24	0,00	1874,40	2272,00	0,00%	1874,40	2272,00
ST-233656	SvSm01	8542	1296	24,11	0,00	5062,18	9160,13	0,00%	5062,18	9160,13
ST-233657	SvSI02	10000	464	14,84	0,00	22176,00	44352,00	73,00%	5987,52	11975,04
ST-233658	SvSo07	334	210	55,00	0,00	3300,00	4000,00	0,00%	3300,00	4000,00
ST-233658	SvSo01	227	170	37,40	0,00	2244,00	2720,00	0,00%	2244,00	2720,00
ST-233658	SvSo09	439	110	24,20	0,00	1452,00	7920,00	0,00%	1452,00	7920,00
ST-233659	SvSm01	12458	1890	31,15	0,00	7382,34	13358,52	0,00%	7382,34	13358,52

Effekt af miljøteknologi til begrænsning af lugt

StaldID	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtættet lugt effekt	Driftstimer pr år	Resultere d reduktion (%)
ST-233650	Ingen data				
ST-233651	Ingen data				
ST-233652	Ingen data				
ST-233653	Ingen data				
ST-233654	Ingen data				
ST-233655	Ingen data				
ST-233656	Ingen data				
ST-233657	Nudrift	Biologisk luftvasler	0,00%	0,00	0,00%
ST-233657	Ansøgt	Biologisk luftvasler	73,00%	8760,00	73,99%
ST-233658	Ingen data				
ST-233659	Ingen data				

Oplysninger om ventilation (ansøgt drift)

StaldID	Naturlig ventilation	Drifts effekt	Driftstimer pr år	Højde på alkast
ST-233650	Ingen data			
ST-233651	Ingen data			
ST-233652	Ingen data			
ST-233653	Ingen data			

StaldID	Naturlig ventilati	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på afkast
ST-233654	Ingen data			
ST-233655	Ingen data			
ST-233656	Ingen data			
ST-233657	Ingen data			
ST-233658	Ingen data			
ST-233659	Ingen data			

Afkasttype og øvrige bemærkninger

StaldID	Afkast type	Type og øvrige bemærkninger
ST-233650		
ST-233651		
ST-233652		
ST-233653		
ST-233654		
ST-233655		
ST-233656		
ST-233657		
ST-233658		
ST-233659		

Relevante oplysninger

Generel vurdering

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.2 Støj

I dette afsnit gøres der rede for hvilke støjkloder, der er på husdyrbruget, hvilke tidspunkter de er i drift og hvilke tiltag, der skal begrænse eller forhindre støjgener for naboerne.

Ansøger tekst:

Beskrivelse af støjkloder

Beskrivelse af driftsperiode

Beskrivelse af støjklodetiltag

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.3 Lys

I dette afsnit beskrives mulige gener fra belysning på anlægget og eventuelle genbegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst:

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.4 Fluer og skadedyr

I dette afsnit beskrives bekæmpelse og forebyggelse af fluer og skadedyr.

Ansøger tekst:

Generel beskrivelse skadedyr

Beskrivelse af gener fra fluer

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Generel vurdering

Vilkår:

Id	Vilkår

Sanne Palle
fax: 74365001

Fuldmagt.

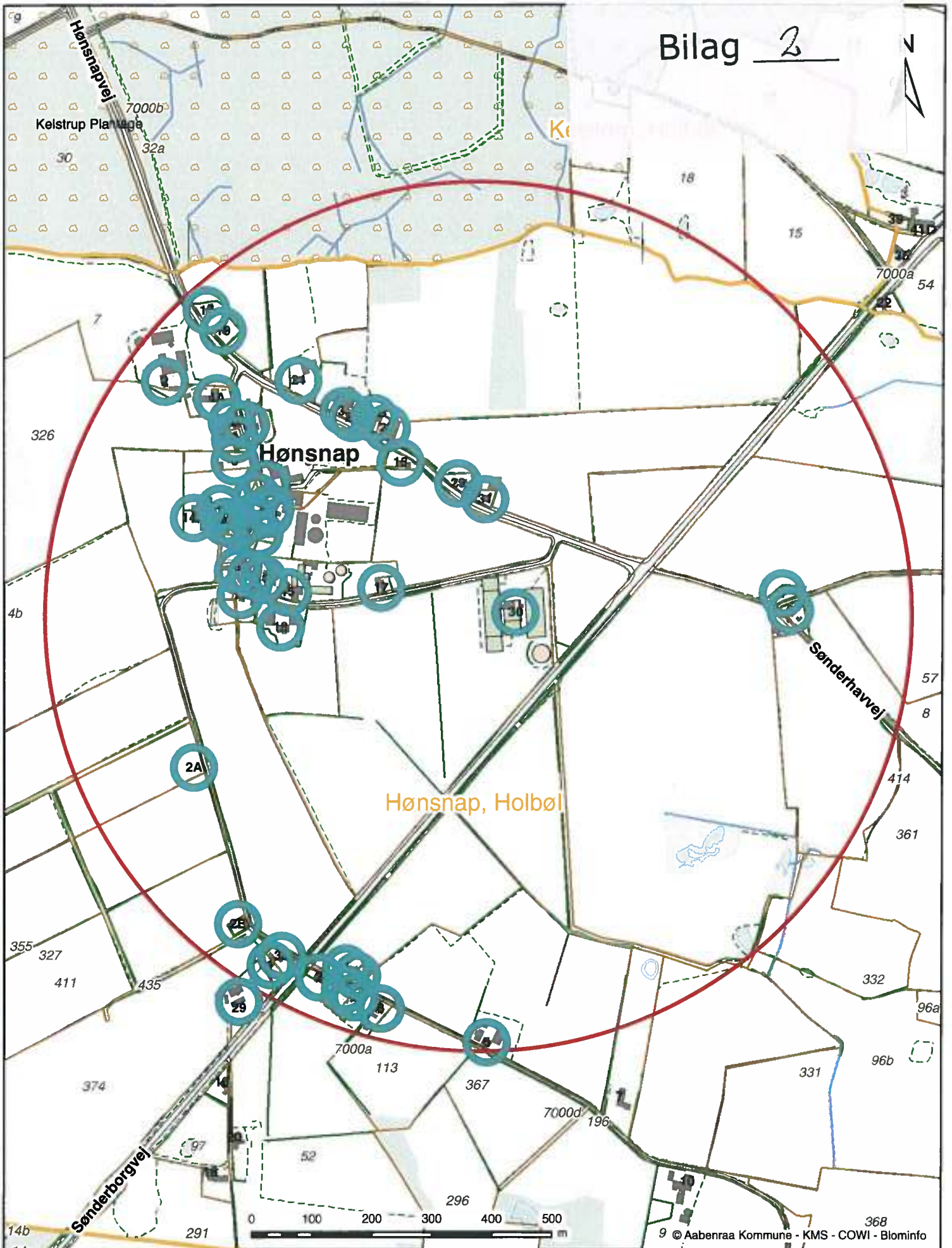
Undertegnede Charlotte Duus Christensen befuldmægtiger herved LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa til at indsende ansøgning om miljøgodkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til Aabenraa Kommune via IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk for ejendommene Bygaden 15 + 30 og Gårdbækvej 0.

Undertegnede bekræfter samtidig at have gennemlæst ansøgningerne om miljøgodkendelse, og erklærer sig indforstået med forudsætningerne heri.

Fuldmagten er gældende for dette forhold, så længe Deres engagement består hos LandboSyd.

Aabenraa, d 9/8 -2013

Charlotte Duus Christensen
Underskrift

Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså
 Beregnet konsekvensområde er 726 m

Kultur, Miljø & Erhverv
 Skelbækvej 2
 6200 Aabenraa

Dato: 18-06-2014

Mål: 1:8.000

Intitaler: tket

Kollund, E

Vejledende norm energiforbrug for landbrug

Beregning udført for: Navn, adr., tlf., mail:

	Hjemmeblanding	Forventeligt forbrug i kWh		
		El	Varme	El / enhed Varme / enhed
Svineproduktion				
Antal årssøer	750	150.826	87.650	301
Antal 7 - 30 kg's grise produceret pr. år	21.000	76.170	145.019	327
Antal producerede slagtesvin pr. år	1.968	25.525	3.374	13,0
Er der hjemmeblanding af foder?, Tast ja eller nej, til højre for antal		251.485	210.539	1,7
Kvægproduktion				
Antal årskøer				
Bliver der malket med robotter				
Blandes og udfodres foder elektrisk, ja / nej				
Fjerkræproduktion				
Antal producerede slagtekylinger pr. år				
Antal æglæggende høns				
Vask af stalde				
Antal m ² der vaskes årligt ganget med antal gange der vaskes	21.000		83.400	3,0
Korn tørring og vanding				
Korn tørring, hkg/år				
Markvanding, antal ha pr. år med antal mm				
Bolig og velfærdsrum				
Antal m ² bolig og velfærdsrum som indgår i forbruget	108	2.208	81.900	37
Forventeligt forbrug				
Forventeligt forbrug i alt		253.693	301.439	
Faktisk forbrug				
Indtast dit årlige elforbrug i kWh				
Vælg brændsel =>				
Varmeforbrug i alt pr. år, kWh				

Bemærkninger til elforbrug

Du har ikke indtastet dit elforbrug endnu

Bemærkninger til varmeforbrug

Du har ikke indtastet dit varmeforbrug endnu

Bemærkninger til beregning generelt

BAT - beregning. Ammoniakemission fra eksisterende og nye staldafsnit og fra det samlede anlæg

Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså, Charlotte Duus Christensen
skema 48327

Ansøgning modtaget af Aabenraa Kommune efter den 10. april 2011

StaldID ST	Afsnit Navn	Ny Eks.	Art/type	Antal	Tab	Standard	Ind	Vægt/alder		Faktor	Indenfor	Afgørning		Faktor	NH3 emission Kg N/år
								Ud	90			Udenfor	I alt		
161219	20	Eks.	Søer, ld.	227	1,74	1									394,98
161219	20	Eks.	Søer, ld.	334	2,11	1									704,74
161219	20	Eks.	Søer, ld.	439	0,75	1									329,25
161216	22	Eks.	Søer, ld.	189	1,771	1									334,72
161215	21	Eks.	Søer, fare	311	0,76	1									236,05
161213	3	Eks.	Sig.sv.	384	0,36	32-107	30	90	0,7285						100,70
161211	1	Eks.	Sig.sv.	280	0,31	32-107	30	90	0,7285						63,23
161214	4	Eks.	Sig.sv.	1.304	0,4	32-107	30	90	0,7285						379,97
161220	23	Eks.	Smågr.	12.458	0,043	7,4-32	7,3	30	0,9030						483,75
161217	24	Ny	Smågr.	8.542	0,0366	7,4-32	7,3	30	0,9030						282,32
BAT-krav															3.309,71
Samlede emission fra anlæg, jf. skema 4E 48327															3.308,71
BAT-krav - samlet emission fra anlæg															1,00
BAT-kravet er opfyldt med + 1 kg NH3-N															

Forside Nyheder Baggrund for systemet Log af systemet

Godkendelsesoversigt Godkendelse Sag behandling Grunddata Kommunikation **Vigtig information** Opsætning SkemaId: 67187

- 1 Generelle Forhold
  - 1.1 Lær og driftsforhold
  - 1.2 Godkendelsespligt
  - 1.3 Godkendelsens omfang
    - 1.3.1 Projektets omfang
    - 1.3.2 Tidligere godkendelser
    - 1.3.3 Biaktiviteter
  - 1.4 Husdyrbrugets ophør
    - 1.4.1 Offentlighed og høring
    - 1.4.2 Ikke-teknisk resumé
- 2 Anlægget
- 2.1 Dyrehold og management
  - 2.2 Lokalisering
    - 2.2.1 Faste afstandskrav
    - 2.2.2 Landskabet og planforhold
  - 2.3 Energi og vandforbrug
    - 2.3.1 Energiforbrug
    - 2.3.2 Vandforbrug
  - 2.4. Gener
    - 2.4.1 Lugt
    - 2.4.2 Støj
    - 2.4.3 Lys
    - 2.4.4 Fluer og skadedyr
    - 2.4.5 Støv
  - 2.4.6 Transport
  - 2.5. Forurening
    - 2.5.1 Restvand
    - 2.5.2 Husdyrgødning og foder
    - 2.5.3 Affald og kemikalier
    - 2.5.4 Ammoniak
      - 2.5.4.1 Ammoniaktab
      - 2.5.4.2 Påvirkning af natur
- 3 Arealerne
  - 3.1 Markoplysninger
  - 3.2 Gødningsregnskab
  - 3.3 Nitrat (overfladevand)
  - 3.4 Nitrat (grundvand)
  - 3.5 Fosfor
  - 3.6 Ammoniak fra udbringning
  - 3.7 Gener fra udbringning

Vis side Vejledning Opret besked

2.4.1 Lugt

I dette afsnit gøres der rede for lugtemissionen fra husdyrbruget og geneafstandene for lugt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.
 I tabellen "Samlet resultat af lugtberegning" vises de beregnede geneafstande for lugt til naboer og områder, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau, og det oplyses om genekriterierne er overholdt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet.
 I de efterfølgende tabeller vises der detaljer om lugtberegningerne. Der oplyses om de enkelte staldafsnits afstand og placering i forhold til naboer og områder omfattet af beskyttelsesniveauet, den beregnede lugtemission fra hvert staldafsnit, samt forudsætninger for beregningerne af emissionen, herunder effekten af eventuel lugtbegrænsende teknologi. Hvis der står "Ingen data" i en tabel betyder det, at der ikke er relevante data at vise om emnet i dette tilfælde. Det kan f.eks. være, hvis der ikke indgår særlig miljøteknologi til begrænsning af lugten.

Ansøger tekst:

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnit afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	210,43	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen naboer/boelser/byzone indenfor 12 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	0	FMk	118,29	118,29	144,05	88,55	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnit afstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand
Enkelt bolig	0	FMk	70,56	39,57	59,56	73,07	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Lugtgeneregninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (a/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (a/nej)
ST-229106	2028,68	Nej	Nej
ST-229107	2025,51	Nej	Nej
ST-229108	2036,08	Nej	Nej
ST-229109	2060,17	Nej	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (a/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (a/nej)
ST-229106	62,35	Nej	Ja
ST-229107	72,55	Nej	Ja
ST-229108	81,79	Nej	Ja
ST-229109	107,24	Nej	Ja

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (a/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (a/nej)
ST-229106	66,82	Nej	Ja
ST-229107	77,28	Nej	Ja
ST-229108	86,30	Nej	Nej
ST-229109	111,39	Nej	Nej

Lugtemission fra produktioner

StaldID	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt emission fra produktion (LE)	Faktisk lugt emission fra produktion (OU)
ST-229106	SvSI03	280	70	4,20	0,00	630,00	1260,00	0,00%	630,00	1260,00
ST-229107	SvSI04	416	104	6,24	0,00	936,00	2808,00	0,00%	936,00	2808,00
ST-229108	SvSI04	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	SvSI02	384	96	5,76	0,00	864,00	1728,00	0,00%	864,00	1728,00
ST-229109	SvSI04	888	222	13,32	0,00	1998,00	5994,00	0,00%	1998,00	5994,00

Effekt af miljøteknologi til begrænsning af lugt

StaldID	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet lugt effekt	Driftstimer pr. år	Resulterende reduktion (%)
ST-229106	Ingen data				
ST-229107	Ingen data				
ST-229108	Ingen data				
ST-229109	Ingen data				

Oplysninger om ventilation (ansøgt drift)

StaldID	Naturlig ventilation	Drifts- effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på afkast
ST-229106	Ingen data			
ST-229107	Ingen data			
ST-229108	Ingen data			
ST-229109	Ingen data			

Afkasttype og øvrige bemærkninger

StaldID	Afkast type	Type og øvrige bemærkninger
ST-229106		
ST-229107		
ST-229108		
ST-229109		

Relevante oplysninger

Miljøministeriets Informationscenter
Tlf.: 70 12 02 11
E-mail-adresse: itansogning@mst.dk

Interface version: 2.3.1 Uploadet: 18-06-2014
FarmN version: 4.0 - Beregningsmotor: 2.2

Susanne Niman Jensen

Fra: Katja <kort4you@hotmail.com>
Sendt: 31. oktober 2014 19:03
Til: landbrug landbrug
Emne: Ang. udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

Kommentar til miljøgodkendelse af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

Vi, Peter & Katja Christiansen, Gårdbækvej 6, 6340 Kruså vil gøre indsigelse imod tilbygning til soanlægget.

Vi ser gener ikke bare pga. lugt, støj og støv, men også gener ifm. en forringelse af værdien af vores ejendom på Gårdbækvej 6, 6340 Kruså.

Samt ringere muligheder ved et evt. salg af vores ejendom samt en forringelse af mulighed for realkreditbelåning.

Med venlig hilsen
Peter & Katja Christiansen

Katja og Peter Christiansen
Gårdbækvej 6 Hønsnapmark
6340 Kruså

**Kultur, Miljø & Erhverv
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 73767676

Dato: 12-11-2014
Sagsnr.: 13/28605
Dok.løbenr.: 308784/14

Kontakt: Susanne Niman Jensen
Direkte tlf.: 73767480
E-mail: snj@aabenraa.dk

Aabenraa Kommunes kommentarer til jeres bemærkninger til udvidelse af soanlæg på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

Aabenraa Kommune har modtaget en ansøgning om udvidelse og ændring af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså, og kommunen har udarbejdet et udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget i henhold til husdyrbrugloven¹ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² samt afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet m.m. Hvis lovgivningen er overholdt, skal der meddeles miljøgodkendelse.

Aabenraa Kommune sendte den 25. september 2014 udkast til miljøgodkendelse til kommentering i 6 uger. I fremsendte den 31. oktober 2014 kommentarer til det udsendte udkast.

I forudser gener p.gr.a. lugt, støj og støv. Desuden at der vil ske en værdiforringelse af jeres ejendom.

Lugt

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt genegrænser for lugt. Lugtkriteriet er afhængig af, om man bor i byzone, samlet bebyggelse eller enkeltbolig i landzone. I de 3 områdetyper er geneniveaueet hhv. 5 OU/m³, 7 OU/m³ og 15 OU/m³, hvor OU (Odour Units) er måleenheden for lugt.

Der indgår lugtberegninger til de 3 områdetyper i ansøgningen til etablering af husdyrbruget. Det er kommunens opgave at kontrollere, at lugtgenegrænserne er overholdt.

---

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

I nedenstående tabel ses lugtberegningerne fra husdyrgodkendelse.dk.
Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (anlagt drift)	Korrigeret geneafstand (nu-drift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	517,74	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	362,27	303,13	282,76	330,64	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	163,73	124,21	108,94	183,80	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

I bor udenfor de 3 områdetyper. Afstanden fra jeres bolig til Bygaden 30, hvor dyreholdet udvides, er ca. 690 m. Da den beregnede ukorrigerede lugtgeneafstand til byzone er 518 m, og den tilladte lugtstyrke fra husdyrbruget til byzone er 5 OU/m³, vil lugtstyrken til jeres bolig være mindre end 5 OU/m³. Denne styrke vil normalt ikke opfattes som generende.

Støj

Der kan forekomme støj fra transport. Da miljøgodkendelsen meddeles i medfør af husdyrbrugloven, kan der ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. De offentlige veje må benyttes af landbruget såvel som af andre.

Støj kan forekomme fra produktionsanlægget fra ventilationsafkast, fodringsanlægget og kompressor til vådfodringsanlægget samt fra gyllepumpning og udlevering af grise. På grund af afstanden til jeres bolig vurderes det, at I ikke vil blive generet af støj fra anlægget.

Kommunen har stillet vilkår til støj

Bidraget fra landbruget med adressen Bygaden 15 og Bygaden 30, 6340 Krusaa til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land samt i landsbyen Hønsnap ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40
Landsbyen Hønsnap, planomr. 3.8.005.L	55	45	40

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

Støjgrænserne må i landsbyen Hønsnap ikke overskrides noget sted inden for landsbyens afgrænsning, dog må støjgrænserne overskrides på egne arealer.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.

Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og på områder i umiddelbar nærhed af disse.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis korn og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæser på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Støj fra læsning af svin, uagtet om det foregår ved driftsbygninger eller fra et køretøj eller lign., der er placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj".

Udgifterne afholdes af landbruget.

Støv

Kommunen vurderer, at støvgener fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for jer p.gr.a. afstanden til jeres bolig.

Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for indgreb overfor gener, hvorfor nedenstående vilkår er stillet:

Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Vilkåret henfører til støv fra anlægget. Støvgener fra markarbejdet er ikke omfattet af husdyrgodkendelsen.

Aabenraa Kommune har i miljøgodkendelsen opfordret ansøger til hensynsfuld kørsel på grus- og markveje, så støvgener minimeres.

Værdiforringelse af jeres bolig

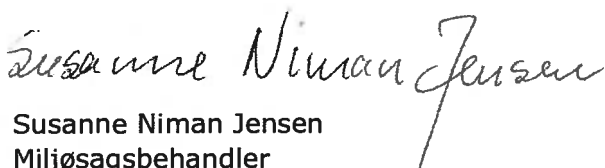
For så vidt angår spørgsmålet om værdiforringelse af jeres ejendom, så kan Aabenraa Kommune henvise til Natur- og Miljøklagenævnet, der i en lang række afgørelser har afgjort, at spørgsmålet om værdiforringelse af de omkringliggende ejendomme efter nævnets opfattelse ikke er et hensyn, der indgår i vurderingen af en ansøgning efter husdyrbrugloven.

Aabenraa Kommune kan henvise til professor, dr. jur. Orla Friis Jensens "Redegørelse om anvendelsesområdet for naboretlige erstatningsregler m.v. i forbindelse med nabogener fra store husdyrbrug" af 25. september 2003 til Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen. De naboretlige erstatningsregler henhører under domstolene.

Afslutning

Aabenraa Kommune forventer at meddele miljøgodkendelsen, da det er vurderet, at lovgivningen er overholdt.

Venlig hilsen

Susanne Niman Jensen
Miljøsagsbehandler
Team Miljø
Kultur, Miljø & Erhverv
Dir.tlf.. 73 76 74 80

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Susanne Niman Jensen

Fra: Martina Koch <schwaan@hotmail.dk>
Sendt: 2. november 2014 17:29
Til: landbrug landbrug
Emne: kommentar til miljøgodkendelse af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

Vi, Martin Koch & Dirk Volkmann, Gårdbækvej 3, 6340 Kruså vil gøre indsigelse imod tilbygning til soanlægget.

Vi ser gener ikke bare pga. lugt, støj og støv, men også gener ifm. en forringelse af værdien af vores ejenddom på Gårdbækvej 3, 6340 Kruså.

Samt ringere muligheder ved et evt. salg af vores ejendom samt en forringelse af mulighed for realkreditbelåning.

Med venlig hilsen

Martina Koch & Dirk Volkmann

Martina Koch og Dirk Volkmann
Gårdbækvej 3 Hønsnapmark
6340 Kruså

Kultur, Miljø & Erhverv
Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 73767676

Dato: 12-11-2014
Sagsnr.: 13/28605
Dok.løbenr.: 308769/14

Kontakt: Susanne Niman Jensen
Direkte tlf.: 73767480
E-mail: snj@aabenraa.dk

Aabenraa Kommunes kommentarer til jeres bemærkninger til udvidelse af soanlæg på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

Aabenraa Kommune har modtaget en ansøgning om udvidelse og ændring af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså, og kommunen har udarbejdet et udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget i henhold til husdyrbrugloven¹ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² samt afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet m.m. Hvis lovgivningen er overholdt, skal der meddeles miljøgodkendelse.

Aabenraa Kommune sendte den 25. september 2014 udkast til miljøgodkendelse til kommentering i 6 uger. I fremsendte den 2. november 2014 kommentarer til det udsendte udkast.

I forudser gener p.gr.a. lugt, støj og støv. Desuden at der vil ske en værdiforringelse af jeres ejendom.

Lugt

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt genegrænser for lugt. Lugtgnekriteriet er afhængig af, om man bor i byzone, samlet bebyggelse eller enkeltbolig i landzone. I de 3 områdetyper er geneniveauet hhv. 5 OU/m³, 7 OU/m³ og 15 OU/m³, hvor OU (Odour Units) er måleenheden for lugt.

Der indgår lugtberegninger til de 3 områdetyper i ansøgningen til etablering af husdyrbruget. Det er kommunens opgave at kontrollere, at lugtgenegrænserne er overholdt.

---

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

I nedenstående tabel ses lugtberegningerne fra husdyrgodkendelse.dk.
Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterne overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	517,74	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	362,27	303,13	282,76	330,64	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	163,73	124,21	108,94	183,80	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

I bor udenfor de 3 områdetyper. Afstanden fra jeres bolig til lugtcentrum på Bygaden 30, hvor dyreholdet udvides, er ca. 650 m. Da den beregnede ukorrigerede lugtgenafstand til byzone er 518 m, og den tilladte lugtstyrke fra husdyrbruget til byzone er 5 OU/m³, vil lugtstyrken til jeres bolig være mindre end 5 OU/m³. Denne styrke vil normalt ikke opfattes som generende.

Støj

Der kan forekomme støj fra transportere. Da miljøgodkendelsen meddeles i medfør af husdyrbrugloven, kan der ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. De offentlige veje må benyttes af landbruget såvel som af andre.

Støj kan forekomme fra produktionsanlægget fra ventilationsafkast, fodringsanlægget og kompressor til vådfodringsanlægget samt fra gyllepumpning og udlevering af grise. På grund af afstanden til jeres bolig vurderes det, at I ikke vil blive generet af støj fra anlægget.

Kommunen har stillet vilkår til støj

Bidraget fra landbruget med adressen Bygaden 15 og Bygaden 30, 6340 Krusaa til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land samt i landsbyen Hønsnap ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40
Landsbyen Hønsnap, planomr. 3.8.005.L	55	45	40

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

Støjgrænserne må i landsbyen Hønsnap ikke overskrides noget sted inden for landsbyens afgrænsning, dog må støjgrænserne overskrides på egne arealer.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.

Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og på områder i umiddelbar nærhed af disse.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis korn og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæserne på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Støj fra læsning af svin, uagtet om det foregår ved driftsbygninger eller fra et køretøj eller lign., der er placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj". Udgifterne afholdes af landbruget.

Støv

Kommunen vurderer, at støvgener fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for jer p.gr.a. afstanden til jeres bolig.

Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for indgreb overfor gener, hvorfor nedenstående vilkår er stillet:

Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Vilkåret henfører til støv fra anlægget. Støvgener fra markarbejdet er ikke omfattet af husdyrgodkendelsen.

Aabenraa Kommune har i miljøgodkendelsen opfordret ansøger til hensynsfuld kørsel på grus- og markveje, så støvgener minimeres.

Værdiforringelse af jeres bolig

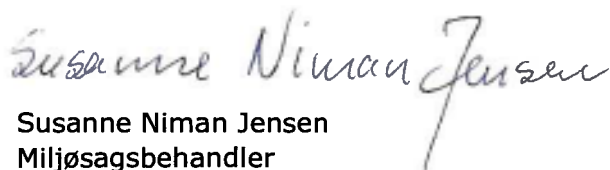
For så vidt angår spørgsmålet om værdiforringelse af jeres ejendom, så kan Aabenraa Kommune henvise til Natur- og Miljøklagenævnet, der i en lang række afgørelser har afgjort, at spørgsmålet om værdiforringelse af de omkringliggende ejendomme efter nævnets opfattelse ikke er et hensyn, der indgår i vurderingen af en ansøgning efter husdyrbrugloven.

Aabenraa Kommune kan henvise til professor, dr. jur. Orla Friis Jensens "Redegørelse om anvendelsesområdet for naboretlige erstatningsregler m.v. i forbindelse med nabogener fra store husdyrbrug" af 25. september 2003 til Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen. De naboretlige erstatningsregler henhører under domstolene.

Afslutning

Aabenraa Kommune forventer at meddele miljøgodkendelsen, da det er vurderet, at lovgivningen er overholdt.

Venlig hilsen

Susanne Niman Jensen
Miljøsagsbehandler
Team Miljø
Kultur, Miljø & Erhverv
Dir.tlf.. 73 76 74 80

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Susanne Niman Jensen

Fra: DN Aabenraa <aabenraa@dn.dk>
Sendt: 6. november 2014 16:34
Til: Tina Ketelsen
Emne: SV: Udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

Kære Tina Kettelsen.

Hermed, på falderebet, en kommentar til nedenstående udkast til miljøgodkendelse:

Det forventes at alt gylle skal afsættes til et biogasanlæg, og at der returneres afgasset gylle - men der står ikke noget om hvilket biogasselskab der skal aftage. I godkendelsen SKAL der enten stå, at der er lavet aftale med X firma eller at godkendelsen først må tages fuldt i brug, når der foreligger en sådan aftale.

Venlig hilsen

Ulla Lendal

DN Aabenraa

Fra: Tina Ketelsen [tket@aabenraa.dk]

Sendt: 25. september 2014 09:56

Til: 'sesyd@sst.dk' (sesyd@sst.dk); DN Aabenraa sager; DN Aabenraa; 'natur@dof.dk' (natur@dof.dk); 'aabenraa@dof.dk' (aabenraa@dof.dk); 'Hans Nielsen (DØR)' (husdyr@ecocouncil.dk); 'mail@dkfisk.dk' (mail@dkfisk.dk); 'nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk' (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk); 'post@sportsfiskerforbundet.dk' (post@sportsfiskerforbundet.dk); 'lbt@sportsfiskerforbundet.dk' (lbt@sportsfiskerforbundet.dk)

Emne: Udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

Vedhæftet fremsendes udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså.

I har en 6 ugers frist regnet fra torsdag, den 25. september 2014 til at fremsende eventuelle kommentarer. Kommentarerne skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest torsdag, den 6. november 2014 og inden for normal kontortids ophør kl. 17:00

Venlig hilsen

Tina Ketelsen

Landmålingstekniker

Byg, Natur & Miljø

Tlf. 73 76 78 64

Aabenraa Kommune

Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

Kultur, Miljø & Erhverv

www.aabenraa.dk

Ulla Lendal
DN Aabenraa
aabenraa@dn.dk

**Kultur, Miljø & Erhverv
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 73767676

Dato: 17-11-2014
Sagsnr.: 13/28605
Dok.løbenr.: 309258/14

Kontakt: Susanne Niman Jensen
Direkte tlf.: 73767480
E-mail: snj@aabenaar.dk

Aabenraa Kommunes kommentarer til DN Aabenraas bemærkninger til udkast af miljøgodkendelse på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså

Aabenraa Kommune har modtaget en ansøgning om udvidelse og ændring af husdyrbruget Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså, og kommunen har udarbejdet et udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget i henhold til husdyrbrugloven¹ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² samt afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet m.m. Hvis lovgivningen er overholdt, skal der meddeles miljøgodkendelse.

Aabenraa Kommune sendte den 25. september 2014 udkast til miljøgodkendelse til kommentering i 6 uger. Du fremsendte den 6. november 2014 kommentarer til det udsendte udkast.

Du skriver: *"Det forventes at alt gylle skal afsættes til et biogasanlæg, og at der returneres afgasset gylle - men der står ikke noget om hvilket biogasselskab der skal aftage. I godkendelsen SKAL der enten stå, at der er lavet aftale med X firma eller at godkendelsen først må tages fuldt i brug, når der foreligger en sådan aftale."*

Aabenraa Kommune giver dig ret i, at der i vilkår 3 var skrevet husdyrgødning fra et forkert antal DE ind.

Kommunen har sendt DN Aabenraas bemærkning til ansøger og miljørådgiver, der har oplyst flg.: *"Der er indgået kontrakt med Envo Aabenraa om afsætning af gyllen. Envos' biogasanlæg i Tønder er under opførelse, og herefter vil anlægget i Aabenraa blive opført. Der vil gå noget tid, før der kommer gylle fra de nye stalde, idet de jo først skal bygges. Så til den tid forventes biogasanlægget at være i drift"*.

Team Miljø har ændret det tidligere vilkår 3. Det er nu vilkår 4, og det har flg. ordlyd:

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

- Godkendelsen må ikke tages i brug, før der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til 309,65 DE til godkendt biogasanlæg eller til anden godkendt modtager.

Aabenraa Kommune forventer at meddele miljøgodkendelsen, da det vurderes, at lovgivningen er overholdt.

Venlig hilsen
Susanne Niman Jensen
Miljøsagsbehandler
Team Miljø
Kultur, Miljø & Erhverv
Dir.tlf.. 73 76 74 80

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Ulla Lendal
DN Aabenraa
aabenraa@dn.dk

Kultur, Miljø & Erhverv
Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 73767676

Dato: 19-11-2014
Sagsnr.: 13/28605
Dok.løbenr.: 320244/14

Kontakt: Susanne Niman Jensen
Direkte tlf.: 73767480
E-mail: snj@aabenraa.dk

Rettelse til Aabenraa Kommunes kommentarer til DN Aabenraa's bemærkninger til udkastene til Bygaden 15 og 30 og Gårdbækvej 0, 6340 Kruså

I ansøgningen, der er indsendt igennem www.husdyrgodkendelse.dk, har ansøger i ansøgningen med skemanr. 48327 på Bygaden 15 og 30 indsat, at der produceres gylle fra 309,65 DE på Bygaden 15 og 30 og fra 196 82 DE på Gårdbækvej 0.

Der afsættes gylle fra de respektive 309,65 DE og 196,82 DE til biogasanlæg.

Der modtages afgasset biomasse fra 340,29 DE.

Derfor vurderer Aabenraa Kommune, at det rigtigste vil være at ændre i vilkårene, der omhandler afsætning af gylle således:

Vilkår i Gårdbækvej 0

- Godkendelsen må ikke tages i brug, før der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til 196,83 DE til godkendt biogasanlæg eller til anden godkendt modtager.

Ændres til:

- Miljøgodkendelsen må ikke tages i brug før der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af svinegylle svarende til 196,82 DE til Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså eller anden godkendt modtager

Vilkår i Bygaden 15 og 30

- Godkendelsen må ikke tages i brug, før der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til 309,65 DE til godkendt biogasanlæg eller til anden godkendt modtager.

Ændres til:

- Miljøgodkendelsen må ikke tages i brug før der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af svinegylle fra 509,47 DE til godkendt biogasanlæg eller anden godkendt modtager.

Venlig hilsen
Susanne Niman Jensen
Miljøsagsbehandler
Team Miljø
Kultur, Miljø & Erhverv
Dir.tlf.. 73 76 74 80

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk